

Ներսէս Շարխալի
Յարսի որդի
1702

Ի՛ն ժուժկայեալ առաւելօտ Ին.
 սակայն յաղթեալ որպէս մարմ Ին.
 Ի՛ն ես կրտսերս առ 'ի բար Ին.
 և կատարեալ գող 'ի չար Ին.
 Արպէս եսաւելն նախած Ին.
 բայց ըստ հոգւոյ գողով վերջ Ին.
 Ա՛ն աճառակհո՛րս անգինգանձ Ին.
 վասըն յագման յորովայն Ին.
 Ի՛ն եղծանոցոս կամով Ին.
 զգիրս անգրանկաց որ 'ի յերկ Ին.
 Օ որ աղաչեմ զլյսըդ վեր Ին.
 զիշխան դասուցըն հրեղին Ին.
 Ի՛ացցին և ի՛նձ դրուեք եթեր Ին.
 որպէս յայնժամ իսրայէլ Ին.
 հանցես 'ի վեր զանկեալ հոգ Ին.
 ըստ լուսակազմ աստիճան Ին.
 Ա՛ր յօրինակ մարդկան բեր Ին.
 յերկրէ յերկի՛նս անգրադարձ Ին.
 () Ժմամբ անո՛ւշ իւզոյ հոգւ Եյն.
 զոր կորուսի՛ խաւմամբ չար Ին.
 () Ժցես ըզ գլուխս իմ վերըստ Ին.
 պահպանական սջով քոյ Ին.
 Ա՛ն ժուժկ սլեալ դեմ հզոր Ին.
 գօտեկըսի՛ն ըստ յակո՛ւ Ին.
 Քան զի տղկար գողով անձ Ին.
 անկայ 'ի բո՛ւռն անըզգամ Ին.

7

301

Լ. Եւ կարկառեա՛ն զաջդ երկնայ ին.
 Տաս ՚ի թիկունս իմ՝ ՚ի մարտ ին:
 Լ. Եւ խորտակեա՛ն զիմ թշնամ ին.
 զի մի կայցէ՛ այլ ՚ի յոտ ին.
 Լ. Երկոտասան գեղապետ ին.
 ծընեալ որդւոց նահապետ ին.
 Դաւաճանեալ մետասան ին.
 զյովսեփ ՚ի ձեռն իսմայել ին.
 Օ եղբայրն իւրեանց վաճառեց ին.
 ընդ երեսուն գահեկան ին.
 Ի նմանութիւն աշակերտ ին.
 գաղտ նենգաւոր գող յուգայ ին.
 Եւ վաճառեցար տր ընդ նրմ ին.
 ծառայ ՚ի տան պետափրէ ին:
 Լ. Եւ փրկեցեր յեգիպտոս ւոյն.
 զյոգի մարուր ողջախոս ին:
 Եւ տեր ՚ի բանտ փարաւոն ին.
 տեսիցուցեր ՚ի գեշեր ին:
 Լ. Եւ ճակեցեր վասն երազ ին.
 և կացուցեր տէր աշխարհ ին.
 Եւ, ոյնպէս և ի նձ դաւգործեց ին.
 որդիքըն մօր գաղտ նենգեց ին.
 Ի ազմաբեղուն ախտից մեղ աց.
 վաճառեցին զիս դիւրագ ին:
 թիւ և լցի՛ զկամբս նոր ին.
 անհակառակ գողով նրմ ին:

Տ

Սակայն էարկ զիս 'ի բանտ	ին.
յանել անլոյս արգելան	ին.
Լ' յլ որ ըզ նա՛յամենայն	ին.
ազատեցեր ան յոյս վայր	ին.
Լ' ը զիս փրկեա՛ն տը ընդ նըմ	ին.
'ի զանազան ախտից չար	ին.
Լ' գիպտո՛հոյ վավ սշոտ	ին.
մի մատնեցայց գարչպոռնկ	ին.
Լ' յնոր սողայ նըման օձ	ին.
աճեղ կոչէ ըստառիւծ	ին.
Լ' յլ բարձրացո՛ք քան ըզ նոս	ին.
և տը կացո՛յե գիպտոս	ին.
Օ ի յաղ թեցից չար իշխան	ին.
աներկոյթ բըռնա՛նոր	ին.
Եսով ամա՛հ լինել նոր	ին.
զիս տուն արա՛ կենաց հաց	ին.
Օ ի յագեցայց և բաշխեց	ից.
որք են կարօտ անմահ քան	ին.
Օ յոք յիշեսցո՛ք զերանել	ին.
զայն որ յիշմանէ արժան	ին.
Թե պէտ յորդւո՛ցնէ եսա՛ն	ին.
այլ գերագո՛ն քան զյակոբ	ին.
Լ' յնոր 'ի բէ՛ն յոյժ գովէ	ին.
և վրկայեա՛նէ 'ի բար	ին.
Թե՛ այր արդար և ճշմար	ին.
և կատարեալ յամենայն	ին.

Օ որ բանս արկէ՞ր չար թ շնամ ին .
 Խնդրէր 'ի փորձ պատերազմ ին :
 Յորում տունեալ իշխանու թի .
 յայտնի լինել քում ծառայի ին :
 'Կախ զարտաքին ստուցուած մեծ ին .
 Զընչէր իսպառ ըզ կենդան ին :
 Լ'պա զորդիսըն տասնես ին .
 սպան յապարանսն 'ի բազմոց ին :
 Որոց հասեալ առ նա գուժ ին .
 ոչ բանասէր ինչ մարդկայ ին :
 Լ'յլ գոհու թի'ս անձայ ին .
 իմաստու թեանք խօսէր հող ին :
 Տէր ասէ՛ ետ զմեծու թի .
 Ետր էառ որպէս կամ ի :
 Ս'երկ ելայ յորովայն է .
 Եմերկ գընիմք 'ի տապան ին :
 Ի արձեալ վառեալ առ նա՛ չար ին .
 զիւր մեքենայս բազմագուն ին .
 Խընդրել 'ի բէ՛ն զնորին մարմ ին .
 տանջել ցա՛նօք ան հընար ին :
 Որոյ առեալ ըզ ցանկալ ին .
 բայց ոչ եհաս իւր բաղձալ ին :
 Լ'յլ մանտրեցա՛ն ծախօղ ժան ին .
 իբր 'ի պղղինձ կամ երկաթ ին :
 Բան զի սաստիկ շարժեաց ախտ ին .
 Ե յորդնալից արար զմարմ ին :

ՃԺ

Եւ ըստէր նեխեալ ՚ի մէջ յազբ ին.
 բերէր քարաբ թ զշարաւ վեր ին.
 Ի արեկամայն որ մերձ եկ ին.
 բանիւք զողոճեալ զերանել ին.
 Լ. 11 և կրն՝ ջն ան ըզ գամ ին.
 որ զէնառեալ ըստ և այ ին.
 Լ. 12 այսքանն օր ոչ խախտեց ին.
 զանդամանդեայ վեմ հաւատ ին.
 Խօսել բանիւ հայհոյու Թի.
 առտիրականըդ քո բան ին.
 Լ. 12 գոհանայր ըզ քէն ՚ի նմ ին.
 ընդ դիմանայր բանից նոց ին.
 Ե ինչ և եղև զըրաւմարտ ին.
 և կատարումըն հանդիս ին.
 Լ. 13 րեւեցար տր ՚ի միգ ին.
 և խօսեցար ընդ սիրել ին.
 Ե սակետուր դու յաղթող ին.
 առողջութի՛ յոյժ հեւանդ ին.
 Լ. 14 կենդանեաց ազգ ան բան ին.
 գայն շնորհեցեր նրմա կրկ ին.
 Լ. 15 սկըզբնութի՛ բանական ին.
 պարգևեցեր նոյն միակ ին.
 Լ. 16 այս խորհուրդ ծածկեալ խորին ին.
 յառաջագոյն մեզ ցուցան ին.
 Լ. 17 որք մեռանն ոչ կորընչ ին.
 այլ յարիցի՛ն յօրըն վերջ ին.

ՏԵ Լ'րդ' ես հայցմամբ նահատակ ին.
 և համբերող ճշնաճոր ին.
 Լ'ա քեզ կարդամ և ստղատ իմ.
 հեղուկ զարտօսրը ցաճագ ին.
 Օ ի թէ խընդրէ իմ թշնամ ին.
 առ' ի փորձել զես ի մարտ ին.
 Ս'ի' տար ի ձեռս աճաղակ ին.
 մի մաանեսցես կամաց նոր ին.
 Օ ի' ես տկար լուծեալ մարմ ին.
 հոգես յօժար բայց ոչ շարժ ին.
 Լ'նձն իմ խաճար միտքըս մթ ին.
 կամաճ' ի բանտ կամ' ի խոր ին.
 Բայց դու ընդ իմ տարտամս անձին
 մարտեր ընդ գէժ ախոյան ին.
 Ար ապացեր քաջալեր
 զի յաղթեցեր չար իշխան ին.
 Ս'իայն զկամելս իմ' ի բար ին.
 ընկալ փոխան յոբայ ջան ին.
 Լ'՛ն ըզ պսակս յաղթանակ ին.
 ինձ պարգեւս յապագայ ին.
 Ար ըզ մովսէս զսքանջել ին.
 զի ծնընդենէ ընտրեալ յար ին.
 Փրկեալ ի ջուրց հեղձականս ին.
 սնուցեր ի տան փարաճոն ին.
 Լ'՛ն ի լըրմանս ժամանակ ին.
 կրկնամայ քաղաանեկ ին.

Լ ը Ե ց ա ը ր ւ ր 'ի Լ Ե ր	Խ ն .
Բ ո ղ ո Վ Տ Ե ր ո Վ 'ի մ օ Ր Ե ն	Խ ն :
Փ Ր Կ Ի Է ը զ ն ա յ գ Ե ր Ե ա Ղ ց Ե Ղ	Խ ն .
ա ո ա ք Ե ց Ե ր Խ ր ա յ Ե Լ	Խ ն :
Ս աս ն ա ո ա ջ Ի ն ս Ե ր Բ ո յ ու խ ա	Խ ն .
Ե ղ Ե ա Ղ ա ո Տ օ Ր ն ա ք Ե ր ա Տ ա մ	Խ ն :
Ո ՛ ք ա ր Ճ ա Կ Ե Լ փ ա ր ա Շ ո ն	Խ ն .
Ե ղ Ի ր ը զ ն ա ' ա մ Ժ ն օ Ր	Խ ն :
Լ ՚ Շ զ օ Ր ու Թ Ե ա մ Բ Ե գ ա Շ ա զ ա ն	Խ ն .
Ե տ ու Ե ր ն մ ա զ Բ ա ն ն Ե Ղ շ ա ն	Խ ն :
Ն ա ր Ե ր զ ա Ղ Խ ա ր Տ Ե գ Ի ա տ ո ս	Խ ն .
տ ա ս Ե ն Տ ա ր ո Շ ա մ օ Ր ա լ Ե ս ա ս	Խ ն :
Յ օ Ր ու մ Խ օ Ր Տ ու Ե ղ Ե ն մ ա ն գ ա ո խ ն .	Խ ն .
Լ Ե Լ Բ օ Ր Գ Լ ղ ց ն Խ ր ա յ Ե Լ	Խ ն :
Բ ա ժ ա ն Ե ց Ե ր Ե Ր Կ Ի Ե ս մ ա ս	Խ ն .
զ ա ն Դ ու Ն Դ ս Խ օ Ր օ յ Կ ա ր մ Ի ր Ժ ո Վ	Խ ն :
Լ ՚ Շ ը զ Բ ն ու Թ Ի Ե ն լ ու ժ ա Կ ա ն	Խ ն .
Կ ա ր Ժ ր ա ց ու ց Ե ր Ի Բ Ե ր ա ր Ճ ա ն	Խ ն :
Ո Ր ա լ Ե ս Ժ ա ղ Կ Ե ա մ ա ր Գ ա գ Ե ս	Խ ն .
Ե ր Ճ ա ն ա պ ա Ր Տ ն ա ն Դ ը ն Դ ա յ	Խ ն :
Բ ն Դ օ Ր օ տ Ի Լ Բ ը ն Թ ա ն ա յ	Խ ն .
ո՛ ք Թ ա ն ա լ ղ Վ գ ա ր շ ա պ ար	Խ ն :
Լ ՚ Շ զ փ ա ր ա Շ ո ն Ե գ Ի ա տ ա ց	Խ ն .
օ Ր զ Տ Ե տ մ Ե տ Ե ա Ղ Կ ա ո օ ք ն օ յ	Խ ն :
Բ ն Կ Ե Ղ մ Ե ց Ե ր 'ի մ Ե Ղ Ժ ո Վ	Խ ն .
'ի յ օ Ր Ի ն ա կ Բ Ե լ Խ ար	Խ ն .

Ի սկ քո ընտրեալ և սուրբ հօտ	ին .
առաջնորդեալ որպէս խաշ	ին :
հորդան ետնուր յանապատ	ին .
հըրով լուսով և սեամբամայ	ին :
Ի տուր նոցա զհաց երկնայ	ին .
և մանանա հրեշտակայ	ին :
Տըպաւորեալ ըզ քորդ մարմ	ին .
յերկնեց ի ջեալ ըն կենդան	ին :
հարեր ըզ վէմն և բխեց	ին .
զերկոտասան վըտակն արբ	ին :
Ի յօրինակ աղբեր կող	ին .
առաքելոցն քարոզ	ին :
Ի րեակ պահօք քառասնեկ	ին .
մովսէս գողով ի վէջ միգ	ին :
Որպէս կենաց ժամանակ	ին .
ամբըն նորա այս քանթուն	ին :
Յուցեր զյետոյս քո խորհրդ	ին .
թագուցելոյն ի փապ վիմ	ին :
հեղեր ըզ լոյսդ անճառել	ին .
ի հողեղէն դեմըս նոր	ին :
Ըբեալ զօրէնսն ի տախտակ	ին .
գրեալ մատանցդ ամայ	ին :
Որ ասն անօրէն անհաւատ	ին .
և խստերախա ժողով ըրդ	ին :
Որ խորտակէր նա զառաջ	ին .
ընդ պիղծ որթոյն զորկազմեց	ին :

Ըն ՚ի խորհուրդ ծածկեալիք ին.
 վասն օրինացն որ լուծան ին.
 Արպէս երկրորդն օր հաստատ ին.
 քոյում եղեալ ան շարժուխտ ին.
 Ար կայ և մնայ յաւելտ ՚ի սմ ին.
 մինչ ՚ի կատար յաւելտեն ին.
 Նրաման ետուր կազմել նոց ին.
 ըզ զանազան կարգ խորան ին.
 Ինմանութիւն պետրի վիմ ին.
 կամ գերակայ մօր սիովն ին.
 Եւ տասպանակ կտակարան ին.
 յանփոյտ փայտից պատեալ ոսկ ին.
 Ընապական մարմնոյ քոյ ին.
 յաժութե՞ր յօրինակ ին.
 Եւ զպատմութեանն ահարոն ին.
 ըզ զեւտական քահանայ ին.
 Ըն ՚ի խորհուրդ հոգևօր ին.
 զարդարեցեր զերևել ին.
 Եւ այս քանեօք բարեգործ եալ.
 Լս առաւել քան ըզ սոս ին.
 Սակայն որթոյն եկիրպագ ին.
 ՚ի բել բեքով զոհմաառուց ին.
 Օ մեծըն մովսէս դառնացուց ին.
 և զահարոն անարգեց ին.
 Ինդ մադիամ խառնակե ին.
 զորդես դեւացըն զոհե ին.

ՃԽ

Ս'ինչև ի սպառ թարկացուց	ին.
զնեքողութիւնդ շարժեց	ին.
Հուր ի յակոբ բորբոքեց	ին.
և թարկութիւն յետայել	ին.
Եւ անետեաց սուրբ աշխարհ	ին.
զոր խոստացար գու տալ նոց	ին.
Իաց ի յերկուց անդ ոչ մտ	ին.
վասըն մեղացն որ գործեց	ին.
Ի՛րդ՝ ես ժըտօղս յամենայն	ին.
և համեմատ չարեաց նոց	ին.
Որ առաւել առի զբար	ին.
եմ ապերախտ քան ըզ նոս	ին.
Եոցա հերձեր զծով զսգալ	ին.
ինձ ըզ խաւարն աղջա մըզը	ին.
Եայնժամ ծածկեալ զեդիպատց	ին.
և աստ զիշխանըն մահած	ին.
Եոցա ի տունէ ամպ հովան	ին.
ի գիշերի՛ լոյս արփեն	ին.
Իսկ ինձ է լոյս իմաստ քան	ին.
և հովանի է սուրբ հոգ	ին.
Ընդ մանանա լուծանէ	ին.
զի որք կերան մեռանէ	ին.
Եւ աստ մարմնն քո երկնայ	ին.
որ կեանքս տայ ճաշակող	ին.
Սորա արբի՛ն ջուր վիմած	ին.
և ես զարիւն վիմիդ կող	ին.

'Նոցա կախեալ օձ պղընձ ին.
 Եես տեսի՛ զկեանսդ. 'իխաջ ին:
 'Նոցա օրէնքըն մովսէս ին.
 գրաւորական 'իտախտակ ին:
 Լ'է ինձ հոգւոյդ իմաստու Թի.
 աւետարանդ ամայ ին:
 Ուան այնորի՛կ յոյժ պահանջ ին.
 քան ըզ նոցունց յինէն զբար ին:
 Որպէս առանկնէ ծառայ ին.
 գիտող կամաց ւանդիտող ին:
 'Նոքա ոսկւոյ որթ կողմեց ին.
 Եքո՛ փոխան երկիրպագ ին:
 Լ'է ես 'իսէր հիւթանիւթ ին.
 խոնարհեցայ ան յագ յօխա ին:
 'Նոքա քաղցեալ տրտընջէ ին.
 վասըն հացին յանապատ ին.
 Լ'է ես լըրմամբ հարկաւոր ին.
 միշտ 'իխնդեր աւելորդ ին:
 'Նոքա յերկեր շաղախէ ին.
 պողընկու թեամբ մագիամ ին:
 Լ'ս ըզ հոգն'ս իմ զերկայ ին.
 աղտեղեցի՛ գործօք չար ին.
 Բայց որ քաւի՛ջ եղեր նոց ին.
 ար իմ գթամ՝ հօր միամ ին.
 Լ'է դարձուցեր ըզ բարկու Թի.
 հայցմամբ մեծ'ի մարգարէ ին:

Լ'նցո՛ յինէ՛ն զան ներել ին .
 ըզ պատուհասն որ ինձ պահ ին :
 Լ'ն պարգևեա՛ զըղջու՛մն անձ ին .
 և թողու՛թի՛ անցեալ անց ին :
 Ս'ի՛ արգելցե՛ս զիս ընդ քաղժ ին .
 ա՛նետաքե՛ր յերկրէ քոյ ին :
 Լ'յլ՛ ընդ երկո՛ւցն որ անդ մտ ին .
 մոյժ՝ զիս յաշխա՛րհըդ քո վեր ին :
 Ո՛ր ըզ յեսու՛ որդի նա՛ն ին .
 ընտրեալ իշխան յետ մովսէս ին :
 Լ'յն՛ որսընեա՛լ 'ի խորան ին .
 և 'ի լերի՛ննէր ընդ նըմ՝ ին :
 Լ'նունանակի՛րն ըսքանջել ին .
 անունըդ քո՛ւմ փրկական ին :
 Ե՛ որուն՛մ յովսէ՛ նախ կոչէ ին .
 և զկնի յեսու՛ առ ձայնէ ին :
 Ո՛ր յաղթանակ գող 'ի մարտ ին .
 ընդ դէմ ժրպիրհ ամաղէկ ին :
 Ս'ինչ տարժամամբ մովսէս ձեռ ին .
 գոյր օրինակ քեզ 'ի խաջ ին :
 Ո՛րով որդիսն խորայել ին .
 զայն որ ծընան յանապատ ին :
 Լ'ծեր յաշխա՛հըն պաղեստ ին .
 ըստ քո՛ խոստման անսուտ բան ին :
 Ի՛նդ յորդանան անցանէ ին .
 տապանակա՛ն կտակարան ին :

ՃԿ

✠

Տ ուրքն իյակունսն դառնայ ին
 իյօրինակ մարդկան ազգ ին :
 Պ արիսապքըն եօթն երեքով ին :
 ինմանութի խոր դըժոխ ին :
 Ե եօթնիցըս շուրջ գալով նոց ին :
 զերթ ջուր հալեալ կործանե ին :
 Եւ զթագաւորքն եօթեանց ազգ ին :
 որ երեսուն թունովէ ին :
 հարեր նովաւ զամենեւ ին :
 կախեալ զփայտէ նըշաւակ ին :
 Օ արագընթաց շարժումն արփ ին :
 զարեգական լուսաբեր ին :
 կացոյց հանդէպ գաբաւնոն ին :
 զլուսինն ձորոն ելին ին :
 Եւ այլ բազում որպէս աս ին :
 հրաշագործեալ յայնմ յաշխարհ ին :
 Օ որ վիճակեաց ցեղից նոց ին :
 ինքն ժամանեաց հարցն առաջ ին :
 Լ՛րդ՝ ճշմարիտ զօրինակ ին :
 հոգւոց զփոկիչդ մարմնական ին :
 Ե աղերսածեմ վասն իմ անձ ին :
 զարդարութի գործոց նոր ին :
 թեպէտ և ոչ նըման նըմ ին :
 արիացայ ընդ դեմ չար ին :
 Լ՛յլ մեղհացայ աստարիզ ին :
 եղէ նըման վատ ծառայ ին :

Ի այց ձեռն տուր իմում մարտին .
ընդ անմարմին ամաղելի Ին .
Չգմամբ ձեռնն քո՝ ի փայտ Ին .
ընդ մովսեսն անդր իլեր Ին .
Հարցես և զեթ աղբ խորհրդ Ին .
որպէս նովա՛ն քանանաց Ին .
Օ որ կորուսեանն և զպողոթնի Ին .
արծաթասէրն և ձանձրալ Ին .
Ի զ բաբելոնի՛ն տրտմական Ին .
և զնորափառ պեղծ հպարտ Ին .
կարկուտ քարէ՛ հսնեալ նոց Ին .
և ըզ պիծակ զօրաց նոց Ին .
Ի նցն ընդ գետս այս երկրայ Ին .
անթաց յաղթի՛ց գարշապար Ին .
Ի արձո՛յ յանդրէ՛ն ուստիել Ին .
անմահական վայրիս դրախտ Ին .
Պարիսպ մեղաց երիքով Ին .
դըրամբ փակեալ անյուսալ Ին .
Ի զաղական տապալեսց Ին .
դրունք ի հիմանց քանդեալ բարձին Ին .
Ի ի յա՛նետեանցն յաշխարհ վեր Ին .
յորում մըտեր նախ առաջ Ին .
հետեւցն հետոց քոյ Ին .
Ժառանգ լինել ինձ վերջսն Ին .
Որ ըստ արդար դատաստան Ին .
որով դատես զաղբ երկրած Ին .

Խնամեալ պահէս բոլորով	ին.
իւրաքանչիւր ոք ըստ կարգ	ին.
Ի նորեալ եդէր յեսրայէլ	ին.
յետե սու՛նյ զօրավար	ին.
Ի զ դատաւորս ցեղից նոց	ին.
ըստ յօրինանց դատել զնոս	ին.
Ի զ գեդեհոն յաղթօղ ար	ին.
որ զմագիւմ հարերնով	ին.
Լրեք հարիւր զօրական	ին.
զբերըս բերոց այլասեռ	ին.
Ի՛ն ըզ սամսոն ան յաղթել	ին.
որ յուխտական յորովայն	ին.
Ի՛յն որ զգիսակ ունէր մազ	ին.
ըստ հոգւոյն շնորհաց Էարփոն	ին.
Ի՛ն զայլ ոմանս որկա՛ ՚ի գր	ին.
մինչ ՚ի հեղի՛ այր ծերուն	ին.
Ի՛յն որ մեռաւ բեկմամբ ող	ին.
վարն գերեալ տապանակ	ին.
Ի՛հա և յի՛մքս քաղաք	ին.
զոր շինեցեր ձեռամբ քոյ	ին.
Լր գիր դատել դատաւոր	ին.
զհոգիս այրի՛ մըտաց խըղճ	ին.
Ի՛այց ո՛չ դատեանց ըստ օրին	ին.
ո՛չ դիմացաւ չար ստիս	ին.
Ի՛յլ մեղկացաւ կամաւ յախտ	ին.
մատանեաց ՚ի ձեռս աւաղակ	ին.

Ըրդ՝ որ փրկի՛ց եղեր նոց
ետուր յաղթել Տակառակ
Տացես և ի՛նձ ար յաղթու
ընդ դիմանալ ախոյան
Ասո՛ դատել որպէս նոք
արդարապէս զմտաց հոգ

Օ ի մի զյետինն նաքարակիտ
պահանջեցայց անդր՝ ի բանտ

Որ աննայի՛ լու՛ար ձայն

և ամուլթե՛ն ետուր զորդ

Օ որ քեզ մատոյց՝ իխորան
ընծա պտուղ յորովայն

Եւ ես գոչեմ ձայնիւ՛ նոր

ան շարժ շըրթամք խորոց սրտ

Ըղաղակեմ զան լուել

հեծծեմ հոգւոյ՛ ես վըշտագ

Թե՛ զան պտուղս անձն՝ ի բար

և զպտղաբերս գործոց չար

Պտղաբերեա՛ բարեաց գործ

և գօսացո՛ զարմատ չար

Օ ախարս մեղաց ըլ բազմած

դադարեցո՛ ըստ փեննայ

Ըմուլ հոգւոյս ըստ աննայ

շնորհեա՛ որդիս եօթներրակ

Մեռցին անդամք իմ երկրայ

կեցցե՛ հոգիս իմ վերբստ

ին .

ին .

Թի

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

օք .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

Իլ

Ի շքե՛ ի գո՛ւր շար Թշնամ	նն.
Ե զիս հանցես յերկին վեր	նն.
Որ ըզ դա՛նի՛թ յեսսեած	նն.
յորդիս եղեալ ծընունդ վերջ	նն.
Ս'անուկ խարտէ՛ջ գեղեց կագ	նն.
հովի՛ն խաշանց անբանհատ	նն.
() Ժեր իւղո՛վն որ եղջեր	նն.
առ 'ի բեկո՛ւմն որ յապակ	նն.
'ի ձեռն սուրբ մարգարէ	նն.
սամո՛ւէլի՛ տեսանող	նն.
Յորմէ հետէ խաղայր հող	նն.
Ե հովանի՛ լինէր նրմ	նն.
հընէր նովա՛ն զերգ սաղմոս	նն.
իմաստնա՛յէս 'ի տասնաղ	նն.
հալածելով զայսսըն ձայն	նն.
զոր հարկանէր 'ի սա՛նուղ	նն.
Ս'երթէր զգազանս երևել	նն.
զառջն և զառիւծ 'ի միաս	նն.
Ե՛ն 'ի խրմբել պատերազմ	նն.
Ճակատ ընդ գէ՛մ ի սրայէլ	նն.
Ս'անեալ նովա՛ն դու ըզ նոս	նն.
առանց զինու պատերազմ	նն.
Բան զի պարստի՛ն հովուական	նն.
դոյղըն քարի՛ն հեղեղատ	նն.
հարեր զճակատ գողիաթ	նն.
քարձեր զնախատ յիսրայէլ	նն.
3 4 33	նն.

301

Եւ ՚ի նեղ չացն որոց հաս	ին .
բազմադիմի փորձանք նրմ	ին .
Ընտրեցուցեր զկեանքս նոր	ին .
և կացուցեր գըլուխ նոց	ին .
Ոչ ընտրեցեր զաղգնեփրեմ	ին .
ոչ ըզ խորան մանասէ	ին .
Ընտրուցայեան բեթղաշէմ	ին .
յորմէ և դու առեր մարմ	ին .
Եւ տուր նմա պարգև կրկ	ին .
յոյժ բարձրագոյն քան ըզ բնաւին :	ին .
Ընթայ օծեալ հրէաստան	ին .
և մարգարէ ամայ	ին .
Ի Եպէտ և անց ըստ հրաման	ին .
սղալեաց կամաւ ՚ի յերկոս	ին .
Պողոնկեցաւ ընդ բերսաբէ	ին .
եհեղղարիւնն ուրիայ	ին .
Օ ի յայտ լիցի թէ է մարմ	ին .
ւունի բնութիւն նա մարդկայ	ին .
Եւ ոչ յօտար կամ յերկնայ	ին .
այլ ՚ի ծննդոց հողեղին	ին .
Եւ այ և ՚ի յոյս անցաւոր	ին .
ետուր գըթեղ յայնժամ մեծ	ին .
Օ ի մի մեղօք ան յուսաց	ին .
այլ ոպ նա փոսթով դարձց	ին .
Եւ զիս առեր մարդ հողած	ին .
ի յագամայ որդւոց վերջ	ին .

() ընունդ գողով գեշերայ ին .
 ախտեւք բերեալ և ախտայ ին :
 () ընար անախտ զիս վերըստ ին .
 ստեղծեր նորոգ աւագան ին :
 () ծեր իւղով քո յերկնայ ին .
 յորդեգրութի՛ն՝ հօրըդ վեր ին :
 Բայց ես անկայ յախարս կրկ ին .
 եղեալ ծնունդ մեղսասիր ին :
 Սօժումըն սուրբ անձայ ին .
 աղտեղեցի՛ գործօք չար ին :
 Լորդ՝ պահատիմ երգով նոր ին .
 հայցեմ՝ իբէ՛ն ըսա սաղմոս ին :
 Սիրտ մք հաստեալիս վերըստ ին .
 յորովայնիս զուղեղ հոգ ին :
 Ինձ լսեցո՛ զլուր քո ձայն ին .
 զուրախալին և զցընծալ ին :
 () որժամ հընչէ՛ փողնահագ ին .
 ազդել ոսկերսիմ ցաւագ ին :
 Տեր՝ ի մեղաց դարձո զհոգ ին .
 պարտեաց իմոց գիրջընջեսց ին :
 Եւ յարենէ՛ գոյն յորդան ին .
 մաքրեա իմոցս և օտար ին :
 () յայնժամ շրթո՛ւնք հոգւոյ սբացցին .
 բերանս օրհնել յօժարաս ցին :
 Եւ զուարակիդ զենմանգառ ին .
 հաղորդ գըտայց պատարագ ին :

Որ յօրինակ քեզ ընտրեց	ին .
զորդի մեծի մարգարե	ին :
Ի զ սողմո՛ն խաղաղու	Թի .
ի քե՛ն բերեալ երկեանոր	ին :
Սա ՚ի հօրե՛ն իւր սեփհակ	ան .
զաթոռն առեալ ըզ հայրեն	ին :
Որպէս և դո՛ւ հօր միած	ին .
ոչ արտաքուստ կամ օտար	ին :
Տաճար շինեաց նա երկրոյ	ին .
դո՛ւ ըզ բնութի՛ն ըս մարդկայ	ին :
Նրմա տուա՛ն յիմաստ քան	ին .
բայց դո՛ւ տո՛ւնող անձառ շնորհ	ին :
Նա ժողովող յոգքն իմաստ	ին .
անունանեցա՛ն յիսրայել	ին :
Ի սկ դո՛ւ զցրուեալ աղգ երկրամ	ին .
ժողովեցեր ՚ի միաօ	ին :
Նա մա՛ դշխոյն հարաւայ	ին .
եկն ՚ի տեսիլ բաղձմամբ սրտ	ին :
Քեզ քառանկիւն կողմ աշխարհին .	ին .
անտեսաբար երկըրպագ	ին :
Ի շէ ես շնորհաց քոց ընդ նմ	ին .
եղէ ստացող մի քան քար	ին .
Ոչ պահելով զայն ընդ վատ	ին .
ալ կորուսի ըզ գլուխ նոր	ին .
Օ ի որպէս նա զփառս անեղ	ին .
փոխեաց ՚ի փառս եղծական	ին :

Լ, յնպէս ըզ լոյս շնորհաց քոյ Են
 փոփարկեցի ընդ խաւար Են:
 Լորդ՝ Եթէ նա վասըն անց Են:
 տուժիւք պատժեալ յօրինակ Են:
 Օ ինչ ունիմ յոյս թշուառս անձին.
 կորուսողի՛ ըզ ճշմարտ Են:
 Լ, ը թէ նորա գոլ թողու Թի.
 երկբայելի՛ զըղջմամբ սրտ Են:
 Ինձ արդարեւ ան յուսալ Են:
 բարկացելոյդ հօր հաշտու Թի.
 Բայց որ գթածդես ամեն Եց.
 հեղ յես ըզ սէր շնորհաց քոյ Են:
 Իմաստութի՛ հօրըդ վեր Են:
 իմաստնացո՛ զես յերկոս Են:
 Օ արդիւնարար գործնական Են:
 և ի յիմաստ տեսական Են:
 Օ ի կարացից լուսով շնորհ Են:
 երկու աջօք նայել յերկ Են:
 Քան զի իսկիզբն իմաստու ԹԷ.
 երկիւղ քո սուրբ ըստ առակ Են:
 Լ, ը գիտութիւն առանց նոր Են:
 առիթ չարեաց է ունող Են:
 Լ, յունիկ բազումք յանդիման Են:
 և սողոմո՛ն նախ առաջ Են:
 Սոյն իմս և խո՛ւն իմաստու Թի.
 անօգտակար առանցս անձ Են:

ԲԻ

Թողց զյոյնս որ ըստ կարգ	ին .
զի ոչ ներէ բանքս բազմ	ին :
Ի զ մարգարէս և զթագաւո	րս .
եղեալ 'ի տան հրէաստան	ին :
Որ 'իյերկուս եղեալ բաժ	ին .
'իյուդայի և եբրեմ	ին :
Օ ի գերբ սուրբ ամայ	ին .
յառաջագոյն մեզ պատմեց	ին :
Օ իւրաքանչիւր վարքս նոց	ին .
'ի զգուշութի մեզ ծանուց	ին :
Օ ոմանց բարեաց վկայեց	ին .
զի յօրինակ մեզ եղևց	ին :
Օ այլոց ըզ չար վկայեց	ին .
զի մի նման լիցուք նոց	ին :
Եւ ես մերժեալ յինէն զբար	ին .
չբերի զլաւացոն տիպ յանձ	ին :
Լ' ի ընտրելով զներհակ նոր	ին .
եղէ նրման յոյժ վատթար	ին :
Եւ կորուսի զիմաստու	թի .
զոր ընկալայ բանիւք քոյ	ին :
Ի այց ես գոչեմ զաղերս բան	ին .
եղեկիա թագաւոր	ին :
Ի նեղութեց փրկել կրկ	ին .
որպէս և յայնժամ ըզ նոս	ին :
' ի ասորոց բռնաւոր	ին .
'ի սպառնալեացն ըռափսակ	ին :

ԾԷ

Եւ ՚ի յախտիցն պաստկագ ին .
 հայցմամբ մեծի՛ մարգարե ին .
 հարցե իսպառ սուր հրեշտակ ին .
 ըզ բազմութիւն լեգեոն ին .
 () անմարմնականս որք ՚ի մարմ ին .
 ընդ եկեղեցւոյ քում մարտընչ ին .
 Եւ զախտ մեղաց մահաբեր ին .
 տագնապելոյս ջերմամբ սոց ին .
 Բարձես յինէն հզօր դուր ին .
 որպէս կարօղ յամենայն ին .
 Բարձո՞ զըստուներ երեկոյ ին .
 ՚ի լոյս կենացդ առաւժօտ ին .
 Արպէս նովան օրմիակ ին .
 դարձեալ եղև տիւներրակ ին .
 Ար եր նշան երեք լուս ին .
 երրորդութե՛դ երրեակ անձ ին .
 Եւ Եւ ծագման քո Ե դարձ ին .
 Ե գալըստեան քո երկրորդ ին .
 Բայց իմ բարձեալ որպէս նոր ին .
 աւուրք կենաց հոգևոր ին .
 Սերձիմ ՚ի դրո՛ւնըս դժոխ օց .
 Ե սառուներք մահո՛ւ զիս ծածկեց ին .
 Ի յիշատակ Թողում յետ ին .
 զհամբաւ ջարեաց զպարսաւնս անձինս .
 Կամաւ մատնեալ չար ոսոխ ին .
 որ ՚ի առիւծ նշանակ ին .

Լ' յն որ մանրեաց զոսկերս խոր ին .
 և խորտակեաց զխորհուրդ սբա ին .
 Ի ծննդենէ առաւօտ ին .
 մինչ 'ի գիշեր մահու ստուներ ին .
 Եւ ես տկար որպէս ծիծ առ .
 անդիմադարձ իբր աղան ին .
 Տեսեալ ճրջեմ առ թշնամ ին .
 նրէաղ ճայնիւ որպէս մընջ իւն .
 Օ աչս 'ի յուսոյ խաւարեց ին .
 և կուրութեամբ զիս տուժեց ին .
 Եւ աշխարհ նայելինձ ուռուց ին .
 և ոչ 'ի լոյսդ ամայ ին .
 Լ' որդ' ինձ շնորհեան ար ընդ նմ ին .
 մերժիլ յախախց ցաւոցս անձ ին .
 Ի արձո զմեզաց ըզ դառնու թի .
 'ի քաղցրագոյն խաղաղու թի .
 Ի նդ որս և զիս փոխարկեսց ես .
 'ի պտղաբեր զամուլ հոգ ին .
 Լ' ու 'ի ծնանէլ զարդարու թի .
 զորդես լուսոյ հոգևոր ին .
 Օ ի անդադար քեզ օրհնու թի .
 մատուցանեմ մինչ 'ի մարմ ին .
 Եւ ընդ հրեշտակս յապագայ ին .
 փառքս հընչել 'ի տաճար ին .
 Եւ ընդամաց երեց հընկ ին .
 զոր աւելէր 'ի կեանս նրմ ին .

ՄԺ

Ընորհեա՛ն և ի՛նձ զանթո՛ւնել ին.
 և անգրա՛նն յաճիտեն ին:
 Զայնի՛ն մախթեմ՝ մանասէ ին.
 զղԶացելոյ յանցա՛ւոր ին:
 Ո՛ր ըզ պատկե՛ր չորեք դիմ ին.
 կանգնեաց 'ի տան սրբազան ին:
 Ե՛հեղ զարի՛ւն մարգարէ ին.
 սողոցի՛ն հերձեալ նման փայտ ին.
 Ե՛ն ինքն եա՛ռ զդարձո՛ւած չարին.
 կապեալ յերկաթ՝ 'ի տան բանտ ին:
 Գոչէր լալով յայրմամբ սրտ ին.
 արտասո՛ւնելով Թախծեալ անձ ին:
 Բղաղակե՛ր աղերս բան ին.
 բախէր ըզ կո՛ւրծս ողորմագ ին:
 Ըմենակալ սաեղծօղ գոյ ից.
 Թր և Թժ աբրահամ ին:
 Ի սահակայ՝ քում ծառայ ին.
 և յակոբայ՝ սրբա՛ սիր ին:
 Որոց չեղեր ապաշխար իլ.
 զի վերք մեղայ՝ ոչ ունէ ին:
 Ըյլ իմ ցա՛ւնոցս ըսպեղան ին.
 զի քան զա՛ւանգ շատե՛ծով ին:
 Ըեմարժանի՛ նայել յերկ ին.
 զի կափուցի՛ զաչս 'ի բար ին:
 Ե՛ն կուրացայ աշխարհ ստոր ին.
 կապեալ մեղք իբր երկաթ ին.

ԺԺ Եւ կանգնեցին զպատկեր չար ին .
 հանդէս աջացս ըզ տնայախտ ին .
 Ը՛յժմ՝ ի խոնարհ քեզ արկան եմ .
 զծուներս ծընկաց և ըզ սրտ ին .
 հայցեմ անձամբս ցաւագ ին .
 լեզունաւս ասեմ մեղայ յերկ ին .
 Թող ինձ տր թող մինչ ՚ի մարմ ին .
 զի մի կորայց ՚ի մեղս անձ ին .
 Ս՛ի՛ դատեցայց ընդ օպաննող ին .
 ընդ փայլակմանն ըստոր անկ ին .
 Ը՛նդ զո՛ւարթո՛ւնս արժան ցո .
 փառատրու թեան անվաղձան ին .
 Եւ թաղերս բանի՛ւն քեզ ընդ բազմ ին .
 ըզ վարս ածեմ զեղիայ ին .
 Օ այն որ երկրի էր երկնայ ին .
 իբր ան մարմին կոյս ՚ի ստոճեր ին .
 Որ կերակրի՛ւր ՚ի յանձա՛ւն ին .
 ՚ի յագռա՛ւնուց բերեալ հաց ին .
 Ը՛րջեր մորթովք մեռեալ մաշկ ին .
 մոլորական յանապատ ին .
 Օ իջևանե՛ն առ կինն այր ին .
 և զ լիութիւն շնորհող նրմ ին .
 Ի յօրինակ կենաց հաց ին .
 և օծութեան հոգւոյդ շնորհ ին .
 Օ փակող բանի՛ւն քոյով զերկ ին .
 և ըզ բացողըն յետ զոհ ին .

Յոր 'ի սեղանն ողջակից	ին.
լուսար նմա հրով երկնայ	ին.
Լ'յն որ անձրև յետ երաչա	ին.
իջոյց նման իջման քոյ	ին.
Որով պարբեալ ազգ մարդկայ	ին.
զցողըն կենաց հողւոյն արբ	ին.
Ի սպառնալեացն եզաբէլ	ին.
փախեան պահօք քառասն եկ	ին.
Օ ի տկարութի՛ բնութես յայտնին.	
Թէ ոչ օտար հողանիւթ	ին.
Եւ 'ի բորեփ ըստ մովսէս	ին.
եմուտ 'ի յայրն ըստ հրաման	ին.
Ի առ զհընչի՛ւն սաստիկ հողմ	ին.
նման անցեալ ջրհեղեղ	ին.
Եւ տես ըզ հօւրըն սողոմ	ին.
յորում դու ոչ տր 'ի նոս	ին.
Օ ի բարկութեամբ հանդերձէ	ին.
և ոչ սիրոյ ցնաման մեծ	ին.
Ի ուն և զձայն ըզ քաղցրօղ	ին.
'ի տեպ իջման քո մեզմագ	ին.
Որ զհեզաբար գալուստ քոյ	ին.
նշանակէր յամբս վերջ	ին.
Օ նոյն որ մաշկան մեռեալ ախտին.	
զեղիսէնս կոչեաց յանդ	ին.
Որպէս և դու զվէմ հաւատ	ին.
և սուրբ զորդեսըն զեբեթ	ին.

Եւ զյորդանն ցելեալ նով ին.
 անցին ցամաք ըստ յեսոն ին.
 Հրեղէն կառօք հաներ յերկ ին.
 զհողին ետունր միւսոյն կրկ ին.
 Եւ համբարձման քո գուշակ ին.
 տալ ըզ հողին մետասան ին.
 Եւ քո փոխան լինել նոց ին.
 Եւ յետ նոցա որ ըստ կարգ ին.
 Սի որպէս նա վարդապետ ին.
 եղև նրման ամենև ին.
 Եւ քեզ ընտրեալք ՚իյաշխարհես ին.
 ՚իգործ հրաշից նմանեց ին.
 Եւ մաշկեկան սփածեալ շնորհին ին.
 եհերձ ըզ ջուրն յորդանան ին.
 Սորբա զմեղաց ծովըն հերձ ին.
 քարոզութեամբ կենաց բան ին.
 Եւ ըզ մանկունսրն բեթել ին.
 տապաստ էարկ վասն այպան ին.
 Սորբա ըզ ծնունդ մեղաց չար ին.
 սըբով հողւոյն կոտորեց ին.
 Եւ ամլութե շնորհեաց զորդ ին.
 զոր Եյարոյց ըզ մեռեալ դին ին.
 Եւ աղոյն առ նա ՚իեօթն եկ ին.
 ըստ գալըստեան քո ՚իյութ ին.
 Եւ յետ մահուն կենդանու թի.
 ետուն ոսկերքն ՚ի տապան ին.
 Եւ

'Ի տիպ մահուան քո 'ի վիմ
 որով կեցցուք մեք վերջատ
 Սոքա զամուլ եկեղեց
 'ի բազմա ծնունդ փոխարկեց
 Լ՛է ըզ մեռեալքս յարուց
 'ի յարութեան հաւատ վերջ
 'Լ, ա զդառն ջուրն երեքով
 փոխեաց 'ի բաղք արկամաբ աղ
 Սոքա 'ի քէն աղանուն
 զանհամուծիւնս անուշեց
 'Լ, ա նէէման դամասկաց
 յորդանանն սրբեաց յախտ
 Սոքա ըզ սեռս մարդկայ
 աւազանին ջուրբմաքրեց
 Լ՛, ա քեզ հաճոյ վարեք սոց
 զիմ փոփոխեա զվարս 'ի բար
 Լ՛է փոխադրեա յերկրէ երկ
 զհոգիս մարմնոյս յապագայ
 հայցմամբ կառօք ամբարձող
 զոր 'ի թափօր բերեր լեր
 հանդերձեւոց հանդերձող
 կարապետի քո յերկրորդ
 Լ՛, յի հոգւոյս տուր լիու
 որպէս նորօք մեռելոտ
 Լ՛է մաշկեկան մեռելոտ
 անցո ընդ կեանս այս երկրայ

ին.
 ին.
 ին. ԺԳ
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.

'Ի դառնորանկ մեղաց համ ին.
 փոխեա 'ի բանոր և 'ի բար ին.
 Ընապահանն աղև բան ին.
 զոր յիս արկցես ըստ առակ ին.
 Յարձ զհոգիս մեռեալ յախտ ին.
 որպէս նոքս զերիս մարմ ին.
 Մաքրեա ըզ բ՛որ մահու մաս ին.
 ըստ ասորոյ նէեման ին.
 Օ իս վերածեա ըստ տապար ին.
 փայտիւ քոյոյ կենաց կարթ ին.
 Եւ բեբ աչաց հոգւոյս բացց ին.
 ըստ պատանւոյն յիմանալ ին.
 Տուր աղեղամբ ինձ հզոր ին.
 հարուլ ըզ սիրտ բեւիար ին.
 Որպէս և նայ 'ի վաղջան ին.
 նետիւք նշան ետ արքայ ին.
 Տացես և ինձ արիու թի.
 նետիւք խոցել զիմ թշնամ ին.
 Եւ ապրեցայց հաղբից նոր ին.
 յորողայթի չար որսող ին.
 Ինձ աւրինակ պարտի յիշ ել.
 և զգերու թի բաբելոն ին.
 Յորժամ զուխտիւ սբ աւրին ին.
 զոր աւանդեաց մովսէս նախկ ին.
 Քան զի արքա քաղդէաց ին.
 եմուտ երկիր հրէաստան ին.

ԲՅ

✠

Օ երուսաղէմ տապալեց	ին.
զորդիս նորա խոխողեց	ին.
Օ տաճարն սբ հրով լուց	ին.
և զսրբութի՛սն պղծեց	ին.
Եւ զօրհներգո՛ւնսն սիովն	ին.
'ի գերութի խիստ վարեց	ին.
Որք 'ի յուռիսն կախե	ին.
զսբ երգարանսն տաճար	ին.
Եւ անդադար նստեալ լայ	ին.
միշտ առ գետով բաբելովն	ին.
'Լոյնպէս և զի՛մ քաղաքս առ	ին.
խառնակութիք ակտա սիր	ին.
Ըն մարմնական զօրքն շար	ին.
որք 'ի բաբել նշանակ	ին.
Օ մատունս երես տիրական	ին.
ակտեց սըրով խողխողեց	ին.
Եւ ըզքառեակ ծընունդ սոր	ին.
որով մասո՛ւնք իւր յարդար	ին.
'Ի գերութի՛ տարագրեց	ին.
յաւտար աշխարհ այլասեռ	ին.
'Ի յարածեալ զերամ խող	ին.
յայսմ աշխարհի յագարակ	ին.
Եւ 'ի տաճարս անայ	ին.
յորում բնակեաց քո՛ սբ հող	ին.
Ի՛զ հուր մեղաց բորբոքեց	ին.
կեզմամբ ակտեց տոջորեց	ին.

ԲԴ

Օ այգիս տընկեալ աջով քոյ	ին .
և մշակեալ հաւր քո ձեռ	ին :
Օ ցանկըն քակեալ յատակեց	ին .
կթեն անցորդք ճանապարհ	ին :
Լ՝ յԼ որ զգերեալսըն սիոն	ին .
դարձուցեր յետս առ հայրեն	ին :
Ը ինեւ զտաճարըն վերըստ	ին .
պայծառ և շքեղ քան զառաջ	ին :
Դարձոյ և զհմըս գերու	Թի .
որպէս և զուխսըն հարաւ	ին :
Յօտարոտի յերկրէ չար	ին .
զմիտըս գերեալ ըստ գերող	ին :
Որք ՚ի յերթալն իմ ողբայ	ին .
մինչ ըզ սերմանսըն տանէ	ին :
Դարձեալ ՚ի գալն ուրախաց	ին .
արդիւնաբեր հունձս որայ	ին :
հատոյ դրացայց եօթըն կրկ	ին .
ընդ բեւր չարեացն ՚ի ծոց նոց	ին :
Դսպաննելոյս շահեայ զյոգ	ին .
խնդրեալ զարիւնըն զոր հեղ	ին :
Լ՝ յԼ և դստեր բաբելոն	ին .
Թշուառականն և դրժնեայ	ին :
հատոյ փոխանն ՚ի ծոց նոց	ին .
զոր ՚ի սկզբանս ինձ արար	ին :
հզոր տուր ինձ լինել յուժգ	ին .
և ՚ի դիմի հարոււլ չար	ին :

Լ՝ շնուլ զոտից մանկանց նոց ին .
 և հարկանել կարծըր վիմ ին .
 Լ սել ըզ բան մարգարի ին .
 ընդ դեմ մահու բռնաւոր ին .
 Ուր ասէ մահս քոյ յաղթու թի .
 կամ ուր դժոխք խայթոց քոյ ին .
 Ս՝ ինչ գարձուսցեն առ հայրեն ին .
 ուստի անկաւ մարդն առաջ ին .
 Դ՝ փափկութե՛ յադին դրախտ ին .
 յանմահական և երկնայ ին .
 հայցմամբ մաքուր յորովայն ին .
 երեմիայ մարգարի ին .
 Լ՝ քրով բէից տեսանաղ ին .
 զորդ ՚ի վերայ քոբար գետ ին .
 Ուր ընդ գերեալսն ընթանայ ին .
 որպէս հովիւ ըզ կնի հօտ ին .
 () Ի մի անգիւտ մոլորեսց ին .
 և գահավէժ հոգով լից ին .
 Եայ և յոգունց համանման ին .
 որք յայնմէին ժամանակ ին .
 Քոյին հոգով տեսանէ ին .
 և զապագայօրն պատմէ ին .
 Յովսէ քարոյ սերմանող ին .
 և յամովսայ քարոզող ին .
 Ս՝ Իբրիա զժընունդ քո տեսող ին .
 ՚իբեթղասէմ տուն եփրատ ին .
 Լ՝

Լու յովէլայ ողբ երգակ	ին .
որ 'ի դէմս իմ վայ տայր անձ	ին :
Լու աբգիու հոգե կրող	ին .
ընդ որս նաւնում եղկիսաց	ին :
Լ' մբակուամ զարմանալո	յն .
պահօք ելող բարձր 'ի վիմ'	ին :
Լ' յնմ որ զվարսիցն հրեշտակ	ին .
առեալ բերեր ճաշ 'ի գբ	ին :
Սոփոնիա հրատարակ	ին .
և անգէան քարոզող	ին :
Լու յունանու որսոյկետ	ին .
նինւէացոց մեծ քարոզ	ին :
Սիս վերածեայ տը ընդ նմ	ին .
յորովայնէ չար վիշապ	ին :
հայցմամբ քոյոյ օրինակ	ին .
յերէք օրեայ թաղմամբ յերկր	ին :
Օպքարիայ տեսանող	ին .
և եօթնա լոյս աշտան ակ	ին :
Լ' յն որ նստեալ յաւանակ	ին .
գբեզ աւետէր նոր սիոն	ին :
Սաղաքիաս որ էր վերջ	ին .
'ի մարգարէսն այն առաջ	ին :
Լ' նուանակիւր սբ հրեշտակ	ին .
և համատիպ գեղոյ նոր	ին :
Լ' ընց մանկանց բաբելոն	ին .
աշակերտաց դանիէլ	ին :

Սբա սընոնդ սընեալ նոց ին.
 նոքայ կոնց ոչ զոհեց ին.
 Ընանիա ազար է ին.
 մաքուր մանկան միսայել ին.
 Բյեք որ ՚ի հոն անկան հնոց ին.
 զի պատկերին ոչ զոհեց ին.
 Եորում ՚ի ջեր տր առ նոս ին.
 չորրորդ եղեր ընդ երրորդ ին.
 Փոխարկեցեր զբնութի հրայ ին.
 ՚ի մեղմագոյն ցող երկնայ ին.
 Որ բարձրանայր չորրեակ տաս ին.
 ինըն կանկոն աւելլած ին.
 Եյօրինակ եօթեանց եօթ ին.
 յայսքմ կենաց եօթեանց դար ին.
 Եորում զօրէ հուր ախտայ ին.
 վառեալ փչմամբ մեղսասիր ին.
 Ինի պատիժ անցաւոր ին.
 Է հրգեհին որ ոչ շիջ ին.
 Ըյն որ աւուր յուժերրորդ ին.
 բառնին իսպառ գալով քոյ ին.
 Եւ մեղաւորք մեղօք ջնջ ին.
 Եւ ամբարիշտք ոչ գտան ին.
 Իայց ես մեղօքս այժմուս կեզ իմ.
 իբր ըզ վառող այնրը հրատ ին.
 Եւ բարձրանայ յես բոց չար ին.
 յոյժ առաւելքան ըզ հնոց ին.

Փրկեա՛ւ և զիս ար ընդ նոս	ին.
յայրեցմանէ չար խորհրդոյ	ին.
Ի կիզմանէ անբնական	ին.
և՛ի հրատից բնութեց ախտ	ին.
Յօղ քո՛ իջցէ՛ իբր՝ ի հնոց	ին.
անձրև կենացդ առաւօտ	ին.
Օ իմ շիջուցէ՛ ըզ բոց տապ	ին.
փոխարկեսցէ ամպ ցօղ ագ	ին.
Եւ զան վաղճան հուր գեհեն	ին.
զորժառանգեն հրեշտակք չար	ին.
Ի զ դառնագոյնն խաւար	ին.
որ է ծընունդ մեղաց ախտ	ին.
Օ որ վառեցի՛ անձամբ անձ	ին.
բորբոքեցի՛ փրջմամբ չար	ին.
Շ ըջոյ յինէ՛ն հայցմամբ նոց	ին.
աթժանացոյ լուսոյդ վեր	ին.
Պ աղատանօք մարգարէ	ին.
իմանկութե՛ տեսան ող	ին.
Ի անիելի՛ հոգով ծեր	ին.
մարմնով ծերոց կշտամբ ող	ին.
Օ ան յայտ տեսիլն մեկն ող	ին.
բաբելացոց մեծարքայ	ին.
Օ վէմըն հատեալ առանց ձեռ	ին.
զառ ի կուսէ՛ քո ըզ մարմ	ին.
Եւ զգալըստեան քո օր վերջ	ին.
որպէս տեսեալ ծանուց ող	ին.

Ե՛

Օ հայր հին աւուրց անուանող ին.
 Լ զքեզ ընդ ամպրս տեսող ին.
 Լ զհազար մակաբայ ին.
 ինքնանուէր քահանայ ին.
 Լ ի ըստ հոգոյ որդոց նոր ին.
 Լ եօթն եղբարց Լ մարց նոց ին.
 Որք ՚ի վերայ հարցն օրին ին.
 մարմնով մեռան Լ ոչ լուծ ին.
 Լ ի զանտիոնքն երևել ին.
 Լ զան մարմինն անարգեց ին.
 Օ իս ազատեայ հայցմամբ նոց ին.
 ՚ի բռնութեց բելիար ին.
 Չարչարակցաւք քո առաջ ին.
 գուշակողաց զխորհուրդ խաջ ին.
 Բայց այս քանտօք բժիշկ անձ ին.
 ոչ բուժեցաւ ախտ մարդկայ ին.
 Քան զի կարտօք բնութեք Է ին.
 Լ բրժըշկել ոչ կարաց ին.
 Օ ի ըստ հզօր ցաւոց վր ին.
 հզօր դեղոց պիտանայ ին.
 Օ որ ըզ գածեալ տկար մարմ ին.
 ապաքինել ոչ բաւէ ին.
 Մինչև կենաց դեղդ երկնայ ին.
 էարբ բնութի մեր ախտայ ին.
 Լ ի հեզ ըզ մաղցըն մեր ախտ ին.
 փոխեալ ՚ի կեանսըն առաջ ին.

Եւ յախ 'ի հոգոյդ ամայ ին.
 մաքրեալ հոգի սրբոյ կուս ին:
 Եւ զօրուԹի՛ հօրըդ վեր ին.
 հովանացեալ գողով նմ ին:
 Եւ պա՛ որդիտ հօր միած ին.
 կամա՛ն իջեալ յորովայն ին:
 Ոչ մարտապէս առեր մարմ ին.
 ամ եւ մարդ մի երկըք ին:
 () ընար մարմնով ըստ մարդկայ ին.
 որ 'ի հօրէ՛ նախ անմարմին ին:
 Եւ ուժեր զերկունս նախաստեղծ ին.
 տերևապատ 'ի խանձարր ին:
 Եւ անդ 'ի մսո՛ւրն ան բան ին.
 գոլ կերակո՛ւր բանական ին:
 Եւ յսրդ յայտնեալ լուսով աստղ ին.
 մոգքըն նովա՛ւ երկրպագ ին:
 Եւ ասք հրեշտակաց իջեալ յայր ին.
 սբ ծնընդեան քո սպասէ ին:
 Եւ յովուացն յազդեալ ա՛նետէ ին.
 փառք 'ի բարձու՛նս վեր երգէ ին:
 Եւ ստ նախա՛հարցն սբ ուխտ ին.
 Թլփատեցար յու՛Թ օրէ ին.
 Օ ի զան Թլփատ սիրտ մարդկային.
 Թլփատեցես հոգովքոյ ին:
 () ընարի՛րդ ըստ օրին ին.
 մտեր ընձայ 'ի տաճար ին.
 Եւ

ԵԼ

✠

Եւ զՏինաւորցող ծերուն ին.
 գրգուէր տղա՛ ինք գրկ ին.
 Օ իս որ մեղօք ծնեալ ախտ ին.
 ծնար դարձեալ աւագան ին.
 Օ որ մերկացայ խաբամաք չար ին.
 շողախեցայ յախարս կրկ ին.
 Սրբեա՛ ծնընդեամբ քօ վերբատ ին.
 ընծայելով Տօր՛ իյերկ ին.
 Բնաչանօք անաճն ին.
 Ե ծերունոյն սիմէոն ին.
 Որ յերկեւղէ տղայասպան ին.
 մանկակոտոր Տերովդէ ին.
 Գնացեր յաշխարհ յեգիպտոս ին.
 ըստ բարբառոյ մարգարէ ին.
 Օ իս յերկեւղէ գիշերայ ին.
 մարդա խոշոշ բանաւոր ին.
 Բմրացուսցես աջով քոյ ին.
 իգաղտաճի՛գ նետից նոր ին.
 Որ շրջեցար խոնարհ յերկր ին.
 երկնաւորաց բարձրագահ ին.
 Օ իս վերացոյ յերկրէ յերկ ին.
 զանկեալս իմեղս անդընդայ ին.
 Որ յետ ընելոյ երից տաս ին.
 աճման մարմնոյ քօ հասակ ին.
 Օ քեզ մկրտեաց նք ամլորդ ին.
 վկայելով հայր Ե հոգ ին.

ԵԵ

Ո՛չ թէ կարօտ մաքրագուն	ին .
մեզ պարգևից մաքրող բան	ին :
Լ՛ու ղե ըզ մեղս ադամայ	ին .
ուսացես ջըրով յորդանան	ին :
Եւ զիմ լուեայ զանցանս անձ	ին .
զտիզմըն մեղաց սևագունն	ին :
Որպէս երբեմն աւազան	ին .
զոր հնացուցի մեղօք կրկ	ին :
Բնդ յաղթութե՛քն երրակ	ին .
ի փորձութե՛ յանապատ	ին :
Տուր ինձ յաղթե՛լ չար իշխան	ին .
աներևոյթ բռնաւոր	ին :
Գընալ բանիւ քում հրաման	ին .
յե՛՛մին վերայ և ՚ի քարք	ին :
Կոխել ոտիւք գարշապար	ին .
զգլուխ կամակոր վիշապ օձ	ին :
Բնդ ընտրելոց մետասան	ին .
զոր ընտրեցեր գեր աշխարհ	ին .
հրաւերեցեր զիս ընդ նոս	ին .
վնեւ կըցորդ լաւագունն	ին :
Բայց ես հոգով հեղգըս վերջ	ին .
խոտան գրօսայ ըստ յուդայ	ին :
Թէպէտ և ոչ տիրական	ին .
այլ մատն եղէ անձամբ անձ	ին :
Իքէն հայցեմ՝ մաղթմամբ նոց	ին .
գարձեալ ուղղե՛լ լուսոյ շաւղ	ին .

Լուսնել գործօք զբարոզ բան ին .
 զոր հրամանաւ քո ուսուց ին :
 Ի հարսանիսն մարդկայ ին .
 որ կոչեցար ընդ մօր քոյ ին :
 Փոխարկեցեր զջուրն 'ի գին ին .
 'ի քէն հրաշից նախ առաջ ին :
 Եւ զիմ լուծեալ ախտից բնու թի .
 փոխարկեցէս 'ի կարծրու թի :
 Յամաքեցոյ զջուր հեղեղ ին .
 արբոյ զբաժակ պատուիրան ին :
 Ի արձեալ զորդոյ թագա զարմ ին .
 բանիւ լուծեր զախտըս ջերմ ին :
 Եւ ես մաղթեմ ընդ հօր նոր ին .
 զառողջութի հիւանդս անձ ին :
 Եւ լեալ նստար բարձր 'ի լեր ին .
 որպէս երբեմն իջեր 'ի ս ին :
 Յամպոյն խօսեալ զօրէնըս Տին .
 զնորս ուսուցեր բանգ 'ի մարմ ին :
 Ի այցեր զբերանդ անձայ ին .
 երանեցեր զորս 'ի բար ին :
 Ի նդ տախտակաց տասընդր ին .
 նորոց ետուր զինն երան ին :
 Սանաուխք եդեալ յերկրէ յերկ ին .
 ինն մատամբք աստիճան ին :
 Հաներ նովաւ զազգ երկրամ ին .
 դասակցեցեր իննեակ դաս ին :

յԹ

Բայց ես այն քան եղէ ստոր	ին .
մեղաց ախտիւք ծանրա՛ բեռ	ին :
Մինչ զի և ոչ ելի ընդ	մին .
աստիճանաց իններորդ	ին :
Չաղքատացա՛հ հոգով չա՛ր	ին .
արքայութե՛րդ պատճառ	ին :
Լի միշտ փարթամ կամ՝ ի սոս	ին .
բարեաց աղքատս ամենև	ին :
Ոչ սուք էառ հոգիս ներք	ին .
լալ արտաքո՛ւստ զմահ իւր ինքն	ին :
Օ ի սփոփե՛ն՝ յայնմ աշխարհ	ին .
ծիծաղական անուամբ բան	ին :
Լի ի սնոտիս այս ծիծաղ	իմ .
և խրախճանամ՝ ի վնասս անձ	ին :
Որում և վայ՝ փոխանակ	ին .
ևատամանց կափմամբ լալ	ին :
Ոչ հեղ բանիւ առ համազգ	ին .
խօսակցեցայ ըստ հրաման	ին :
Օ ի ընդ պահող սբ օրին	ին .
ժառանգէի զերկեր վեր	ին :
Ոչ քաղցեցայ արդար հաց	ին .
և ոչ ծարա՛ւէ յիս բան	ին :
Օ ի յագէն՝ սիրով քոյ	ին .
ի յըմպելոյդ, ամայ	ին :
Չողորմեցայ ես աղքատ	ին .
խմում յուսոյդ կերպարան	ին :
	Օ ի

ԴԿ

Օ ի յօր մեծի՛ դատաստան ին.
 ողորմէիր թըշուաւս անձ ին.
 Ոչ սրբեցի յաղտոյ չար ին.
 զիմանմաքուր սիրտս և զհոգ ին.
 Օ ի տեսութեդ անձայ ին.
 արժանացայց մինչ՝ իմարմ ին.
 ի աղաղարար հակառակ ին.
 չեղէ առի՛ս և ոչօտար ին.
 Որով որդի՛ հօրքդ վեր ին.
 լինել ընդ քեզ դործով քոյ ին.
 հալածեցայ քայց տըժգոհ իմ.
 ի գործակցայց չարա խորհ ին.
 Օ ի թէ կամաւ ժառանգէ ի.
 զարքայութե՛ք քո երկնայ ին.
 Ռանիւք բազմօք նախատեց ին.
 բանբասանօք կծեցուց ին.
 Ռայց ոչ ընդ քո կամ սուտ նոք ին.
 այլ արդարեւ ճշմարտե ին.
 Ռդդ պաղատիմ տը լալագ ին.
 գիրկս արկանեմ տնըդ ոտ ին.
 թեթևացոյ զիս իմարմ ին.
 ի ծանրութեց մեղաց բեռ ին.
 Օ ի հնար լեցի հոգոյս ստոր ին.
 ելից առ քեզ մտօք յերկ ին.
 Ռնդ սանտըխտաւձե բանիւ քոյ ին.
 գոնէ մասամբք աստիճան ին.

Լ'նապականն աղդ երկնայ ին.
 զոր աղեցեր զազգ մարդկայ ին :
 Լ'նանաւանեալ հայցմամբ գնդ ին.
 զիս աղեսցէս բանիւ քոյ ին :
 Օ անհամուժիս իմոյ անձ ին.
 համեմեսցէս բանիւ քոյ ին :
 Օ ի մի անհամ գտանել աղ ին.
 արտաքս անկեալ կոխան լին իմ :
 Լոյս 'ի լուսոյ հօր միած ին.
 լուսով լցեր զազգ երկրած ին :
 Լու զաշակերտս լուսոյ բանիդ .
 լոյս ասացեր բանիւ քոյ ին :
 Լուսաւորեա լուսով նոց ին .
 զանգիտուժէ խաւարս անձ ին :
 Թեպէտ և ոչ յաշտանակ ին .
 այլ իբր ըզ ճրագ ընդ գրուան ին :
 Ինոր օրէնքս հրաման ին .
 հրամայեցեր զորս ըստ կարգ ին :
 Թե ոք լուծցէ ինքեամբ ըզ մ ին .
 փոքր կոչի առ արքուն ին :
 Օ ինչ արասցէ առ այսպիս ին .
 հոգիս լուծող զամենես ին :
 Ար և միոյ թէ քննից ին .
 է կատարող պատուերան ին :
 Պահանջեցեր ըզ կնի նոր ին .
 աւաւնելու արդար մաս ին :

Ե

Ի այց զինչ ասեմ ըզ սոսկալ ին .
 ըզ սարսափուքն իմոյս անձ ին :
 Օ ի Թէ աստուտ այն քան տուժին .
 զինչ ան բնականն որք ախտաց ին :
 Որով հարեալ ըս յերկոս ին .
 'ի մահաբեր նետից չար ին :
 Ըղաղակեմ ըստ ախտակր ին .
 դեր դեղ հոգոյս խոցոյս ներք ին :
 Օ աչաց մըտաց զախտից վոշ ին .
 մաքրեայ զներքին և զարտաք ին :
 Որով յըստակ տեսից յերկ ին .
 ըզ կերպարանդո նախատպ ին :
 Եւ ընդ լոյ տգեղ բան ին .
 յունակուծի լսարան ին :
 հպաւորեայ զբան սբ տառ ին :
 անձախօս կտակարան ին :
 Ի եր պահապան շրթանց լեզ ին .
 'չ բարբառել 'ի վնաս անձ ին :
 Ըլ միշտ խօսել կամաւ քոյ ին .
 'ի շնորհ 'ի շահս լսող ին :
 Չեռաց շնորհեա՛ գործարան ին .
 ըզ մնացական գործել զբար ին :
 Ոչ հեշտահան վարել սով ին .
 'ի վնասակար շօշափել ին :
 Եւ Թէ գթեալ գայթակղեսց ին :
 տուր հետեւի ըստ հրաման ին :

Սպաննող անձին ըզ լսել	ին .
'ի ոչ տուժել բոլորով	ին :
Օ ոտըն հոգոյս ուղղեալ յերկ	ին .
և հաստատեալ անշարժ վիմ	ին :
Օ ի մի գլորմամբ բոլորս անձ	ին .
անկման 'ի հուրն առ ի թ լին	ին :
Ի երան բացեալ անդուռն ուն	իմ .
որով բարես ոչ բարբառ	ին :
Լ՝ յլ վայրապար դատարկ բան	ին .
հետեւեցայ վնասակար	ին :
Եւ երանի թէ դատանկ	ին .
թէ և համար տալ պահանջ	ին :
Եւ ոչ թիւնօք մահաբեր	ին .
սուտ և նենգող շարխոս	ին :
() ր ըստ օրէ քում հրամանս	ին .
լսեմ յունկամբ մարմնական	ին :
Թէ մի երդնուր ամենև	ին .
ոչ յերկնայինս և ոչ յերկ	ին :
Եւ իմ խցեալ զականջս անձ	ին .
ոչ տամ տեղի և մուտ բան	ին :
Լ՝ յլ հակառակ բերեմ նմ	ին .
և ան հնազանդ պատուիրանս	ին :
Օ ի ոչ միայն յաթուռ մեծ	ին .
և իստոր և պատուանդան	ին :
Լ՝ յլ որ նստի յերկնեց յերկ	ին .
և հակեց հայր և հոգ	ին :

Յոր ոչ յոգոյս բղխէ հոգ	ին .
այլ է աղղումըն բանսարկու	ին .
Օ ի քեզ այոնէ ճշմարտ	ին .
և ոչն 'ի բաց հրաժարել	ին .
Ի սկ աւելին քան զայս չար	ին .
'ի սկզբաննէ մարդասպան	ին .
Օ որս 'ի յիւրոց անտի խօս	ին .
որպէս յառաջն 'ի ձեռն օձ	ին .
Բայց որ ետուր գործ 'ի բան	ին .
գմիտս և զլեզու շունչ օդայ	ին .
Բաց ըզ բերանս հոգով քոյ	ին .
լից օրհնութեամբ հոգևոր	ին .
Խօսել յօրէնս ամայ	ին .
յաւետարանս նորոյ կտակ	ին .
Յիմաստութիւն տեսական	ին .
և 'ի խորհուրդ գործնական	ին .
Նեւիարա՞ զբան հերձուած	ին .
զհայհոյութին աններել	ին .
Եւ ըզ տրրտունջն ընդ բանբասին	ին .
ըզ բրթմնջիւն ընդ շոգմ ոգ	ին .
Օ խաբէութիւն առ ընկեր	ին .
և զմասնութի նենգաւոր	ին .
Օ երգմանըն բանն երգմնահար	ին .
ըզ սուտ խօսիլն որ է չար	ին .
Օ գրգռութի կուլասիր	ին .
իբրև զշունս առ կերակր	ին .

Աբ անհեգեգըս բարբառ
 Ի թշնամանս միմեանց բեր
 Ի զ ծարղաժու խեղ կատակ
 Եզախտաշարժ բանըս նոց
 Օ անլուռ բերան բազմա խօս
 Եզ սնապարծ բան յիմար
 Ի զ շատախօս դիւական
 Եզ ղողանջիւն դիմագրաւ
 Իւ զհամերէն հոյլըս բան
 զոր յետ խօսիցըն զղջաց
 Իւ տուր ինձ բան բանդ իմարմին
 Ի միշտ խօսել բանիւ քոյ
 Ի շնորհըս տալ իմ լսող
 Ի շինուլթի քակտեալ անձ
 Ի չ մատուցի հարկանող
 յետ աջ ծնօտի զկողմն ահեկ
 Իւ ոչ ետու փոխ աղքատ
 որոց փոխան տալ ոչ ուն
 Իւ ոչ գնացի ընդ վարող
 տարապարհակ մղոն կրկ
 Ի չ սիրեցի ըզ թշնամ
 Ե ոչ ցուցի գոյթ ատող
 Իւ առեցի ըզ սիրել
 չար հատուցի բարեբար
 Ի րեմ շրթամբ շարժ մամբ լեզու
 նման գողով նենգաւոր
 5 Ե 65 0 գու

Օ գուշացայ ոչ քոյոյ բան ին.
 ողորմութի տալ աղքատ ին:
 Բ. յ ծախեցի զնուազ չընչ ին.
 ընդ մարդկայնոցս գովեստ ին:
 Օ ի ոչ միայն ահեկ ձեռ ին.
 որ են կողմանք հակառակ ին:
 Բ. յ և փողոյ նման ձայն ին.
 հռչակեցի զօչ ինչ բար ին:
 Բ ստ աղօթից պատուերան ին.
 ջմտի մտք իտուն սրտ ին:
 Եւ ոչ յանգեան հրապարակ ին.
 գոնեայ ունել վարձ մարդկայ ին:
 Բ. յ հեղգացա ես երկոս ին.
 առ կերպարանն և ճշմարտ ին:
 Օ ի ծուրութիս յաղթեաց յոյս ին.
 յերկրաճորիս և յերկնայ ին:
 Բ. որ ըզ հայր քո բնութք յերկնս.
 զոր մեզ ետուր շնորհե քոյ ին:
 Տուր ինձ կարդալ բոլորով ին.
 ինք սրտէ զանուն նոր ին:
 Բ. քայութի տիրական ին.
 գայցե տիրել իմումս անձ ին:
 Եւ երկրաճորս առիս լցց ին.
 կամբք նորայ որպէս երկ ին:
 Օ հացս առ օրէ և միշտ է ին.
 զմարմնոյս դարման և ըզ բան ին:

✕

ԾԺ

Ը աղաչեմ զլոյսդ երկնայ ին.
զփառաց ծագումըդ հայրեն ին.
Օ պատրոյդ մտաց հոգոյս ճրագին.
դարձեալ վառեա՛ լուսով քոյ ին.
Երկուց տէրանց որք ներհակ ին.
ծառայեցի՛ դործով կրկ ին.
Կերպարանօք իսկական իդ.
և ճշմարտիւ խաբեբայ ին.
Իսեր ժխտող մամոնայ ին.
զիս կապեցի՛ կամաւ յախտ ին.
Եւ զքոյդ լուծի՛ առողջայ ին.
ըզ կաբսիրոյ պատուիրան ին.
Պատուիրեցեր չհոգալ զվաղ ին.
ըզ կերակուր և զըմպել ին.
Օ ի պատրաստեալ իբէն լին ին.
ըստ ագռաւուցն որ կերակր ին.
Չհաւատացի խոստման բան ին.
և ոչ տեսլեամբքն շուշան ին.
Ը թիւրեցա՛ հոգօք նոց ին.
և մաշեցի զկեանս ընդ նոս ին.
Ը մաց յառաջ ժամանակ աւ.
ամբարեցի՛ զնիւթ երկրայ ին.
Որպէս անմահ մահկանացու ին.
և ան վաղջան՝ առօրէ ին.
Եւ չխնդրեցի՛ զաւրբայու թի.
ըստ հայր օրէն բարոյ խրատ ին.
Օ ի

Նի

+

+

Օ ի և տուեալ ըբ լինէ ին.
 ինձ հարկաւորքն և աւել ին:
 Ս'եղօք խաւար տեսար ան ին.
 ոչ նկատեմ յիս գերան ին:
 Սրատես լինիմ յայլում շեղ ին.
 նման գոլով կեղծաւոր ին:
 Բզ սրբութի'ն աւազան ին.
 և զմարգարիտ քոյին շնոր ին:
 Ըանց և խողից նմանող ին.
 կամաւ ետու պղծաւ սիր ին:
 Բայց արդ խնդրեմ զոր ոչ ուն իմ.
 տուր ինձ իմոյս ըզ խնդրել ին:
 Հայցեմ 'իբէն զոր կորուս ի.
 արա գտանել լուսով ճրագ ին:
 Բախեմ ըզ դուռըդ երկնայ ին.
 նախքան զփակելն ընդ դէմ հընգին:
 Օղորմութե դուռըդ բաց ինձ.
 մինչ դեռ փակեալ է ճշմարտ ին:
 Բնդ պողոտայն չոքաւ ստոր ին.
 լայն և արձակ ճանապարհ ին:
 Ի կորըստեան յօթեան ին.
 յորում բազմաք հետեեց ին:
 Սղղեաւ զոտս իմ յանձուկ շաւղ ին.
 Թեթե արաւ մեղաց բեռ ին.
 Օ ի կարացից ընդ սակաւ ին.
 Թեթե Թուչիլ ամպով յերկ ին.

Մի՞ծ զիս ընդ քեզ դուռըդ վեր ին.
 ածցես առ հայր քո երկնայ ին.
 Ճանապարհա՛ւն նեղ և նրբ ին.
 ուղիղ վարուք ք՛ծայ ին.
 Բ, յւ որ չարեանց ապա շնորհ ին.
 և արդարոց որք 'ի բար ին.
 Տաս հաճասար ցող անձրև ին.
 և ըզ ծագման լոյս արև ին.
 Ինձ որ մեղք մեռեալ չա՛ր ին.
 և ապա շնորհ առ քո բար ին.
 Յողեա՛ ըզ ցող շնորհաց քոյ ին.
 և ըզ ծագումն 'ի մանալ ին.
 Օ եկեալքս առ քեզ ըստ հաճատին.
 և ըզ լսող կենաց բան ին.
 Ը ինել շնորհեայ ըստ արժան ին.
 'ի վերայ բում ան շարժ վիմ ին.
 Օ ի 'ի շնչէլ հողմոյ ուժգ ին.
 և 'ի յառնել գետոց փորձ ին.
 հանրս հեմո՛ւնք մի շարժեաց ին.
 ըստ յիմարին որ յաճազ ին.
 Բ, սա և ինձ ըստ բորոտ ին.
 և հաճատով մերձեցող ին.
 կամիմ՝ օրբեանց բոլոր ով ին.
 և մաքրեցիր յաղտոյ չար ին.
 Օ ինուորեցա՛ կայսեր ստոր ին.
 որպէս և պետըն հարիւր ին.

Բարբառեցայ ես ընդ նմ
 զաղերօական բանըս նոր
 Չեմ արժանի թէ ընդ արկ
 մտցես ընդ յիմըս տաճար
 Լ՛ից հրամայեայ բանըդ բան
 զախտիմ մաքրեա ընդ ծառայ
 Տագնապեցայ ջերմամբ ախտ
 պուռնկական զազրագուն
 Լ՛իւ յանկողի՛նըս գարշել
 մեղկեալ անկա զանկանգնել
 Բնդ զոքանչի՛ սիմոն վիմ
 զիս յարուցես աջ հզօր
 Օ ի պաշտեցից ես ընդ նմ
 զկենդանատուդ իմոյ անձ
 Լ՛ղբեր կենաց ջուր խնդրեց
 սամարուհայն ՚ի ծարաւ
 Լ՛իւ խոստացար ջուր կենդան
 փոխանակել յանցաւոր
 Ը նորհեա և ինձ կենացդ աղբեր
 ըզ հոգևոր սբ զըմբել
 Բետահետեալ յորովայն
 զառատաբնու շնորհաց հոգ
 Բնդ բազմամեանկեալ անձ
 պրոպատիկէ՛ աւագան
 Ի՛որում և ես զոք ոչ ուն
 զի զիս արկցե՛ մինչ յուզից

ին.
 ին.
 աւ.
 ին.
 իւ.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 եր.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 իմ.
 ին.
 Լ՛սա

նխ

✠

✠

✠

Լսա՛ թառնալ իմոյ մահճ	ին .
այսէ մարմնոյս Թանճրագուն	ին :
Ոչ մեղանջել դարձեալ կրկ	ին .
յես ողջութե՛ն ըստ հրաման	ին :
Որ ՚ի խռովել արեաց ծով	ին .
և ընկղմեալ բարձեալ նաւ	ին :
Դու սաստեցեր և լռեց	ին .
պէք ծովուն հանդարտեց	ին :
հուր և ինձ ձեռն ըստ պետրոսին .	
վերայ բերել յարեաց չար	ին :
Սի մի մեղաց շարժեալ ալ	ին .
հեղձուցանէ զիս ՚ի նրմ	ին :
Ինչ դիւատանջըս մուկ	ին .
ի գերեզմանսըն բնակ ող	ին :
հանջիմ և ես յոյժ ցաւագ	ին .
ի խորհրդոց որ չերև	ին :
Սաստեայ և իմ չարագիւ	ին .
որպէս և յայն ժամ առ նոս	ին .
Եւ անդ ընդոց մատնեայ խոր	ին .
որպէս ըզ խորս երամակ	ին :
Որ զանդամօք լուծեալ մարմ	ին .
կարծրացուցեր հոգով բան	ին :
Շնորհեա՛ և ինձ լսել ձայն	ին .
Թե՛ մեղքք բո Թողեալ լից	ին :
Ի շխան մտք ընդ այրոս	ին .
բուռըն հարկց տնրդ ուս	ին :

Ս ասըն դստեր մեռեալս անձ ին.
 'ի տուն մարմնոյս մահաբեր ին.
 խոնարհեցիս յիս ըստ նմ ին.
 դադարեցն զձայն կական ին.
 կալ ըզ ձեռաց բանական ին.
 դարձն այսրէն յիս ըզ հոգ ին.
 Եւ ընդ միւսն ախտաւոր ին.
 'ի քղանցըս տ'նրդ հւսող ին.
 Ս աքրեա՛ զհոսումըն վտակ ին.
 յարեան մտաց զազրագուն ին.
 Յոյժ կաղացա՛ պատուիրան ին.
 և կուրացա՛ լուսով բան ին.
 կանգնեա՛ և զիս տը ընդ կաղ ին.
 և լոյս ծագեա՛ ինձ ըստ կուր ին.
 Օ ի վաղեցից եբր եղջեր ին.
 ըստ կանխասաց մարգարէ ին.
 Եւ զարուսեա՛կդ առաւժօտ ին.
 տեսից 'ի փառքս հայրեն ին.
 Եւ համբացայ բարեաց բան ին.
 որպէս բերանն այսահար ին.
 'ի մանելով խուլ և համբ ին.
 և 'ի դիւաց խցեալ խլ ին.
 Ինդ արձակեա՛ զկապքս լեզւ ին.
 բարբառեցո՛յ ինձ ըզ բար ին.
 Եւ խից զանկանջս ընդ դեմ օձին.
 զն մի լուայց ըստ և այ ին.

†	Որ գոսացեալ գործնական	ին.
	և չորացեալ յախտէ ձեռ	ին.
Եկ	Զայն տիրական քո հրաման	ին.
	ի զգայութի փոխարկեց	ին.
	Նընչեալ իմուժ մեռեալ մաս	ին.
	կենդանարար ձայնիւ քոյ	ին.
	Օ ի կարկամեալս անհնար	ին.
	ի գործ բարոյ արձակեսց	ին.
	Լ'յրի հոգիս լայ ընդ այր	ին.
	իբր ինայի լային զորդ	ին.
	Գթա՛ և յիս տը ընդ նմ	ին.
	արժանացոյ կենաց ձայն	ին.
	Լ'ւ ընդ կնոջ մեղաճոր	ին.
†	բուռըն հարեց կենացդ ոտ	ին.
	Տուր համբուրել ինձ ընդ նմ	ին.
	որպէս և նա սիրով սրտ	ին.
	Բղխել աղբերս արաասուել	ին.
	լսել ըզ ձայնդ, անայ	ին.
	Նաճատք քո զքեզ կեցուց	ին.
	գնայ յանբոյթ խաղաղու	թի.
	կամաճ մարմնոյս լարծող	ին.
	գթեաց ընկէց զիս թշնամ	ին.
	Լ'նկմամբ իմով գայթակղեսց	ին.
	որք փոքրողեք իմաստսէ	ին.
	Որ ինձ պատժոց գերագուն	ին.
	քան զիմ յանցանս առ իթ լին	ին.

Օ պարանոցէս ծանր արձան ին.
 անկմամբ 'ի ծովըն գեհեն ին.
 Ը որ հընարդ ես անհնար ից.
 կանգնեաւ և զիս այժմ 'ի ոտ ին.
 Օ ի որք գթեալք վս իմ կանգնին.
 և որք կանգնեն զքէն գոհաց ին.
 Ե ագարկի՛ թշուառս անձ ին. †
 որ ցանեցեր սերմն ըզ բար ին.
 Ի բուն լինել հեգոյս հոգ ին.
 ցանեաց զորոմըն թշնամ ին.
 Որք նախ հընձոց ժամանակ ին.
 բաղեալ յինէն 'ի բաց դից ին.
 Օ ի մի զցորեանն առցես զշնորհ ին.
 զորոմըն ասս հրոյ գեհեն ին.
 Ե ոյժ կարծրացաւ ըստ ապառաժին.
 եղէ նման ճանապարհ ին. †
 Փուշք աշխարհի՛ զիս հեղցուց ին. †
 և անպտուղ զանձն արար ին. †
 Ը սերմանող տը ըզ բար ին.
 յիս աճեցոյ ըզ բոյս բան ին.
 Օ ի տաց պտուղ մի երես ին.
 հարիւր վաթսուէն կամ զերեսն ին.
 Ոչ ծախեցի՛ զդիւր վատնել ին.
 ընդ գիւտ գանձի յագարակ ին.
 Օ որ գողացաւ իմ թշնամ ին.
 և ետ փխսան ըզ կապտել ին. †

Բ զ քեզ որ գանձդես երկնա	ին .
մախթեմ սրտիւ բողորով	ին :
Տ ուր ինձ իմաստ գանձել յերկ	ին .
և անդր ունել զխորհուրդ սրտ	ին :
Ա ռ 'ի գողոյն գեշերայ	ին .
գաղտնի ական ոչ հատան	ին :
Ը յ զգուշութեամբ ամրա պահ	ին .
ըստ քո լուսոյ պատուերան	ին :
Ա ռ 'ի խնդիր քո մարգարտ	ին .
չելի նման վաճառող	ին :
Եւ ոչ փոխան անփոխան	ին .
ետու ըզ սէր անցաւոր	ին :
Վ աճառեցի ըստ հրաման	ին .
ըզ ցանկութի նիւթական	ին :
Ը ռի ստացումըն մեծագն	ին .
և ցողածին լուսաբեր	ին :
Մ արգարտորէն ծընունդ կուս	ին .
ած և մարդ մի երկոք	ին :
Տ ուր ինձ սիրոյդ ածայ	ին .
լինել խնդրող խանդակաթ	ին :
Բ այ զառագաստ փափաք ող	ին .
մուտ 'ի սինեակ տարփմամբ սրտ	ին :
Տ աճարացոյ զիս վերըստ	ին .
և ընդ գրկեայ աջով քոյ	ին :
Օ հաւատ բոլոր մանան եկս	ին .
զարքայութե՛ յօրինակ	ին :

Ա՛ջ ըստ օցայ իմուան անձ ին.
 զի չար լերինք փոփոխէ ին:
 Եւ ո՛չ նման Թռչնոց երկն ին.
 յոտըս հանգեան պատուերան ին:
 Զորում հոգիք մարդկան հան ին.
 ժառանգ երկնից սբ խորան ին:
 Եւ ո՛չ եղէ խիստ ըստ համ ին.
 կամ կարծրացոյն ճրճեաց մտ ին:
 Զորոց մանրեայ մանր ըզ ժան ին.
 և զիս կառոյ ոտըս ծառ ին:
 Խմոր եղէ վատթար և հ ին.
 և ոչ առակ աճման բան ին:
 Զայն որ Թաքոյց յալիւր ընկ ին.
 յեկեղեցի զխորհուրդ քոյ ին:
 Օ ի նայ ՚ի բէն առեալ նախկ ին.
 նովաւ ծանեանն դասքըն վեր ին:
 Եւ ընդ զանգւածս ադամայ ին.
 խառնեալ բոլոր խրմորի ին:
 Օրկեալ միայն ես երկոս ին.
 անձառելի լոյս իմաստ ին:
 Աւարասցես հաղորդ կրկ ին.
 տաց ես դարձեալ զոր կորուս ին:
 Րնդ յորսացեալսն ՚ի յուռկան ին.
 հաներ և զիս յեզըր ծով ին:
 Ի այց ընարուԹե քո ըզ բար ին.
 անկեայ ՚ի բաց ըստ խոտան ին:

ն

	Որով 'ի նոյն ջուրըս խոր	ին․
	դարձեալ իջի 'ի գէջ տրղմ	ին։
	Որում անդուսդք անհնար	ին․
	զհոգոյս մասունքն պաշարեց	ին։
	Լ՛յլ դու կարող ամենայն	ին․
	վերա՛ բերեա՛ զիս վեր ըստ	ին։
	Եւ 'ի բարի՛ սբ աման	ին․
	ժողովեսցես ընդ ըստրել	ին։
†	Աբ 'ի հնկից նկանակ	ին․
	նշխարեցեր հնգ հազար	ին։
	Եւ 'ի չորից դարձեալ զնոս	ին․
	կերակրեցեր յանապատ	ին։
	Օ իս որ քաղցեալ եմ քո հաց	ին․
	ածայնոյդ երկնաճոր	ին։
	Լ՛րա ըսուլ հոգոյս նով	ին․
	յերկնից իջեալ և անմահ	ին։
†	Քանանուհոյն լուար ձայն	ին․
	և շնորհեցեր ըզ հայցել	ին։
	Լ՛ղաղակեմ ես ընդ նրմ	ին․
	շնորհեա՛ և ի՛նձ զիմ խնդրել	ին։
	Օ ի եթէ՛ շուն կոչես վերջ	ին․
նզ	արագապէս լսես ձայն	ին։
	Ճ՛եպել յընթացս 'ի կոչ հովւ	իդ․
	և հալածել զօտար ոտ	ին։
	Թե՛ և մանկանց անարատ	ից․
	չեմ արժանի՛ կցորդ մաս	ին։

†	Ի հարցանել ըզ քեզ վիմ	ին .
	քանիցս Թողուլ եղբօրն անց	ին .
	Ոչ ասացեր զեօթըն եկ	ին .
	այլ չորս հարիւր ընդ իննս	ին .
	Օ որ կենցաղոյս ամբըն Թու	ին .
	անցաւորիս եօթնեանց դար	ին .
	Թի է որ չափ եմք 'իյայս մարմ	ին .
	պարտէ Թողուլ զղջական	ին .
Σ	Իւ ես Թէպէտ եղէ վերջ	ին .
	'իյոչ Թողուլ պարտապան	ին .
	Ս ասն ախտաւ որ բնութես անձին	ին .
	և անկատար գոլ 'իբար	ին .
	Սակայն առիս 'իքէն լըցց	ին .
	քո ինձ եդեալ բան հրաման	ին .
	Թողուլ ըզ մեղս առ քեզ պարտին .	ին .
	որ քան զաւազ շատէ ծով	ին .
	Ոչ աղքատիս միայն չափ	ին .
	եօթանասն իցըն կանոն	ին .
	Ըյլ առաւել քոյդ զօրաց	ին .
	լստ ողորմութեդ որ ոչ Թըւ	ին .
†	կենդանական չլուայ ձայն	ին .
	որ ոչ Թաղել զհայրըն Թող	ին .
	Ըյլ և մեռայ ընդ մեռել	ին .
	մեռելոտի' գործօք չար	ին .
	Ի ուրըն հարի զմաճոյ բան	ին .
	բայց ոչ նման մաճակալ	ին .

Ս ասորիկ ոչ ունից	իմ.
պատճառ բանի խոցմանս անձ	ին :
ԼԷ ոչ դիպող զպատասխան	ին .
իբո՛ արդար դատաստան	ին :
Լ՝ՍԼ որ քննիչդես խորհրդ	ին .
և տեսանող գաղտնեաց սրտ	ին :
Սարտիր փոխան պատրեալս անձին .	
ընդ թշնամոյն իմ յաղթող	ին :
Ս' տար տեղի զիս փորձող	ին .
մարմնոյ ախտիւք զիս պատրող	ին .
Լ՝ՍԼ պարագրեա թևօք քոյ	ին .
որպէս ըզ տիպսըն բիբակ	ին :
Յընթրիսըն մեծ կազմեալ մեծին .	
տնըդ ծառայք զիս կոչեց	ին :
Յորմէ 'իբաց հրաժարեց,	ին .
պատճառելով խրատու չար	ի :
Ս աշխարհի ագարակ	ին .
և վս եզանց զգայական	ին :
ԼԷ ընդ կնոջ հեշտա սիր	ին .
որով կապեալ կամ 'ի սոս	ին .
Ուծիչ կապից դժոխայ	ին .
լոյծ ըզ կապանս իմ զերես	ին :
հան 'ի հովտէս այս տրտմագ	ին .
տար 'ի տաճար ու խտեալ տեղ	ին .
Լ՝րժանացոյ կենաց հաց	ին .
և յըմբելոյդ աստուածայ	ին :

Արախանալ գինեաւ բանին .
 զոր խառնեցեր անըզգամին :
 Յերուսաղէմ մերոյ դրախտին .
 ընդ արամայ յանցաւորին :
 Երեմիքովս իջի ստորին .
 անկայ ՚ի ձեռս աւազակին :
 Առք ՚ի լուսոյն մերկացուցին .
 զհոգիս մեղաց վերօք լըցին :
 Այլ կիսամահ թողեալ գնացին .
 այլ յետ մահու պատրազմին :
 Օ որ և մովսէսըն ղևտացին .
 և ահարոնք քահանայն հին :
 Տունըն մեծի նահապետին :
 և մարգարէք հնոյ օրինին :
 Օ վերըս ցաւոցն ան հնարին .
 և ըզ խոցուածքս սաստկաւորին :
 Կեղոց բանիւ անցեալ տեսին .
 և բժըշկել ոչ կարացին :
 Սամարացոյդ զոր կոչէին .
 տոհմըն ժըպիր հրէականին :
 Յուցեց ըզ ցաւս իմոյ անձին .
 տեսող աչացդ ամային :
 Կ թայ և յիս ըստարամին .
 գիր դեղ հոգոյս խոցոյս խորին :
 Պատեան զգեստիւքն իմ առաջին .
 զոր աւազակքն մերկացուցին :

26

Լ՛րկ 'ի վերայ ձեթ և գին	ին .
զդեղըն կենաց հոգոյս վեր	ին .
Տալով օծման դարձեալ զհոգ	ին .
և ըզբաժանկ նորոյ ուխտ	ին .
Բարձ 'ի վերայ գրաստու ևսաջ	ին .
տար 'ի պանդոկ եկեղեց	ին .
Յաճնեա՛ գլխո՛ քահանայ	ին .
քեզ ըստ մարմնո՛ պատարագ	ին .
Տուր ըստ երկնու դահեկան	ին .
զբան հին և նոր կտակարան	ին .
Տանել դարման հոգոյս նով	ին .
որպէս կեցցէ հացիւ մարմ	ին .
Վ, ախ քան ըզգալ բարեկամ	ին .
հոգոյս իմոյ պահանջող	ին .
Իյերկնայնոցն երկնաւոր	ին .
և զիսյերկինս ուղղեոր	ին .
Ինութեամբ բարոյ բարեկամ	ին .
զոր ատեցի սիրով չար	ին .
Լ՛ռ դրունս լուսոյ առաւօտ	իդ .
կանխեմ հոգով գեշերայ	ին .
Տուր ընդ երես նկանակ	ին .
զդաւանութի երիցդ անձ	ին .
Եւ ըզմարմին քո երկնայ	ին .
որով ծանեաք զերես դիմ	ին .
Օ ի 'ի բարեաց գործոց մաս	ին .
չունիմ դընել բարէ սիր	ին .

Միայն զհաւանտ շնորհաց քոյ ին .
 և ըզ թողակ կենաց վերջ ին :
 Ինդ դէմ յայն ժամ աղաջ ող իս .
 մի պատճառեր ըզ դրանց փակ ին :
 Եւ ըզ մանկանցն 'ի յանկող ին .
 զանմեղ հոգոցն 'ի հանգըստ ին :
 Եւ մի ասեր զան կարել ին .
 որ չկամելոյն փոխանակ ին :
 () Ի քո կամելն ամենև ին .
 է կատարեալ գործ 'ի բար ին :
 Լ յլ տուր ժտել ըստ առակ ին .
 զի ընկալայց ըզ խնդրել ին .
 Ոչ ըստ սիրոյն զոր կորուս ին .
 այլ ընդ ժտութե աղաղակ ին :
 Ինդ մեծատաննն յիմար ին .
 յորում ետուն անդք տոհմա ին :
 Ե իմս աճեցին սերմանք չար ին .
 և բաղմացան 'ի միտս անձ ին :
 Մինչև քակեալ շտեմարան ին .
 հոգոյս մասանց բանական ին .
 Եւ մեծագոյն գործել զտեղ ին :
 յոգնազեղուն պտղոյ չար ին :
 () որս մանկաղաւ քո երկնայ ին .
 հանցես ըզ բոյս դառնաբեր ին :
 Եւ յաճեցո յիս ըզ բար ին .
 պտղաբերել քեզ 'ի յեր ին :

Դ մաքրութե՛ր ա՛նազան ին.
 որում ստեղծե՛ր զիս վերըստ ին:
 Լ՛յսքըն չարեաց յինէն ել ին.
 այնք որ յօձէ՛ անդր մտ ին:
 Որոց շրջեալ ընդ անջրդ ին.
 յոգիս յախտից ցամաքայ ին.
 Որ հանգըստեան վայր ո՛չ գտ ին.
 զի ըստ կամանց իւր ո՛չ է ին:
 Եւ զի աղբիւր մեղաց ախտ ին.
 միշտ անըսպառ յինէն վիժ ին:
 Որ և պատշաճ իսկ յարդար ին.
 տուն և տեղի հոգիս նմ ին:
 Լ՛ռեալ զընկե՛րըս եօթնեկ ին.
 ըստ կենցաղոյս չարքըն չար ին:
 Խառնեալ ինքեան այսքն առաջ ին.
 դարձա՛ն նորօր ՚ի տունս անձ ին:
 Որ գերազանց չարըս վերջ ին.
 եղև ինձէն քան ըզ նախն ին.
 Օ ի աղբիւրէ՛ն այլ ո՛չ մաքր ին.
 այլ դաժանմամբ և դժւար ին.
 Եւ զգուշագոյն գողով նոր ին.
 յետ ըմբռումս ամրական ին:
 Որում տիրեաց դարձեալ կրկ ին.
 ըստ առաջնունն յարացուց ին:
 Օ որ հերքեցես գու վերըստ ին.
 ի յանապատն անգընդայ ին:

Ըն

ՏԺ

Ի այց արդ գիտունեմ վատթար ին .
 տրգետ կամաւ լաւագուն ին :
 Անմ զգուշական պահող անձ ին .
 արթուն մտօք ըստ հսկող ին :
 Իքնոյ զարթոյ մահաբեր ին .
 զի զգուշացայց աւազակ ին :
 Տուր ակնունել առաւօտ ին .
 զի յագեցայց տեպեամբ քոյ ին :
 Լրա նման զես ծառայ ին .
 ծառակցսց կերակրող ին :
 Տալ ՚ի ժամու զեմաստ բան ին .
 իւրաքանչիւր քաղցեալ անձ ին :
 Օ արեական տուր ինձ գօտ ին .
 պնդեալ ընդ մէջ ցանկական ին :
 Եոյց ըզ ճրագ պատուերան ին .
 յոգիս անլոյս խաւարայ ին :
 Կարկամութիք կռամող ախար ին .
 ողորմութիք խորտակեսց ին :
 Լբ բսակըն հին փոփոխեսց ին .
 առանց հնութե՛ ունող գանձ ին :
 Ի դասս ընտրեալ փոքրը հօտ ին .
 խառնեա զժուլիս անբեր հօգ ին :
 Օ ի հօր քո կամք հաճոյ ասց ին .
 զարբայութի տալ ընդ նոս ին :
 Հեղեր երկեր զհուրդ երկնայ ին .
 որով մարդկան հոգեք մաքր ին :

✠

✠

Վորացուցես զիս վերջատ	ին .
աջող կարող հօր հզօր	ին .
Օ ի հայրատունկ որթոյդ գին	ին .
անապական յիս պահեսց	ին .
Վեհագոյն նստայ բարձ	ին .
աստիճանաց քոյ առաջ	ին :
Ոչ առաջել կոչմամբ քոյ	ին .
այլ ինքնաշարժ փառամոլ	ին :
Յորժամ կոչես զազգ երկրած	ին .
ի հանրական կոչարան	ին .
Ս'ի անդգնիս բանդ կոչող	ին .
ի վայր մատի՛ր բայբառեսց	ին :
Ը և անկեալս այժմ' ի գետ	ին .
լուայց բարեացն ի բէն բան	ին :
Վեր մատի՛ր բարեկամ	ին .
ի բարձրութիս անձայ	ին :
Ելից յերկինս աշտանակ	ին .
և զամբուլթիս ընդ դէմ չար	ին :
Ի զ կուսութի՛ն հրեշտակայ	ին .
և յորովայն մաքուր պահ	ին :
Ոչ հաշւեցա՛ զծախարս վարձ	ին .
և ոչ զերկուներս շինուած	ին :
Ը հիմն ածի կթօնից կարգ	ին .
առանց գլխոյ կատարած	ին :
Բայց կատարիչդ ամենայն	ին .
կերտող բոլոր էական	ին .

() իմ կատարեա զշինուածս անձին .
 օթել 'ի գլուխդդ վերըստ ին .
 () ի մի անցորդք ծիծաղեսց ին .
 առանց լրման թողեալ լին ին .
 Լ՝ յԼքո բանիւ պսակեսց ին .
 Տիմն և յաւարտն 'ի միաս ին .
 Ի մ թագաւոր իշխան հոգ իս .
 յորժամ մտի՛ յաշխարհ նով ին :
 Բնդ աշխարհակալ ըս խաւար ին .
 եմուտ 'ի մարտ պատերազմ ին :
 Սախ ոչ խորհել եդ իմտ ին .
 եթէ տասամբք հազար ին :
 Ի բրև մարմնոյն զգայարան ին .
 իցէ կարող մղել վարտ ին :
 Օնդ այնմ որ գա՛ բռնաւոր ին .
 հանդերձ զօրօք քսան հազար ին .
 Որք իմ տասամբք ինքեամբ կրկին .
 իմովս ընդին անդուլ մրց ին :
 () որս և տեսողք զիս գովէ ին .
 իբր ըզ գետող չափո՛ անձ ին .
 Ի մարտ մտելն ընդ դէմ տկար ին .
 և ոչ քան զիս գիմագրաւ ին :
 Լ՝ յԼ առաքել իմ հրեշտակ ին .
 նախ քան ըզ գալ պատերազմ ին :
 Բզ կամս յիշող ընտրական ին .
 զե օրինօք խաղաղասց ին :

25

Սակայն չեղի ունկըն խրատ
առականոր քո հրաման

ին .

Որով անկայ 'ի մէջ մարտ
խոցեալ վերօք անհնար

ին .

Օ այլքս տեսի համա մարմ
յաղթող գտեալ յասպարիս

ին .

Եւ կարծեցի զիս ընդ նոս
աղթեալ կուսոյ մենա մարտ

ին .

Բայց փորձութիքն իբրև հաս
զան զյուժութիս իմ յայտնեց

ին .

Յառաքինեացն որոշեց
և ընդ վատացն զիս լք

ին .

Ըրդ թագաւոր տր երկնա
ամենա զօր հօր միած

ին .

Եր մարտակից տկարս անձ
'ի հոգևոր պատերազմ

ին .

Հար ըզ հազարս որ ահեկ
որք յայտնապէս չարեօք կու

ին .

Եւ ըզ բիւրաւորս յաջակողմ
որք և բարեօք կերպարան

ին .

Օ իս ամրացոյ իսրոյ նոց
ճշմարտութե զինու քոյ

ին .

Եւ պահոյանեա զվեհանդամ
սաղաւարդօք քո նըշան

ին .

Սոյորեցայ ըստ ոչ խար
'ի բանաւոր հօտէ քոյ

ին .

Նուաղեցի զԹիւ հարեւր	ին .
զոր յանապատ Թողեր վեր	ին :
Եկեր սիրով խնդրել ըզ մ	ին .
գտեալ հաներ յուսով յերկ	ին :
Վցեր ըզ Թիւ անկեալ դաս	ին .
ուրախուԹի հրեշտակայ	ին :
Եւ զիս բարձեր տր ընդ բազմ	ին .
լուացեր յաղտոյ մեղաց տղմ	ին :
Յորում դարձեալ արդԹաւալ	իմ .
ըստ ան մտի աղբաօիր	ին :
Նուա՛ դարձեալ զիս արտասւ	զք .
զոր շնորհեցե՛ս ան զեղջս անձ	ին :
Նուատ վըտակ և սաստկայ	ին .
ըստ որդիուԹե՛ աւազան	ին :
Եւ զմըրեալս կամաւ կրկ	ին .
դարձո՛ ՚ի կամսդ ամայ	ին :
Օ իշխանական կամս իշխող	ին .
բարձ որ քոյումդ ոչ հնազանդ	ին :
Թե՛ արտաքո է բնական	ին .
զոր շնորհեցեր բանական	ին :
Նու զի պատճառ է ինձ չար	ին .
՚ի ԹուլուԹե՛ Թշուառս անձ	ին :
Օ արքունական պատկեր քոյ	ին .
դրոշմեալ ՚ի դէմս մարդկայ	ին :
Խոր Թաղեցի՛ յաղբևս ախտ	ին .
կորուստական խրատիւք չար	ին :

Օ որ խնդրեսցէս լուսով ճրագ ին .
 Թճութեղ որ 'իմարմ' ին .
 Եւ տասն աւել ամ ըստ բան ին .
 մաքրեայ յախտից ըստ աշխարհ ին :
 Վույ հրամանաւ գործեալ զայսկին .
 եկեղեցի՛յ օրինակ ին :
 Կոչել զդրացիս գեր աշխարհ ին .
 ուրախութի իմոյ դարձ ին .
 Եւ զիս կցորդ արա՛նոց ին .
 'իխրախութիս որ է վասն իմ .
 Օ ուարճանա՛լ ընդ ցնծալ ին .
 որք ըզ մեղաց սուքն ոչ առ ին :
 Հետեեցայ ըստ անառակ ին .
 'իհեռա՛ բնակ տարր աշխարհ ին :
 Օ հայրենական վառնեալ բաժ ին .
 զոր ընկալա՛ն աւագան ին :
 Երու՛մ սովի՛մ կենաց հաց ին .
 Եւ ըմբելոյդ Թճայ ին :
 'Իյարածել խոզ երամ ին .
 Եյագիմ մեղօք քաղցր եղջեր ին :
 Օ հայրըդ կոչեմ ըստ կրտսեր ին .
 մեղայ ասեմ քեզ 'իյերկ ին :
 Թէ Լորդոյ կոչման ձայն ին .
 չեմ արժանի՛ հօրըդ վեր ին :
 Ըրա՛ զիս մի՛ն ընդ վարձկան ին .
 որք ընդ վարձու գործեն զբար ին :

ՇՂ

✠

Բնդ ապրեցելոյն երրորդ կարկզին.
 քան զի լուծի զսեր հայրեն Ին :
 Ի գերկս ընկալ խնամոց վեհ Իդ .
 արժանացոյ սբ համբոյր Ին :
 Փոխարկելով զհոտ անմահ Ին .
 ընդ դի անկեալ հոգոյս հոտ Ին :
 Տուր ինձ ըզ միս պարարակ Ին .
 ըմբել զգինին որ ՚ի խաչ Ին :
 Օ ուարձացոյ զգասս ան մարմ Ին .
 ընդ մեռելոյս կենա դարձ Ին :
 Լրեց որդի՛ եբրայեց Ին .
 և կամ որեն արդար մաս Ին :
 Որք յօրինացն ագարակ Ին .
 յեկեղեցի՛ քո մերձ եկ Ին :
 Սիայն լուան հեռուստ ճայն Ին .
 պարակցելոյ մանկանց նոց Ին :
 Եւ ՚ի տաճար անդր ոչ մտ Ին .
 իբր ախտացեալք ըստ մարդկայ Ին :
 Եւ ախանձաբեկ գողով նոց Ին .
 առ փրկուԹԷ հեԹանոս Ին :
 Որով նախնինքնս պարծի Ին .
 զի զօրինօք քո ոչ անց Ին :
 Որք ոչ միայն պարարակ Ին .
 զենամաբ որդոյդ չազատե Ին :
 Եւ ոչ փոքու զենուլ ուլ Ին .
 հրեշտակական կամ մարդկայ Ին :

Եւ և նոցունց պարգևէ	ին .
նախնի բարիքն ամենեք	ին :
Կըտակարանքն պողոս	ին .
և աւետիքն և քոյդ մտրմ	ին :
Ի այց առ ինև ճհամեմատ	ին .
միտք այսոցիկ զի ոչ յագ	ին :
Ըն նախանձոտ իմ թշնամ	ին .
լատ արարչութե երեց որդ	ին :
Արք չարախօս զինէն լին	ին .
միշտ անդադար հօրն վեր	ին :
Արպէս յոբաւ ծանուցան	ին .
և այլ բազմաւ որ ըստ կարգ	ին :
Յորոց կտրել հայցեմ լեզ	ին .
և ոչ դնել յունկըն բան	ին :
Եւ մի մատներ փորձա սիր	ին .
Թէ և խնդրէ զիս ընդ նմ	ին :
Ըրար չական բնութք քոյ	ին .
մի տուն շինեալ բանական	ին :
Տընտես գորով մարդն առաջ	ին .
յատակըս տանս այս երկրայ	ին :
Եւ յառաջել ծնընդոց նոր	ին .
տընտեք իբէն զանազան	ին :
Ամանք մարմնով գերա փառ	ին .
և այլք բաշխօղք հոգևոր	ին :
Ի վէճ սկսեալ թագաւոր	ին .
մինչ ի խոնարհ գործնակալ	ին :

Եւ ՚ի պետէ հարցն առաջ ին .
 մինչ ինն երրորդ դաս խորան ին .
 Եւ քաքանչիւրոք ըստ կարգ ին .
 անտեպ ՚ի քէն զանազան ին .
 Սմանք դոյնց նիւթական ին .
 և այլք աննիւթ պարզեալ բան ին .
 Յորում եհաս վիճակ մաս ին .
 յեղեռնական թշուառս անձ ին .
 Տնտես լինել տանըն քոյ ին .
 բաշխող բանիդ անձայ ին .
 Տալ ՚ի ժամո՛ւ ծառայ ակց ին .
 ըզ կերակուր կենաց հաց ին .
 Օ որ ոչ ետու քաղցեալս անձ ին .
 այլ սովամահ թողի զնոս ին .
 Ի արձեալ տնտես հաւատար իմ .
 մարմնոյ հոգոյ միտք անմարմ ին .
 Օ իւրաքանչիւր պետրս նոց ին .
 տնօրինաբար տալ ըստ կարգ ին .
 կերակրելով բանիւ զհոգ ին .
 և դարմանել չափով զմարմ ին .
 Եւ երկոցունց կացեալ միջ ին .
 պահեա անվրէպ ըզ կարգ նոց ին .
 Ի ծառայի գուրով մաս ին .
 որպէս ստեղծեք կարգէ զմարմ ին .
 Եւ տիրական իշխան զհոգ ին .
 ըստ նախատիպ քո սլատկեր ին .

7
 10

Բայց անիրաւս 'իյերկոս	ին .
'իյիմս անձին ևյօտար	ին .
'և մանեցայ անիրաւ	ին .
իմ վատութե՛ս օրինակ	ին .
Որ անբաստան զինէն լին	ին .
վասըն չարեանցն որ միշտ գործ	ին .
Ոք պահապանն իմ անմարմ	ին .
և մարմնաւորքն որք տագնապ	ին .
Եւ ես չունիմ իմաստու	Թի .
զօգուտն ընարել ժամանակ	ին .
Ոչ առ 'ի կեանս մինչ 'ի մարմ	ին .
և ոչ կենաց անվաղջան	ին .
Թե ոչ 'ի լոճմըն կենցաղոյ	ս .
կարեմ գործէլ ես ըզ բար	ին .
Եւ ոչ մուրալ որոց ուն	ին .
զի ամաչեմ յոչ տալ նոց	ին .
Եւ դու առատ յամենայ	նի .
տուր ըզ զղջումն ան զեղջս անձին :	ին .
Բառնալ առ քեզ բոլորով	ին .
նախ քան կոչման զիս ատեն	ին .
Պարտապանաց դատաստան	ին .
մասն ինչ Թողուլ գոնէ պարտ	ին .
չոգոյս զյիսունըն մարձիթ	ին .
մարմնոյս ըզ քսան քուռցորեն	ին .
'Ի արձեալ ըզ կնի' օծման շնորհն .	ին .
մեղուցելոյ զղջական	ին .

ճԻ
+

Ի ազում շնորհել զհոսերեկ ին.
տկար բնութե՛ն յատճառ ին:
Ի սկոր 'ի հաց քո յերկնայ ին.
անմաքրապէս ըստ իմ մերձ ին:
Սակա՛ն թողուս թուով քսան ին.
քան զի կարեօք չբռնադատ ին.
Եւ այ և ըզ մեղս որ ըստ հաց ին.
գործով ծանոյ թանճրագուն ին.
Եւ զխորհրդոյն որ ըստ ձեթ ին.
մաքրեայ յինէն շնորհել քոյ ին:
Եւ թանագոյ ըստ տնտես ին.
արժանաւոր քում գովեստ ին:
Թե՛ս և որդի եմ աշխարհ ին.
տուր ինձ զիմաստ մեղաց դարձ ին.
Ի ստ մեծատանն փափքասիր ին.
ես փափկացայ առ օրե ին:
Սարմնովս այսու անասնայ ին.
'ի փափկութե՛ն անըզգամ ին.
Օ գեցայ զբէհեզն և զծիրան ին.
ըզ յանգւածոց բազմա՛ գուն ին:
Թե՛ս պէտ և ոչ զերևել ին.
այլ բազմագոյն կեղծօք զբար ին.
Սեղան զեխեալ ամենալ ին.
յոգնահանձար խրախարան ին.
Թե՛ս կոյք լցեալ զանուշ գին ին.
զիմարութե՛ն առաջնորդ ին:

Լ՛, ո գրունս անկեալ իմ արտաք ին.
 աղաղակէն ողորմագ ին.
 Լ՛, Է ես անշուր ճայնից նոց ին.
 չտալով վիշրանս ըզ սեղան ին.
 Արու՛մ պոռնիկքըն յագէ ին.
 Ե հաց կատակք պարպատէ ին.
 Ե ունք յօրինաց քոց արտաք ին.
 գոնէ լեզուա՛ն ողորկէ ին.
 Լ՛, Է ես լսողքո հրաման ին.
 լեզուա՛ն հարի զքո նրման ին.
 Ի միտ չառի զմիտըս բան ին.
 զնժախօս քո առակ ին.
 Ար միշտ լուեալ անտես լին իմ.
 քան զի չունիմ ականջ ներք ին.
 Ա՛ջ յիշեցի զմահ աղքատ ին.
 ՚ի հրեշտակաց տանել զհոգ ին.
 Յաբրահամու նահապետ ին.
 ի հա՛նատո՛ց հանգչել գող ին.
 Թէ՛ օրինակէ մարդկայ ին.
 աղքատութեց համբերող ին.
 Օ ի յետ ճրգանց վաղջանել ին.
 յարքայութի ննդ հանգչ ին.
 Լ՛, Է ոչ ըզ մահ յողբա՛ սիր ին.
 որ ՚ի դժոխս էջ իստոր ին.
 Յարու՛մ լեզուք պապակէ ին.
 ի բոց տապոյ դառնագուն ին.

Որ կարօտէր կաթել ջր ին.
 'ի զազարէ՛ ծագել մատ ին.
 Բնդ թակոյ բաց լիբաժակ ին.
 բարձեալ մատանց մատրուակ ին.
 Թէ մեծատանց որ աշխարհ ին.
 սայ առ 'ի խրատ բոլորով ին.
 Ս'ի պարարէր որդանց մարմ ին.
 այլ փոքր ինչ տալ և աղքատ ին.
 Լ'ըդ մի լուայց զպատասխան ին.
 առ մեծատանն աբրահամ ին.
 Թէ ընկալա՛ր դո՛ւ ըզ բար ին.
 զոր գործեցեր զփոխարին ին.
 Եւ զազարոս փոքու չա՛ր ին.
 հատոյց ըզ վրէժ ցաւօքն անձ ին.
 Որով սայ աստ մսիթար ի.
 դո՛ւ պապակիս 'ի գեհե ին.
 Լ'Մ տուր աստէն զղջումն անձին ին.
 ապաչաւել զոր գործեց ին.
 Բնդ յղփութէ յորովայն ին.
 պահօք ճշնել զստուար մարմ ին.
 Եւ ընդ երգոց ըզ պոռնկ ին.
 'ի գինարբուսն անառակ ին.
 Տուր ձայնս ողբոց արտասուագին ին.
 լալ ինձ 'ի տուէ և գեշեր ին.
 Օ ի բորբոքեալ նոքօք հնոց ին.
 վառումն այրմանց շիջանից ին.

Եւ

Եւ խորափիտ մեծի վնճ	ին .
լցեալ անցայց ես առ նոս	ին :
Եւ ընդ բարուց անողորմ	ին .
խառնեալ յիս գուժ ողորմագ	ին :
Օ ի ողորմելն ինձ աղքատ	ին .
ողորմուժե՛հ հասից քոյ	ին :
Ի յիմ քաղաք մարմնոյս դն	ին .
աթուռ մտաց դատաւոր	ին :
Ի յայ աներկեղ	ին .
իմարդկանէ անամօթ	ին :
Օ ի անձն իշխանէ այնպիս	ին .
յոջ երկնչէն և յերկեղ	ին :
Եւ անպատկառ ըստ խորհրդ	ին .
զի ումէքե՛ն ոչ տեսան	ին :
Ըստ և հոգիս իքէն այր	ին .
ի փեսայէդ իւր երկնայ	ին :
Քան զի սեղեխ օտար ոտ	ին .
ի յառագատ եմուծ քոյ	ին :
Որ անդադար այրմամբ սրտ	ին .
աղաղակէ՛ մտաց խղճ	ին :
Տուր դատառնել ըստ ոսոխ	ին .
զրկող մարմնոյ քաղաքակց	ին :
Օ ներքինն առնել դարձեալ վերին .	ին .
և ըզ վերինն առնել ստոր	ին :
Որպէս կարգեալ է արարչ	ին .
հոգոյ ծառայ լինել մարմ	ին :

Ո՛չ կամելով աներա՛ն	ին .
լսել ճայնի աղաղակ	ին :
Ս ասն երկեղի ամայ	ին .
և ամօթոյ ինչ մարդկայ	ին :
Սակայն աշխատ առնել այր	ին .
յիշատակա՛ն խոցեալ վիր	ին :
Դատաստանի լսել նոր	ին .
'ինչմարեալ ժամանակ	ին :
Ը և դատաւորդ իմ երկնայ	ին .
որով երկինք և երկիր դատ	ին :
Դատաւորիս իմուամն անձ	ին .
դատել տացես զիս ըստ կարգ	ին :
Օ ի մի յաւնոր դատաստան	ին .
դատապարտին ընդ դատող	ին :
Յորժամ կապես 'ի միաս	ին .
հոգով զարմին անլուծ կապ	ին :
Օ այրիացեալքս 'իքէն դարձեա	լ .
կապակցեսցես սիրովքոյ	ին :
Փեսայ լնել հոգոյս հարս	ին .
յողմամբ 'ի գլուխ քո վերջս	ին :
Եւ զհակառակս ոտիս մարմ	ին .
նահանջեսցես ներքո նոր	ին :
Պատայապես լսել բան	ին .
և ան յապաղ գործել զբար	ին :
Պրնաւոր փարիսեց	ին .
աղօթելով 'իտաճար	ին :

Ի նէր առաջի՛ զգործեալ բար ին.
 ամենատես աջաց քոյ ին.
 Տպարտանայր յիմար հոգ ին.
 առ հեռաւոր ազդ մարկդ-կայ ին.
 Եւ ՚ի վերայ մերձաւոր ին.
 աղօթակից մաքսաւոր ին.
 Օ որ ոչ միայն զաղօթել ին.
 էառ լեզուաւ մեծաբան ին.
 Լ. յլ Եյարդար գործոց նախկ ին.
 վրիպեաց սնապարծ իւրով բան ին.
 Ի այց զինչ առնեմ իմու մն անձ ին.
 ախտասիրես բողորով ին.
 Ի արեաց գործոց հեղգանգուն ին.
 չարեաց մասանց ժողովող ին.
 Օ ի բարութեց ոչ հետե իմ.
 զոր պանծացաւ փարիսեց ին.
 Եւ գերազանց լինիմ նրմ ին.
 ի փառամող հպարտ ախտ ին.
 Լ. յլ տուր ըզ ճայն մաքսաւոր ին.
 բաժեալ հոգոյս մաքսապետ ին.
 Լ. զաղակել բանիւ նոր ին.
 անձ քաւեայ զմեղս իմ անձ ին.
 Լ. ըդարացոյ զիս ընդ նմ ին.
 որպէս ըզ նայ միով բան ին.
 Խոնարհեցոյ զմիտս իմ ներք ին.
 զի բարձրացայց շնորհեւ քոյ ին.
 Ի նգ

Բնդ զազարո՛ւ բարեկամ
մեռեալ եդայ 'ի տապան
Ո՛չ քառօրեայ այլ բազմամ
մեռեալ հոգիս է 'ի մարմ
Չայնրդ հնչեա յիս երկնայ
և լսելի արայ բան

ին .
ին .
ին .
ին .
ին .

Լոյծ 'ի կապից դժոխայ
հան 'ի տանէ խաճարայ
Բնդ զակքէի մաքսաճոր
ոչ բարձրացա յերկրէ ստոր
Ի բարձրագոյն ծառ հմաստ
'ի տեսութնդ անժայ

ին .
ին .
ին .
ին .
ին .

Փոքու հասակ հոգևոր
բարեաց գործովք յիս չաճեց
Լ' յլ յարակայ նուազեց
մինչ կաթնարբո՛ւ զիս արար
Ի արձեալ առակ հակառակ
ելի 'ի ծառ մարմնոյ ժանդ

ին .
ին .
ին .
ին .
ին .

Ի քաղցրահամ սէր երկրայ
որպէս և նայ 'ի թըզեն
Յորմէ հզօր բանիւ քոյ
փութով իջոյ զիս ընդ նմ
Լ' գանելով 'ի տունս անձ
ընդ քեզ և հայր և սք հոգ

ին .
ին .
ին .
ին .
ին .

հոգոյս զրկման տալով զմարմ
զժառայութն ըն չորեքի

ին .
ին .
Լ .

Եւ զկէս գոյից մարմնական	ին.
աղքատացեալ տիրական	ին:
Օ ի փրկական առնա՛ բան	ին.
արժանացայց քոյոյ ձայն	ին.
Որդիս գոլով աբրահամ	ին.
ըստ հաճատոյ նահապետ	ին:
Որ յօրինակ հրեական	ին.
և անմարդու հեթանոս	ին:
Նստար ՚ի յէջ յաւանակ	ին.
զգօնացելոյն և տրմղ	ին:
Սաքրեայ և զի՛ս ըստ առակ	ին.
և յիս հանգի՛ր հողով քոյ	ին:
Ըրա՛ աթոռ զիս երկնայ	ին.
բազմեաց յոգիս ըստ քրով բէ	ին.
Եւ ըստ միւսում օրինակ	ին.
հրեից ազգաց առ թզեն	ին:
Օ որ ՚ի խնդիր գոլով պտղ	ին.
ոչ ընծայեաց զերեխայր	ին:
Սի՛ անիծեր զիս ընդ նոց	ին.
զի թէ և նման եմ՛ ան բեր	ին:
Օ ի մի՛ տերեւն հաճատ	ին.
պտղոյ գործօնն իմ չորասց	ին:
Ըլ հաստատեայ զիս ՚ի բար	ին.
որպէս ըզ ուռն մբ որթ	ին:
Օ որ մըշակէ հայրդ երկնայ	ին.
պտղաբերէ յաճումն հոգ	ին:

ՔՃ

Եւ զանպտո՞ղ ծառըս քաղցր ին .
և զպտղատու՞նս դառնագու ին .

✠

Սի հատանէ՛ր յայգոյ քոյ ին .
այլ փոփոխեայ բրե՛լով աղբ ին .
հրա՛ւիրեցա՛ն առաւօտ ին .

✠

Իմ իսկըզբա՛ն աշխարհ մտ ի .
Դործե՛լ յայգի պատուիրան ին .
ընդ քո՛ պատկեր դահեկան ին .

Եւ ես չլու՛ն հրա՛ւիրող ին .
մըտանելով միայն յայգ ին .
Ի այց հեղգացա՛ն ՚ի գործ բան ին .

որով չունիմ ահլն վարձ ին .
Լ՛ի տը՛ առա՛ն ամենայն ին .
տուր ինձ ձրի՛ զպարգև շնորհ ին .

Ինդ մշակաց մետասան ին .
մտեալ յայգի յագին դրախտ ին .
Ի հարսանիսն տ՛ծայ ին .

զոր հայր արար քեզ միած ին .
Կո՛չեաց և զիս ձայն քարող ին .
ուրախանալ յանձառել ին .

Լ՛ստ իխորհուրդ քո խորան ին .
և անդ աննիւթ քաղաք վեր ին .
Յա՛ւէ՛ժական անպատմել ին .

անփոխական ուրախալ ին .
Եւ քան զի զգե՛ստ պայծառ չունիմ ին .
արժանա՛ւոր հարսնաբան ին .

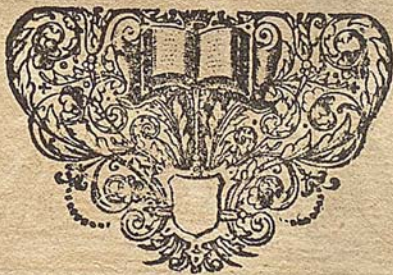
Ի այ ինձ ըզ դճուրն երկնայ ին.
 մոյժ առագաստորդ ք՛ Վեր ին.
 Ըրժանացոյ սբ համբուր ին.
 անախտական մաքուր գրկ ին.
 Ինձ մի լիցի լսել ձայն ին.
 զոչգիտական պատասխան ին.
 Ը տուր վառել շիջեալ ջահ ին.
 մըտաց կուրիս լուսով քոյ ին.
 Կ, ըմանեցայ չար ծառայ ին.
 ՚իտաղանդացն ոչ շահող ին.
 Իւ գերազանց գըտոյ նմ ին.
 զի կորուսի զպարգև շնորհ ին.
 Ը գործեցի ըզ քոյն կրկ ին.
 քառեակ զերկուս տասն ըզ հնկին.
 Օ ի տերեհ բողբոլ ին.
 տասըն քաղաք զգայական ին.
 Ը Թագուցի յերկիր ըզ մին.
 ծրարեալ ախտիւք վարչամակ ին.
 Ը արկի զարծաթն ՚իսեղան ին.
 զի խնդրեիր ըզ տոկոս ին.
 Ը յս ինքն է բան պատուերան ին.
 ՚իլսելիս տիրական ին.
 Ը բն սեղան իմանալ ին.
 իմաստութե կենաց հաց ին.
 Ը ան այսորիկ ես ակնուն իմ.
 ընդ մէջ հատման և խաճար ին.

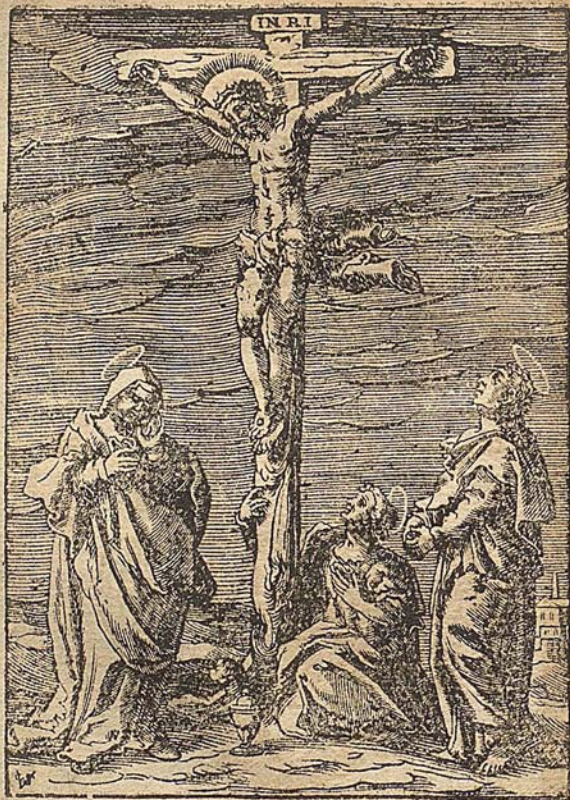

15
 15
 14
 14
 14

Մինչ ՚ի խնդիր գաս տաղանդ	ին.
զոր շնորհեցեր յաւազան	ին.
Լուս փրկողիդ իմոյ անձ	ին.
լալով յինէն այս ասաց	ին.
Թէ մինչ ՚ի ձեռսէ ինձ բար	ին.
տուր քեզ հաճոյ լինել նով	ին.
Որով լուսոյց զուրախալ	ին.
ընդ ծառայի հաւատարմ	ին.
Թէ մուսա ՚ի տո՛ւնն իմ յերկնայ	ին.
ուրախութի տնըն քոյ	ին.
Ունայնութի՛ք զանգեալ անձ	ին.
սայ սակս յիշման կատարեսց	ին.
Կենաց բաշխօղ միշտ անթեր	ին.
՚ի ձեզ և մեզ ձեր շնորհեսց	ին.

21

Մ Ր Փ Ր Կ Ե Կ Ե Կ
Խ Ո Ր Տ Ո Ւ Ր Դ Խ Ե Զ Ի Կ
Յ Ա Յ Տ Ն Ե Ա Լ Յ Ո Ւ Յ Ե Ր Յ Ե Ր Ե

կոյ	ին:
Եւ զկենարարդ քո մարմ	ին.
բաշխեալ ետուր ընդ բաժակ	ին:
Լրայ և զինս ընդ սբ դաս	ին.
հաղորդ լինել քում սեղան	ին:
կենաց հացիդ յորմէ սով	իմ.
և ըմբելոյդ քում ծարաւ	իմ:
Որ մաքրեցեր աւազան	ին.
մաքուր ձեռօք զտալս նոց	ին:
Եւ ուսուցեր զխոնարհու	Թի.
զոր նախ բաժիւ յայնժամ յեր	ին:
Լուայ և զիմ տեղմըն չար	ին.
աղաչանօք սրբոյ դընդ	իւ:
8	Է 113
	Եւ

Եւ ըզ գնացս ուղղեան զոտ	ին .
խոնարհութիւն ելիւք յերկ	ին :
Ար ըզ բնութիւն քո մարդկայ	ին .
ցուցանելով ՚ի գեշեր	ին :
Տագնապեցար դու յերկիւղ	ին :
աղօթեցեր առ հայր յերկ	ին :
Փրկեայ և զին գաղտնի նետ	ին .
և յերկիւղէ գեշերայ	ին :
Սասունք հոգոց մեր և մարմ	ին .
յերկիւղ քո քի բւեռեսց	ին :
Ար կապեցար ընդ կապելո	յն .
արձակեցեր զհանկոյց կապ	ին :
Օ իս արձակեսց յինքնան կապ	ես .
կապեց մեղաց դժոխայ	ին :
Ար ընդ մեղօք պարտաւոր	ին .
կացեր անմեղդ ՚ի յատեն	ին :
Յորժամ փառօք գաս հայրեն	ին .
մի դատեսցես զիս վերըստ	ին :
Ար ձաղեցար ՚ի թուք պղծ	ին .
վասն ամօթոյ նսխաստեղծ	ին :
Գնջեայ զամօթ մեղաց լրբ	ին .
որով զերեսս իմ ծածկեց	ին :
Ար ներեցեր չար ծառայ	ին .
ամբել ձեռօք քեզ ապտակ	ին :
հարուժ գնակի՛ զդէմքս չար	ին .
որպէս և զին եհար յուժգ	ին :
	Ար

ՃԺ

Ար ոչ թողեր հոսիլ վիմ	ին .
'ի խոր մեղաց անդընդայ	ին .
Լայ դառնապէս լալով սրտ	ին .
բաւիչ եղեր ուրացող	ին .
կանգնեայ և զիս նման նմ	ին .
'ի գլորմանէ դարձեալ կանգն	ին .
Յորդ արտասոււս տալով աջա	ցս .
և ջուր գլխոյս նման ծով	ին .
Ար ըզ գեցար ըզ ծիրան	ին .
արկար քղամիդ կարմիր յանձ	ին .
Նախատանաց զոր կարծէ	ին .
զինուորք պոնտա պիղատոս	ին .
Բզբուրց մեղաց մերկեալ յին	էն .
զորդան կարմիր արեան գուն	ին .
Եւ ըզ գեցայ զուրախալ	ին .
որ զգեցուցեր զմարդն առաջ	ին .
Ի ծուներ իջեալ կատակէ	ին .
խաղառնելով ծիծաղէ	ին .
Օ որ հայեցեալ զօրքն երկնայ	ին .
ահիւ երկիրպագանէ	ին .
Օ ի ըզ բնութե՛ս ագամայ	ին .
բարձես զամօթ մեղսասիր	ին .
Եւ զիմ հոգոյս մեղաց խղճ	ին .
լուծցես զամօթըն տրտմագ	ին .
Ար ըզ գըլուէք քի երկնայ	ին .
յորմէ սարսեալ սերովքէ	ին .

() Կաժկեալ ճորձովըն կուփէ ին .
 և եղէ գամբ հարկանէ ին :
 Ս ասըն գլխոյ հողեղին ին .
 խոնարհելոյ կնոջն ոտ ին :
 () Ի վեհագոյն երկնից դաա ին .
 ըզնա՛ գիցես ՚ի քոյդ մարմ ին :
 Լ շ զիմ անկեալ մինչ ՚ի գետ ին .
 և խոնարհեալ ոտից չար ին :
 Ս ասըն գործոյ անօրին ին .
 որ զիս յերկիր կործանեց ին .
 Ս ՚ի Թողուցնու խաղալ նով ին .
 որպէս մանկանց գնդակ խաղ ին :
 Լ յ փրկեսցես ՚ի Թշնամ յն .
 յօդել ՚ի գլուխ քօ վերբաս ին :
 Ս ր ՚ի բոլոր քոյոյ մարմ ին .
 և բովանդակ մասն անդամ ին :
 Լ ւ եր սաստիկ զհարուած գան ին .
 յետ վրձըռոյ դատաւոր ին :
 () Իս որ ոտից մինչև ցգլու իս .
 ցաւօք նեղիմ ան հնար ին :
 Լ ւ ողջացոյ դարձեալ կրկ ին .
 որպէս շնորհօք յաւազան ին :
 Ս ր փոխանակ մեղաց վիշ ին .
 զոր մեզ անէծքըն բուսուց ին :
 Պ սակ ՚ի փշոց բոլորէ ին .
 ըզ փուշ մեղացըն բարձող ին :

Խլեա՛ ըղփու՛ւշ մեղաց յին Էն .
 զոր յիս եհար իմ թշնամ Ին .
 Եւ ողջացոյ զխաթութուած վեր Ին .
 զի սպիք մեղացըն ջնջեսց Ին .
 Ար ընդ պտղոյ քաղցրագուն Ին .
 դառըն խայրիւ մահացուց Ին .
 ճաշակեցեր զխառնեալ լեղ Ին .
 և ըզքացախն 'ի ծարա՛ւ Ին .
 Բզ դառնութի՛ն թիւնա՛ւոր Ին .
 գոր 'ի մասո՛ւնս հոգոյս արկ Ին .
 Սաքրեա՛ 'ի բաց հանդերձ նով Ին .
 և քաղցրացին սէր քո՛ իմ Ին .
 Ար փոխանակ մահաբեր Ին .
 ծառոյն բուսեալ 'ի մէջ դրախտ Ին .
 Բարձեր յուս քո՛ ըզ փայտ խաչ Ին .
 'ի գողգոթայ՛ Հաներ տեղ Ին .
 Օ իմ առ 'ի մեղս անկեալ հոգ Ին .
 և ծանրագո՛ւ բարձօղ բեռ Ին .
 Թեթեացո՛ք քաղցրը լըծ ով .
 և փոք յողի բեռամբ խաչ Ին .
 Ար ուրբաթո՛ւ ժամ երրորդ Ին .
 օր պատրանաց նախաստեղծ Ին .
 Ի կեռեցար տր 'ի խաչ Ին .
 ընդ անօրէն ա՛ւազակ Ին .
 Չեռք որ զերկինս հաստատեց Ին .
 տարածեցեր զայն 'ի խաչ Ին .

ԷԷ

Փոխան նոցա ձգման ձեռ	ին .
որ 'ի ծառայն մահ կթեց	ին .
Օ հո որ անցայ նման նոց	ին .
և առաւել քան ըզ նոս	ին :
Չեռա՞ք տնկեալ տունկ գոմոր	ին .
պտուղ կթեալ սողոմայ	ին :
Մե' տուժեցցես չափով ջար	ին .
մի պահանջէր զհամար պարտ	ին :
Լ' յլ լեր քաւից իմոյ անձ	ին .
որպէս նոցայ ան յոյս վայր	ին .
Որ բարձրացար 'ի սբ խաչ	ին .
բարձեր զանէ՛ծրս մարդկայ	ին :
Եւ ըզ բնութե' ըզ թշնամ	ին .
բեւեցցեր գո' 'ի նրմ	ին .
Օ իս ամբացոյ ընդ հովանե	աւ
յամենայ յաղթ քո նշան	ին :
Եւ 'ի ծագելն յարեւել	ին .
լուսաւորեա' լուսով նոր	ին :
Որ յաջակողմ աւազակ	ին .
բացեր ըզ գո'ւն ադին գրախտին .	ին .
Յիշեա' և զի'ս յորժամ գայց	ես .
արքայութե' քո հայրեն	ին .
Դուայց և ես ըզ ցնծալ	ին .
զքո' ասացեալ պատասխան	ին .
Լ' յսոր ընդ յիս իցես յադ	ին .
'ի հայրենեա' քո առաջ	ին :

էլ

Ար ողբալով բախմամբ սրտին .
 Թննդ իմոյ մայր առ խաչին .
 Յորժամ լսէր ըզ ծարաւնին .
 Տեղոյր արտօսըր ցաւադին .
 Տացես և ինձ Տեղուլ վասն եմ .
 յորդ արտասուս նման ծովին .
 Օ ի լուացից զանցանս անձին .
 և զաղտ հոգոյս պատմուածանին .
 Ար յահագին գոցմամբ ձայնին .
 բարբառելով զելի ելին .
 հիմուսք երկրի տատանելին .
 լերինք բարձունք սասանելին .
 Եւ վարագոյր հին օրինին .
 վերուստ ՚ի վայր պատառելին .
 Եւ գերեզմանըք բանային .
 մարմինք օրբոցն յառնելին .
 Լրեգական լոյս քողարկելալ .
 խաւարանայր միջ օրելին .
 Մայ և լուսինն օրինակին .
 փոփոխելով յարեան գունին .
 Վան զի ըզ Թորդ իւրեանց տեսին .
 մերկ ՚ի խաչին չհանդուրժելին .
 Ար փոխանակ բանականին .
 անբան տարեբրն սարսելին .
 Լորդ ընդ վիմացն որչարժելին .
 շարժեայ զանշարժ սիրտս ՚ի բարին .

Բնդ մեռելցն որ կանգնէ ին.
 կանգնեալ զմեղօք մեռեալ յոգ ին.
 Բնդ պատառել վարագուր ին.
 վասնն պարտեացն աղամայ ին.
 Օ իմ պատառեալ զՏնութի չար ին.
 ջնջեայ ըզ գիր մեղացս անձ ին.
 Բնդ խաւարել լուսաւոր ին.
 մաքրեայ յինէն զգուրդ խաւար ին.
 Բնդ լուսանալ յինն երրորդ ին.
 լուսաւորեայ զիս վերջստ ին.
 Բնդ մերկանալ քո՛ ի փայտ ին.
 ընդ մերկութե նախաստեղծ ին.
 Օ իս ծածկեացես փառօք քոյ ին.
 յաւուր մեծի՛ հրապարակ ին.
 Ար փոխանակ խաչահանու աջ.
 տանն լբեալ հրէից ազգ. ին.
 Բնդ թէի՛ր առ հայր յերկ ին.
 թողուլ ըզ մեղսն որ գործեց ին.
 Ինձ որ հոգով հաւատացե ալ.
 երկրպագեմ քեզ միամ ին.
 Թող զիմ զանցանս որ գործեց ին.
 մի՛ յեղեցին մեղքն առաջ ին.
 Ար յեա ընելոյ գրեւոց բան ին.
 աւանդեցեր առ հայր զհոգ. եր.
 Տեգաւ հարեալ զինաւոր ին.
 աղբիւր բղխեաց ինք կող ին.

Սուրն 'ի լուսացումն աւագան	ին.
արեւնն արբումնն խորհրդ	ին:
Վասն վերացն կողածն	ին.
որով մեղաւ մարդն առաջ	ին:
Օ իս որ յախտէ ծնեալ մարմ	ին.
և 'ի հողոյ զանգեալ արե	ւն:
Օ որ մաքրեցեր ցողով կող	ին.
և դարձուցեր 'ի նոյն կրկ	ին:
Մի՛ թողուցուս կալ 'ի նրմ	ին.
այլ լուսացես դարձեալ նով	ին:
Թե՛ ոչ պարգևքն շնորհեսց	ին.
այլ արտասուօք առողեսց	ին:
Բաց ըզ բերան իմ վտակ	ին.
քո՛ սբ. յարեան կողահոս	ին:
Որպէս տղայստընդիաց	ին.
որ զմօրն յինքեան ձգէ զսա	ին:
Օ ի եօ արբից զուրախալ	ին.
և զմայլեցայց 'ի սբ հոգ	ին.
Եւ քաղցրացի համ բաժակ	ին.
սէր անարանո անապակ	ին.
Որ 'ի մահու քո՛ անմահ	ին.
զոր ընկալար մահ 'ի մարմնն	դ.
Յանմահու թի՛ զիս փոխեց	եր.
զմահու հատեր զջիւղս վերջ	ին:
Օ իս որ մեղօք մեռայ կրկ	ին.
և կորուսի՛ զանմահ բար	ին.

Կենդանացոյ կամօք քոյ	ին .
արդարութիւն պատուիրան	ին :
Օ անանց պարգևդ անցաւոր	ին .
'ի պարգե՛ խնդրել մաս	ին .
Բ զ պարգևիչդ արարած	ոց .
մահկանացւաց և անմահ	ին .
Բնդ յովսեփայն արեմաթ	ին .
արդար և սբ աշակերտ	ին :
Ինձ պարգևեայ զքեզ ձեր շնորհ	ին .
կենաց բաշխօղ յամենայն	ին :
Ար պատեցար սբ կտաւ	օք .
եդար 'ի նոր գերեզման	ին :
Օ իս մի թողուր նման լին	ել .
որք իջանեն 'ի գուբ ներք	ին :
Լ յ և մեռուցես զանձն իմ ախտին .	
Կենդանացոյ երկնաւոր	ին :
Լ և իխորհուրդ սբ զըմբուս	ին .
անուշահոտ մաքուր խնկ	ին :
Ար 'ի դասուց հոգեղին	աց .
ահիւ պատուիս յիմանալ	ին :
'Եղն պահեցար 'ի զինուոր	աց .
պահպան անբուն ի սրայել	ին :
Օ իս պահպանեա՛ աջով քոյ	ին .
և անձն արայ սբ հրեշտակ	ին :
Պահել ողջամբ 'ի գեղեր	ին .
աներևոյթ պատերազմ	ին :
	Ար

Ար կնքեցար դու մատանե աւ.
 դասիք լուծեալ քահանայ ին:
 Գանձորդ կենաց անմահու Թի.
 ծածկեալ եդար 'ի սիրտ երկր ին:
 Օ գրբունս մտից ըզ գայու Թեց.
 յորսէ բարոյ մուտ և չար ին:
 կնքեա խաչիւ քո նշան աւ.
 և հաստատեայ յիս ըզ բար ին:
 Ար 'ի կանանց իւղաբեր ից.
 արտասուեցար առաւօտ ին:
 Շ նորհեայ և ինձ կաթիլ սրտ իս.
 ջերմ արտասուս տարփմամբ քոյ ին:
 Եւ աւետեօք սերովբէ ին:
 որ 'ի վերայ գոցէր վիմ ին:
 Ինձ լսելի արայ զհնչիւ ն.
 զձայն յարութէ փողոյ վերջ ին:
 Ինոր և կոյս գերեզման ին:
 յարեար մարմնով քո կուսած ին:
 Եղեալ պտուղ և անդրան իկ.
 ննջեցելոց մեզ առաջ ին:
 Օ իս որ կապեաց իմ Թշնամ ին:
 խտիւ մեղաց որ 'ի մարմ ին:
 Բրձակեսցես զիս վերբստ ին:
 որպէս զհոգիսն որ 'ի բանդ ին:
 Ար յայտնեցար ի պարտիզ ին:
 մարիամո՛ւ մագդաղեն ին:

Ճ

Եւ

+

+

Եւ մերձենալ ոչ ներեց
 որ յեալէ ազգէն կրկ
 Յայտնեաց և ինձ ութ երրորդ
 մեծ ՚ի վերջէ առաւօտ
 Եւ ներեցես յայնժամ մերձ
 անարժանիս իմոյ անձ
 Որ յարութե՛ երեկոյ
 միաշաբաթ կիրակէ
 Երեւեցար մետասան
 փակեալ դրամք ՚ի գիշեր
 Եւ ըզ փրջնւմն զառաջ
 զոր կորուսաք մէք ՚ի դրախտ
 Պարգևեցեր դարձեալ կրկ
 նորօք բնութեքս մարդկայ
 Օ իս որ զհոգոյս փակեալ ուն
 զդրունքս մտաց քոյոյ բան
 Եւ անձաձանչ խաւարայ
 իբրև զտոնն գորով մթ
 Մի՛ թողուցուս յանյոյս յարկ
 մի՛ յօթակից լինել չար
 Ի՞՞ զառագաստ բաց ըզ սրտ
 փայլեայ ՚ի սահ զլոյս արփեն
 Ինմին աւնոր կիրակէ
 յեմաւուսայ ճանապարհ
 կղէոպանց մինչ երթայ
 խօսակցելով քո ընդ նոս

եր.
 ին.
 ին.
 ին.
 իլ.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 իմ.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.

Օ անօթ ետնւր յօթևան	ին .
ի բեկանել սրբոյ հաց	ին :
Ընտես եղեալ աչաց նոց	ին .
Ճմլեալ սրտիւք վարանէ	ին :
Օ անոյ և ինձ զանճառել	ին .
զժածուկ տեսիլ քո բաղձալ	ին :
Եւ ճմլեսցի սիրտ իմ անձ	ին .
յիշմամբ սիրոյ քո յերկնայ	ին :
Յայսմը հովտես տրտմական	ին .
ելս 'ի սրտի' դռնել յերկ	ին :
Յոր ուխտեցեր մեզ միած	ին .
զարքսյու թիրդ քո վեր	ին :
Որ 'ի աւնուր ութ երրորդ	ին .
մտեր դարձեալ տր առ նոս	ին :
Լցեր զըղձումն աշակերտ	ին .
Թերա՛հաւատըն թումայ	ին :
Շօշափելով զխոցւած կող	ին .
և զբեւուացըն սբ տեղ	ին :
Որով առաք մեք զերան	ին .
որք ոչ տեսաք որպէս նոս	ին :
Օ իս որ հոգով հաւատացե	ալ .
տր և անձ խոստովան	ին :
Չայնիւ գուչեմ գայս ընդ նմ	ին .
որպէս ուսոյ բանիւ նոր	ին :
Ըրժանացո յորըն վերջ	ին .
յորժամ գայցես փառօք քոյ	ին :

օքեզ տեսանել մարմնով նով ին .
 ողջայգուրել սիրով սրտ ին :
 ✠ Ար առ ծովուն տիբերայ ին .
 ներգործեցեր հրաշքս կրկ ին :
 | րմամբ ձկացրն յուռկան ին .
 և նորաստեղծ ձուկն 'ի կրակ ին :
 օ իս որ ալիքս այս երկրայ ին .
 'ի ծով մեղաց ընկողմեց ին :
 | երաբերեայ անախտ բար ին .
 սբ ուռկանաւ պատուհրան ին :
 ✠ Ար երրակի' սիրով բան ին .
 հարցանելով քոյ յետ ճաշ ին :
 օ ուրացու թերն զերես ին :
 բժշկեցեր ըզ պետրոս ին :
 օ իս որ թեբեւր հարցափորձ իմ .
 բարեաց մասունք ոչ երև ին :
 | և ողջացոյ զվերսս խոց ին .
 և դիր 'ի խոր զըզսպեղան ին :
 օ ի խոցեցայց սիրով քոյ ին :
 քեզ ընդ գրկեալ սիրտ իմ լից ին :
 Արպէս երգեալ առակող ին .
 ըզ սէր հարսին առ փեսայ ին :
 | և ուղղեսցես զիս ընդ նմ' ին .
 հետեանալ քեզ 'ի յերկ ին :
 Թեպէտ նման ինձ անհնար ին :
 բայց քեզ հնար ամենև ին :

ՃԷ

Որպէս միւսո՞ւմ աչակերտ
 սիրեցելոյն քո ըստ անձ
 խոստանայիր բանիւ քոյ
 ոչ ընդ մահո՞ւ լինել ձեռ
 Որ վեր լուծեալ այլաբան
 անմահ մնալ բանից նոր
 կամ թէ՞ կամաց իմ ջներհակ
 թէ՞ կամիցիմ ըզ կեալ դոր
 Օ իմ ըզ մեռեալ հոգիս կրկ
 կենդանացոյ տը վերըստ
 Եւ գալըստեամբըն քո վերջ
 անմահացոյ զիս ընդ նմ
 Եւ ընդ յօդոյս իշխանու
 զոր բռնութե՞ այժմիկ ուն
 Ըն խռովարար խաղաղու
 զիս անցուցես հայցմամբ նոր
 Որ ՚ի լրման քառասնեկ
 սբ յարութե՞ յետ պասեք
 Ի ձիթենեաց հաներ լեր
 զընտրեալ ըզ դաս մետասան
 Եւ զաւետիս հօր ըզ հոգ
 խոստանայիր ջնորհել նոց
 Եւ օրհնելով տը ըզ նոս
 վեր համբարձար փառօք յերկ
 Եւ ըզ բնութի՞նքս մարդկայ
 զոր չարն արար անդընդայ

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

Թի .

ին .

Թբ .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

ին .

Բար

Ի արձրացուցե՞ր գեր 'ի վեր	ոյ.
բան ըզ բնութիս հրեղին	ին.
Եւ ստար յաջմէ՛քում ծընող	ին.
ըստ կանխ ասաց մարգարէ	ին.
Երկըրպագեալ անմարմնակ	ան.
զօրացն ընդ հօր և ընդ հօգ	ին.
Եւ զիս զանշարժս առ 'ի բար	ին.
վերաբերեալ ընդ քեզ յերկ	ին.
Սնեխեալ անդամս այս երկրայ	ին.
յօդեա՛ 'ի գլուխըդ վերըստ	ին.
Սէ և վերջին ամենայն	ին.
իբրև ոտից գարշապար	ին.
Սակայն 'ի թիւ սբ անդամ	ին.
համարեցոյ զիս ընդ բազմ	ին.
Սը յիսն երբեակ յօբէլին	ին.
'ի կատարման պենտէկոստ	ին.
Սուաքեցե՛ր զբո սբ զհօգ	ին.
'ի վերնատունըն խորհըրդ	ին.
Ի ստ կանխագոյն խոստման բան	ին.
և աւետեանց քոց հրաման	ին.
Սխեթարե՛լ ըզ տրտմու	Թ ի.
աշակերտաց մեծասան	ին.
Սորում անտէս և անքնն	ին.
հստեաց նման հողմոյ յուժգ	ին.
Սլից ըզ տո՛ւնն որ նստէ	ին.
մաքրիչ բոցով ծախսող չար	ին.

պ

+

ՅՐ

Երբև պարգեք ձձայ ին.
 Տրեղէն լեղուօք բաժանէ ին.
 Ի հաճաքումն ընտրեալ բան ին.
 որ ցրուեցան յաշտարակ ին.
 Օ իս որ թաղծեալս եմ տրտմագ ին.
 Ի հեռանալ շնորհաց քոյ ին.
 Եւ ասն իմ մեղացն որ միշտ գործ ին.
 անձն իմ սիրող կամա՛ւ չա՛ր ին.
 Լուսաբեցեա զառատ հոգ ին.
 որ է անձախ Ի պարգև ին.
 Ի ինեղ սփոփիչ տրտումն անձ ին.
 Ի մաքրութի չա՛ր խորհրդ ին.
 Լուսորոգեա զուղիղ զհոգ ին.
 որ ոչ հնանայ ամենև ին.
 Եւ ի հնացեալ մեղաց բազ ին.
 և յօթարան կամա՛ կոր ին.
 հոգով հաստեա տիրական ին.
 և մի հաներ յինէն զհոգ ին.
 Լուսաաջնորդ ինձ Ի յերկ ին.
 հոգիդ լիցի՛ սբ և բար ին.
 Պաշատանօք ձձաձն ին.
 անապական և միշտ կուս ին.
 Լուս յովհաննու կարապետ ին.
 յանապատէ բարբառ ձայն ին.
 Լուսաբեւոց մաքուր դաս ին.
 մարգարէից նախ առաջ ին.

Որք ըզ հոսանս հոգոյդ արք	ին .
և ընթանուր մեզ արբուց	ին :
Լ շակերտաց գերագուն	ին .
Ծք հաւատոյ անչարժ վիմ	ին :
Լ և անօթոյ ընդրեալ բան	ին .
անճառելեացն տեսող	ին :
Ս արուր որդոցն զբեթ	ին .
որք ՚ի վերուստ որոտաց	ին :
Լ և անդրէի՛քում խաչակց	ին .
և մատթէի՛քարող բան	ին :
Փ իլիպպոսի զհայր հարց ող	ին .
բարդուղիմեա զմեզ կոչ ող	ին :
Յակոբոսի՛ մակ ալփեն	ին .
և թումայի՛ երկուորեակ	ին :
Վ ախանճայոյզ շմաւոն	ին .
և յակոբեանն յուդայ	ին :
Լ և ըստ անուան եղբօր քոյ	ին .
արդար անունն աշակերտ	ին :
Լ օթեանց սրբոց զոր ընտրեց	եր .
սարկաւազաց փոքու հօտ	ին :
Որ և նախկի պարուց դաս	ին .
պսակ անունն է ընդ նոս	ին :
Լ և քում ընտրեալ եօթանասն	ին .
աշակերտաց քարող բան	ին :
Լ և որք նոցայն հետեւեց	ին .
իւրաքանչիւր ժամանակ	ին :

Հայրապետաց Տանուրց ազգ	ին .
վարդապետաց ուղիղ բան	ին :
Որք զբեզ որդի՛ Տօր միած	ին .
խոստովանել յեզ ուսուց	ին .
Սպասանորաց սբ խորհորդ	ին .
իննեակ դասուց յեկեղեց	ին :
Համանմանեաց վերնա՛ գուն	ին .
խառատրողացն անայ	ին :
Եւ այ և նոցունց որք են յերկ	ին .
հայցմամբ վեհիցն ողորմեայ	ին :
Որք և վասն իմքեզ պաղատ	ին .
անտես չառնել զգործըս ձեռ	ին :
Մարտիրոսօքն անթիւս անձ	ին .
որք վասն քո՛ զարիւնս հեղ	ին .
Տուր ինձ արտօսըբ ցանագ	ին .
հեղուլ փոխան յարեան նոց	ին .
Ի վկայէն սբ առաջ	ին .
ստեփանոսէ՛ զբեզ տեսող	ին :
Սենց՝ ի վկայն բնանից վերջ	ին .
որ ի նեռնէն կատարեսց	ին :
Գարջարանօք ամենայն	ին .
ի տանջանաց փրկեայ չար	ին :
Եւ կամուռօր մահուամբ նոց	ին .
ի մահուանէ՛ անվողջան	ին :
Խաւար բանդեօք արգելան	ին .
լուսանորեան զխաւարս անձ	ին :
	Եւ

Եւ կուրութիւն աչաց նոց ին.
 յաչրս հոգոյս փայլեալ զարփ ին.
 հատմամբ ունկանց լսարան ին.
 զիմբս բացցենք քոյոյ ձայն ին.
 Եւ ծայրակտուր փողոց յօդ ին.
 յողիս բուրեալ զհոտ անմահ ին.
 կտրեալ լեզուք սրբաբան ին.
 զիմս արագեա բանիւ քոյ ին.
 Եւ ատամանց կարմամբն յուժգին.
 բաց ըզ բերանս առնուլ զհոգ ին.
 հատմամբ ուսոցն երկուց ձեռ ին.
 զիմս արձակեալ միշտ ՚ի բար ին.
 Եւ կտորմամբ մատանցս նոց ին.
 զիմ գրեցցեն անուն յերկ ին.
 հերձմամբ մաքրոցն յորովայն ին.
 հերձ առ յինէն զխորհուրդ չարին.
 Եւ կտրելով ոտից նոց ին.
 ոտք իմ գթոտք հաստատեսց ին.
 Վերմամբ մորթոցն սրբոցն անձին.
 բորբք մեղանցն իմ քերեսց ին.
 Եւ մորմորման հարմամբ աղ ին.
 հեշտ ազթուլթիքն մաքրեսց ին.
 Ինդ բազմահնար տանջման նոց ին.
 տանջանք հոգոյս բժրչկեսց ին.
 Եւ ընդ հատեալ մասանց նոց ին.
 ցաւք յօդւածոյս իմ ողջասց ին.

Ի եկմամբ բարձիցն և յօրւած ին .
 զիմբս պնտեա յողդ յողդ մարմ ին .
 Իւ խիստ գանիւ գաւազան ին .
 Ըզ խստութի՛ կակղեայ սրտ ին :
 Ի՛նդ տատասկաց սուր երկաթ ին .
 Ըզ սուր քո՛ հան ընդ դէմ չար ին :
 Իւ բւեռօք դարչնայար ին .
 զես բւեռեայ յերկիւղ քոյ ին :
 Ի՛նդ նետաճիգն որ առ նոս ին .
 զես խոցեսցես սիրով քոյ ին :
 Իւ ընդ գեղոց գեղարան ին .
 զիմ՝ ճմլեսցեն սիրտս առ բար ին :
 Ի՛նդ եռացնումն կապար ին .
 գոր՝ ի բերսնսն արկանէ ին :
 Ը իջոյ զեռանդ բոցոյ ախտ ին .
 և եռացոյ յես ըզ հոգ ին :
 Ի՛նդ սպառնալեաց խստագուն ին .
 զորս առ ոչ ինչ համարէ ին :
 Ի սպառնալեաց փրկեայ չար ին .
 և դարձուցես՝ ի գլուխ նոր ին :
 Իւ ընդ խոստման անցաւոր ին .
 յորոց՝ ի բաց հրաժարէ ին :
 Ը՛ի մատնեցայց ես պատրող ին .
 խաբիւ սիրով հիւթանիւթ ին :
 Երախանօք սրբոցն ոս ին .
 զընթացս ուղղեաւ առ քեզ յերկ ին .

ԼԵ կապանօք ծանր երկաթ ին.
 Թեթևացոյ զհոգս երկրայ ին.
 Բնդ շխթայից պարանոց ին.
 զիս կապեսցես սիրով քոյ ին.
 ԼԵ ընդ կոճեղս որ յողք ին.
 զիս ՚ի կապից խլեայ չար ին.
 Ըրք վասըն քո ընդ հուր անց ին.
 և ընդ եռանդըն կաթսայ ին.
 Ը իջոյ ըզ հուր մեղաց ախտ ին.
 և ըզ վառումըն գեհեն ին.
 ԼԵ ծովահերձ սառմամբ ցրտ ին.
 որով նոքայ համբերեց ին.
 Օ իմ ըզ պաղեալ սիրտս առ բարին.
 ջեռոյ սիրովդ անձայ ին.
 Ըրք վասըն քո ողորէ ին.
 ըզ չար գաղանսն ուտել զմարմ ին.
 Օ իս ՚ի ժանեաց փրկեա՛ չար ին.
 և յեղջերէ մի եղջերու ին.
 Բնդ բազմօրեայ բաղցի նոց ին.
 տուր ինձ ըզ հաց քո յերկնայ ին.
 ԼԵ ընդ պատկումըն ծարաւ ին.
 զանաբական աղբիւր կող ին.
 Բնդ օձա՛ բնակ խաւար գբ ին.
 որ լուսատունէր իմ անձ ին.
 Հան զիս ՚ի գբոյ տառապան աց.
 աղմուտ կաւոյ հայցմամբ նոր ին.
 ԼԵ

պիս

Եւ զինչ ասեմ զի ոչ Թու ին .
 լեզու մարդկան տանաւ ջանք նոցին :
 Որք այժմ առքեզ ծածկեալ պահին .
 Եւ անդ յայտնի հատուցան ին :
 Որոց տուժիւք զանազան ին .
 բուժեայ ըզցաւս իմոյ անձ ին :
 Օ մարմնոյ հոգոյ և ըզմտ աց .
 Եւ զխորհրդոց գործոց բան ին :
 Եւ ընդ հատման գլխոց նոց ին .
 որով գլխոյդ անդամք շին ին :
 Օ իս արմարեալ մոր ընդ նոս ին :
 առնուլ զաճումն ընդ բոլոր ին :
 Ճգնաւորօքն անապատ ին .
 հետևողաց կենաց ձայն ին :
 հուր ինձ Թողուլ զսէր աշխարհի .
 վառիլ իսէր քո յերկնայ ին :
 Եւ բարձողաց յուսով խաչ ին .
 մեռոյ և զիս ըստ աշխարհ ին :
 Եւ քո ըզկնի ընթացող ին .
 ող գընացս իմ ուղղեայ զոտ ին :
 Պաղատանօք մեծն անտոն ին .
 հեղինակի՛ մբ երամ ին :
 Եւ յոյք նովաւ յայսկարգ եկ ին .
 մինչ և այժմոյս և որք լին ին :
 () անազանեալ վարուք նոց ին .
 Եւ ծաղկերանգ քեզ ընծայ ին :

48

Շնորհեա՛ փոխի՛լ անբերս անձ ին.
 ըստ՝ պաղաբեր քոյոյ անկ ին.
 Որք զաղօթիցն ըզ շնորհսն առ ին.
 և զարտասուռաց յորդ վտակ ին:
 Զգեա՛ և զի՛ս հայցմամբ նոց ին.
 Թէ և հեղգամ՝ ի՛նոյն բար ին:
 Եւ ոյք պահօք ըն մեռուց ին.
 զախտըս մարմնոյ սկզբնա՛ չար ին:
 Տուր ինձ նորօք առ ցանկալ ին.
 սանձել ըզ կերս յորովայն ին:
 Որք խորհրդօք ըն յաղթեց ին.
 պոռ ընկական պատերազմ ին:
 Տուր յաղթու՛թի՛ ծուլիս անձ ին.
 գոնէ լրման գործոց չար ին.
 Եւ որք իխո՛ւն փոքու նիւթ ին.
 ագահութե՛րն տիրեց ին:
 Տուր ինձ յաղթել անիրազ ին.
 և շատանալ բաճական ին:
 Վաջեղելովքն յարիու թի.
 ընդ ձանձրութի՛ միջօրէ ին:
 Ի՛րիացոյ զհեղգս առ բար ին.
 և զարագօղ առ վատթար ին:
 Որք բարկութե՛րն յաղթեց ին.
 և զտրամու՛թի՛րն սանձեց ին:
 Կորօք սանձեայ տր զերկոս ին.
 մինչ տարապարտ առ յիս յարժ ին:
 Եւ

Լ Ե յոյք հպարտ փառամոլ ին.
 յաղթող գտան յասպարիս ին.
 Օ իս փրկեսցես հայցմամբ նոց ին.
 յաջակողմեան մենամարտ ին.
 Որք գերազանց պատուիրան ին.
 քան ըզ բնութիս ժուժկալեց ին.
 Տ ուր ինձ գոնեա՛ բառնալ քոյ ին.
 քաղցրոր լըծով թեթև բեռ ին.
 Լ Ե թեպետ ոչ ընդ առաջ ին.
 ճանասպարհորդս որ 'ի յերկ ին.
 Սակայն վերջնոցն եղեց վերջ ին.
 հետևելով հետոց նոց ին.
 Լ Ե թե վեհիցն օթևան ին.
 չեմ արժանի հօր քո յաբկ ին.
 Ըրժանացոյ յոյժ խոնարհ ին.
 քան ըզ բնաւից թերևս յետ ին.
 Ս'իայն 'ի թիւ յօդեաց դաս ին.
 կացոյ և զի՛ս յաջակողմ ին.
 Լ Ե լսեցոյ ըզ ցնծալ ին.
 զերանաւէ՛տ ճայնըն քոյ ին.
 Յորժամ գրեալքըն կատար ին.
 որ զայնմ աւուր մեզ պատմեց ին.
 Մարգարեից բանքըն յարգ ին.
 առաքելոցըն վճար ին.
 Յորժամ արեւրքըն դղըրդ ին.
 հաստատութիքըն սասան ին.

պի

+

Իբր ՚ի ծովու կոհակք կուտ ին .
 ՚իյեռանդեանն կատսայ ին .
 Եյնա՛ տարա՛ծ դողա՛ գետ ին .
 ՚իԹանձրուԹե՛ց հիմանց շարժ ին .
 Մի՛ ըզ միոյ՛ հետ խափան ին .
 կասեալք յերկնոցն տատան ին .
 յերինք հիմամբն զարհուր ին .
 և ուժ գնակի՛ բախմամբ Թընտ ին .
 կարծոր բնուԹի՛ք վիմաց հող ին .
 և ամենայն նիւթք հրդեհ ին .
 Մինչ գեսք հրեղենք յորդահոս ին .
 Իբր ըզ հեղեղ ջուրց ծաւալ ին .
 Հողմով հանդերձ սաստիւ հընչին .
 և միգա՛ խառնն մուրա ին .
 Խորդեա՛ հայեանց դիմօք վառ ին .
 և սթափանցիկ վերաբեր ին .
 Իբրև զտերև մի՛ բորբոք ին .
 բնուԹիք ամէ՛ն հողեղին ին .
 Բլուրք լերամբն հալեսց ին .
 և դաշտաձև աշխարհ լին ին .
 () ովու ալիքն ցամաք ին .
 և կենդանիք նորա նուազ ին .
 Երթամ բարբառքն նուադ ին .
 փողըն գոչէ՛ գաբրիել ին .
 Եանկարծակի՛ մէջ գիշեր ին .
 ՚իյեղակարժ ժամանակ ին .

Երթամ հոգեքն սլաց ին.
 որպէս զարծիւ իսկոյն հասց ին.
 Քան միանան ընդ նոյն մարմ ին.
 որք յադամայ և անգ լին ին.
 Մինչ գերեզմանք մարդկան բանին. այ
 փտեալ մարմինքն նորոգ ին.
 Եւ զոր կերեալ ձկանց ծով ին.
 և զոր գազանքն ի ցամաք ին.
 Քան զի տարերք ամենեք ին.
 առնուն յաւանդ ըզ մեր մարմ ին.
 Եւ անկորուստ պահեն զնոք ին.
 զի հնազանդին բուժ հրաման ին.
 Եւ ի լսել ասեղ ձայն ին.
 ամ որդոյն կենաբաշխ ին.
 Օ իւրաքանչիւր պահեստ մարմ ին.
 բերեն յառաջ ըստ դազար ին.
 Ինոյն բնութի դարձեալ խառնին.
 ըստ արեւստաւոր քոյոյ բան ին.
 Ոչ ի յայժմոյս լուծանել ին.
 այլ ի յանեղծն որ ի դրախտ ին.
 Ոչ ծերն ի ծեր առնէ մարմ ին.
 և ոչ տրհաս տղայն ինմ ին.
 Ի՞՞՞ Կաճասար յերեսն ամ ին.
 ի չափ յառնեն նախաստեղծ ին.
 Եւ ոչ բնութի այլէ արու ին.
 ոչ ճանաչի թէ է սայկ ին.

Օ ի սրարածք արժանաց ին .
 յայնժամ տեսլեանդ երրեակդ անձին :
 Ի վկայելքեզ միած ին .
 ըստ յորդանան և ի լեր ին .
 Բնդքեզ և զօրք վերին հոս ին .
 մինչ զի Թափօր մնալ երկ ին :
 Հրեշտակք առաջ ընթանայց են .
 հրեշտակապետք պարունակ ին :
 Սք զօրութեցն դաս կարգ ին .
 և պիտութեցն գումար ին :
 Ի շխանութիքն զարհուր ին .
 և տերութիքն սարսափ ին :
 Սերովբեքն Թևսքօղ ին .
 և ի խոնարհ ըզդեմն ուն ին :
 Իւրքերովբեք ւաթոռք կարգ ին .
 զի զԹագաւորդ ընդունից ին :
 Իսկ Թագաւորդ ի մեծ բեմք ին .
 նստի յաթոռ դատարան ին :
 Օ ի հայր չդատէ զոք երկրած ին .
 այլքեզ միայն ետ միած ին :
 Հովհիդ հանդէպ գան ժողով ին .
 հօտից նման ազգ երկրայ ին :
 Եօդիքն յաջեայսրդ կարգեսց ին .
 ուլքն ի ձախմէ քումմէ դաս ին :
 Բնդ Թագաւորք ոչ երև ին .
 և ոչ իշխանքն պատուեսց ին :

113 մեծամիտք հպարտաց ին.
 և ոչ հզօրն բարձրաց ին.
 Օ ի միայնակ միայն լին ին.
 առանց զօրու զոր այժմ ուն ին.
 Եւ տեսանեն զոր ոչ տես ին.
 և ճանաչեն թէ ստուերի ին.
 Ըղբատք հոգով թագաւոր են.
 և բարեգործքն մեծաց ին.
 Բարդղեալք կենաց հացիւ լցց ին.
 և մեծատուրք յունայնաց ին.
 Եղուք ճարտարք անդ համրացին.
 և հայհոյիչքն կարկեսց ին.
 Օ ի ոչ ունին զպատասխան ին.
 տալ բուժ արդար դատաստան ին.
 Ընդ կարկամիցն ձեռք կապ ին.
 որ ՚ի աղքատս ոչ արձակ ին.
 Իքէն լսեն ըզ սոսկալ ին.
 ՚ի հուրն երթայք յաւիտեն ին.
 Ընդ զրկողաց կշիւոք դն ին.
 որ չոփ զրկեացն պահանջ ին.
 Եւ ՚ի գողոց գողանք խնդր ին.
 դառնալ ՚ի տեարս ուստի առ ին.
 Եւ զի թափօր և մերկ լին ին.
 հատուցանել ոչ ունից ին.
 (1) գործըս բարեաց փոխան առնուեն.
 Թէ ոչ ըզ շնորհս աւազան ին.
 Ընդ

այլ

Լ'նդ և սպաննողքըն պատժեսց ին.
 անպարտ արեանցըն զոր հեղ ին.
 Եւ բորբոքեալքն 'ի բոց ախտ ին.
 պողունիկքն անշէջ հրով տանջ ին.
 Լ'նդ ամ գաղտնիք յայտն ին.
 զոր 'ի ծածոկ աստ գործեց ին.
 Վ'ո առաջի' և հօրքոյ ին.
 և հրեշտակացն ամենայն ին.
 Մ'իայն որք աստ խոստովան ին.
 լինին ծածկեալք և ոչ յեշ ին.
 Եւ որ զամօթ կրեն առ մին.
 ոչ պատկառեն յայնմ ատեն ին.
 Որք 'ի մարմին սերմանեց ին.
 հընձեն զորումն հրոյ լուցկ ին.
 Եւ յոք յոգիս պտղաբեր ին.
 առնոյն զորայն յատոք հասկ ին.
 Որք երգարան գինեաւ լկտ ին.
 և պագշոտեալ ծաղու լցց ին.
 Լ'ան և ողբան 'ի գեհեն ին.
 և ատամամբքըն կափկափ ին.
 Որք զյորովայնըն պաշտեց ին.
 և զամօթոյսըն պատուեց ին.
 Յանմահական հացեդ սով ին.
 զգենուէն զամօթն յաւիտեն ին.
 Որոց պղծեալ են անկող ին.
 և պագշոտեալ առ ցանկալ ին.

Ը

Արք ընդ փորձու ինչ պատճառ ին :
 հատին զանդամքն ստեղծւած ին :
 Եւ կամ սպաննին բողոքով ին :
 զոր ոչ օրէնքքն դատեց ին :
 Պահանջեցես զարիւնս նոց ին :
 Եւ զհատեալ մասն անդամ ին :
 Եւ 'ի բրե ոչ տալ ունից ին :
 մատնես 'ի մահն յաւիտեն ին :
 Արք նենգաւորք միմեանց լին ին :
 դաւաճանէն զանմեղ յոգ ին :
 Պատմնիք նոցա յանդիման ին :
 Եւ ըստ չարեացքն տուժեաց ին :
 Արք յիսակալք են 'ի սրտ ին :
 Եւ ոչ թողուն անցաւոր ին :
 Ի յայնժամ 'ի բէն ոչ ընկալց ին :
 ըզ թողութի իւրեանց պարտ ին :
 Արոց յիժից թիւնօք լեզւ ին :
 հայհոյութք առ քեզ խօս ին :
 Եւ ողբ յերդումնս անդգն ին :
 Եւ 'ի յիշոցնս զազրալ ին :
 Եւ զուրք նոցա հրով տոչոր ին :
 Եւ 'ի գեհեաննն պապակ ին :
 Վասն զի համար տալ խնդրեսց ին :
 դատարկ բանից ըստ հրաման ին :
 Արք բամբասանս ընդ նախանձ ու :
 յօդեն ստուծք ըստ ընկեր ին :

ՃԺ

Ի գ չափ մեղացն որով ստեց ին .
 յանձինս իւրեանց ընդ-ուսնից ին :
 Որք որպէս ես այժմ երան ին .
 և չարք եղեալ բարի կոչ ին :
 Տիեզերաց ծանեակ լին ին .
 մինչ մերկանայ մարդըն ներք ին :
 Դարձեալ որք ինձ համեմատ ին .
 և կոյր աչօք լոյս անուան ին :
 Սինչ խաւարին գարծքըն յայտնին .
 'ի կոչողացըն նախատ ին :
 Որք յերկեղէն ինչ մարդկայ ին .
 կամ ընդ փառաց անցաւոր ին :
 Օ առ քեզ հաւատ որ մկըրտ ին .
 փոխանակեն ընդ խաւար ին :
 հօր առաջի՛ և հրեշտակ այ .
 յուրաստ լինիս վասըն նոց ին :
 Եանհաւատից դասըն կարգ ին .
 որոց անշէջ հուրնէ բաժ ին :
 Որք 'ի խորհուրդ քո՛ երկնայ ին .
 մեռեալ մեղօք հոգևով մերձ ին :
 'նդ ամասպանսըն կարգեսց ին .
 կայիափայ և աննայ ին :
 Լըւ ամենայն որք յայնմաւոր ին .
 անապաշխար մեղօք լին ին :
 Իւրաքանչիւրոք զարժան ին .
 առցեն 'ի քէն չափով յանց ին :

ՃԵ

Եւ այլ և բարոյ կողման մաս ին .
 պարգևք բարեաց ի բէն տաց ին .
 Րստ հաւատոցն և ըստ գործոցն .
 և ըստ շնորհացն աւանդան ին .
 Եւ իս առաքեալքըն քո դաս ին .
 յերկոտասան աթոռ նստ ին .
 Օ երկոտասան ազգըն դատ ին .
 մեղուցելոյ իսրայէլ ին .
 Լնդ մարգարէքըն յարդար ին .
 երամ երամ դասաւոր ին .
 Որք զայնմ աւուր մեզ պատմեց ին .
 յառաջագոյն զոր ինչ լին ին .
 Լնդ նախաստեղծքըն հիասց ին .
 և նահապետքն ըսքանչասց ին .
 Յայնքան տեսեալ ազգ մորդէային .
 որք ի յինքեանց յառաջ եկ ին .
 Լնդ և հովիւքըն քաջ պարծ ին .
 և զբրաբիոնն ընդունից ին .
 Իսկ հեղգացեալքըն տուժեաց ին .
 որք ի գայլոցն ոչ պահեց ին .
 Լնդ մարտիրոսքըն պսակ ին .
 որք և մարտեան ըստ օրին ին .
 կոյսքըն մաքուր թագիւ պէն ին .
 որք փեսայիդ ըսպատեց ին .
 Լրեգական նման ծագ ին .
 փայլեն հանգոյն արիւսեկ ին .

Սինն ըզ ժածկոյթ լինելն մեզկին .
 Եզ հովանի՛ յարկ տնանկին .
 Բ. յլ ոմն ըզ հայր լինելն որբին .
 Ե խնամածել գթով զյայրին .
 Սմանք զյաղթելըն խորհրդայնմ որ շարժեն ըզ բոց ախտին .
 Բ. յլք ըզ փակելն ըզ գայարանին .
 ըզ պատուհանն ընդ դէմ չարին .
 Սմն ըզ պտրկե՛շտ ամուսնու թի .
 ոմըն զամբիծ ըզ կոյս հոգին .
 Սմնն զարիւնըն պանծալին .
 Ե զչարչարանս որ իմարմին .
 Սինն ըզ ներող լինել սրտին .
 ի բարկութե՛ ժամանակին .
 Եւ զթշնամոյն առնել բարին .
 վասըն քոյոյ սբ հրամանին .
 Բայց ես թափօրս յամին .
 մեծամեծաց Ենուաղին .
 Օինչ տացյայնժամքեզ ընդ բազմին .
 բարեաց աղքատս ամեննին .
 Օի յայտցամէ՛ զոր ասացին .
 զոր ընտրելոց քեզ ընծային .
 Չունիմ մի մասն ի բողորին .
 յլ եմ ունակ հակառակին .
 Սան այսորիկ նոցա տացին .
 վարձս ըստ գործոց զանազանին .

ՋԹ

Եւ ես զրկեալ ամենե	ին .
յառատաճիր քո պարգև	ին :
Երդ 'իաղերս բանիւ խօս	իմ .
կամեցողիդ բարեաց վասն	իմ :
Օ իս փոփոխեալ այժմ 'իբար	ին .
զի մի անփոխ մատնիմ չար	ին :
Եղաչանօք ընտրեալ հօտ	ին .
որք յաջակողմն քո դաս	ին :
'Իյաբելէ սրբոյ նախկ	ին .
մինչի արդար մարդն վերջ	ին :
Վահայետաց մարգարէ	եց .
նախ քան զյօրէնս և յօրին	ին :
Եւաքելոց նորոյ կտակ	ին .
և ոյք նովաւ հաւատաց	ին :
'Իյարձակել մահու զհոգ	ին .
և 'իկապել քո վերըստ	ին :
Ողորմեսցիս ինձ երկոս	ին .
զի քաղցրադոյնք երևեսց	ին :
Եւ լսեցոյ տր ընդ նոս	ին .
զերանաւէտ բարբառ քոյ	ին :
Եկայք օրհնեալք հօր իմ վեր	ին .
ժառանգեցէք զանճառ բար	ին :
Եւ ոչ միայն իմումս անձ	ին .
այլ և իմոցն այս եղից	ին :
Վախնի ծնողաց հարցն առաջ	ին .
այժմու եղբարցս և ոյք լին	ին :

Եւ որք բարիս մասն ինձ ցուց ին.
 Եւ անարդիս պատիւ եղ ին.
 Հատոյ նոցա՛ զպարտոյս վարձ ին.
 Իբր արժանոյ թէ՛ արար ին.
 Եւ այ՛ իչ միայն որք սերեց ին.
 այլ ողորմեա՛ և ատող ին.
 Եւ թշնամեացն իմոյ անձ ին.
 թողցես զանցանս առ իս պարտ ին.
 Հանուրց ծնելոցն աւագան ին.
 որք այժմ՛ իբեզ հաւատաց ին.
 Իչ ծանօթից և ծանօթ ին.
 ողորմեսցիս յայնմ ատեն ին.
 Եւ ինձ շնորհեա՛ ար ընդ նոս ին.
 յօթևանաց հօր քո՛ վեր ին.
 Իմեպէտ և իչ առ յառաջին սն.
 այլ հիւսկ յետոյ՛ վերջնոցն յետ ին.
 Եւ որք իբանս ամայ ին.
 գոր շնորհեցեր իմումս անձ ին.
 Իյլն թեռնուլն աշխատեսց ին.
 և յաղօթելըն տաժան ին.
 Շնորհեայ նոցայ զաղօթել ին.
 հատոյ ըզ վարձս աշխատող ին.
 Եւ յս տուր աչացն որք նայեց ին.
 մաքրեայ զլեզուսն որք վերծան ին.
 Եւ այ և ձեռամբըն դրող ին.
 և ուղղապէս փոխարկող ին.

28

Բ. յԼ և գոյիւք ըստացող	ին.
մասունք բարեաց 'իքէն տաց	ին.
Եւ ան նախանձ փափաքող	ին.
և ջերմեռանդ ընթերճող	ին.
Եւս 'ի բերան բան առօղ	ին.
լցցես սովաւ զհիշքս սրտ	ին.
Բ. յԼ Թէ և ախա որ շարժեսց	ին.
պարսաւ դէտ բանիս լին	ին.
Որք ոչ յինէն առաջ եկ	ին.
այլ ան նախանձ քո պարգև	ին.
Ս'ն' համարիր զվեղըս նոց	ին.
այլ մաքրեսցես զախտընս սրտ	ին.
Վ'աջ իմանալ զիմաստ բան	ին.
որ ամբարեայ կան 'ի սոս	ին.
Եւ որք ինև և կամ յետ	իմ.
այսու բանիւ քեզ պաղատ	ին.
համարեսցես միշտ ընդ նոս	ին.
զիս ըզ ներսէս մաղթել սով	ին.
Եւ առ հոգիս իմ յաւանդ	ին.
և 'ի մարմինս իմ տապան	ին.
Բարեաց ազգո՛ւմն 'իքէն լից	ին.
և ցնծացեալք կայառեսց	ին.
Եւ մանաւանդ զիս յեշող	ին.
և ԹողուԹի' ինձ խնդրող	ին.
Բարեբարոյ ընթերցող	ին.
զմիտըս բանիցըն քննող	ին.

Ա շորմուԹե՛ց պարգևք տաց ին.
 յառատաբուխ բարեաց քոյ ին.
 Եւ հաճասար զամենես ին.
 Իմ յիշեայ յօրըն վերջ ին.
 Եւ քեզ ընդ հօր քում ան ծըն ին.
 անեղ աներբ իսկական ին.
 Եւ ընդ հոգոյդ քում է ակց ին.
 անձառ բխմանըն հայրեն ին.
 Սիոյ բնուԹե՛դ անժայ ին.
 մե ԹրուԹե՛դ և միշտ է ին.
 Գերակաասր երիցդ անձ ին.
 կատարողի՛ արարած ին.
 Փառք և պատիւ և գոհու ԹԻ.
 և բարձրագոյն իշխանու ԹԻ.
 Բանցեալն այժմոյս և ապագայ ին.
 և ան ըսպառ յաճիտեն ին.

Բեղաստարան բանի երգողին ժողբանոց
 Տեասն Վերսիսի կույեցոյ.

վեց ճ. հայոց Թվակ ան.
 և առաջին սկսեալ նոր ամ.
 Ի անըս գրեցաւ աղօթակ ան.
 երկ հազրեան տամբ յանկկննն.
 Սկզբն ՚ի հօրէ՛ն մեր նախկ ան.
 մինչ ՚ի վերջին դարուս վաղջ ան.

() բան և ըզ գործն համայնգամայն .
 առիս փոխեալ դիմառակ ան .
 Մըթուն հոգոց խրախճանակ ան .
 'ի բանս և յիրքս զանազ ան .
 ՚նդ յայ դէմ անդիմ ան .
 խօսակցելով անձն անարժ ան .
 Վան զի սիրոյն արարչակ ան .
 որսերմանեալ 'ի մեզ բնակ ան .
 Սայ զարթուցիչ ներբուսակ ան .
 հանող յաճումն արդիւնակ ան .
 () հոգին մըթին նսեմակ ան .
 զանկեալ 'ի հող այս նիւթակ ան .
 Սայ փոփ խէ լոյս պարզակ ան .
 խսունէ 'ի գունդ անմարմնակ ան .
 () միտս ան մաքուր աշխարհակ ան .
 որ ըստ ծովու ալեաց ծղի ան .
 Սայ վերբերէ հըրոյ նմ ան .
 որպէս բնութիւնէ վերնակ ան .
 () անձն բզ գածեալ և զհոգեկ ան .
 'ի պատճառ է ինչ տրտմակ ան .
 Սայ ներգործէ ուրախակ ան .
 'ի թաղծութեցըն հիւթակ ան .
 Եւ որք արբեալք են թմրակ ան .
 ըմպողք գինոյն յիմարու թէ .
 Սովաւ զարթնուն և զգաստան ան .
 թէ ընթեռնուն մտառակ ան .

ՁԿ

Որք այ սիրուն բաղձ ան .
 գերագունն լուսոյն ցանկ ան :
 Սորին թեզք վերայ սլան ան .
 մերձին 'ի տիպն անտեսակ ան :
 Եւ զփոքրագոյն անձըն մարդկ ան .
 որ է պատկեր ծառայակ ան :
 Բնասանելոյն և տիրակ ան .
 բնութեն առնէ սա Օթար ան :
 Բզ ծայրագոյնըն բարձրու թէ .
 որ 'ի յերկնեց երկին բնակ ան :
 Սայ վայր բերէ խոնարհակ ան .
 որք յիւր անուն ժողովեց ան :
 Եւ զարարիչըն հանրակ ան .
 որով բոլոր էակս ստեղծ ան :
 Սովաւ կոչել որդիք մարդկ ան .
 հայր ըստ շնորհի արժանաց ան :
 Սան այսորիկ աաժանեց այ .
 գրել չափով զբանս 'ի սմ այ :
 'Ն, երեսս եղբայր գրեգորես ի .
 հայրապետես ազգէն հայկ այ :
 Բնամ որ յբունց գող գերակ այ .
 նախ նստելոց յաթոռ նոր այ :
 Բրեան առու լոյս ծագող ին .
 և հետևող հետոց նոր ին :
 Բայց ես հոգով գող բացակ այ .
 մարմնով չօգտիմ թէ մերձակ այ :

Օ ի ոչ յիմոցըս խրատեց	այ.
և ոչ այլոց զոր ընթերձ	այ:
Բրթուն թվէի և թմրե	ցան.
և իմաստուն յիմարեց	այ:
Աոյս կործէի խաւարեց	այ.
իմէջ օրեայ նսեմաց	այ:
Օ ի լուսատու անուանեց	այ.
բայց մառախուղ մթին յիս	կան.
Բժիշկ այլց հրաւիրեց	այ.
բայց ես ախտիք մեղօք լ	այ:
Փոխան մեծին ես կոչեց	ան.
անզուգական անթու նոր	այ:
Եւ ինմանէ յոյժ հեռաց	այ.
օր քան երկին առ ստորակ	այ:
Վան զի ճրագի նմանեց	այ.
որտեսողացն ըզ լոյսըն տ	այ:
Եւ ինքըն մրով տգեղան	այ.
և իւր լուսոյն չպայծառան	այ:
Եւ կամ աչաց որ իմեզ կ	այ.
տեսող այլոց գոլ իբացե	այ:
Բայց ինքն ինքեան անտեսան	այ.
և ըզ սղալանսն անգիտան	այ:
Եւ կամ քարին այն յեսանե	այ.
որ սուսերաց ըզ սուրըն տ	այ:
Եւ ինքըն գուլ ոչ սրան	այ.
Թէ և բազում անգամ ջան	այ.

Բստ այսմ և շնորհն ոչ միակ	Ե.
այլ ՚ի բազումս բաժան	Ե:
Սմանց տայ շնորհ մեկել բան	Ե.
զի հանրական լուր օգտեսց	Ե:
Բյոց իմաստ ծածկեալ ճառ	Ե.
զի զարթուսցէ զնիրհեալ հոգ	Ե:
Սմանց տայ բան որ ոչ չափ	Ե.
բայց զօրանոր և ըստ կարգ	Ե:
Բյոց շնորհէ բաննս տաղ	Ե.
զի և յայնու միտքըն բան	Ե:
Քան զի բնութի մեր է յայտն	Ե.
արագա՛յագ և ձանձր ալ	Ե:
Սան այսորիկնայ տայ լեզ	Ե.
ըզ յոգնասեռ ազգըս բան	Ե.
Բստ այսմ և ես նկարեց	Ե.
զներտաղական բանս ՚ի բարտ	Ե:
Ի զուարճութի բանասիր	Ե.
և բարեմիտ ընթերցող	Ե:
Յորում յիշման զիս արժան	Ե.
համարես ջիբ սիրով սրտ	Ե:
Օ ի թողութի ինձ պարգև	Ե.
առատաձիր անէն ձր	Ե:
Վա և ծնողաց մերոց բար	Ե.
որք ՚ի ժողովն են այժմ յերկն	Ե:
Սխթեմ յիշմամբ աղօթել	Ե.
արտասուելոյն ժամանակ	Ե:

Լ. յ և եղբարցն իմ ըստ կարգ

Ե.

նախ վեհագոյն տնըս մեծ

Ե.

Լ. պայ վասի վեհիշխան

Ե.

զօրավարին բարձրագուն

Ե.

Լ. Ժնեալ նոցունցըն զաւակ

Ե.

և բօանդակ ազգատոհմ

Ե.

Գ ինէն նորոգ բանս այս լից

Ե.

պատճառ բնաւից յիշատակ

Ե.

Լ. մարեմայ ճգնաւոր

Ե.

քեռ ըստ մարմնոյ մեր ցանկալ

Ե.

Լ. վահրամայ իւր զաւակ

Ե.

հանգուցելոյն առ քս

Ե.

Միշտ յիշատակ սայ եղից

Ե.

այժմ և յաւուրն ապագայ

Ե.

Թողուլ զանցանս որ իմարմն

Ե.

կարգիլ ի դասըն հրեշտակ

Ե.

Լ. այ և հանուրց ամենայն

Ե.

մերձակայիցս եոյք հեռ

Ե.

Ս. ք հաւատան իմ յս

Ե.

տը համօրէն ողորմեսց

Ե.

Լ. նմա փառէք եղից

Ե.

ընդ հօր հոգովըն ճշմարտ

Ե.

Գ աւետ յայժմոյս և միշտ է

Ե.

և յաւիտեանս յաւիտեն

Ե.

Ս. Երջանիկ տրոգ ներս

Ես.

զքեզ տը ընտրեաց ի յաշխարհ

Ես.

և

և ք տուն
է

Տընօրինելոյ հայոց հանդ	էս.
զեկեղեցի շնորհօք պէս	պէս:
Երկնաւորաց նմանա՛	պէս.
յինըն դասուց խորհրդա՛	պէս:
Փառս առաքել երկնա՛ հանդ	էս.
տն տն՝ ՚ի յիւր հօտ	էս:
() Եհնել զփրկիլն անհատա	պէս.
ընդ հօր հոգւոյն յոյժ միա	պէս:
Նլմին վեհի՛ մաղթեայ պէս	պէս.
զբեզ ազաչեմ սբբդ ներս	էս:
Նուասա յոգիս ես ստեփանն	ոս.
մաղթեա՛ վասն իմ միշտ առ	քս:
Որով սրբի բորբք մարմնոյ	ս.
Զնջի անցանք խաւօր հոգոյ	ս:
Սովաւ զարթնուլ ՚ի խոր քնոյ	ս.
վերայ բերիլ ընդ քեզ ՚ի լոյ	ս:
՚Ի յաղջա՛ մուղջ տղմէ գրբոյ	ս.
ինձ ձեռնսու լինել եյոյ	ս:
Երգել ընդ քեզ զերգըս հաճոյ	ս.
երրորդու թե ստեղծօղ ըզ գոյ	ս:
Բաբունա՛ բար ծոյլ և ՚ի հոգոյ	ս.
լեր նաւակից ընկըղմելոյ	ս:
Պոհա՛բանող լինել գերոյ	ս.
տն արառչին որ է մեր յոյ	ս:
Ստեղծեալքըս մեք հողանիւթոյս.	
փառս առաքեմք առ տր	յս:

Եւ յիսն Եւ երեսի. սասցեալ առ Կի երրորդ
գո-լի-նն.

Ս Ս Տ Ո Վ Ե Ն Ի Ս Ե Թ

ըզ հա	Ս
անժին անէղ և անըսկիզբ	ն.
Ս ոստովանիմ ձծ զորդ	ին.
անժամանակ հօր միած	ին.
Ս ոստովանիմ ձծ զհոգ	ին.
իբնուԹենէ հօր անքնն	ին.
Ի ըրեակ անձամբ երրորդու	Թի.
միասնական ձծու	Թի.
Ս ի հուԹի և մի բնու	Թի.
մի տիրական աշխանու	Թի.
հայր է ծնող որդի ծնու	նդ.
հոգին ինոյն իբնուԹեն	է.
Ս չ մարմնական ծնընդեան նմ	ան.
զի է աննիւԹ և պարզակ	ան.
Եւ ոչ աղբեր հոսման հանգ	յն.
գոլ անմարմին բխումն հոգո	յն.

Ո՛չ բաժանեալ յեռ	ԹԷ.
բանիւ հոգի՛ն առ 'ի հօր	է.
Ո՛չ մինն ստեղծ իջ մինն արար	ած.
և մի. սն օտար պաշտօնատ	ար:
Որպէս կարծիքն արիոս	ե.
հեթանոսաց համա՛ խոհ	ե:
Ո՞ր ել և էջս աստիճան	ե.
բնութե՛ն եմոյժ հաճասար	ե:
Խ. և ոչ անձամբ խառնակել	ով.
երկն 'ի մի՛ ժողովել	ով:
Որում թմեցա՛ն այս սաբել	ե.
հրեականին հետևող	ե:
Ը. յ'ի երկնս լոյս զատուցեա	Լ.
երկն 'ի մի լոյս միացեա	Լ:
Որպէս 'ի մի ջահ ժողովեա	Լ.
երկն լուսոցն մի եղեա	Լ:
Ի՛ստ արեգականն հաճաքմ	ան.
զհուր և ըզ լոյս և զօթարա	ն:
կամ թէ զաղբէր զգետ և ըզ ժով.	ժով.
այսմ օրինակ առ բերել	ով.
Երկնն ջուր բնութե՛ք գոլ	ով.
անուամբ անձամբ բաժանել	ով:
Խ. և այս է մի՛ ամու	Թի.
երկն անձանց անուանդրու	Թի.
կամ լոյս 'ի ջուրս ծագել	ով.
և ճառագայթ ներգործել	ով:

Արպէս և հայր յորմէ որդի Ե.
 հոգին ծաւայ ճառագայթ Ե:
 հայր է պատճառ անպատճառ աց.
 որդւոյ ծննդեամբ հոգոյն բխմաբն:
 Օ ի անջ չէին պատճառ ար.
 ինք պատճառաւ գոյնց պատճառ ար:
 Աջ է առաջ հայր քան զորդ Ե.
 և կամ որդի քան ըզ հոգ Ե:
 Լ. յԼ որպէս հայր միշտ յաւիտեան.
 և համագոյքն իւր յեւ ԹԵ:
 Օ ի եթէ լոյս որդին փառ աց.
 և կենարար հոգին կեն աց:
 Օ ի արդ երբեմն առանց լուսոյ.
 և անկենդանն ոչ գող հոգւոյ.
 Աջ ըստ բնութեան մեծ է հա յԵ.
 քան որոց սկիզբն է և պատճառ ար:
 Եւ ոչ նուաստք որք ՚ինման է.
 զի այս ևս զհայր տկար առն է:
 Բայտ պատճառին մեծ ասի հա յԵ.
 և ոչ բնութեան քան զի է հա յԵ:
 Արպէս և մերթս հաւաս ար.
 և ոչ նուազ որդի քան զհա յԵ:
 Բայց զի որդի ասի որդի Ե.
 ոչ մտքմտական և ախտայ Ե:
 Ի բրու կարծէն կոյրքն մտ օք.
 հաւանականքն մահմտ Ե:

Որ բան ասեն ըստ յոհան	ու․
և յանուանէ՛ փաղջին յորդւ	ոյ։
Ո՛ր գիտելով յիմարքն հոգ	ով․
թէ՛ չէ յօտար բանն՝ ի որդւ	ոյ։
Օ՛ր որպէս ծնունդ է բան սրտ ի	ի։
նոյնպէս և հօր ծնունդ որդ	ի։
Ո՛ր յոս՝ ի լուսոյ յառաջ բերու	մ․
և ոչ նման ծնընդեան մերու	մ։
Բան ասացաւ անուն նոր	ին․
զի ան մարմին է ծնունդ բան	ին։
Եւ զի նմին հօրէ բնու	թէ․
անուանեցաւ որդիու	թի։
Ընհաս մարդկան և հրեշտակ	աց․
բանիւ անձառ անտես մտ	աց։
Ո՛ր իայն հաւատ ուղղափառ	աց․
երրորդութե՛ն է մերձակ	աց։
Օ՛ր է անկէտ և անսահմ	ան․
աներբանուր և ան վաղջ	ան։
Ո՛ր էրըն միշտ և է այժմու	ս․
և էացի անբաւ դարու	ս։
Ո՛ր ըսկըսեալ ոչ դադարե	ալ․
և սկըսելոց պատճառ եղե	ալ։
Ի մանալեաց և ըզ գալե	աց․
և զորս նորօք պարունակե	աց։
Ո՛ր այլ այլեալ ի բնու	թէ․
և ոչ փոխեալ ի տեղոջ	է։

Օ ի այլայլէ՛ն որք եղան
 և փոփոխին ոյք փոխադր
 Ը՛յլ է նովա՛ն լցեալ երկ
 երկիր և խորք անդընդայ
 Վայ և ներքոյ ամենայն
 և արտաքոյ արարած
 Խնամօղ տաճօղ եղական
 և ՚ի յէից անպարագայ
 Հուպ ամենից և մերձա՛ն
 և յումեքէ՛ ոչ հեռա՛ն
 Տեսող մարդկան՝ ծածուկ սրտ
 զխորհուրդս ըզ բան զգործըս կրից :
 Եւ ինքն աչաց հողեղին
 անտեսութե ամպով ծածկ
 Միայն մտօք նկարագր
 աղօտ նուազ ըստ փայլածւ
 Իբրև ըզ հուր սրբեցել
 ջինջ և մաքուր ըստ հայել
 Սայ ըզ նորին գեղոյն նմ
 յիւրըն ցուցցէ տես տիրակ
 Ը՛յլ ՚ի բնութի՛ն անտանել
 և ոչ աղօտ միտըք ձգ
 Ոչ մարդկային մաքրագուն
 և ոչ երկնայնոց սեռին վեհ
 Օ ի եթէ է գոլ հա՛ւատամ
 բայց թէ զինչ է անգիտանամ

ին .
 ին :
 ին .
 ին :
 ին .
 ին :
 այ .
 ց :
 որ .
 որ :
 ից .
 ից :
 ի .
 ի :
 ի .
 ի :
 ի .
 ի :
 ոյ .
 ոյ :
 ան .
 ան :
 ի .
 ի :
 ից .
 ից :
 ք .
 ք :
 Ի

Իյառաջի՛ն յիմաստ փութամ ք.
 և յերկրորդէ՛ն յոյժ վերջանամ ք.
 Ուր առաւելըն նկըտ ին.
 և առ սակաւըն տկորան ան.
 Եւ որք չափով վերայ բեր ին.
 գերքան ըզ չափըն վերան ան.
 Յարարածոցրս ծանուց ան.
 ստեղծող սոցն թէ՛ է անբ ան.
 Եւ ՚ի տեսլեանցըն զանազ ան.
 թէ՛ չէ բնութի այն որ ցուց ան.
 Օ ոմանս առինք կամու՛ն ձգ Է.
 զորս ՚ի բարին գոլ ճանաչ Է.
 Որպէս ճարտար արհեստան որ.
 ընտրէ ըզ նիւթ պատշաճան որ.
 Օ ի թէ՛ անհաս ամենայն Է.
 նայ ամենից յուսանալ Է.
 Ի՛ն յոյսնէ ոչ ձեռն արկել Է.
 և ոչ մասամբ հաղորդել Է.
 Վ անս այսորիկ խոնարհ անայ.
 յանհաս փառացըն գերակ այ.
 Օ ի մեք ելլուք փոքր ինչ առ անայ.
 ՚իյաշխարհէս ըստորակ այ.
 Եւ այն սիրով բաղձամբ օրա Է.
 որով հոգին օրբեալ մաքր Է.
 Ի՛ ծատես այնու լին Է.
 որպէս խոստումըն տրուն Է.

Ըրդ այսպիսիքս ամաց	ան .
ընդ անեղին և միակ	ան :
Բնտանեբար խօսեկցեց	ան .
եղեալք բազումք միաց	ան :
Սակայն յորժամ խորոց վիր	ին .
միտք այսպիսեացս գան 'իքնն	ին :
Ոչ տեղ ունին ուր դադար	ին .
և ոչ կայեան ուր հանգըստ	ին :
Օ որ անըսկիզբն անդ անուան	են .
և անցանել զնայ ոչ կար	են :
Ըլ 'իստորինս այսր իջեան	ան .
անմահական անուն դն	են :
Եւ ժողովեալ միագում	ար .
զոչ ըսկըսեալն և զանդատ	ար :
Եւ խտենից և մշտ ար	ար .
բանիւ զանուն էին ար	ար :
Ըրդ մի անձանցըն միշտ է	եց .
մինն 'իյերից այս անբաւ	եց :
Եւ անձառ ծնունդ գերագուն	եց .
ժածկեալն 'ի ծոց հօր իսկակ	եց :
հօր իւր սահման անշարժակ	ան .
կնիք շարժուն և կերպար	ան :
Ընեռեոյթ անտեսակ	ան .
ոյս 'ի լուսոյ անմարմնակ	ան :
Պատկեր հօր ոչ փոփոխակ	ան .
այլ անփոփոխ համա նմ	ան :

Սկիզբն սկզբանն արարչակ	ան.
աղբեր կենաց անմահու	ԹԵ:
Ի կերպարանն իւր ըստեղծե	ալ.
գայ կամաւ հօր անդ խոնարհե	ալ:
Օ որ ՚ի լաւէն յայնժամ տուե	ալ.
ի վստթարէն այժմիկ առե	ալ:
Ի ջաւնտեօքն հրեշտակ	ին.
բնակիլ յարգանդ սրբոյ կուս	ին:
Ի ախ ՚ի հոգոյն մաքրեալ յոգ	ին.
հօր զօրուԹե օթարան	ին:
Բանն անմարմին ըստ յէու	ԹԵ.
եղև մարմին ճշարտու	ԹԵ.
Օ իւրն պահեալ անեղա	պէս.
և զիմն առեալ ըստուգա	պէս:
Օ որ այս խառնումն ընթանցե	լի.
աժ ընդ մարդ բնութի խառ	նի.
Ոչ եութիրն փոփոխ	ի.
և ոչ ձևով կերպարան	ի:
Որպէս ասաց ժանտն և տիգ	էս.
Թէ ոչ մարմին առիսկապ	էս:
Ի յառ աջօք անց ընդ կուս	ին.
խողովակին մանապ	էս:
Կամ կողապար հրահալելե	աց.
որ ըզ բնութի ոչ տա յինքեա	նց:
Սիայն ըզ ձեռս քանդակե	ալ.
և ըզ քանակս ենթակացե	ալ:

Եւ ոչ երկուցն միու թի
 բաժանել զերկու բնու թինս
 Եւ կամ յերկուս որդիս ըզ մին
 ըստ նեստորի չարաբաստ ին
 Եւ ոչ մարմին անմտա բար
 որպէս ասացն ապօղին ար
 Թի անհոգի իբր ՚իբագ ին
 բնակեաց ամբ բանն ՚իմարմ ին
 Լորդ այսպիսեանց փաղ չիմք ՚իբաց
 իբր ՚իբարբից թիւնաւոր աց
 չետելով լուսոյ շաւղ աց
 ըստ ուղղափառ վարդապետ աց
 Եւ դաւանիմըք միու թի
 ոչ այլայլել այնու զբնու թի
 Լուսոյն որդին որ ՚ի հօր Ե
 եղև որդի առ ՚իմօր Ե
 Թի մի ասեմք բնութի այս ու
 ըստ խառնման անճառել ոյ
 Որպէս հոգի և մեր մարմ ին
 ՚իմի բնութի ըս ժողով ին
 Օ ի թի սոքայ են արար աժ
 և միանան անայլայ աժ
 Իյանմարմնոց և իմարմն ոյ
 անգիտաբար գող միաց աժ
 Օ ին չեն զարմանըք հիացմ ան
 Թի արարիչ բնութի և բա ն
 Լուսն

Ըն որ յաւելիտ անմարմնակ	ան .
և եղելոցս արարչակ	ան :
Խառնի ընդ մեզ անչիօթաբ	ար .
և միանայ անճառաբ	ար :
Ըն յօրիննակ և գաղաբ	ար .
մերում բնութիս և ոչ յօտ	ար :
Օ ի որք երկուս բնութիս աս	են .
և ի երրակըս բաժան	են :
Հարկէ երիս գոլ բաժան	ել .
և կամ ի մի միաւոր	ել :
Ըն է յողի և ի մարմ	ին .
և ի բնութին անձայ	ին :
Եւ կամ զխառնումըն մարդկայնոյն .	
ասել հզօր քան ցոյ	ն .
Երկու ասել դարձեալ բնու	թի .
վասն ըներկուց գոլ միու	թի :
Սէ այս օտար ճշմարտու	թի .
թէ չբաժանեն յերկուս ըզ	մին .
Եւս մեք այսպէս խոստովանի	մք .
անձայնոցըն հետեի	մք :
Եւ թէ հոգի մարմին և միտ	ք .
որով եղեն ազգ մարդկայ	ինք :
Եւ առ ի մէնջ անձըն բ	ան .
և միացոց բնութի յինքե	ան :
Ըն մեղարար զմեղանչակ	անն .
զապականեան անյապակ	ան :

Որ բովանդանկ յորովայն ին.
 և եր լցեալ նովաւ երկ ին.
 յաճկեալ յարգանդ սրբոյ կուսին.
 և իծոցոյ հօր անբաժ ին.
 Սոր ինն ամսեա ժամանակ աւ.
 տկար բնութի յնքեան տար աւ.
 Եւ որպէս մարդ զամ ծըն աւ.
 և կուսութի ն իջ խախտեց աւ.
 Ստեղծող մանկանց մանուկ ցուց աւ.
 և հին աւուրցըն տղայաց աւ.
 Ի անբանից մտուր եդ աւ.
 ի հրեշտակաց փառաարեց աւ.
 Ի ստեղբըն լոյս ծագեց աւ.
 և ի մոգուցըն պատուեց աւ.
 Ի սորհըրդապէս ընծայեց աւ.
 ոսկեաւ կնդրուկ և զըմբուս աւ.
 Ի այ յօթեից հովւաց յայտնե աւ.
 ամ փրկիչ և ար յօժե աւ.
 Ի յն որ հովերըն զհսրայ եւ.
 որպէս խաչին առաջնորդ եւ.
 կերակրեցաւ կաթն ի մօր ե.
 ի կուսական սբ ըստեն ե.
 Որ զարարածս իւր կերակր ե.
 բանայ ըզ ձեռն և լցուց ե.
 Ի ստ նախահարցըն թլփաա ե.
 յս փրկիչ վերայ կոչ ե.
Բ. ա

Քառասնօրեայ եկաւոր	Ե .
ըստ յօրինացն 'ի տաճար	Ե :
'Ի գիրկս առեալ սիմէոն	Ե .
առ արձակող տր պաղատ	Ե :
'Ի յաննայէ գոհաբան	Ե .
եկեալ իրկող խորայել	Ե :
'Նստի թեթեւ ամպոյ նմ	ան .
գնայ յեգիպտոս փախըստակ	ան :
Որպէս ըզ մարդ երկեւղակ	ան .
բայց մանրէ զկուռս եգիպտակ	ան :
Յեգիպտոսէ կոչմամբ դառ	նա .
'ինազարեթ պանտրխտան	այ :
Մնանի 'ի տունըն յովսէփ	այ .
զոր անուանեաց հայր և վկ	այ :
Օ երկոտասան լրումն ազգ	աց .
յերուսաղէմ տօնի զատկ	աց :
Օ ինքեան խօսեալ բան օրին	աց .
դնէր առաջի հրէեց ազգ	աց :
Մարմնով աճէր և զարդանայ	ը .
որով մանկունք հասանին յա	ը :
Վմաստուլի իմաստան	այր .
որ իմաստնոց զիմաստըն տ	այր :
Որում հնազանդեն հրաման	աց .
դասք անմարմնոց հոգեղին	աց :
'Ինէր հնազանդ մարմնով ծնողաց	աց .
ըստ օրինացն իւր հրաման	աց :

Ըմն երեսուն այսպէս լու	էր.
և ոչ նշանըս ցուցան	էր:
Եւ ոչ բանիւ վարդապետ	էր.
այլ Թագնաբար յերկրի շրջ	էր:
Մինչ 'ի շնորհ Թիւ երեսն	ին.
յայր կատարեալ չափ հասակ	ին.
() Ի մի առ յաջս երևեաց	ին.
տնօրէնութիւն մարդկայ	ին:
է) այնժամ իսկ գայ 'ի յորդան	ան.
առ յովաննէս 'ի բանին ձայ	ն:
Ընկարօտըն մաքրու	Թե.
առ 'ի մաքրել զագգըս մարդկ	ան:
Ում կարապետըն վկայ	է.
գառն այ վերայ ձայն	է:
'Ի մկրտել զնայ հրաժար	է.
Թէ ինձ 'եքէն մաքրել սարտ	է.
Վան զի ծանեաւ. 'ի հրեշտակ	էն.
այնոր կոչեանց յանապատ	էն:
Թէ սայ է բանն իսկըզբանն	էն.
զոր ծանուցեր յորովայն	է:
Թոյլ տուր անդրէն տըն ասել	ով.
Էի յորդանանն իջանել	ով.
Եւ մկրտուիչըն մերձ կալ	ով.
ստեղծօղն ինքեանն մկրտել	ով:
Հայր 'ի վերուստ աղաղակե	ալ.
դայ է որդի իմ սիրեցե	ալ.

Լ՛րաճնակերպ հոգին իջե ալ.
զանձն էակցին մատամբ ցուցե ալ.
Ի յանապատ հոգով վար եր.
բառասունօր ծոմով պահ եր.
Որպէս մովօէս ՚ի սինեայ եր.
և եղիան նովին ճշն եր.
Իւ զի սա՛ տր գողով նոց ին.
և անկարօտ ամենայն ին.
Օ ինքն ոչ տայր թոյլ մերձիկ քաղցին.
մինչև ՚ի ըսուլ քառասնեկ ին.
Լ՛յլ զի մարմինէր մարդկայ ին.
ծածկեալ նովաւ զլոյսն երկնայ ին.
Լ՛րկեալ կամա՛ն փափաք հաց ին.
՚ի բըր կարթի՛ւ կեր փորձող ին.
Որ մերձենայր յերկրորդն ազա մ.
ըստ յառաջին խորին խաբմա մբ.
Ինէր առաջի որպէս յայն Ժամ.
բանքս պատրող երևբ փորձմա մբ.
Ի թէ՛ որդի ես աստուծ ոյ.
որպէս լուայ ճայն ՚ի վեր ոյ.
Ի ործովք ըզ նոյն ճշմարտեց ոյ.
առ ՚ի բարանց հաց լինիլ ոյ.
Որ ոչ սաստեաց ըմբերանե աց.
իբր ըզ կարող պատուհասե աց.
Լ՛յլ հեզաբար պատասխանե աց.
մեզ յօրինակ վարդապետե աց.
Թ. Է

Թէ՛ իջ հացիւ միայն կեցց
մարդ երկրածին զի կրկին
հաց ըզ մարմինն բուծան
բանն ըզ հոգին կեցուցան
Ի տաճարին այնաշտար
դարձեալ կանգնի չարըն դիմ
Ի յայդմանէ զքեզ 'ի վայր ար
'ի հրեշտակաց լեր ընդուն
Որում տուեալ պատասխան
ըզ գրեալն յօրէնսն մովսէս
Ս'ի տար ըզ քեզ 'ի փորձ չար
զի ար ար քո իջ փորձ
հանէ դարձեալ բարձր լեր
և ցուցանէ զփառս աշխարհ
Օ որ խոստանա տալ ստեղծող
եթէ՛ երկիր պագցե նրմ
Որում սաստեաց նա տիրա
լիրբն փախեալ ծառայապ
հրեշտակք մատենն 'ի յայն հանդէս
և պաշտեցին արձայ
Ի կերակրոց ինչ հիւթակ
որ չափ մարմնոյ պատշաճակ
Ոչ 'իյերկրէ՛ յօթեալ մարդկ
այլ նորաստեղծ արարչակ
Ի արձեալ յետ փորձն կատարման
յայանէ զբնութին արձակ

է.
է.
է.
է.
ակ.
ակ.
կ.
ակ.
ի.
ի.
ի.
ի.
ին.
ին.
ին.
ին.
պէս.
էս.
պէս.
ան.
ան.
ան.
ան.
ան.
ան.

Նըշանօք զարմանազ	ան.
զոր ոչ տեսին ազգքք մարդկ	ան:
Նախ յաղթելով չար իշխան	ին.
ապա աւեալ զաւար նոր	ին:
Օ ի յիրաւնօնք դատաստան	ին.
բռնադատողք մի կարծեսց	ին.
Սան այսորիկ բնութք մեր	ով.
մեր յաղթողին յաղթեաց մարմն	ով.
Ըն ՚ի չարածել չարին այս	ով.
թէ յաղթեցայ մերկ	ամլ:
Եւ մէք ուսցուք յօրինակ	էն.
նախ խորտակել ըզ չարին զ	էն:
Լայն սաստել դիւացն անդր	էն.
զազգըս մարդկան բուժել յախտէն:	էմք.
Եթէ ախտից մեղաց տխտ	էմք:
զախտըս ցաւոց մարմնոյ բուժ	էմք.
Եթէ զօրէնսըն կատար	էմք:
ապայ քարոզ լինել կար	էմք:
Ըրդ մինչ վանեաց զընդիմակա յն.	ան:
առ յովհաննէս գայ յորդան	ան:
Օ որ անուանէր ՚ի լուր մարդկ	ան.
գառն ան և քաւար	ան:
Դառնա աշխարհըն գալիլե	այ.
և անուանեալ գիւղըն կան	այ:
Յերրորդ աւուր գալոյ նոր	ան.
ի Տարսանիսըն կոչի	նայ:

Օ որս ինքն և մայրն անդր ընթանան
 յայտնեալ ըզ փառս արարչակ ան :
 Սկիզբըն գործոյն սքանչելակ ան :
 առ 'ի տէ եղեալ յայնժ ամ :
 Օ ե որ 'ի ջուրսն հիւթակ ան :
 փոխէ 'ի տունկարն սեռակ ան :
 Պարձոյց և այժմ'նոյն հրամ ան :
 զջուրն 'ի գինի' անապակ ան :
 Լ'ն որ զբնութիւս լուծակ ան :
 արար կայուն անմահակ ան :
 Եւ այժմուս լուացմանն աւազ ան :
 և անդ լուսոյն ամակ ան :
 'Ի ճանապարհ վաստակեց ան :
 որով երկիր հաստետեց ան :
 Լ'յլ է հանգիստ աշխատել ոց :
 և ճանապարհ մոլորել ոց :
 Լ'ու ջրհորին ծարաւել ով :
 զբնութի մարմնոյն ցուցանել ով :
 Սամարուհոյն ջուր խնդրել ով :
 զջուրն կենաց խոստանալ ով :
 Լ'յլ ուր առ ինք ձայնիւ գող Ե :
 ըզ ծարաւիս արբուցան Ե :
 Եւ որ ըստ գրոց հաւատաց Ե :
 գետոց բխեալ յորովայն Ե :
 'Ի արձեալ կանա գալիլէ Ին :
 յայտնեաց ըզ փառս ամայ Ին :

	Տալով որդոյ թագազարմ	ին.
	զառողջութի՛ ըստ հրաման	ին.
	Պրոպատիկէ աճազան	ին.
	ութւերեսուն ամ հիւանդ	ին.
	Լսաց բառնալ իւրն և մահճ	ին.
	շրջել նովաճ յօր շաբաթ	ին.
	Յետ յովաննու մատնիլ բանդ	ին.
	Ճրագին դընիլ ՚ի դրուան	ին.
	Չայնըն քարոզ յանապատ	ին.
	լւեալ սրով հերովդէ	ին.
	Լըեգականըն լոյսժագ	էր.
	բանըն փոխան ճայնին խօս	էր.
	Օազգըս մարդկան լուսաւոր	էր.
	զախտըս մարմնոցն ՚ի բաց մերժ	էր.
	Նախ զաշակերտսըն ժողովե	աց.
	զոր իսկըզբանց յառաջ ընտրե	աց.
	Երկոտասան իւր ոնուանե	աց.
	զեթեանասոնն զորս առաքե	աց.
	Նորօք ՚ի Լեանըն հետե	ե.
	և ժողովոց որք ըզ կն	ե.
	Խոնարհութի բազմեալ նատ	ե.
	բանայ զբերանըն կենդան	ե.
	Յորմէ բարի բանըս բըխե	ալ.
	կենդանարար ջուր արբուցե	ալ.
	Լըրանութիս իննեակ տուե	ալ.
	որոց գործով քըն հետեե	ալ.

Համերց լեզուք բարբառեց	ան.
և ա՛յ խօսակցեց	ան:
Չեռլք կարկամլք պարզեց	ան.
և գօսացեալք առողջաց	ան.
Իբբ եղջերուք կաղք ընթաց	ան.
անդամալուծք կանգնեց	ան:
✠ Եւ ծակոխ լեռնէն ՚ի ջե	ալ.
ւրդ բորոտըն զայն սրբե	ալ:
կափառնա՛ռումքաղաք եկե	ալ.
զհարիւրապետըն ծանուցե	ալ:
Օ հաւատըն մեծ յայտնի ար	ար.
քան զխրայէլ հզօրաբ	ար:
Օ ծառայն հեւանդ ախտ մահարար	ար:
կեցոյց բանիւ կենդան ար	ար:
Օ որանչն անկեալ կայր սիմով	նի.
յախտըս ջերման յոյժ տագնա	պի:
Չգեաց ըզ ձեռըն կենդան	ի.
յարոյց առողջ վաղվաղակ	ի:
Ի ազմաց եղև նա՛ կենսատ	ու.
յորժամ եհան մուտ արև	ու:
Որ զյեսայեայ գիրըն ըն	ու.
թէ զցաւըս մեր ՚ի մէնջ առն	ու:
✠ Օ անձըն նենգող խորամանկ	ին.
կըցորդ չէա՛ռ ճանապարհ	ին:
Յորջք աղուեսունց ըզ չար հոգ	ին.
որպէս ասի՛ ըզ սիմովն	ին:

Ս'իուսուամն որ էր աշակերտ	աց .
այն որ ըզ հետ գնալ աս	աց :
Թաղել զմեռեալն ոչ հրաման	աց .
այլ քարոզել զբանքն կեն	աց :
Ինք աշակերտսն եմուտ 'իս	աւ .
այն որ կապէ զծով աւազ	աւ :
Յորս 'իշարժելըն մըրըրկ	աւ .
հանդարտեցոյց մի հրաման	աւ :
Ի կեալ յաշխարհ գերգեսաց	ոց .
պատահեցան տանջեալք այս	ոց :
Օ մարդիքն արագ առողջաց	ոյց .
զդէսըն խողիւքըն խորաց	ոյց :
Լուծեալ մարդոյն ըզ մեղսեթ	ող .
որպէս հզօր տր և յաղթ	ող :
Օ մարմինն այնքան արար կար	ող .
մինչ զի մահացն եղև բարձ	ող :
Իյանցանելն առ մաքսայն	ոց .
ետես նստեալ ըզ մատթե	ոս :
Սանեաւ զհոգոյն որ 'իսմայ	լոյս .
կոչեաց որպէս զեղիսե	ոս :
Իշխարհական սիրոյն կապ	ան .
խղեալ սիրովն ան նիւթակ	ան :
Եղև արգել ինչ և խափ	ան .
լել ճայնին տրուեալ	ան :
Օ այրոս անոնն դուստր իշխան ին .	
ախտըն մահու հանել զհոգ	ին :

Կանգնեալ բանիւ նորին լին	ին.
որպէս 'իքնոյ զարթուցան	ին:
'Ի ճանապարհըն այն բար	ի.
տեռատես կենըն հուպ լին	ի:
'Քաղանցիւք զգեստուն փրկեալ լինի.	
հաւատքըն մեծ հրապարակ	ի:
կուրաց երկնոց առ ոսոս անկե	ալ.
ձեռին հրապմամբ լուսաւորե	ալ:
համբոյ դիւի զոմըն կալե	ալ.
նորհեալ խօսել զգօնացե	ալ.
'Ի զգոսացեալն 'ի մէջ կոչե	աց.
ձգել ըզ ձեռըն հրամայե	աց:
Օ մեռեալ անդամն 'ի կորթ ձգեաց.	
յայլ անդամոցըն կենդանե	աց:
'Ի եւահարին խուլ ե համե	ր.
նորհեաց ըզ խօսս և ըզ լե	ւ:
Որով լեզուքըն մահա բե	ր.
բեղգեբիւղաւ ասեն հան	ել:
'Կստեալ 'ի նաւ եզր 'ի ծով	ին.
վարդապետէր 'ի ցամաք	ին:
'Ի զ սերմանեացն առակ խոր	ին.
զոր ել ցանել յերկեր բան	ին:
Ոմն 'ի թռչնոց յօդական	ին.
առ ճանապարհ քաղեալ հաս	ին:
Ոմն յապառաժ տապով կիզ	ին.
և այլն 'ի փուշօրն հեղձան	ին:

Օ վաճառականն մարգարտ	ոյ
և ուռկանին ծով արկել	ոյ :
Որք և բանիւ զանազան	ին :
իրօք 'ինոյն միտըս բան	ին :
ՅարքայուԹէ՛ որդիս լին	ին :
որ 'ինուազից բազումք եղ	են :
Եկն 'իբաղաքն իւր նազար	եթ :
օր շաբաթու 'ի ժողովն	երթ :
Օ գիրս յեսայեա՛ գոր ոչ ուս	աւ :
'ի փորձողաց լուր ընթերց	աւ :
Որք նախանձու բորբոքեց	ան :
հանին լերի՛նքն յարտե	ան :
Դասավիժել զնայ կամեց	ան :
որ գնայր ընդ յօդն յանդիմ՛	ան :
Օ ճրագ օրինացն յոհվանն	ես :
որ հրաժարեալ էր յաշխարհ	ես :
Ե իջոյց արեամբն հերովդ	ես :
յաւուր ծննդեան իւրոյ հանդ	ես :
Որ մինչ 'ի բանդնէր առաք	եր :
և ըզ գալոցն հարցան	եր :
Դու 'իներքին բանդն գայց	ես :
եթէ՛ զայլոք առաքեսց	ես :
Օ ի աւետիս տամ խնդալ	ով :
և կարապետ լինիմ յուս	ով :
Որպէս յերկրի ձայն բարբառ	ով :
ե 'ի դժոխս որոտալ	ով :

Օ ի դու փեօճ ես երկնայ ին.
 ես հարսնածու մաքուր հարս ին:
 Դու արեգակն առաւօտ ին.
 և ես ճըրագ գեղերայ ին:
 Եւ մ վկայե բանիւ յայտն ի.
 սոյն յովհաննէս յայլում վայր ի:
 Եւ դաւանե՛ ըզսայ որդ ի.
 հօր մյ անմեկնել ի.
 Ար հաւատայ որդոյ աս ի.
 զյաւնիտենից զկեանքս տեսց ի.
 Եւ որ որդոյ չհաւատասց ի.
 ըզ բարկութի մնըն կրեսց ի:
 Սինչ ՚ի քաղաք անուն նայ ին.
 երբեմն երթայր առաւօտ ին:
 Ի զ միամօր զայրւոյն որդ ին.
 ետես բարձեալ ըզ մեռեալդ ին:
 Ի յարտասուս մօրըն նայ եր.
 արագ ըզ սուգ սրտին սփոփ եր:
 Սանուկ դու քեզ ձայնեմ աս եր.
 և ընդ բանին յարուցան եր:
 Ի նոյն քաղաք մինչ դեռ բազմ եր.
 փարիս եցոյն տունըն ճաշ եր.
 Կինըն պռնիկ համարձակ եր.
 ըզ շիշ իւղոյ նարդեան բեր եր:
 Ի զ գլուխ բոլոր եկցս օծ եր.
 առ ոտս անկեալ մն արտասւ եր:

Օ որ

Օ որ հաւատով Թորն կառն	Էր.
Թողեալ լիցին քեզ մեղք աս	Էր:
Որ կերակր է զաշխարհ ամ	Էն.
Էտ քաղցելոց հաց դարեղ	Էն.
Եւ 'ի հընգից նկանակ	Էն.
յաւել նշխար հինկ հազար	Էն:
Եւ որ դընէ ամպ ըզ գնա	ցս.
մինչ անմարմին բանն աս	աց:
'Նոյն Է մարմնովն Թեթե գն	աց.
'ի վերա ջուրցըն կոհակ	աց:
Ի զ պետրոսի ձեռնն կալ	աւ.
մինչ 'ի ծովուն ընկըղմեց	աւ.
Եւ քոք մըրիկ զեղումն 'ին	աւ.
հողմոյն սաստեալ հանդարտեց	աւ.
Քանանու հոյն լուաւձայն	Է.
վասըն դստերն այսաճար	Է:
Եւ եալ զմանկանցն անարժան	Է.
ըզ հացն Էտ շան տիրասեր	Է:
Օ կինըն կապեալ դիւին կարկ	ամ.
անկեալ յերկիր ութուտասն	ամ:
կանգնեաց յաղթէն առողջանդամ.	
կենդանարար բանիւ յայն	ժամ.
Ժողովելոց դարձեալ շնորհ	Է.
լի կերակուր յանապատ	Է:
Քան զի եօթեանց նկանակ	Է.
ըզ չորս հազարսըն կերակր	Է:

Յայտնէր ըզ վանւորն հայրեն	ին .
և ճշմարտէր զբանըս նոր	ին :
Օ մովսէս բերեալ 'ի մեռել	ոց .
և զեղիաս 'ի յան մարմն	ոց :
Յուցեալ թէ՛ չէ՛ ոմն 'ի յայլ	ոց .
այլ տր բողոր արարած	ոց :
Օ ի ասէին վասըն նոր	ուն .
լուծիչ գրոյն և շաբաթ	ուն :
Օ օրինադիրն եբեր նոց	ուն .
և որ վառեալնէր նախանձ	ուն :
Եւ զի յերկուց բան հաստատ	ի .
մինչև յերիսն օրինադր	ի :
Երկուս 'ի հնոցն ածեալ լին	ի .
երիւք նորովք ըս վկայ	ի :
'Ի յայս խորհուրդ զերիս մի	այն .
արար գիտող այս խորհրդե	ան :
Եւ զի յուգաս անդ միաբ	ան .
չէր արժանի՛ այնմիկ տեսլե	ան :
Լ՛մպ հովանի նոցայ լին	եր .
և հայր ամսոյն աղաղակ	եր :
'Ի այ ե որդի իմ վկայ	եր .
զպետրոսեան բանըն հաստատ	եր :
Ոչ եթէ՛ բանն 'ի դմա՛ բնակե	ալ .
այլ որ յերկուսէ միացե	ալ :
Ոչ որոշեալ ոչ բաժանե	ալ .
ոյ՛ նեստոր յերկուս հատե	ալ :
	Ի

Մ գոչմանէ՛ ահեղ ճայն	ին .
Ի ծագմանէ՛ լուսոյ արփ	ին :
Ս արսեալ յերկիր անկանէ	ին .
Ե ի ծածկելըն կանգնէ	ին :
Պ ետրոս յահէն գոլ զարհուր	ած .
խօսէր զերիս տաղաւար	աց :
Բ նգիտանայր թէ՛ զինչ աս	աց :
հոգին յայտնէր զերրակ անձա	նց :
խլ պատուիրէր զայն ոչ աս	ել :
մինչև ի մեռելոց յառն	ել :
Օ եղիայէ՛ սկսաւ պատմ	ել :
զերկրորդ գալուստն իւր արդարել :	ալ :
Եւ ի լերինն օթա՛ գայե	ալ :
առաւօտուն վաղիւն իջե	ալ :
Բ զլուսնական այսըն մերժե	ալ :
և ըզ մանուկըն բժըշկե	ալ :
Ի այց անդրանիկն արարած	ոց .
նոյն անդրանիկ և մեռել	ոց :
Պ ահանջի հարկս ի ստեղծւած	ոց .
ըստ անդրանկաց եբրայեց .	ոց :
Ո որ պետրոսի՛ տալ հրամայ	է .
ոչ արծաթոյ՛ որ ի յերկր	է :
Լ յարկանել կարթ ի ծով	է .
զսատերն առեալ ի ձկան	է :
Ի յօրինակ բնութես մարդկ	ան .
տասըն բորոտքըն սրբեց	ան :

Ի ննուերն տալ փառս ոչ գտ ան .
 բաց 'ի միոյն յօտարակ ան :
 Թաքթ լուսոյ կենարար Էն .
 լոյս շնորհեցաւ 'ի ծնէ կուր Էն :
 Չեռք որ ըստեղծ զմարդն առ աշին .
 'ի նոյն նիւթոյ լոյս ետ նմ Էն :
 Լու զազարու բարեկամ Էն .
 զինքն 'ի յերկուց յայտնէ զբան Էն :
 Սիակ անձին գործըք կրկ Էն .
 յածային և մարդկայ Էն :
 Յարտասուելոյն ըզ սերել Էն .
 և ուր եգիբ ասել զմարմ Էն :
 Յայսու զբնութիւս մարդկայ Էն .
 ցուցանելով ըզ հաւաստ Էն :
 Ի սկ 'ի կոչել զանուն նոր Էն .
 'ի դժոխոց գրանց ըստոր Էն :
 Լսել հոտեալն 'ի տապան Էն .
 և գալ արտաքս զոյգ ընդ ձայն Էն :
 Լյս ըզ բնութիւն լծայ Էն .
 եցոյց խառնեալ հողեղին Էն :
 Վան զի ձայնն ոչ էր անմարմ Էն .
 այլ 'ի մարմնոյ խառնն բան Էն :
 Ը 'ի յերկուս բաժանել Եղ .
 ի երկակն կիրն կրել Եղ :
 Ըմն ըստ մերումս արտասուել Եղ .
 ոմն ըզ մեռեալն կոչել Եղ :

Լ՝յլ ՚իյերկուց միացելու	մ.
անճառաբար մի եղելու	մ.
կըրկին կրից ներգործել	ով.
ախորժաբար կամաց իմու	մ:
Բստ յարութիւն զազար	ու.
հրէայ.ք լցան չար նախանձ	ու:
՚իյերբայիմ քաղաքն այն	ու.
գնաց յայնկոյս յորդանան	ու:
Եւ յերեքով քաղաք դարձե	ալ.
զանէծս յեսուա անդուստ բարձալ:	
Դստուն զակքեա սիրով մտե	ալ.
և զըրկողաց յորէնս եդե	ալ.
Լու ճանապարհն երեքով	ի.
լուեալ զկուրացն աղաղակ	ի:
Խոնարհաբար առեալ զտեղ	ի.
զլոյսըն շնորհաց պարգև աս	ի:
Սերձեալ զատիկն հրէական	ի.
բեթանիայ եկաւոր	ի:
Բնդ զազարու ընթրիս բազմ	ի.
իմարեմայ նարդեամբ օծ	ի:
Որոյ քրովբէք յաթու փառ	աց.
նստաւ ՚ինուաստ իւր արար	ած:
Եւ զոր օրհնեն դասք հրեշտակաց.	
գովեն մանկունք ըստընդի	աց:
Լչն օրինակ հրէից ազգ	աց.
և աւանակն հեթանոս	աց:

մն օրինօք ըզ գօնաց	ած .
ոմնն տրմող ըզ հետ կամ	աց :
Յ որըս բազմի բաննն	ած .
մաքուր յոգիս երկուս ազա	նց :
ըպէս ըզ վեմն անկեան քարա	նց .
միացուցիչ կրկին կողմ	անց :
ստս 'ի ծառոց առեալ ծեր	ոց .
'ի ձիթենեաց պարարել	ոց :
Ի մաստուծէ նմանել	ոց .
ողորմութի տիպ ցուցել	ոց :
Ի ըմանենիս բերեալ տղայ	ոց .
ի բարձրութե ձև արդար	ոց :
Ի նդ առաջ խաղան ձայնիւ երգոց	ոց .
մբ արարչին արարած	ոց :
Օ անպտղութե դեմքս հրե	կց .
կամ 'ի մեղաց պտղոյն բեր	կց :
Ի ռ թղենին ձգեալ անիծ	կց .
եղև ցամաք փոյթ 'ի հիւթ	կց :
Ի ձիթենեաց լեառնն նստ	եր .
և զաչակերտսն ուսուցան	եր :
Յ ապագայից իրըս պատմ	եր .
և ըզ գալուստն երկրորդ յայտն	եր :
ասըն կուսիցն այն առակ	ան .
հինկն իմաստուն լի լապտեր	ան :
հինկն յիմար որոց չառ	ան .
ողորմութե իւղ աման	ան :

✠

Լից զօրէնսն մովսէս	Ե.
Ճմարտութե օրինակ	Ե:
Բզ հինն ՚ի նորս փոխել	ով.
զստուերն ՚ի լոյս ճշմարտել	ով.
Փոխան գառին ինքըն գող	ով.
գառն այ նուերել	ով:
Բնդ բաղարջին հաց անխմ	որ.
ետ ըզ մարմին իւր զերկնաւ	որ.
Բզ կուսականն անսերմնաւ	որ.
և ոչ յախտից գող երկրաւ	որ:
Եւ ընդ դառնինն արեան ուխտ ին.	
զարիւնն իւր ետ մեզ ուխտ կրկին.	
Եւ եղեգան դառնագուն	ին.
փոխան ըզ վարս անայ	ին:
Բ. աեալ զպատանուն յուդայ	Ե.
և ել արտաքս ՚ի գեշեր	Ե:
Պետրոս խօսեր խրատօս	լն.
և կշտամբիւր հաւատօս	Ե.
Բզ մետասանսըն յորդոր	Եր.
ոչ երկընչէլ քաջա լեր	Եր.
Օ իւր աշխարհէ զփոխելն աս	Եր.
և ըզ գալուստ հոգոյն պատմ	Եր:
Ի վերնատունն խորհրդ	ոյ.
ել կեդրոնեայն յայնկոյս ձոր	ոյ:
Ե մուտ պարտեզ ընդ պարտիզ	ոյ.
եմոյժ զագամ դրախտին ներք	ոյ:

+

Երեւքն եղեալ առ անձնա՛	բար՝
Տոգայր ըզ կրեցըն տրումա	բար՝
Փրկել զաշխարհ Տոգես յօ	ժար՝
բայց է բնութի մարմնոյս տկ	ար՝
Ո՛չ ոմն ուժեղ և զօրա՛ն	որ՝
և ոմն անզօր վասնգա՛ն	որ՝
Ը՛յլ մի և նոյն գոլ միա՛ն	որ՝
կրէր ըզ կերսըն կամա՛ն	որ՝
() ունր դնէր խոնարհակ	ան՝
որում կրկնի ծուներ ամեն	այն՝
Բանրս խաճսէր աղօթակ	ան՝
վասն իմ առ Տայր իւր էակ	ան՝
Եթէ՛ փրկի՛լ մարդկան Տնար	է՝
առանց մահուս իմ որ գրեալ	է՝
Բաժակ մահուս յինէն անցց	է՝
ո՛չ իմ կամա՛ն այլ քոյդ իցէ	է՝
Ը՛յս Տօր կամաց չէ հակառ	ակ՝
որպէս կարծէն որքեն ներհ	ակ՝
Ը՛յլ հաճասա՛ր յոյժ և միա	կ՝
ցուցցէ զերկուսն անընդ դիմա	կ՝
Ը՛ռ երկիւղէն քրտանց հոսե	ալ՝
երակաճէ կայլակ վիժե	ալ՝
Ի զաճրանալ հրեշտակ մերձե	ալ՝
գօրինական գերըն լըցե	ալ՝
Օ՛ի կատարեալ էառ բնու	թի՝
ածըն բանն ըզ մարդկու	թի՝
	Պար

Պարտէր զերկիւղ և զտրամու	Թի.
յիւրումըն կրել զտնօրէնու	Թի.
Եւ Տաս յուդաս որ մատնել	ոյ.
Տանդերձ դասիւք փարիսեց	ոյ:
Լ'նկան նման ստորանգել	ոյ.
որք յաճիտեան չեն կանգնել	ոյ.
Յուդաս մերձեալ համբոյրել	ով.
առիթ մահու նշան տալ	ով.
Փոխան սերոյ զնա մատնել	ով.
չար ընդ բարոյ վըճարել	ով.
Պետրոս առ գոյթ ջերմըն սեր	ոյ.
ըզ ծառային չարա բարւ	ոյ.
Եւ Տատ սուսերք զականջն աջ	ոյ.
որ ոչ լուաւ անըն խրատ	ոյ:
Իսկ անըն մեր անձապ	էս.
յունկըն մերձեալ բժշկապ	էո:
Լ'ռողջացոյց արագապ	էս.
և ոչ տեսին կուրացն հանդ	էս:
Կալան կամաւ զան կապել	ին.
կապեալ ըզ ձեռս արձակող	ին.
Իյապարանսըն տանէ	ին.
կայիաբայ և աննայ	ին:
Լ'յլ աչակերտքըն ցրուէ	ին.
պետրոս ըզ հետ երթայր նմ	ին.
Իյաղջկանէ շարժեալ վիմ	ին.
Թողոյր երես ըզ բաղձալ	ին:

Օ ի տկար բնութիւնս մարդկայ ին .
 առ այ մի պարծեսց ին :
 Ի նդ դիմանալ հնարից չար ին .
 առանց նորին հզօր ձեռ ին :
 Եւ շանակեալ հաւըն խօս եր .
 առ ՚ի պետրոս տր ակնարկ եր :
 Օ բանըն յիշեր դառնարտաս եր .
 ՚ի գլոր մանէն դարձեալ կանգն եր :
 () առայն զերես տն ապտակ եր .
 յորմէ սրովբէն թեւաքօղ եր :
 Եւ անտըն վկայս չարեաց բեր եր :
 օրինազանց դատապարտ եր :
 Պիղծ բերանով թքանէ ին .
 այնոր թքով լոյս եւս կուր ին :
 Օ գեմարն լուսոյ ապտակէ ին .
 զայնոր փայլեաց լոյս ՚ի լեր ին .
 Ի յուրբաթո՞ւն առաւօտ ին .
 ետուն յատեան պիղատոս ին :
 () առայն ատեան դատարան ին .
 տրն ՚ի դատել կայր առաջ ին :
 Ի հարցանել պիղատոս ին .
 տրն ոչ առներ զպատասխան ին :
 Օ ի կանխասաց գերըն լցց ի .
 եղէ ես մարդ որ ոչ խօս ի :
 () որ ետ տանել առ հերովդ ես .
 առ ՚ի նորին դատել հանդ ես :
 Իւ

Եւ Տերովդի անգոսնել	ով.
արհամարհեաց նմանապ	էս:
Ի այց որ գլուխ եղև մարդկ	ան.
միջնորդ գորով հօր և մարդկ	ան:
Սովաւ նորայ նախ հաշտեց	ան.
ապայ բնութի բոլոր մարդկ	ան:
Որոյ ըզ գետնէ լոյս փառ	աց.
արկին հանդերձ նախատան	աց:
Նախ իսպիտակ հասարակ	աց.
ապա քղամիդ կարմիր ներկ	ած:
Օ ի որ զգեցեալն էր կրկ	ին.
ած և մարդ մի երկոք	ին:
Սպիտակն ՚ի լոյս անայ	ին.
կարմիրն ՚ի գոյն արեամբ մարմն	ին:
Սյընտրութի կամաց նոց	այ.
խնդրէր զյս թէ զբարբաբ	այ:
Ըղաղակեն խաչել ըզ ն	այ.
զգողն արձակել փոխան նոր	ա:
Պիղատոսի զձեռն լուացե	ալ.
՚իյարենէն անպարտ եղ	եալ:
Պլուխս ՚ի ինքեանց ասեն բարձեալ	եալ:
և ՚ի նորոց որդոց ծըն	եալ:
Ըպա ՚ի մահ դատապարտ	եալ.
զմահապարտաց գանըն հար	եալ:
Սզինուորաց ձեռնս տուե	ալ.
որք յապարտնս ըզ նայ տարե	ալ:

'Ի Տանդերձէն մերկանալ ուլ.
 և զգեցուցին կարմիր գուն ուլ:
 Պըսակ 'ի փրշոց նախատել ուլ.
 և եղեգեան գաւազան ուլ:
 'Ի ծունր իջեալ կատակէ ին.
 զդուխն եղեգամբ հարկանէ ին:
 Օ փուշ անիծ իցըն բարձող ին.
 և առ 'ի կեանս ըզ մեզ գնող ին:
 Յետ այնր 'ի խաչըն տանէ ին.
 բառնայր յուսով ըզ փայտ խաչ ին.
 Մինչ 'ի տեղի գողգոթայ ին.
 ուրէր եդեալ մարդն առաջ ին:
 կտուն ըմպել գինի զմուս եալ.
 և կերակուր լեղաւ խառն եալ.
 Օ որ ըստ մահուն չափ ճաշակ եալ.
 և զբովանդակն այն ոչ արբ եալ:
 Օ ի 'ի ձեռին իւր ստեղծւած ոյն.
 զառ 'ի մեղաց ճաշակ պտղ ոյն.
 Փոխարկեսցէ ըզ դառնագ ոյն.
 'ի մահ կենացըն քաղցրու թի.
 Մերկացուցին զերկ բորդն աղ ամ.
 զի զգեցուցէ ըզ հինն աղ ամ:
 Օ հանդերձս յինքեանց բաժանեցին.
 պատմու ճանին վիճակ արկ ին.
 'Ի զ ձեռս և զոտսըն կապեց ին.
 ըստ յայտնապէս դաւթեան ձայնին.
 'Ի նդ

+

+

Ի նդ փայտ խաչին բւեռեց ին .
 զմատուենսն որգրեաց 'ի տախտակ ին .
 Չեռք ընդ ձեռին տարածել ոյ .
 ոտք ընդ ոտին ընթանալ ոյ .
 Փայտ ընդ փայտի դառըն պտղ ոյ .
 կեանք ընդ մահու փոխարկել ոյ .
 Ի մէջ երկնոց անօրին աց .
 կայր մերկացեալ տուօղն օրին աց .
 Օ որ ոչ տեսին ազգըն կուր աց .
 բաց 'ի միոյն աւազակ աց .
 Ետես խաչեալ և հաւատ աց .
 Թէ է մահու տը և կեն աց .
 Եւ ի այ զիս տը աղաղակե աց .
 ընդիս իցես պատախանե աց .
 Ի ասն այսորձկ արեգակ ան .
 ըզ տիւն արար գեղերանմ ան .
 Եւ ածկեալ ըզ լոյսն արեգակ ան .
 վասըն լուսոյն արփիակ ան .
 Ստուերըն քող արկ մեկու Թե .
 զի մի տեսցէ ակն անարժ ան .
 Եւ զի լուսոյն մեծի ծագմ ան .
 ճաճանց փոքրոնց խաւարեց ան .
 Ի մէջ օրեա նսեմաց աւ .
 յորժամ ադամ մեղօք մեռ աւ .
 Եւ յինն երրորդ 'ի լոյս դարձ աւ .
 յորժամ մահաւամբ մահըն լուծաւ .

Քացախ ետուն 'իծարան	ի.
այնմ որ բղխեաց գետ յադեն	ի.
Եւ 'ի վիմէն անապատ	ի.
երկոտասան վտակ բար	ի.
'Ի երրորդ ժամ պարտեալ օձ	ին.
զմիտրս նախնոյ մօրն և այ	ին.
'Ի վեցն անկեալ մարդն առաջ	ին.
հաւանական բանիւ նոր	ին.
'Ի սոյն ժամու օրն 'ի խաչ	ին.
զի քանեսցէ զմեղըս նոց	ին.
Եւ յորժամ ել ադամըն	հին.
եմոյժ ըզ գո՞ղն 'ի մէջ դրախտ	ին.
Ելի ելի աղաղակ	եր.
իմուլս ընդ իմ զհայր աղաչ	եր.
'Նոցա չլիշել զմեղս աղօթ	եր.
Ե ըզ մեզ ոչ թողուլ հայց	եր.
'Ի արձեալ ձայնիւ աղաղակե	աց.
զհոգին կամաւ հօր անանդե	աց.
Եւ ընդ ինքեան վերա թեւե	աց.
զհոգիս մարդկան հօր ընծան	աց.
Ոչ ըստ մերումս արտա շնչ	ե.
այլ արտաքոյ մերոյս գործ	ե.
Օ ի մերձ 'իմահ ձայն մեր լու	ե.
իսկ նա հնչմամբ ձայնիւ գոչ	ե.
Թե՛ ոչ սյլ լուստ աստիման	ի.
եթե՛ կամաւ նայ մեռան	ի.

րպէս ասաց ինքըն նախկ	ի .
գնող և առող մարմնոյն յայտն	ի :
Վոյն բանն որէր ծընունդ նա՛ հօր .	
եղև մարմնն յորովայն մօ	ր :
Ճմարտապէս մեռաւ մարմն	ով .
զի փրկեսցուք մեք	ամ :
Մնմաս բնութիս ամօայ	ին .
մեռաւ մարմնով մահկանացու	ին :
Եւ մահացուն խառնեալ 'ի նմ'	ին .
եղև անմահ ընդ անմահ	ին :
Է ոմն անմահ ոմըն մեռե	ալ .
զի այս երկուք են բաժանե	ալ :
ՄԼ որ ան մահ նոյն և մեռե	ալ .
և որ մեռեալ ան մահ մնացե	ալ .
րպէս ծընունդն ըսքանչել	ի .
նոյնպէս և մահըն հրաշալ	ի :
Եւ երկոքեանն ըսքանչել	ի .
զի այ՛ է արարչ	ի :
Օ է անդ որ էր դարձեալ լին	ի .
և էութիս ոչ կորընչ	ի :
Եւ աստ անմահըն մեռան	ի .
և 'ի մահունէր կենդան	ի :
րպէս և հուր ընդ երկաթ	ոյ .
տանջի ուռամբ հարկանել	ոյ :
Թէ և նըման չէ այս ազգ	ոյ .
զի երկոքին են 'ի նիւթ	ոյ :

Լ՝ յլ դուզ նաքեան նըմանել | ով.
 հոգի կրակից մարմնոյ գուն ով.
 Բայց չէ և այս ճշմարտել ով.
 զի բաժանին չարչարել ով.
 Իսկ եութին անձակ ան.
 առեալ բնութին ըս նիւթակ ան.
 Ի նքակտելի միակ ան.
 յորովայնէ մինչ յաւիտե ան.
 Ուստի հոգի իւր մարդկայ ին.
 զոր աւանդեաց առ հայր երկ ին.
 հանդերձ բնութքն անձայ ին.
 էջ 'ի հոգիսն որ 'ի բանդ ին.
 Որ բողանդակ և 'ի մարմ ին.
 մինչ բաժանեալ եղև հոգ ին.
 Եւ ոչ թափուր ծոց հայրեն ին.
 և ընթհանուր էից բնու թի.
 Եւ զի անհր որ մեռ աւ.
 յայտեն զարմանք զորգործեց աւ.
 Երկիր հիմամբ սասանեց աւ.
 և վարագոյր ընդ մէջ հերձ աւ.
 Ու էմբ 'ի յինքեանց պատառեց ան.
 և գերեզմանք մահու բաց ան.
 Սարմինք սրբոց բազմաց յարե ան.
 'ի հաւատալ մեզ յարու թե.
 Եւ զի մեռեալն էր կենդան ի.
 Թէպէտ և մահըն հաւաստ ի.

Ե այտնեալ կողին զխոցւածտեղ Ե
 կայլակ աղբերցըն կրկնակ Ե
 Քուրն 'ի լուանալ մեղուցել ոց
 'ի մահ նորա մեկըրտել ոց
 Լ'րեւնն 'ի սնունդ մաքուր հոգ ոց
 առ 'ի քս տղայացել ոց
 կողին խոցւածքն որ պատառեաց
 ըզ կողածնին մեղըս ջընջեաց
 Օ եկեղեցի այնու շինեաց
 և ընդ դրախտին մեզ պարգևեաց
 և ընդ զբերնցըս շնորհ բաշխե
 ըզ նա յովսէփ պարգև խնդրե
 Եւ զոր փառայ լոյսըն ծածկե
 մաքուր կտաւոք ըզ նայ պատե
 Իանն որ ըզ բանն ըստեղծանե
 'ի բարբառոյ բանեց լուե
 և ընդ զբերնցըս շնորհ բաշխե
 հոտոտելաւքն ոչ տար բերե
 Օ աջնոր զանդուներս նկատե
 յովսէփ ձեռաւք կափուցանե
 Օ ունկն որ լուեալ շրթանց լուե
 դեպւած մահուն խփուցանե
 Օ ձեռն որ զերկինքս հաստատե
 երեզապինդ պարաւանդե
 Օ ոտս որ ընդ յաւդս վերա՞ թե
 տկար բնութի կտաւոյ կապե

+

Խուսնկ և զմուռ նշան թաղման.
 մարմնոյն բերին անապակ ան:
 Ըրոյ եթերնէ յօթար ան.
 մարմնով եդաւ ՚ի նոր տապ ան:
 Եւ իմ մէ ընդ դէմ եդեալ դր ան.
 զլեմն արգելին ըզ գլուխ անկեան:
 Եւ զարեգակն անստուերակ ան.
 ՚ի գուբ ծածկէն նրսեմակ ան:
 Եւ նքուն էիցն պահապ ան.
 ննջէ մահուամբ ՚ի գերեզմ ան:
 Եւ որ երկինք չեն բաւակ ան.
 կընքի յայրին պարագրակ ան:
 Ըրով մեռեալք համա գամ այն.
 յառնեն ճայնիւ կենդանակ ան:
 Ի նքրն մեռեալ անօրինակ ան.
 կայր ՚ի բանդին դժօխակ ան:
 Եւ որմէ սարսէն զօրքըն վեր ին.
 զինուք պահեն ազգ երկրած ին:
 Եւ տրտմութե մեր բարձող ին.
 կանայք ողբով իւղըս բեր ին:
 Եւ ընջեր առիւծն ՚ի խոր գբ ին.
 մռնջելով չար գազան ին:
 Եւ յն որ ըզ ծնունդս ադամայ ին.
 կրեալ պահէր յորովայն ին:
 Եւ ինչև ժայթքեաց զամենեա ին.
 զինըն կորոյս դիւօք նոր ին:

Օ աւարն էաւ ըզ գերող	ին.
Դարձոյց անդրէն առ հայրեն	ին:
Աջ արգելեաց վէմն երկրաւ	որ.
յելց ըզ վէմն հոգև	որ:
Ը առաւատն երորդ աւո	ւր.
Ժագեաց յերկրէ զլոյսն երկնաւ	որ:
Ի կոյս մօրէ ծնեալ մարմն	ով.
ըզ կուսութին ոչ խախտել	ով:
Ի կոյս յերկրէ նոյն առնել	ով.
և զկնիքն ամբողջ իսկ պահել	ով:
Սի զօրականն զնորա տեսե	ալ.
դաւք զինուորացն եղեն մեռե	ալ:
Ը կափարիչ վէմն բարձե	ալ.
ահեղ լուսով վերա նստե	ալ:
Չայն աւետեաց կանանցն երգ	եր.
նման փողոյ հընջմամբ դոչ	եր:
Յարեաւ խաչեալըն զոր խնդր	էք.
մի զարհուրիքն այլ խնդաց	էք:
Ը շակերտացըն պատմեց	էք.
և զկայի պարտսըն լըց	էք:
Ի գալիլեաց երթայք տես	էք.
և աշխարհի քարոզեց	էք:
Յայլոցն երթեալ վաղվաղակ	ե.
բայց մարեամ կայր արտասու	ե.
Վ ոցա՛ ի գալըն պատահ	ե.
ողջոյն ոտիցն երկըր պագ	ե.

Մարիամու մագդաղեն Ե.
 ցուցաւ նման պարտիզ պան Ե.
 Կարծէր ըզ նա ան յուսալ Ե.
 բարձող մարմնոյն տիրական Ե.
 Կանօթըս տայր ընդ ել ձայն ով.
 'իյանուանէ զնա կոչել ով.
 Օ որ մարիամ բաղձամբ սիր ով.
 Տըպեալ 'ի նա փափաքել ով.
 Լայ արգելու զնա ասել ով.
 մի մերձենար զգալի գըթ ով.
 Օ ի չեմ ելեալ առ հայր ամպ ով.
 ադամայի՛ն զգեցեալ մարմն ով.
 Եւ յերկնաին ծառըս կեն աց.
 նախ ադամեանքն են մերձակ աց.
 Եւ ոչ կայ ձգմամբ ձեռ աց.
 որ հան զադամ անձառ փառ աց.
 Լ. յլ զյարութե՛ պտուղ առաջ ին.
 պարտէ նուիրել հօրըն վեր ին.
 Որ իմ բնութե՛ք է հայր յերկ ին.
 և ձեր շնորհաւք աւազան ին.
 Եւ կոչի իմ ըստ մարմն ոյ.
 զիսան մասն արարած ոյ.
 Եւ ձեր անձ բնութե՛ք բար ոյ.
 ար և ստեղծի՛չ գող անգոյ ոյ.
 Ինդ հակառակս ընթանալ ով.
 պէտրոս և յոհաննէս սիր ով.

Օ պատանսըն լոկ տեսանել ուլ.
 և վարչամանկն ուրոյն դնել ուլ.
 'Ի հրեշտակաց ծալեալ գու ուլ.
 առ 'ի պատիւ մեծ խորհրդո ուլ.
 Օ ինքըն գըլո՛ւխ մեր պատուելով.
 և զմեզ անդամըք յօդել ուլ.
 Բայց զինուորացն անդրէն դարձել.
 հրէից պատմեն զհրաշքըն տեսեալ.
 Օ որս արծաթով կուրացուցե ալ.
 յիւրոցն ասեն զնա գողացե ալ.
 'Ի նմին աւճուր յայլում դիմ աց.
 յայտնեալ երկուց կղէ ոպէ անց.
 Բզ վիճմանէ նոցա է հար ց.
 իբր ըզ տրգէտըս կշտամբե աց.
 Բզ մովսիսէ կարգաւ պատմե աց.
 զոր վն ինքեան նախ գուշակե աց.
 'Ի բեկանել հացին յայտնե աց.
 և նոյն ժամայն զինքըն ծածկե աց.
 Եւ մինչ դարձան և պատմեց ին.
 առաքելոց մետասան ին.
 Մ'իաշաբաթ երեկոյ ին.
 եմուտ փակեալ դրամբք առ նոսին.
 Շ նորհեաց նոցա փրջմամբ զհոգին.
 զայնոր կորոյս մարդն առաջ ին.
 Ի շխան արար յերկրէ յերկ ին.
 Թողուլ ըզ մեղքս մարդկայ ին.

Յորում թովմաս անդր ոչ գող ով.
 յասել նոցա չհաւատալ ով:
 Յետ ութ անուր դարձեալ գալով.
 որ հաւատաց շոշափել ով:
 Օխոցւած տիգին ձեռամբ տեսեալ
 ինոյն մարմին որ յարուցե
 Տ՞ր և թծ խոստովանե
 զնայ որ ՚ի խաչըն բեւեռե
 Ոչ յարութբն այլափոխե
 կամ ՚ի նուաստից փառաւոր
 Որպէս և չար ոմըն կարծ
 անապական նախ ոչ աս
 Ո կայե բանն ընդ դեմ չարե
 զոր յարուցեալ վն իւր աս
 թէ նոյն մարմին եմ ոսկեր
 և ՚ի յառնելս ոչ փոփոխե
 Բայց աշակերտքն նորա գնաց
 ՚ի ժամագրեալ նոցա տեղ
 Ըլ ակերպեալ զտրըն տես
 որպէս երբեմն ՚ի սբ լեր
 Եւ թն ՚ի նոսա երկուանայ
 բաց ՚ի երիցն որ նախ տես
 Տ՞րն խօսէր մետասան
 և առաքէր յերկիր զնոս
 Բզ հեթանոսս աշակերտ
 երրորդ ութբըն մկրտ

ալ:
 ալ:
 ալ:
 ալ:
 եր:
 եր:
 եր:
 աջ:
 աջ:
 աջ:
 աջ:
 ին:
 ին:
 ին:
 ին:
 ին:
 ին:
 ին:
 ին:
 ել:
 ել:
 Բզ

Ի զ պատուհրանն ուսուցան	ել.
ինքըն յաւէտ ընդ մեզ լին	ալ.
Ի արձեալ յայտնի՝ այլա նմ	ան.
առ ծովակին տիբերակ	ան.
Յուցեալ գործովքըն հրաշակ	ան.
զինքն՝ ի բնութի արարչակ	ան.
Չկանց ծովուն հրամայել	ով.
յուռկանս նոցա՝ ըմբռնել	ով.
Եւ զնոր աստեղծ հացն առնելով.	ով.
ձուկն՝ ի կրակին խորովել	ով.
Եւ ընդ նոսին ճաշակել	ով.
զիւր յարութիւն ըստուգել	ով.
Օ պետրոս երես հարցանել	ով.
զուրացութիւն քաւել	ով.
Եւ ըզ կնի իւր հետեւել	ով.
չարչարանաւք խաչակցել	ով.
Եւ զյոհաննէս յաւէտ սիր	ով.
ասաց պահէլ բանիւն իւր	ով.
Եւ ի Կաթողոս քառասու	ն.
զինքըն յայտնէր ամենեց	ուն.
Խօսէր ըզ բանն ոգւոց արթ	ուն.
արքայութե առնէր գիտ	ուն.
Եւ ի խուլ քառասնեկ	ին.
ըզ կերակուր խնդրէր վերջ	ին.
Օ մասն ինչ ձկանց խորոված	ին.
Է ըզ խորիսիս քաղցր յմեղս	ին.

Տանէ զնոսայ՝ ի բեթանե այ.
 Իբր ըզ մովսէս լեառնն սինե այ.
 Եւ ի վերահ գը խոց նոց այ.
 Ղճուս իւր օրհնել բանիւ զնոս այ.
 Եւ զաւետիորն հայրակ ան.
 որ է հոգի սբ մաքրակ ան.
 Լսէր ինքեամբ առաքակ ան.
 որպէս մի տր և համս կամ.
 Եւ ի յերկնն ըս վերացե ալ.
 վերահ թեոց հողմոց ելե ալ.
 Եւ ովին մարմնովն համբարձե ալ.
 որով մեռեալն և յարուցե ալ.
 Եւ ստոյց յաջմէ՛ հօրն փառ աջ.
 զբնութիս անկեալ կոխան դիւ աջ.
 Եւ ըկեր պագեալ ի հրեշտակ աջ.
 և ամենայն երկնաւոր աջ.
 Սինչև ներքոյ գարրչապար աջ.
 նորահիցեն հոյլք թշնամե աջ.
 Լներեոյթ հակառակ աջ.
 երևելի մարդկան չարե աջ.
 Եորժամ փառաւք հօր եկես է.
 նովին մարմնովն որ ի կուս է.
 Օ բնութի մարդկան յարուցան է.
 և ընդ գործոց հատուցան է.
 Ըարեաց ըզ չար վճիռ հատոց է.
 յաւիտենեց հըրով տանջ է.

Իսկ որ բարեքն են պահ	է.
անձառ փառաբք փառաւոր	է:
Օ եկեղեցի՛ Տարսնացուց	է.
և ընդ ինքեան միաւոր	է:
Որպէս անդամ՝ ի գլուխ յօդ	է.
և ծառանգորդ Տօր իւր առն	է:
Ի հրեշտակաց դասըն կարգ	է.
զիզանկէ լոց թիւըն լըցց	է:
Օ անձառ իմաստորն ծանուց	է.
բանըն բանիւ վարդապետ	է:
Մինչև նրման ինքեան գործ	է.
որպէս խոստովմն իսկ անսուտ	է:
Օ ի տեսանի՛ ինոցան	է.
իբրև ըզ հայր և ՚ի Տօր	է:
Ի այց վայելումն եթէ՞ զինչ	է.
և ՚չ մտաւք որ հասան	է:
Ընմահութի բանըս գիտ	է.
ւանախտութի միայն թէ՞	է:
Ի զ հարսանեաց անուն բեր	է.
զոր միածնի՛ հայր իւր առն	է:
Իւ ինք փեսայ անվաղձան	է.
և յաւիտեան թագաւոր	է:
Ըրդ որ այսպէս հաւատաց	է.
որպէս և գրեալք ՚իսկզբան	է:
Օ որ ծանուցաք փոքր ՚իշատ	է.
ուղղափառաց հարցն աւանդ	է:

Օտարքայու թերն ժառանգ Ե.
 յանբաւ բարիսըն վայել Ե.
 Եթէ գործովք հաւասար Ե.
 Լնչ նովին մեռուցան Ե.
 Ի այց որ արդէն չհաւատաց Ե.
 այլ ընդ դիմակ Լներհակ Ե.
 Երթամ յերկնից եկեալ տեսց Ե.
 յակամա կամս երկըրպագ Ե.
 Թեպէտ Լնչ օգուտ բեր Ե.
 այլ անձամբ զանձըն կոծեսց Ե.
 Օրս գեհենիւ դատապարտ Ե.
 զհաւատացեալն ինոցան Ե.
 Իսկ մեք հայնցուք փառըս նմ Եյ.
 հօր Լ հոգոյն միշտ յարակ Եյ.
 Եանցեալն յայժմոյս Լ ապագ Եյ.
 երրորդու թերն մըշտակ Եյ.

Ե իշտարկարոն Թն ՚Ե, եբսխի.

ան աստուծոյ խօսեսլ ըզ ան.
 այս բ ան.
 Ինձ ոչ էրանդ Լ ոչ նմ ան.
 Օ ի սիրտ յիմար անձն անարժ ան.
 ոչ է տեղի իմաստու թեան.
 Գարտէ սրբոյն սբ բնակար ան.
 Լ մարբելոյն մարուր կայե ան.

Բայս լինել ամար	ան.
և անձառիցըն վիպաս	ան:
Բայց փափարումն ոգոյս բնակ	ան.
ստիպեաց քան զյուժըս գերակ	ան:
Եւ գթուեցին Տայր ակ	ան.
Տամարձակել ետ ինձ այսք	ան:
Ի գրել բանիւ ամ ակ	ան.
ոտիւք չափեալ ներտաղակ	ան:
Ո ս եութե՛ն անհասակ	ան.
և բանին հաւր մարդ եղու	թե:
Ո՛չ նորա ձև և ան նշ	ան.
յինէն շինած առանց հիմ	ան:
Եւ ի վերս ան շարժակ	ան.
վիմին եդեալ սայ կեփայե	ան:
Եւ զի ոտիւք է պարզակ	ան.
և ոչ բանիւ անչափակ	ան:
Օ ի այս լեզու պարսաճակ	ան.
բարբառեսցի՛ անփակ բեր	ան:
Վան զի բազումք նախ վարժեցան.	ան.
այսպէս յիմաստս ամակ	ան:
Օ ի արարչի՛ն բանիւ բնու	թե:
տացեն այսու բան գովու	թե:
Ո՞չ դաճեան սաղմոս ար	ան.
և սողոմոն առակաբ	ան:
Ո՞ւժըն գրիգոր ամ ար	ան.
և նքն եբրեմ ասորակ	ան:

Երցին և մերս հետեան ան.
 բայց դոյզնաբեան համանմ ան:
 Եւ մի տառիւ վերջ անկակ ան.
 զի մի ծուլից լուր ծանրան ան:
 Եւ խստաբար փոփոխակ ան.
 զի ընթերցողք ոչ ճանճրան ան:
 Եւ արժանի առնէք յիշմ ան.
 զիս ըզ ներսէս անձն անարժ ան:
 Ի թիւեօթեանց տանց հարիւր ոց.
 կատարեցաւ բանս հաւատ ոց:
 Ի վեց հարիւր թվական հայ ոց.
 յինըն հարիւր չորք հոռոմ ոց:
 Ի տկարանալ հռովմաց ոց.
 և զօրանալ հազարաց ոց:
 Բնդ բորբոքել մեղաց մեր ոց.
 յոյժ բարձրագոյն բան զբաղդէացոց.
 Սասուտ սուլտանն յիկոնաց ոց.
 եկեալ յաշխարհ գերմանաց ոց:
 Եւ եալ զաւանս քաղաք այն ոց.
 մինչ ի կողմանս եփրատաց ոց:
 Ի սկ հայրապետն հանուրց հայ ոց.
 անուն զուարթուն գրիգորի ոս:
 Ի առանգ նախնոյն սք աթոռ ոց.
 անուանակիր սեռազգայն ոց:
 Ի ծով անուն գղեկէն ելե ալ.
 զոր սեփհական ինքեան շինե ալ.
 Ի

'Ի յանառիկ ամրոցս հասե	ալ.
հռմական կլայ յորջորջե	ալ:
Յորմէ նախնի տէրանցն ելե	ալ.
յահէ նեղ չափըն փախուցե	ալ.
Բզ սա՛ կամա՛ւ սըմին տուե	ալ.
լինել յա՛նէ՛տ սեփհականե	ալ:
Լ՛րդ այս պիտու՛մ ժամանակ	ի.
դառն կդըժնե՛ա՛ւ և ան բար	ի:
Յորում բնակե՛մք յայսմ ամրոց	ի.
'ի գետնապատ քարանձա՛ւ	ի.
'Ի յիփրատայ պարագրել	ի.
որ յադինայ քառ որդ հոս	ի.
Յելից կուսե՛ հեղիկ շարժ	ի.
'ի միւս փղբէ՛ մտիւք պատ	ի.
Ի նքս ամբարձե՛ալ 'ի բրողկղզ	ի.
ալեաց ծովու ո՛չ երկընչ	ի:
'Ի մարգկնե՛ ո՛չ վարհուր	ի.
զի է հնարից ան յաղթել	ի.
Օ որ տնօրինիչն ամենայն	ի.
տեղ պատրաստեա՛ց ապա՛ւին	ի:
Տ՛ո աթոռոյս ըսքանչել	ի.
'ի բարկութե՛ ժամանակ	ի:
Յորում նեղե՛մք յանօրին	աց.
'ի յարտաքի՛ն չար դազան	աց:
Լու ո՛չ նուազ 'ի դժրան	աց.
'ի սուտ անուն քրիստոնե	աց:

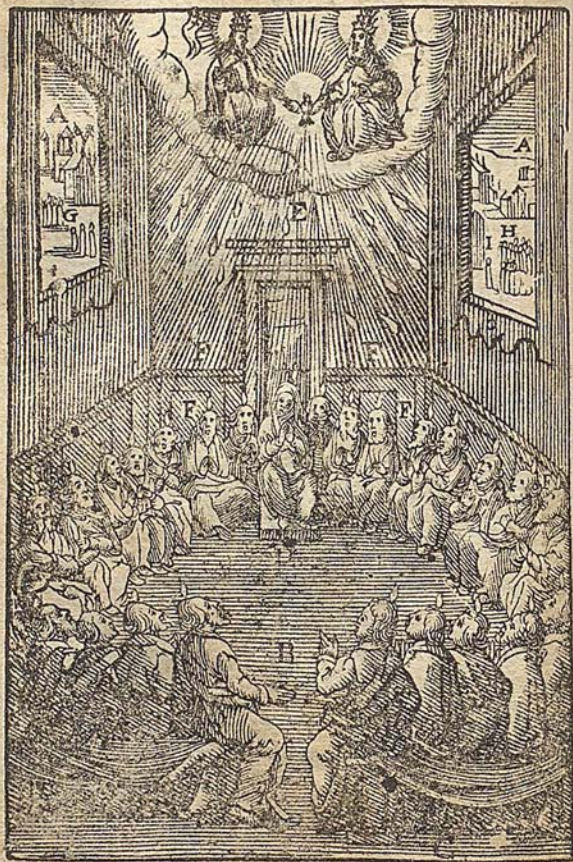
Յորոց փրկելչն մեր կեն	աց.
մինչև ցայսօր ամպողջ պահե	աց.
Ուր և ապայն ժամանակ	աց.
յանձն եղիցո՛ւք նորին կամ	աց.
Իսմայ գրեցի զբան հաճատ	ոյ.
ողանաճոր տողիւ չափ	ոյ:
Լրս անարժան գողով բարւ	ոյ.
ներսէս եղբայր տնըն մեր	ոյ:
Ոչ ՚իյնեն բան ըստ մարմն	ոյ.
զի յիմաստ ոչ է յիս մարդ	ոյ:
Լու ՚իտառեց սրբոյ նիւթ	ոյ.
որք խօսեցան բխմամբ հոգ	ոյ:
Փղբը բանիւ կարճ ՚իկարճ	ոյ.
միայն ըզ միտսըն ցուցել	ոյ:
Ինթերցողաց վերծանել	ոյ.
արագ մտաց հասանել	ոյ:
հակառակաց պապանձել	ոյ.
որք ընդ դիմակք են հաճատ	ոյ:
Լու Քչմարտից հաստատել	ոյ.
մանկանց սրբոյ եկեղեց	ոյ.
Եւ յիշատակ բարեաց հոգ	ոյ.
բարեպաշտեց ծնողացն իմ	ոյ:
Յազգեն գողով պաշահճուն	ոյ.
համատոհմից արակուն	ոյ:
Լու հարազատ եղբարցս իմ	ոյ.
նախ վեհագոյն տնըս իմ	ոյ:
	Ու

Որ է աթոռ սք գրեգոր	ոյ.
գոլ հոմանուն համա նման	ոյ.
Եւ երկոցունց աշխարհայն	ոյ.
գեթ փառունակ պատուեցել	ոյ.
Սասիլ անուն վեհարքուն	ոյ.
և զօրավար կոչեցել	ոյ.
Եւ մարեմայ քեռ ընտրել	ոյ.
և այրութք բարի սնել	ոյ.
Որ յետ մանկանց որ ըստ մարմն	ոյ.
ստանայր մանկունս ըստ	այ.
Եւ համօրէն նոցին ծնընդ	ոյ.
յոգնաշաւիղ բարէ զարմ	ոյ.
Որք կենդանիք աստիս լուս	ոյ.
և որք ննջէն առ աստուծ	ոյ.
Սմանց հայցել միշտ պահել	ոյ.
խաղաղական կենօք բար	ոյ.
Սմանց խնդրել ժամանել	ոյ.
անձառ կենաց հանդերձել	ոյ.
Եւ խնդրողին զբանըս գթ	ոյ.
երկցագոյն եղբօր որդ	ոյ.
Որ ապերատ յորջ յորջել	ոյ.
ըստ նախնեաց հարցն անուանել	ոյ.
Սայ եղիցի պատճառ բար	ոյ.
յիմաստուծի կրթել հոգ	ոյ.
Բստորնայնոցս ամբառնալ	ոյ.
և յերկնայինսդն հըպել	ոյ.

Եւ բոլորից հսագանդել
 այսմ աւանդից անձայն
 Տացէ յն պարգև բար
 այժմ և աւնուրն իմում վերջն
 Ի զ փառքս հաւր պատիւ որդ
 ի գոհուեի տուողն հոգ
 Ար միշտ երգի արարած
 իմանալեացս և ի զգալ

ոյ.
 ոյ:
 ոյ.
 ոյ:
 ոյ.
 ոյ:
 ոյ.
 ոյ:

Տեառն Վերստի սրբոյ Լապիստոստի
 Բան իրարոսս-մեասիրոց մոնկոնց.
 Ի զիւրոց այլ ուրիշից որոսից սրտեանոր
 Հոփով.

ՍՐՆ ԸՅ ՉՎԵՕ

մերձակ այ.
 լինել խրատէ թէ հա

Հատ

Տեսող գործոց ըզնայ իմ
 լող բանից ծանիր ըզն
 Ի աղտնիք սրտից աչաց նոր
 չեն ՚ի ծածո՛ւկ այլ յայտնի
 ի՛նչ այս մտա՛ք հայես ՚ի ն
 անմեղ մնա՛ս միշտ յարակ
 Ի ենըն բանից, ասէ չարե
 սանձե՛ա՛ զլեզու՛ս վն ընկեր
 Ի բերանոյ քո՛ հան ՚ի բ
 զխօսս աղտեղի՛ նախատան

այ.
 հա
 այ.
 այ.
 այ.
 ա.
 կայ.
 այ.
 այ.
 ագ.
 ագ.
 ագ.
 ագ.
 ագ.
 Վ, ա)

	Նայ և իբան բամբասան	այ.
	դեր պահապան քոց շրթ	անց:
	Օ ի ապրեսցին դու իմեղ	այ.
	և յանաջառ դատաստան	այ:
✠	Կիմն գրո՞վք անայ	ին.
	ուսուցանէ խրատել լեզու	ին:
	Ինքն քո նորաբար յարդարեսց	ին.
	գործըք դոցին հետևեսց	ին:
	Եւ մի ընդ դէմ կալ հրաման	ին.
	այլ հնազանդեայ պատուերան	ին:
	Եւ ոտըք քո ոչ մոլոր	ին.
	ի ճշմարիտ ճանապարհ	ին:
✠	Իայն դատողին երկնաճոր	ի.
	խրատէ ըզբեզ սպասել յերկր	ի:
	Եւ իմարմնոյ քո վաղճան	ի.
	հոգոյդ կոչմանն անոր ուն	ի.
	Մնալով լինել յանկարծակ	ի.
	նրման գողոյ իգեշեր	ի:
	Օ ի որ սոցին ակն կալց	ի.
	նայ իմեղաց ոչ յաղթեսց	ի:
✠	Են երգէ միշտ յականջըս	քո.
	տալ ըզհամար պարտուցն	քո:
	Որպէս մանկունք ուսման գըր	ոյ.
	ըզտախտակին համար տալ	ոյ:
	կամ որ վեհեց տնտես գործ	ոյ.
	առ իղհամար պահանջել	ոյ:

✠

Խոյն Թագ ասէ արքունակ ան.
 կամ պետութի իշխանակ ան.
 Թէ ընկալցես դու ըզ մարդկ ան.
 մի համարիր քեզ սեփակ ան:
 Լ. Եւստ հարանց քոց որ անց ան.
 ծանիր ըզ քեզ ծաղկի նըմ ան.
 Եւ մի լինիր անբարտան ան.
 այլ քաղցր և հեզ խոնարհակ ան.

✠

Սէն ժամանակեան զկենքս անցանոր.
 կարծել չտայ քեզ փառան որ:
 Օ ի Թէ 'ի կառս ես Թագան որ.
 և կամ իշխան յոյժ զօրան որ:
 հողոյ ծընունդ ես հիւթան որ.
 յոր դառնալոց յիջ կաման որ:
 Լ. Եւ որ գործոյ կաս սպասան որ.
 յորմէ կոչես ոչ յօժան որ:
 Ինն իցասմանէ դու 'ի բաց և եր.
 և մի ըզ քեզ ասէ այր ել:
 Եւ մի ըզ բանսըն Թիւնաբ եր.
 առ 'ի սրտէտ յառաջ բեր եր:
 Ս'ի անողորմը զըք տանջ եր:
 մի աներան իբրս գործ եր:
 Օ ի մի կրեսցես զօրասաց Ծր.
 զտանջելն 'ի հուրն մահաբ եր:
 Լ իոյրն լուել վարդապետ էն.
 'ի ցանագին բարկութեն էն.

Հանգչել ասէ՛ ի չար ատ Էն.
 և յանհանգիստ տրտմութեն Էն.
 Բնկայ ղզ սոյն և՛ ի տն Էն.
 յերանութե՛ հեզոց բան Էն.
 Օ՛րանիր թէ՛ մերձէ որ դատ Էն.
 հատուցանել քեզ փոխար Էն.
 Սէն խորհրդակեց բարի եղե ալ.
 մերժէ զխորհուրդ խորամանկե ալ.
 Լիցի՛ ի քէն նա՛ հեռացե ալ.
 որ յոյ է՛ ատեցե ալ.
 Ղճարտութե՛ լեր հետեե ալ.
 ուղիղ խօհց սիրող գտե ալ.
 Մինչ զի և բան լոկ ասուցե ալ.
 լինել երդման գերազանցե ալ.
 Օ՛րան ծանուցանէ յոյժ ծանրագոյն.
 ըզ բան երդման ուրանալ ոյն.
 Օ՛ի թէ՛ փակեանց տրն՛ ի յայ ոյն.
 և՛ ի չարէն ասաց զստ ոյն.
 Օ՛րնչ առնիցեն՛ ի յերդնլ ոյն.
 միշտ՛ ի յանուն տն տյն.
 Լու այն ստութե՛ յուրվայդ ոյն.
 որոյ մեղաց չիք վեհագ ոյն.
 Կեն կենաց զանց աճուր է.
 կրկին դրամբ քաղոք աս է.
 Բնդ մին մտեր մերկ յարգանդ է.
 ընդ միւսն ելցես մերկ յաշխարհէ.

	Ըրդ զենչ օգտիս դու 'ի շահ	է.
	'ի բաղքես այս վաճառ	է.
	Յորժամ 'ի դրունսն կողոպտ	է.
	մահն որ կենաց թշնամին	է.
✠	Հոյն հայեաց յոյժ այս բան	ես.
	Կմի զբաղիր միշտ 'ի սնոտ	ես:
	Ս'ի՛ յապաղեր դու 'ի չար	ես.
	այլ փոփոխեա՛ փոյթ 'ի բար	ես:
	Օ՛ ի յորժամ ոչ գիտես կոչ	ես.
	և ըստ գործոց քոց պահանջ	ես:
	Եւ թէ՛ չունիս պատասխան	ես.
	յան լոյս խաւար բանդ արկան	ես:
✠	Չայն ձեոյ ըզքեզ օրինակ	ով.
	զմարմինդ 'ի կառքս լծել	ով:
	Եւ կառավար ուղղիչ սանձ	ով.
	զհոգիդ ասէ անդ նստել	ով:
	Թէ՛ անմոլար ճանապարհ	ով.
	գնաս յօրէնս ան սիր	ով.
	Յայնժամ յառնելըն քո մարմն	ով.
	ընդ առաջ նորա՛ թռչիս ամպ	ով:
	Պատն ղեկառնուլ քեզ էն ճարտար	ար:
✠	նաւել յայս ծով տայ հմտաբ	ար:
	Ըսէ յուզել ալեացն երկ	ար.
	ընդ դէմ կացեալ հզօր աբ	ար:
	Սարել զհոգոյդ նաւն անդադար	ար:
	հոգոյն թեաւք արիաբ	ար:

Օ ի հասուցէս անդորրաբ ար.
 յանբոյդ տեղի՛ն խաղաղար ար.
 Ճէն ճառագայթ առ ՚ի սրտ եդ.
 ասէ ծագեաց լուսոյ հանգ եդ.
 Օ բանըս բարի հեղ ՚ի լեզու եդ.
 զողորմութի՛ն ՚ի ձեռան եդ.
 Բայց յարարէն քեզ պարգև եդ.
 մի վատթարաց վատներ յանպ ետ:
 Թէ ոչ վճար տաս ՚ի յանձն եդ.
 յորժամ խնդրէ՛ ՚ի յառող եդ:
 Սէնն մերժել ՚ի բաց ասէ ՚ի բ են.
 զախտըս մեղաց որ ՚ի չար են:
 Օ պոռ ընկականն և զայլ ամ են.
 որով գաղտնի նետիւք խոց են:
 Ե այլ կապերձաց առնու իւր զ են.
 ՚ի գեղեցիկ տեսեան դիմ են:
 Եւ հարկանէ զաչըս քեզ են.
 ՚ի չարաչար հայեց ման են:
 Ե ն յինէն ասէ մանուկ ընտրե ալ.
 զայս բանս խրատ յաշխարհի սդ ալ:
 Ե ունայնութե՛ց ըզքեզ մի տ ալ.
 սնոտի խաղաւք անմտան ալ:
 Ե յլ յիմաստնոց դրունըս գն ալ.
 և յուսմանէ՛ ոչ ձանձրան ալ:
 Օ ի մի անձին տաս զղջան ալ.
 յորժամ հնար չէ յետ գառն ալ:

✠	Միշն նորոգ ասէ երիտասար	դ.
	զիմաստու թի զգեցիր քեզ զար	դ.
	Մի՛ զպատմութեան ըստ ըստ ըստ	դ.
	որ ըզ տղայս առնէ զուար	թ.
	Լ. Ս. Ը. զ հանձար ծերոց և զխրատ.	
	որով յայտնի ճանաչիս մար	դ.
	Քան զի յիմարնէ հոսեալ յար	դ.
	իսկ իմաստունն ուն ըզ վար	դ.
	Ըան շատ ասէ ով ծերունի	դ.
✠	հնացեալ մեղաւք կեալ յաշխարհիդ.	
	Ի ասէ դառնալ յայժմ՝ ի հոգի	դ.
	մինչ դեռ ՚ի ձեռս է քեզ բարի	դ.
	Սառայեցեր մարմնոյ գերի	դ.
	մինչև ՚ի յափրն տապանի	դ.
	հուր ՚ի մնացեալ ժամանակի	դ.
	մասն ինչ հոգոյ բանականի	դ.
✠	Ոյն ուսուցանէ քեզ դեւրու	թբ.
	և աստ և անդ լի բարու	թբ.
	Սիրել զամժ ճշմարտու	թբ.
	և զքո ընկերն ըստոյ դու	թբ.
	Մերժել ըզ չարն ասելու	թբ.
	գրկել զբարին սիրելու	թբ.
	Պահել զհոգիւք քո սրբու	թբ.
	և ան հպարտ խոնարհու	թբ.
	Չան չար ասէ զազահու	թի.
+	զի շատ մեղացի ծնելու	թե.

Օ ի 'ի նմանէ է սպանու	ԹԻ.
նայ է աւար և գերու	ԹԻ.
Բնտի սկսանի գողու	ԹԻ.
և անիրաւ դատողու	ԹԻ.
'Ի յայնմանէ վաշխառու	ԹԻ.
և ըզ միմեանս ատելու	ԹԻ.
Պէն պատուերէ կալ անբամբ	աս.
'ի յայս չասեաց յորում Թէ կ	աս:
Օ ի մի հոգոյդ առնես մն	աս.
'ի ճախակողմն կալովդ	աս:
Եւ մի նախատ 'ի կէտանքս յայ	ս.
որում զարժանն ումէք ոչ տ	աս:
Տուք զանցաւորն զոր ստան	աս.
և առ դանանցն յոր գն	աս:
Քէն ջնջել զհոգիդ ասէ ջրովք.	+
յախտից մեղաց ջերմ' արտասու	օք:
Օ ի լաւէ լալ ատենն կամ	օք.
և անդ ցնծալ մեծաւ փառ	օք:
Քանաստ խնդալ պէսպէս մեղ	օք.
և անդ կրճէլ խիստ ատամ	օք:
Եւ այս սակաւ ժամանակ	օք.
և այն յաւէտ անթիւ ամ	օք:
Ու այն ռամիկ արանց հանուր	յ.
ոչ նախանձել խշատէ վարու	յ:
'Ի գինարբուաց երգոց պարու	յ.
մի հաղորդէլ կտի բարու	յ:

	Օ ի փոխանակ աստէն ծաղու	ց.
	կոծուսն և լաց է անդ նոցուն	ց.
	Բնդ մեծատանն այնմիկ դասու	ց.
	որ փափաքէր կաթելմի ջուր	ց.
	Սէն սէր աշխարհիս այս ախաաշարժ.	
	ատել խրատէ զաղտեղի գար	շ.
	Եւ թէ մեղաց մի լինիր բա	ժ.
	ախտից տոռամբ ձգելով ՚ի գար	շ.
	Օ ի Թէ մարմննդ ասասցէ վա	շ.
	հոգիդ հեւանդ լինի և հա	շ.
	Թէ աստուրախ առնէ և հրա	շ.
	այլ յետոյ տա քեզ մահուճա	շ.
	Սէն վարքասէ պեղծւանառ	ակ.
	տն կամացնէ յոյժ ներհ	ակ.
	Եւ որ ՚ի յայս սերէ համ	ակ.
	է ան սիրոյն դիմ	ակ.
	Ըրդ մի ըմբէր խիստ ախոր	ժակ.
	զանցաւորիս սիրոյ բաժ	ակ.
	Ըլ փոփոխեա զմրրատես	ակ.
	յանապական սերըն յըստ	ակ.
	Տիոյնըն տերանց և իշխան	աց.
	խրատ ընծայէ իմաստու	Թեց.
	Թէ մի սիրէք ժողովել գա	նձ.
	այլ ըզ ժողով բարե արա	նց.
	Բզ մտերիմըն տրու	Թեց.
	և զհետե ողորն քաջու	Թեց.

Աբբ վն ձեր 'իմա՛հ անձան ց.
 կամա՛ւ դիմեն որպէս 'ի գան ձ:
 Ի են տառ չէ բանի սկսու ած.
 այլ ահամա՛ բռնաբար ած.
 Իայց դու զանկանջդ առ ընթերած.
 Թէ զինչ խօսի ըզ մտա՛ւ ած:
 Սիրեա՛ բոլոր սրտիւ զ անծ.
 և օրինաց նորին խնամ ած:
 Օ հոգիդ պահեա՛յախտից մաքրած.
 և 'իմեղաց միշտ լուաց ած:
 Յոն ցուցանէ՛ միւս բան խրա տ.
 որ 'ի չարեացն առնէ ազ առ:
 Սի՛ նախանձիր բնա՛ւ ընդ մարդ.
 և մի՛ նենգեր զընկեր քո գաղ տ:
 Օ ի անձ ծածկեալնէ յայ տ.
 և հատուցէ՛ փոխան քեզ դա տ:
 կամ 'ի աստի՛ կեանքս ան ընդ հատ.
 կամ 'ի վերջի՛ օրն հաստ առ:
 Ի իւնն յօդական միայնէ տ առ.
 բայց զոր յօթէ՛ քեզ խրատ առ:
 Յորժամ մեղաց դառնն պատ առ.
 քեզ երևի՛ քաղցր և դիւր առ.
 Եսխ քան զուտե՛լն նորա՛ իսպ առ.
 յիշեայ զամա՛ւթ և ըզ պատկ առ:
 Իւ շիջանի՛ բոցն որ 'ի վ առ.
 և զդօնանայ՛ միտքըդ յամ առ:

†	Փիւրըն փառանցէ քեզ քար	ող:
	այս խրատական բաննց տալ	ոյս:
	Ում թէ սրտի լինես իյոյ	զ:
	և տաս աճել որպէս ըզ բ	ոյս:
	Օ հոգիդ մարդեր պահեաւ և	ոյս:
	իյաշխարհի խաւարել	ոյս:
	Եւ հանդերձեալ կենաց տա՛յ	ոյս:
	պսակ առնուլ քեզ ընդ հաճ	ոյս:
†	Բէն կատարումնէ այս տառ	եց:
	տայ ակն ունել աւուրնել	եց:
	Ոչ ընդ սիրոյ ստորակայ	եց:
	միշտ բեւեռել ան լոյժ կապ	եց:
	Եւ ազատել յայժմուս ախտ	եց:
	ընդ քի գօլ խաչակ	եց:
	Լինել սրբոց քաղաքակ	եց:
	և անմարմնոցն ձայնակ	եց:
†	Նորոգ բանես այսմիկ հանդ	էս:
	գումարելոց աստ տիրապ	էս:
	Երգել տաղիւ հոմերապ	էս:
	խառնեալ ի հիւթըս հոգեպ	էս:
	Բամեալ ի քեզ ըստ տարրապ	էս:
	զանազանել տառիւ յարգ	էս:
	Սայ ոչ գիտնոց այլ տղայապ	էս:
	մանկանց տուաւ նուսխաւ ապ	էս:
	Եւ թագուցեալ ըստ մարմնապ	էս:
	երեց իսննց խորհրդապ	էս:

Սք հոգևոր բանքս պէսպ էս.
որոց նպատ էղև ներս էս:

Վորին քն Վերսիսի. Ռան համարոց.
Ս էղևոյ հոյականոս րոտայ չափերմո՛ր.
Որէալ ի ներհսէ.

Սքն անըսկիզբն ասէ զամ.
անեղ բնութի ոչ արարած:
Երևս անձի նրս բաժան
ամ.

ի մի բնութի միաւոր ամ:

Ի նաւից ասէ անճառաբ ար.

հասման մտաց գոլ անհն ար:

Օ որդոյ ծնունդն անեղաբ ար.

զհոգոյ բղխումն անհատաբ ար:

Ի ըէ ի նքեամբ ի նիւթ է ի.

զան նիւթական իմաստ բան ի.

Թէ ամէր միշտ կեցդան ի.

է է յայժմոյս և էղև ի.

Ի աւանէ զերրորդու Թի.

երէք սրբեան մի արու Թի.

Ոչ միութի ն ի խառնու Թի.

ոչ բաժանմամբն յատարու Թի.

Ի ըրեակ անձամբ Թիւ կատարե ալ.

զերրորդութիւն ծանուց ալ.

Ո՛չ քան զերիս առաճելն	ալ.
և ոչ երկուս կամ մին եղև	ալ:
Օ այս թիւ առեալ ըստ եսայե	այ.
'ի սրով բէից որպէս և ն	այ:
Երիցըս սբ ասել նմ	այ.
և միանգամ տր գերակ	այ:
Եւայէս մեզ քարոզ	է.
զոր էնն ուսեալ 'ի մովսէս	է:
Թէ Եթ էր իսկ ըզ բանն	է.
և ոչ եղեալ 'ի յումեք	է:
Ի նդ էին հօր զուգակ	ան.
զորդի ասէ համա բնակ	ան:
Ի յոհաննէ ուսեալ զայս բ	ան.
որ որոտայ յաճետար	ան:
Թարքմանէ մեզ տիրաբ	ար.
զհոգոյն բողխումն անքննաբ	ար:
Թէ 'ի հօրէ է յատկաբ	ար.
առնու յորդւոյ ճշմարտաբ	ար:
Ժամանակի պարունակ	ող.
ասէ զսծ գոլ ըստ եղծ	ող.
Ո՛չ Ժամանակ առ նա հաս	ող.
և ոչ աճուրց ըզ նայ չափ	ող:
Ի սկայէս ասէ բան	ին.
'ի յոչըն չէ ստեղծեալ զերկ	ին:
հաղորդ ընդ հաւր է և հոգ	ին.
որով եղեալքս ամէն լին	ին.

| յայն ան որ գերեզան ց.
 լուսոյ սկսան ասէ ստեղծու ամ:
 | Եւ առաջին ըզ հրեշտակ աց.
 երկրորդ զգալի համատար ամ:
 | Եւ աւար մածեալ 'ի յանդընդ ոց.
 ասէ փոխեալ լուսովն 'ի բ ոց:
 | Արով եղև տիւրն գործ ոց.
 գիշեր հանգիստ քընոյ արթն ոց.
 | Օտրն երկնային յերկրորդաւուր.
 մեկնեաց ասէ զջուրն երկնաւ որ:
 | Եւ յերրորդին տունկ բիւրաւ որ.
 յորում և դրախտըն լուսաւ որ:
 | Կապեաց զանկապն ասէ ըզ Լ ոյս.
 'ի չորրորդին յանօթ նիւթ ոյս:
 | Օարեգակնէ և ըզ լոյսն ոյս.
 և զաստեղաց պարումն յօդ ոյս:
 | Նրամանն ասէ արարչակ ան.
 հան 'ի ծովէ կրկին կենդ ան:
 | Օայն որ 'ի յաւդսըն թեակ ան.
 և որ 'ի ջուրսըն լողակ ան:
 | Չայն տիրական ասէ եհ աս.
 առ 'ի ստորին հողանիւթ այս:
 | Ի ըզխել յերկրէ չորք ոտան այս.
 զանազանեց կենդանեաց դ աս:
 | Սողեալ խորհուրդ ասէ թագաւորն ն:
 երրորդութըն միաբու ն:

Մ Ի՛հ հողոյ ստեղծեալ մարդոյ ն.
 առնել պատկեր նման նորու. ն:
 Ճառագայթ ասէ փառ. աց.
 զգեցոյց մարդոյն զանմահ կեն. աց.
 Օ կինն 'ի կողէն արար հատու. ած.
 օրէնս եդիբ պատուիրան. աց.
 Մախեալ ասէ առ 'ի չար. են.
 ընդ մեր պատիւն որ յարարչ. են:
 Եհան խաբամբռ առ 'ի դրախտէն.
 էած յերկեր յայս փռչեղ. են:
 Եայն քան մեղաց առ 'ի չար. իս.
 արկ ըզ բնութի հողեղին. իս:
 Մինչ սահանաց բանալ երկն. ից.
 ծածկել ջրով զորս 'ի յերկր. իս:
 Եոյ ազգի անդ ասէ ընտրե. ալ.
 'ի տապանին զորէր գործե. ալ:
 Եայ իւր որդովքն եղև զերծե. ալ.
 յորմէ կրկին զերկեր լցե. ալ:
 Ընուած ասէ զաշտարակ. ին.
 յետ այնորինկ յանդրգնէ. ին:
 Եոր խառնակեալ լեզուք նոց. ին.
 ձեռամբն իւրեանց զայն քակէ. ին:
 Ուսուցանէ արբահամ. աւ.
 Թի՛ հաւատոյ տան հիմն եդ. աւ.
 Որով զա՛ծ հիւր ընկալ. աւ.
 Եաւետեաց որդի ծըն. աւ:
 Զա

Տեառն փառաց խոնարհել ոյն .
 մինչ զի խաչի՝ համբերել ոյն :
 Բամ աւետեաց ձայնի լին ի .
 Թէ՛ և բնութի ձայնի չուն ի :
 Թէ՛ որ ննջեացն՝ ի տապան ի :
 նոյն ազատեաց զորս ի բանդ ի :
 Յոն ցնծութի մեզ քարոզ ի :
 զմիշտ կենդանոյն յարութեն ի :
 Եւ զյարութի մեր հաստատ ի :
 նմին նման յորժամ գայց ի :
 Ի իւսէ ըզ մեզ ընդ նոյն սեր ուլ .
 յօդեալ ի գլուխն ամբառնալ ուլ :
 Լոյն որ նստի բնութբ մեր ուլ .
 հօր ընդ աջմէ բազմեալ մարմն ուլ :
 Փառաց անճառ լինի գուշ ուլ .
 որոց զամ սիրեն յստ ուլ :
 Յորժամ մարմնով ըն մերուն ուլ .
 ծագի յերկնից որպէս փայլ ուլ :
 Բէն քի ձևովն իւր ուլ .
 զմեզ յորդորէ խաչակցել ուլ :
 () Ի և փառաց նորա յուս ուլ .
 հաղորդ լիցուք մաքրեալ հոգ ուլ :
 Երբոք մանկունք իմաստու թե .
 տուաք զայս բան ձեզ խրախու թե :
 Երկնաւորացն գիտու թե .
 և համայնից եղելու թե :
 Բակե

+

+

Բակերտէի՛ն արարչու	ԹԵ.
և փրկական տնօրէ՛նու	ԹԵ.
Սերողք բանի՛ն խոհեմու	ԹԵ.
զմտըս սորին տուք քննու	ԹԵ.
Եւ ճաշակէք համբերու	ԹԷ.
քան ըզ մեղու յոյժ քաղցրու	ԹԷ.
Սակա՛ւ է սայ քանակու	ԹԷ.
և յոգնախո՛ւմք յունակու	ԹԷ.
Ղիմատունոց ծանօթու	ԹԷ.
որք միտ դընէ՛ն վերծանու	ԹԷ.
Ինն բանի բան գոհու	ԹԷ.
մատուցանեմք փառատրու	ԹԷ.
Չներսէս յեշէլ մի՛ գանդաղ	Է.բ.
որ զուարճանայք ըդ յայդոս	Է.բ.
Տուք զփոխարէն զոր և պարտ	Է.բ.
զաղօթըս սքս որ պաղատ	Է.բ.

Լորէն Բան. Լերդապետն : Տեառն
 Լերսէսի սրբոյ. Բան իբրտա ուսմատիրոյ
 յանկնոյ. Լգիմայ այք ուբէնից արտուից.
 որտնտնուք չափով.

յքն առաջին ըզ քեզ տղայ.
 հանէ յիմատըս գերակայ
 Երբորդ ուէրն մերձակայ
 լինիս երկք ստեղամբք նոր այ.
 Բեն

Ի ենըն բանիւ 'ի քեզ բղխ	է .
կաթն իմաստից արբուցան	է :
Չ կոյն իւրով վարդապետ	է .
ըզ խոնարհելն որդոյն պատմ	է :
Գեմըն գանձէ քեզ բեր բար	ի .
դրելով զիմաստն 'իտախ տակ	ի :
Օ նայ արկ 'ի քո պարանոց	ի .
որ պատուականէ քան զոսկ	ի :
Ի այն դուռն բանա քեզ գիտութե .	
ըզ տաճարին իմաստու	թե :
Ի ախեայ և մուտ արիու	թք .
մի արտաքոյ մնար հեղգու	թք :
Լ չն երկնայնոցն տայ ցանկ	ալ :
'իյերկրայնոցս 'ի բաց դառն	ալ :
Ուսմամբ գրոց զուարճան	ալ :
իմաստութք ուրախան	ալ :
Օ այն զարթաւցանէ ըզ քեզ մանուկ	
ձայնիւ հընչմամբ ոսկ թըմբու	կ :
Ս 'ի յուսմանէ լինիր տաղտու	կ .
զի մի տաս վայ անձինդ յատու	կ :
Լ ն երանութե 'ց նախնի գոլ	ով :
զքեզ հրաճիրէ դաճութեան երգ	ով :
Լ ո 'ի չարեաց հեռանալ	ով .
խորհել յօրէնս տն սիր	ով :
Լ թն ընդ քեզ խօսի զայս բան խրատ	
'իյանխրատիցըն կալ 'ի զա	տ :

Օ ի մի տնկէն զինքեանցն արա ա.
 'ի սրտի քում որպէս արմա տ:
 Թօն Թէ միտ դնէս ասէ բան ին.
 Իմաստութե սողմոն ին:
 Ոչ կարօտիս իմում խրատ ին.
 քան զի նովաւ խօսի հոգ ին.
 Սէն ժուժկալ լինէլ ասէ յուսումն մն.
 Թէ և ապտակ առնուս յարբու մն.
 Հայեաց յոսկին որ 'ի բրայու մն.
 զի ծեծելով առնու զմաքրու մն.
 Ինն ինանրութե'ց ասէ դարձ իր.
 և սուտ խաղաւք մի ըզ բաղ իր.
 Բնդ անմիտ մանկանց մի նախանձ իր.
 այլ իմաստանց նմանեց իր.
 Լ իոյնն լուր ասէ հօր քո խրատ ու.
 լեր օրինաց մօր քո հլ ու.
 Ս արդապետին հնազանդ կաց դու.
 յորմէ շահիս բան լուսատ ու.
 Խէն խրատե խաղալ ընդ սբ գրոց.
 մի ընդ ան միտըն տղայ ոց.
 Լու ընդ բանից մեծ իմաստն ոց.
 փոխան վիճմանցն ըզ չար յիշ ոց.
 Կան ժովու նման ասէ զիմ աստ.
 որ 'ի յերկնից 'ի ջեալէ աստ.
 Բաց ըզ հոգոյ քո առաք աստ.
 ծըծել մտաւքըդ լեր պատր աստ.
 16 ԺՂ 241 ԻԵՆՆ

Կենն կաթիլ միայն թէ՛ առնուցուս .
 'ի ջրոյն կենաց որպէս մեղ ուս :
 Եւ ծարաւնս ասէ յայժմ ուս .
 այլ և գետոց բռզխես առ ուս :
 Նոյն հաւեաց ասէ մանուկ և տ եո .
 զինչ 'ի տախտակրդ գծագր ես :
 Օ ի մովսէսի դու նման ես .
 զգիրս այ կրկին գր ես .
 Չան ձայնէ առ քեզ մանուկուշ իմ իմ :
 Թէ՛ ականջաւք լուր ըզ բանս իմ :
 Եւսման գրոց լեր մտեր իմ .
 և բարձրանաս դու 'ի յերկ ին :
 Եւսման զամբարվառէքեզ լուսո որ որ :
 Եթէ իցես մարդ մտաւ որ :
 Կրթեաց յիմաստըս հոգև որ .
 որով լինիս դու երկնաւ որ :
 Դէն ճանաչել տա՛ ըզ հանձ ար .
 ըստ առ ակաց բանին յարմ ար :
 Երով խրատիս լինիս արդ ար .
 և այ հաճոյ ար ար :
 Սենն մատուցանէ՛ քեզ օրին ակ .
 զորս 'ի մանկանց բարեաց ուն ակ :
 Բզ դանիէլ մտօք յստ ակ .
 յոր և ցաւկայր նմա՛ հրեշտ ակ :
 Եւ իշեա՛ ասէ զմանկունսն եր իս .
 զաշակերտեալսն դանիէլ իս :

Օ ի Թէ՛ սոցայ՛ նման մաքր	իս.
ի հրոյ մեղաց ոչ այրեսց	իս:
Եւ այեաց և տես ասէ զյովսէ	փ.
ըզ հրեշտակաց նմանն ի դէ	ւյ:
Պահեա՛ և դու՛ զքեզ ան վրէ	ւյ.
յիգիպտականն ախտին հանդէ	ւյ:
Ը նորհաց ասէ Թէ՛ ես սիր	ող.
դու՛ իմաստնոց լեր հետև	ող:
Որք առ իմաստըն փափաք	ող.
մինչև ի մահ եղեն ճգն	ող:
Ով դու՛ ասէ՛ մանուկդ իբ	ոյս.
նման առ քեզ զհղիսէ	ոս:
Որ ի մաշկեակըն հպել	ոյս.
եթող ըզ սէք ըստորայն	ոյս:
Չարչարանաց ասէ համբ	եր.
պանտըխտուԹէ՛ ժուժկալ դու	լեր:
Իմէ՛ հարկանիս մի երկմտ	եր.
վասն իմաստիցըն շահաբ	եր:
Պեն պատուիրէ պարկեշտ լին	ել.
մի զորովայնըդ խճող	եր:
Սե՛ ըզ գինի բնաւ սիր	ել.
մի տարածամ բերանդ ած	ել:
Քանիև հասցես ասէ շնորհ	աց.
մի ծոյլ կենաց և դեգեր	ած:
Սե՛ սիրեր քուն դանդաղան	աց.
մի արթնուԹի՛ զբաղան	աց:

Ուս

Ուսիւ հանէ զքեզ 'ի բարձու նս .
 գնալ հոգւով ընդ իմաստու նս :
 Թէ զանձն քո տան 'ի ճրգու նս .
 ելցես յիմաստըս գերարբու նս :
 Սիրեա ստէ ըզ նիւթուսմ ան .
 զխոհեմութի ստեմ և զջ ան :
 Եւ և զխորհուրդըս մաքրակ ան .
 որով հոգեքն զօրան ան :
 Սարք աշխարհիս այս ծանուցե ալ .
 Թէ է նիրհակ ուսման եղե ալ :
 Օ ի որ ախարիւ հոգին զանգե ալ .
 նայ 'ի շնորհաց հոգոյն վատնե ալ .
 հաքեզ խրատ բան հոգե որ .
 պահել զհոգիդ ըզ գուշաւ որ :
 Ս' յոք հպել արատաւ որ .
 և մի ունել չար մերձ աւ որ :
 Բաբունաբար վարդապետ է .
 քեզ ըզ բարիս ուսուցա է :
 հնազանդ լինել ծերոց աս է .
 որպես օրէնքն պահանջ է :
 Յաժուս ստէ խոնարհամի տ .
 լեր առ ընկերոցն բարեմի տ :
 Եւ ոչ հպարտ բարուք և բեր տ .
 Թէ և շնորհք ունիս յոգ եդ :
 Ի իւսէ ընդ այս բանիս յարմ ար .
 մի շատ խօսել և վայրապ ար :

Մի՛ ծիծաղել ան կարգաբար ար.
 մի՛ վիճաբան լինել և չ ար:
 Փուխտան ասէ՛ վարժել անդու Ը
 ոչ՝ ի շնորհաց լինիս ամու Ը
 Եւ թէ՛ մտաւքդ ես բուխեգու Ը
 Ջանիւ զիմաստըն կեր և կու Ը
 Քեզ համարեալ տա՛ բարե կամ.
 որ վասն ուսման հարուսն քեզ գան:
 Քան զի ապտակ և գաւազ ան.
 յետոյ բազում փառքս քեզ տան:
 Եւ խանձելի՛ մարդկան լին իս.
 Թէ՛ զվերոյ գրեալոց ՚ի միտ ունիս:
 Եւ բեր մանուկ զունկըն քո յիս.
 լուր և անսա՛ իմում խրատ իս:
 Բաբուն լինիմ՝ բղխմամբ սրտ իս.
 ուսուցանել քեզ ըզ բար իս.
 Սերեա՛ զուսումն որով պատու իս.
 ՚ի յերկնայնոց և ՚ի յերկր իս:
 Երանելի՛ և մեծ լին իս.
 Եթէ՛ զերկեւոյ տն ուսան իս:
 Սերոյ ՚ի բաց լեր աշխարհ իս.
 և յայ սէրըն վառ իս:
 Ինձ լուր որդեակ հօր քո խրատ իս.
 և յուսմանէ մի՛ ծուլաց իս:
 Եթէ՛ ՚ի յայ սէր բորբոք իս.
 անանց կենաց ժառանգ լին իս:

անեղ անհասկ	այ.
հայր գթութեց ինձ ողոր	մե
	այ:
Ի անդ 'ի հօրե՛ անճառ	
ծնուն	դ.
որ մարմնացար 'ի յիս գթ	այ:
Ի ովեալ հոգիս սբ	այ.
որ նորոգաւղ դէս ողորմե	այ:
Ի աննորիս երրորդու	թե.
երրորդութի՛ սբ 'ի յիս գթ	այ:
Ի ընկաւորաց և ան մահ	ից.
բանիւ ստեղծաւղ ինձ ողորմե	այ:
Օ ազգըս մարդկան յօրինեց	եր.
ձեռամբ պատկեր քո՛ 'ի յիս գթ	այ:
Ի րանուհոյ ամածն	ին.
'սբ ծնընդեամբն ինձ ողորմե	այ:
Ի նորեակ մեծի՛ կարապետ	ին.
մկրտութե՛ն 'ի յիս գթ	այ:
Թագաւորացն ընդ քեզ յերկի	նս.
առաքելոցն ինձ ողորմե	այ:
Եւրանգողացն ըզ կեանս անճ առ.	
աղաչանաւք 'ի յիս գթ	այ:
Ի ւրաքանչիւր քո՛ սիրող	աց.
մաքուր հայցմամբն ինձ ողորմե	այ:

| ուսնապսակ քոց վկայի ցն.
 Տեղմամբ յարեամբն 'ի յիս գթ այ:
 | Սաջակցելոյն ընդ քեզ հոգ ուլ.
 պաղատանաւքն ինձ ողորմե այ:
 () արաւելոց յաղբեր ջրոյ դ.
 արբոյ և զիս և 'ի յիս գթ այ:
 | Կենարարիդ չարչարան օք.
 որ յաղագս իմ ինձ ողորմե այ:
 Տարմամբ ծնօտի քո պատկեր ին.
 'ի ծառայէն և 'ի յիս գթ այ:
 | Չաղանաւք 'ի զինուորա ցն.
 և եղէգանբ ինձ ողորմե այ:
 | Սողանջանաւք հասնոյու թբ.
 և վասն թքոյն 'ի յիս գթ այ:
 | Ղշմարտապէս խաչելու թբն.
 անապարտական ինձ ողորմե այ:
 | Մածմամբ մարմնոյդ 'ի փայտ խաչին ան.
 քբ բեկուաւքն 'ի յիս գթ այ:
 | Յանպարտական կողէն հոսմ ան.
 արեամբ և ջրով ըն զիս լու այ:
 | Սորոգելով 'ի հնու թբ.
 կողիւ պարտեալ հինն ադամ այ:
 | Երթմամբ ահիւ երկրի հիմանց ան.
 անչարժու թբ քո ողորմե այ:
 | Եր զմարդկային հոգին աւան դ.
 ետուր առ հայր քո 'ի յիս գթ այ:

Չարչարանաբ անարգաբ	ար․
Համբերելով ինձ ողորմե	այ․
Պսակաւ փշիցն ըզ փուշ մեղ	աց․
բարձեր ՚ի մէնջ և ՚ի յիս գթ	այ․
Ջամբեալ վն իմ ՚ի ծարաւ	ին․
զդառն և զլեղին ինձ ողորմե	այ․
Աետին քաղցու մեզ արբուց	եր․
մարմնով արեամբդ ՚ի յիս գթ	այ․
Սերով եդար և արտասու	օք․
՚ի տապանին ինձ ողորմե	այ․
Սերաբերեր քո յարութբ	դ․
զմարդիկ ՚ի կեանս և ՚ի յիս գթ	այ․
Տբ ըզ բնութիս արձակեց	եր․
և արձակես ինձ ողորմե	այ․
Քոտեալ զմարմնս իմ ընդ հոգ	ոյս․
՚ի գալըստեան քո ՚ի յիս գթ	այ․
Յնծացայ բերկրեալ յուս	ով․
բոյին ծնընդեամբն ինձ ողորմե	այ․
Ի իւսմամբ փառաց սոսակել	ոց․
աղաջանաւքն ՚ի յիս գթ	այ․
Փրկիչ յորժամ գայցես փառ	օք․
զիս նորոգեալ և ողորմե	այ․
Վեզ գոհութի երգեմք ընդ հօր	․
և սբ հոգոյդ այժմ յարակ	այ․

ՏՆՆ, երեսն է Յեշարուկարան յառաւիտցի
Սոչանի շք երոզէ Յեռօրն գրեաց.

եղէն հոգոյն իմ ա.
խաղաղութեանն արքայ.
Ի արբանեցաւ իմաստութ.
զորդիս խրատեաց ըզ գօ

նու

թք:

Ի եղեցիագիր բանիւն 'ի կար գ.

գրեց եղև հոգոյն արա գ:

Ի աւելի որդի վեհքան ըզ մարդ.

մարգարեին անաչար գ:

Երբակ տառիս վերա բեր Ե.

զմարդիկ յերկինքս մակագր Ե.

Օգետտ արկանէ տղայոց բեհ Եղ.

զհնազանդ լինելն հօրն և հ Եղ:

Ի նն շնորհաւք պսակ կապ Ե.

ոսկի մանեակ զպարանոց Ե:

Ի ստ մանկական տիոց նոցա Ը.

նոյն և խոստումն յակովբա Ը:

Թմրեալ հոգին առնէ զուար Թ.

'ի ջանկանել դառն յորոգայ Թ:

Ի ամանակեա կենցաղոյս յոյ Ժ.

ասէ զանկեալս իսմա անբոյ Ժ:

Ի բրե երան խոր գիշեր Ե.

կամ պղպձակ ինչ կաթուած Ե.

Լայն ճանապարհըն հետևեա	Լ
տանի 'ի գո՛ւք խորին վանեա	Լ
Խորասուզեալ մանկանցն 'ի յու	խ.
խրատընծայէ սայ հոգէ բու	խ:
Սաճողի բրեաւ խորհուրդ ազգած	
միշտ 'ի յոգւոջ ունել զ	ւծ.
Կենարարի՛ն սպասել համա	կ.
ոջ մտանայ՝ սք զյիշատա	կ.
հայել վերջին յօրն և 'ի մա	հ.
խպառնալեացն երկիւղ և	աս.
Չայն հաւուն յոյժ գերապան	ձ.
որով գայցէ՛ն մեռեալքն 'ի դար	ձ:
Պօղեալ սարսէ՛ն դստերքն 'ի խաղ	
ողբան տկար ձայնիւ նուա	ղ:
Ճառագայթից լուսոյ ճաճան	ճ.
լուսին ւաստեղք ճեմեն զուար	ճ:
Սեծին փայլմամբ չփայլեն այլում.	
մինչ փայլակէ լոյսն անպատու	մ:
Յորժամ թռչին 'ի կառս ամպ	ոյ.
արդարք նման խիստ մարախ	ոյ:
Ելին ծաղկէ՛նչան գարն	ան.
գունով պճնին վկայքն արե	ան:
Շրջին կոծող գնացողքն գար	շ.
կամար մեղացն անկցին 'ի բար	շ:
Ոգբ 'ի բարձունս հային լուս	ոյ.
յափշին դողան յահեղ բոց	ոյ:

Ը Է պիտանի՛ արծաթն և ին	Է.
և ո՛չ ոսկոյ՛ գեղ զարդարի	Է:
Պարօղն այնու հասցէ վրէ	պ.
պատկեր եօթեանց դարուցս՝ ի դէպ:	
Սրոյն կենաց սափորն ի մէն	Զ.
այն խորտակի՛ աղբերն մէն	Զ:
Ռահեալ սրբոցն լուսավա	ու.
գնասցեն յերկինս՝ ի տունն անճա ու:	ու:
Սա միջակէ խրատ մարդոյ	ս.
յորժամ շարժին ախտիցն բոյ	ս:
Սերա՛ դառնան ներհուն բան ով.	ով.
երգել զիմաստս երրորդ տառ	ով:
Տերականին՝ մասին անզա	տ.
որ յերկրայնոց կրիցս՝ ի զա	տ.
Բաբունաբար սիրոյն տիպա	ր.
կացուցանէ՛ անմիջաբա	ր:
Յնժալ բերկրել ընդ հրեշտակաց.	ց.
՚ի յառագաստ օրի յորդա	ց:
Ի իւսեակ հարօին սերով հիւս	ու.
մարգարտայ՛հեռ և լուսատ	ու:
Փեսայն ի ջմամբ ցօղատարա	փ.
համբուրէ զտիպըն լուսա՛յար	փ:
Քաղցր կոչելով իժժակառ	ք.
յաննիւթական տրեալ քաղա	ք:

աղցրագուռի այս մաղթանաւք
 լցեալ հոգիս խաւար մեղօք:
 Փափաքեցի յոյժ սրտատուի:
 Ես որ բնաւից բարեաց անփո փ:
 Ի իւրաքանչիւր բան կենսաա ու:
 պէսպէս ցաւոց իմ լուսատ ու:
 Յնծամ հոգով մինչ կարգեց եց:
 Թէ պէտ նք ոչ եմ ՚ի յախտ եց:
 Բոտէ զմարմինս հոգև որ:
 զմիտըս գործէ բանից աղբիւ ը:
 հանել զանտեսն ամենագէ տ:
 հայել ան նիւթ լոյսն ույ դէ տ:
 Եւ ասն այսորիկ տաժանել ով:
 ձեռամբ ըզ սայ գծագրել ով:
 Եւ տացուած բարեաց երևելոյ ս:
 Եւ յետ մահո՛ւ յիշումն և յոյ ս:
 Բետին քաղցու կենաց բարբա ու:
 պաղաքերէ անմահ այս ծա ու:
 Սերմ արտասուօք ջուր կլթուծող ջ:
 ՚ի լսողաց հոսէ յոգևո ջ:
 Պատան մեղաց լինի և կա պ:
 Թէ որ սմին լինի պարա պ:
 Ընէ նախանձոտ սա՛ ուսուցի ջ:
 բան զի ձրի՛ է պարգևի ջ:

Արդք մտաց այս բերան րյ.
 դուռըն բանա՛ այս հանձար րյ.
 Շնորհէ առանձ գանձուցն իւր յուշ.
 իւղով մարգէ՛. ի հոտ անոյ շ.
 Եւրդոս քրքում զմուռ հաւ ին.
 կազմէ քաւիւք զաւաքին ին.
 Եւնդաստանէ՛ բերեալ խնկ րյ.
 մեռելութէ՛ց ախտից մարմն րյ.
 Սերժէ՛ իբաց զախտը տարտամ.
 գործովք բարեաց առնէ փարթամ.
 Ճաւից սորա՛ լսել պատշա ճ.
 կենդանի ձայն հընչէ յական ճ.
 Կամպար լուսոյ մտաց նուա դ.
 նեխեալ հոգոց լինելով աղ.
 Չիոյ նման մեծատանց սան ձ.
 Լաղջաւաց իմաստից գան ձ.
 հաց հանձարոյ՛ սորա՛ անմա հ.
 եկայք կերայք սովեալք իմա հ.
 կացցէ՛ ի սիրտըս ձեր յստ աղ.
 խառնարանին անմահ բաժ աղ.
 արաւեցայ՛ բանիցս անբ իծ.
 Լաարփացա՛ դրոշմել ի գի ծ.
 Խանդակաթեալ աստ միջամու խ.
 հասի յաւարտ վաղձան կանու խ.
 Եւն զըղձումն իմ անձկացե աղ.
 իտոյն ժամու՛ վարժմամբ կրթեալ Ի

Դժամանակ յոյժ անբար	Ե.
մինչ գերմանիկ առեալ լին	Ե.
Դամանեցին աշխարհի գոյ	Ճ.
բրիստոնէից գոլով անոյ	Ճ.
Թլական հայոց հինգ հարիւրուութ.	
նայ և ութսուն երկուք և ու	Թ.
Բնորեալ գլուխ գոյր հայկազն	Ը.
գրեգորիոս պաշտաւուն	Ը.
Լ. ր. Իսթոն և յոս Իլուս	Ե.
Հնորհօք լցեալ Ի. քս	Ե.
Օարմ և զանակ հօրն աննի	ազ.
համա նման և ոչ նու	ազ.
Եղբայր երէց գոլ յարգանդ	Ե.
իմ ներսէսի որ զայս երգ	Ե.
Դարձեալ եղբարց երկուց ծնունդ.	
ընդ աշխարհի գոլ բարէ սնունդ	դ.
Դովեալ վասիլ իշխանն առ	ոյգ.
և զօրավարն ընտրեալ Իկար	գ.
Բայց և ծնողաց հանդերձ մեր քերք.	
լիցի յիշումն աւուրն անյեր	բ.
Լ. արտ բանիս տր ողորմե	ա.
առ հասարակ մեզ և նոց	ա.

Լորին ժողովող տնտես աստղեակ:

Սայ մարգարէ՛ն անձաբ	ան.
Ե՛ր մաստոնն յոյժ խոհակ	ան:
Սայ օրինակէ՛ն ան նմ	ան.
սողովոնն ճշմարտու	ԹԵ:
Սայ ՚ի հօրէ՛ն իւր սեփհակ	ան.
առնու ըզ Թագն և զգաւնազ	ան:
Սայ պէս և տրն իւր հայր ակ	ան.
նստեալ աթուռ անձ ակ	ան:
Ունի շինե՛լ այն Թագան	որ.
երկուց կանանց նախ դատան	որ:
Որով վճռան վաղական	որ.
եցոյց զարեանն մերձան	որ:
Որպէս և տրն իմ դատան	որ.
խաչիւ զիշխանն բռնան	որ:
Որով կրկին գայ ահան	որ.
դատել ըզ սեռս բանան	որ:
Սամբարափայլ շինեալ տաճ	ար.
այս սողովոն խորան այ	ար:
Ուր երկաթոյ ճհնչեալ ՚իք	ար.
լոյս օրինացն ՚ի նմա՛ն ար	ար:
Սանձգոյն յոյժ քան զայս տաճ	ար.
զառ ՚ի կուսէն մարմին ար	ար:
Երանց նման ան շարժաբ	ար.
զեկեղեցոյ՛ կանգնեալ կամ	ար:

Ունէլ ունէր սա սխրալ	Ե.
խաղաղութեան ուն թար	Ե:
Որով աթոռ բազմեալ նստ	Ե.
յերուսաղէմս որ յաշխարհ	Ե:
Ստտի և տրոն մեր լին	Ե.
խաղաղութեան որոց յերկր	Ե:
Ոչ մարմնական որպէս աս	Ե.
այլ անմարմնոց և որք ՚ի մարմն	Ե:
Մեծափափագ տենչմամբ լց	աւ.
սովաւ դշխոյն որ ՚ի հար	աւ.
Մինչ զի ծագաց յերկրէ չող	աւ.
իմաստութեան սորա համբ	աւ:
Մեծ քան ըզ սա տրն ասաց	աւ.
որով զհրէայսն դատեց	աւ:
Մեոյն փոխան ժողովս անբ	աւ.
առ տրոն մեր հաւաքեց	աւ:
Ոչ համեմատ երկրածն	աց.
բանն այ ըզ նայ աս	աց:
Ոչ ՚ինախնեաց թագաւոր	աց.
ոչ յապագայց բռնաւոր	աց:
Ոչ մարմնական նման փառ	աց.
զոր գերագոյն ծանեաք բազմ	աց:
Ունի զիմաստարս գեղապան	ձ.
կամ հեշտութեան անցաւոր	տց.
Վոյն ինձ ըզ բանն ամ յիմ	այ.
ան զուգական գոլով նմ	այ:

Սբեա զհոգիս ախտից չար ին .
տաճար առնել քեզ վերջում ին :
Լորորդու թեդ երբեակ անձ ին .
երգել ըզ փառս ընդ սրով բե ին :

Թուիլ թիլարտիտե քն ներսեայ հայոց
իւթու շիտի . Բա սե իշխան տրեւելան .
Ստան որդոց իւրոց գարաժամ Թուանելայ .

նտեսնէ յոյս ամայ ին .
ըստ առաքելոյ անսուտ
բան ին :

Ի այց որք բանան զաչըս սրտ ին .
այիք հաւատով ՚ի նա հայ ին :
Ի անձեն զան նիւթ գանձն ՚ի հոգին .

Ե ոչ ցանկան նիւթական ին :
Ի խոտն զաշխարհըն այն վեր ին .
ուր իչ է սուգւոց տրամու թի :

Իւ թե դու զմեզ մեղաց մթ ին .
մաքրես յոգոյդ աչաց բըբ ին :

Օ մանուկ տղայդ քո զբաղձալ ին .
այլ ոչ ողբաս կսկծագ ին :

Ի րանելեացըն քաղաք ին .
զնա բնակակից նայիս նոց ին :

Ի նգ հրեշտակաց իննեակ դաս ին .
Ե անդրանկաց գրելոց յերկ ին :

Նոյն 'իյերկիր օր առնել	ով:
և մեզ յետ յոյս նմանել	ով:
Ընէ զքակեալս նորոգել	ով:
յանմահու թի փոփոխել	ով:
Որք հինգ տաղանդ պատուերանով:	
շահին ըզ գործսն հաւատ	ով:
Չարք որ չարեացնեն գործար	ան:
յառնին իմահս յանապակ	ան:
Պատին բոցովն անշիջակ	ան:
ուտին յորդանցն որ ան վաղճ	ան:
Սերմարտասուանց կարօտան	ան:
որ անօգուտէ յետ մահու	ան:
Ռամ վարոց հետևեց	ան:
վասն այնորիկ անդադար	լան:
Սք տղային ոչ լալոյ ձայ	ն:
այլ երգ խնդման վայելչակ	ան:
Սասն որոյ զգոյն ըզ տխրակ	ան:
սեաւ ըզ գեստդ 'իյանձնեդհ	ան:
Տրտմական կիրքն առցէ վաղճ	ան:
դառն արտասուք ձեր և կակ	ան:
Րոտեա՛ զերկունքս թախծակ	ան:
զոր մահ մանկանն ձեզ ծն	ան:
Յոյց զակամայդ կամա՛ ակ	ան:
տալ ստեղծողին նուիր ակ	ան:
Ի իւծեալ մարմնոյն որ 'իտապ	ան:
ծանիր զհոգին յերկնեց խոր	ան:
	Փ ա

Փառօք փայլէ արքայու թե.
 ծագէ նման արեգակ ան:
 Քեզ մխիթար սակա՛ւ այս բ ան.
 չափով տառիցըս հակակ ան:
 Եւ այեաց զորես քեզ թագնաբ ար.
 հայրըն դթած և բարեր ար:
 Եւ հան զորդին քոյերկրէ չ ար.
 ՚ի հրեշտակաց բիւրուցըն պ ար:
 թենական լուսոյն անձ առ.
 հուպ և տեսող ըզ նայ ար
 Սիրէ տը զայն խրատաբ ար.
 տանջէ զորդին ընդունա՛ բ ար:
 Եւ ցոյց զորդին ձեր գերա փ ար.
 օրհնէք նովա՛ւ զտըն անդադ ար:
 Սրբոցն որ անդ համա՛ գում ար:
 և ընտրելոցըն հա՛ւաս ար:
 ՚Ի բերանոյ ձեր գոհա բ ար.
 փառատրութի հասցէ անձ առ:
 Եւ ըրորդութե՛նն տուք ըզ փ առ.
 այժմ և յա՛խտ և ան ըսպ առ:

Նորին ներսեսի կայեցոյ. Յաղագս երկնից և
 զարդուցնր Բար առնա բարի դիմաց նր՝ Ի չափ
 երկոտասանիցն պարեալ ոտից. Ի խնդրոյ առն
 բժշկապետի և աստղագիտի մխիթար անուն:

ՄՆԳ ԸՆԴՆ ԳՈՒ ՈՎ

բնուի և սկզբնական. յանեղէն
ձգեալ կամարան զուգական:

Ընջրպետեմ զջուրսն վերին և զներք
նական. որպէս պատմէ զյինէն մովսէս
անձաբան:

Եւսեմ միջոց ընդ ան մարմինս և
մարմնական. ունիմ առ յիս երկուս
բնութեցն յատկական:

Բստ անմարոց ոչ ՚ի ձեռաց շօշափա
կան. և ըստ մարմնոց գորով աչաց
տեսողական:

Միատարրեմ մի ազունգ համա
նման. հինկ երրորդ ծածկոյթ քա
ռից որոց ծրնան:

Ընքանակեմ և չափից ան չափական,
այլ և թզաւ միոջ չափիմ թէ ոչ
մարդկան:

Պարունակողեմ անզգայնոց և զգայա
կան. պարունակիմ յայլմէ վէհէ ան
տեսական:

Բողոքանկեմ կեսայդ ունդ ույ խորան.
բնութք կայուն անձամբ շարժուն.
ան շարժական :

Հիմն և անարտեմ գոյութեց այս
նիւթական . անդունդք 'ի խոր բար
ձունք 'ի վեր մինչ վերանամ :

Ոչ ոմն անդունդք ոմն բարձունք
անփոխական . զի չեմ կայուն ես միշտ
'ի նոյն այլ շրջական :

Ը որ անդունդք նոյն և բարձունք
են վերնական . և ոչ բարձունք նոյն
և անդունդք ըստորական :

Ե արժիմ յաւելա թռչիմ արագ ան
հասական . 'ի շարժմանէ թարթել
ական մի չկայանամ :

Տաննեմ մեծի ձեղուն յարկի պա
րաձգական . ոչ յեցեալ ինչ ոչ սիւնք
նեցոնք պարաբանան :

Քան զի ձգեաց զիս և պարզեաց
որպէս վրան . ոչ պնտելով լարեք
հնարիք այլ միայն բան :

Ե ամանակաց երկարութք ես ոչ
հնանամ . և 'ի գունոյս պայծառու
թե՛ չազեղանամ :

Ե ոյն իմ աչաց տեսողութե՛ բաղդա
տեցան . միշտ հայելով ոչ վտազին կամ
ձանձրանան :

Հողմով հնչմամբ իջ սասանիմ այլ
կանգուեն կամ. որոամանէ՛ իջ սաս
նիմ այլ զօրանամ:

Բան զի 'ի ծոց իմ սորայ 'ի բրու
ծնան. և ըստ կամաց իմոց շրջի՛ն չեն
ապրտամբ:

Լսեմ պատճառ երեց սեռից կեն
դանութե. օղականաց երկրաւորաց
և ործովական:

Վոցին մահո՛ւ դարձեալ լինիմ ես
գերեզման, և յարութի միոյ բնու
թե որ բանական:

Փարթամութե՛ ամի եմ պահարան.
որ պատուականք և պանծալեք են
առ մարդկան:

Եամանականց ամենեցուն բաշխողա
կան. ոմանց նուազ ոմանց բազում
աւուրրս տամ:

Ոչ 'ի յինէն այլ 'ի վերուսա բաժա
նեցան. այնոր գիտէ զօղուտըն տալ
որդոց մարդկան:

Ունիմ առ իս պայծառատիպ մի կար
կեհան. եդեալ 'ի լանջս ըստ վահա
սին ահարոնեան:

Փետայօրէն ջերմամբ սերոյ յոյժ ըլ
ձական. գիրկս արկանէ հարսին իւրոյ
խոնաւութե՛:

Իսկ առ գեշերք սպետափայլ բիւ
րեղանման. որ միշտ աճէ և նուազէ
Տնգէտասան:

Թափէ ըզ թիւ ժամանակաց որդոց
մարդկան. զոր և քընորն տասնալի
երգէ դաւթեան:

Բնաւորելով իջին խոնաւ և հիւթա
կան. միաւորեալ ամուսնութի կեղո
ղական:

Յորոց խառնեաց գոլ համայնից ծը
նընդական. բուսոց տնկոց և ըզ գայ
նոց որ շնչական:

Վան զի 'իյիս կանթեզըս եօթն
են 'ի վառման. որ մոլորեալ տան ան
մոլոր իմաստ մարդկան:

Ունին յինքեան ըզ թիւ աւուրց ա
րարչութի. և ըզ խորհուրդ եօթեց
դարուցըն կատարման:

Վ և քաղաք յիս պանծալի պարա
գրական. յոր աշտարակ ք կենդանա
կերպք երկոտասան:

Ուր են եօթնից մոլորականցըն կայա
րան. 'իմտանէն ազգեն կանուխ ըզ
վաղվորդեան:

Ոմանց բարի ասեն գիտողք և խոստա
նան. այլոց ըզ չար թէ լինիցի խօսին
ըզ բան:

Լ զի լինի՛ և կատարի՛ զոր խօսեցան. է
զի սղալո՞ղ և ընդ ունայն բարբառեցին
Լ և այսիբի պատճառ է՝ յոյժ խոր
հըրդական. զոր ասասցո՞ւք փոքր ՚ի
չատէ՛ լսող յունկան:

Օ ի թէ պէտէ՛ն անկենդանեաց սո
քո՛ւ ւանբան սակայն շարժմա՞ք. ան
ձանց ունի՛ն ինչ ազդական:

Ո՞չ ՚ի յինքեանց ըզ դայութե՛ց զօ
գուտըն տան. այլ ՚ի բանէ՛ն որով
երկի՛նք հաստատեցան:

Լ և չեն զարմանք ըբանչելեացն. որ
այօ փուլթան. թէ ՚ի շարժմանց սոցա
լինի՛ն նախ գիտական:

Օ ի թէ անբանք այս իսկայպէս
բնա՛ւորեցան. և յարմատո՞ց լինին ազ
դու՛մըն գիտուլթե:

Բ զ կերպարան ազգի ազգի՛ տալով
նըշան. ծանուցանէ՛ բանա՛ւորաց ըզ
յառաջակայն:

Լ այ և ջրոյ բնուլթե՛ կրկին՝ որա
կական. արբուցանել և ողողել բնա
ւորեցան:

Բ զ նոյն և հո՛ւր ներհակաբար բերի
յինքեոն. լուսա՛ւորել և հըդեհել
իւր զօրուլթե:

Ս'նով բարի և օգտակար ներգործե
ցան. միևսով ըն չար ապականիչ ու
նակացան:

Ո՛չ թէ ինքեամբ յոր և կամին փոփո
խին յայն. զի անրգգայք չունին բը
նութի փոփոխական:

Լ'յլ որ ետեղծ եղ 'ինսայ զայս
բանական. և չէ հնար լուծանելոյ
բայց չէ հրաման:

Լ'ըդ թէ փոքունց 'իյեղելոց հաւա
տացան. զինախագէտ լինել յինքեան
պատրաստեցան:

Ը՛է անտեղի զայս իմանալ թէ կար
գեցան. զարդ իմ պայծառ ունել
զխորհուրդ իմացական:

Բայց որ միայն կրթին ուսմամբ սո
վորական. և ըզ բնութի մտացն ու
նին անմաքրական:

Պղտորագոյն նրբեց շարժմանց ոչ
հմտանան. վասն այտորիկ խօսին յո
ղունըս սխալական:

Եթէ ըզ մեզ ծածկոյթ լուսոյ մը
տաց տեսեան. որ մեղաց հոյք և
ըզ բաղմունըք նանրութի:

Հողմով հոգոյն զայն առնելին հալա
ծական. և ըզ հոգևան հոգոյն մաքուր
մբ բնակարան:

Ի որովագոյն աչս ունելով տեսողա
կան. տեսանելով զիմոց շարժմունս
անվրիպանան:

Որպէս նախնիքն այնքն որ հասին
յայս գիտութե. ՚ի հեշտութեց մւր
մնոյ ՚ի բաց որոշեցան:

Կէսք ՚ի կարան մտանելով առանձ
նական. այլք յանապատըս բնակեին
ճգնողական:

Ի շտուողէն ամենեցունց ողորմու
թե. պաղատեին բանալ զմտաց ըզ
գայարան:

Ի որոց շնորհեր զիմաստութիւնն իւ
րական. խառնեալ ծածոկ ընդ կըր
թութի նոցին և ջան:

Ի արձեալ է այլ պատճառ լինել
սխալական. ՚ի թոյլ տալոյն բարի կա
մացն արարչական:

Օ ի մի զսոսան կարծեան տուող այս
գիտութե. և արարչէն իւրեանց լի
նին մոլորական:

Եւ այ իմաստնոց մտացն և այս է քն
նական. թե եր տուաւ սոքօք իմ
աստ այս խոհական:

Քանզի յորժամ ամ ստեղծ ըզ մար
դըն ագամ. կորոյս մեղաւք զշնորհսն
ձրի և տերական:

Ողորմելի՛ որդոց նորայ թըշառա
կան. 'ի յարարչէն նուազ իմաստ այս
չնորհեցան:

Վախադուշակ լինել մարդկան. չար
պատահման. զի աղօթիւք առնայ
փրկին 'ի փորձութէ:

Որպէս նորայ որ արուեստիս այս
հրմտացան. ըստ այս բանի յայտնի
լինին զայս խոստովան:

Թէ չիք հնար 'ի փորձութէ՛ց որ
մարդոյ գան. փրկիլ ումէք քան աղօ
թիւք ըն մաքրական:

Որպէս երազք որ 'ի անուրջ զարհու
րական. պաղատանօք առ 'ի բարիս
փոփոխեցան:

Նանիւր և զայս ո՛վ իմաստո՞ւն և խո
հական. զի այս արուեստ հուպէր
'ի տո՞ւնն աբրահամեան:

Վայ և մովսէս և այլ ընտրեալք յայս
վարեցան. զխորըս քննել ամէն ի
մաստ արարչու թէ:

Ի այց ոչ մուլար առասպելաւք խաբո
ղական. այլ ճշմարիտ յստակ մտօք
և մաքրական:

Ո՞վ գրէ՛ պողոս 'ի թո՛ւխթն հռոմայա
կան. թէ զարարի՛չն արարած ո՛վք մար
դի՛ք ծանեան:

Բ. 11 Տեթանոք 'ի յայ մուրեցան.
Ե յարարէն զգործըս մերժեալ ժը
պըրհեցան:

11 ան այսորիկ լուսոյ մտաց խաւա
րեցան. Ե յաղճատանըս պառաւանց
գոլով անկան:

Թողից ասել զյեմարս Տոգով որք
խաբեցան. Ե զոր սկսայ դարձայց ի
մոցըս գովասան:

✠ Են Եակոբնք յիս պատուական. Ե
բազմազան. ոմանք նուազք Ե այլք
պայծառ բոցա նման:

Յաչըս մարդկան են յոգնակի Ե ան
թուական. բայց արարէն 'ի թիւ
անկեալ անունեցան:

Որք օրինակք են արդարոց 'ի յարու
թե. զի կէսք նուազք այլք առա
ւելք պայծառանան:

Կայ այլ իմաստ ծածկեալ սորանք
խորհրդական. որ իմաստնոցէ լսե
լեաց հաւանական:

Օ ի թէ եթից թիւ աստեղաց մո
լորական. է օրինակ յայսմ աշխարհի
որ անցական:

Ե օթն անգամ շրջապատեալ այս հա
զարամ. անիւ 'ի դուբն ընկըղմելով
յետ կատարման:

Ի սկ բազմութի անմոլարիցն որ ան
շարժեալն. ութերորդի անթիւ դա
րուն որ յաւիտեան:

Որում ոչ ամբ և ոչ ամիսք են թուա
կան. ոչ ժամանակք և ոչ մասուկք
ժամանակեան:

Ոչ հազարաց շրջապատումն բիւր
անգամ. և ոչ բիւրոց բիւրապատիկ
բիւր հազարեան:

Օ ի մի օրն այն է աներեկ և ան
վաղձան. համայապծառ և ան ստո
ւեր արփիական:

Ոչ կարօտի աշխարհ առ տիւ արե
գական. և կամ լուսնիւ աստեղք ՚ի
լոյս գեշերական:

Օ ի լուսաւորք իւրեանց լուսոյն
խաւարանան. յորժամ ծագէ լոյսն
անմատոյց անութի:

Իւր փոփոխի այս աշխարհի կարգ ամ.
՚ի հնութի նորոգելով որով գրեցան:

Իւր գալարիմ որպէս կոնդակ կտա
կայգրեան. կամ մագաղանթ յորժամ
՚ի հրոյ հոտ մերձենան:

Օ ի վարագոյրն իմ աթոռոյն ար
բայական. որ քան ծածկեալ է յաշ
խարհէ այս նիւթական:

Լու մինչ կամի յայտնիլ ծածկեալ
լայն էական, բառնան 'ի բաց զին
սպասնորք աննիւթական:

Պայ իջանէ մեծ թագաւորն աչե
ղական. յայտնի անէղն էից հանուրց
որ եղական:

Յարուցանէ որք են մեռեալք 'ի գե
րեզման. նստի աթոռ ամային դա
տողական:

Տալով բարեացն անճառ բարին
արքայութի. չարեաց ըզ չար հուր
գեհենին միշտ յաւիտեան:

Յայնժամ և զին նոր նորոգէ զար
մանազան. և զլուսաւորս իմ պանծա
ղի յոյժ հրաշական:

Ոչ 'ի պիտոյս շրջագայից որպէս և
այժմ. զի անդ մի տիւ ոչ գոյ գե
շեր հատողական:

Երոյ երկնից նորոյ երկրի որք
նորանան. տարերց բառից որք ընդ
նորօք պարփակեցան:

Օի ակն ունին որք ընդ գլխոյն
ծառայեցան. ազատանալ գլխոյն ին
քեան ազատութի:

Ըրդ այս բանի սբ օաղմոսաց երգոյ
դաւթեան. զգործս արարչին իմ խօսե
ցայ ետորանբան: 17 թի 272 ԼԻՐ

Երկնք պատմեն զգործս արարչին
յոյժ լուելեան. և զարարածս հասաա
տու թե՛ անձայնական:

Ինդ որս և են ըսպասանորս եմ՝ բա
նական. որ ՚ի դեմնաց երկնից գրեցի՝
սական զայս բան:

Վայիմ յերկին և նկատեմ զայս ամ.
և փառքս տամ անեղ բնութե՛ն ա
րարչական:

Նշեալսքի որոյ. ՚Ի խնդրոյ տեսան արիժ
որոնց.

իշտ էիդ անեղ բնութե՛ն
բնանորեցան. ան եղիդ ան
մահութե՛ն հետևեցան.

Խորին խորհուրդ անծին
անուն պարփակեցան. և որդոյ ծընե
լութինն ոչ ճառեցան.

Ի հօրէ բխումն հոգոյդ ոչ բնեցան.
և հոսման որդոյ առումն ոչ պատմեցան
Թէ զի արդերրեակ և մի գոլ ծա
նուցան. բայց թէ զի՛նչ է քո բնու
թե՛ն ոչ յայտնեցան.

Ղրարածք պատմեն ըզգործս որ է ա
ցան անմարմինք և մարմնականք որ
գոյացան:

Բոպէից քառեց տարերք որ տարրա
ցան. սերելք և հակառակք որ միացան
Բարձրագոյն հոլք անմահեց որբոց
հրացան. հրեշտակաց դառք իններեակ
հոգեացան:

Դամուցմեր ունող ինքեանս լոյսք
այլ ցուցան. եօթնակի մոլորական որ
կարգեցան:

Շարունակք անշարժ շարժունք շա
րադրեցան. յոր մոլարք ոչ մոլորեալք
մոլորեցան:

Կառուցեալք անշարժ բնութեամբ
բայց շարժեցան. շարժելոց ազդեն
շարժումն որ փոխեցան:

Իսկ վերինքն որք անմոլար զարդ
կառուցան. կենդանիք երկոտասանք
անունեցան:

Բնգ նոսին ստորակայքս հաստատե
ցան. սեռք և ազգ եռատրոհեք որո
շեցան:

Սոյնք իյօգս յօդապարիք որ պա
րեցան. երկրունորք և ծովայինք բա
ժանեցան:

Կենդանիք ամենեքեան որք սերե
ցան. քում ահեղըդ հրամանաւդ
ներդործեցան:

Լ՛ դամեան սեռք մարդկային որ ըստեղծան. 'ի պատկեր աննմանոյդ յօրինեցան:

Լ ուսատիպ զարմանազան նկարեցան երկնաւորն և երկրայինըս զուգեցան.

Լ՛ դրախտին անմահութե՛րն տնկեցան. 'ի պտղոյն մահու կերան և մերկացան:

Ս որն ադամ հնոյն ադամայ որդիացաւ. 'ի կուսէն ան և մարդ նոր խառնեցաւ:

Լ՛ րրակի՛ անձառապէս յոյժ միացաւ և բնութիւն երկաքանչիւր ո՛չ շփոթեցաւ:

Լ՛ ամեալքն 'ի մի՛ լրութեք բնութե՛ց չբաժանեցաւ. և յերկուցրն միութե՛ն ո՛չ քակտեցաւ:

Ս ա ան նոյնէ և մարդ որ մեզ ցուցաւ. 'ի յերկրն 'ի մեջ մարդկան մարդ շրջեցաւ:

Լ՛ ջ յաշխարհ և 'ի հօրէ՛ն ո՛չ մեկնեցաւ. ել առ հայր և յաշխարհէ՛ն ո՛չ հեռացաւ:

Ս ա 'ի խանջ վս ադամայ բւեռեցաւ. ճաշակեաց ըզ մահ մարմնով զոր ըզդեցաւ:

Լը անձնոյն էր և մարդ որ խաչե
ցան. գնողն 'ի կեանս եղեալ 'ի մահ
կաման տունան :

Օ ի ան մահ բնութքն իւրով ոչ
մահացան. այլ ի մով մարմնով մե
ռան մահկանացունան :

Ե խեալ դուռն գոխոց խորտակե
ցան. յորժամ եջ 'ի նոր տապան և
Թաղեցան :

Յարուցեալ երրորդ անուր որպէս
գրեցան. մետասան առաքելոցն եր
կեցան :

Սոյն յերկինս ուն և էջ նա վերա
ցան. ընդ աջմէ ծնողին իւրոյ նա
բազմեցան :

Բայց գայցէ անձառ փառօք ուն
ցուցան. 'ի յերկնսցըն հրեշտակաց
մինչ համբարձան :

Եզդէ փող մեզ յարութե՛զ զոր խոս
տացան. դատաստան յանխտենից որ
ծանուցան :

Ե մա փառք այժմ յանխտեան որ ըն
Թացան. և անկէա յանխտենին որ
կայացան :

Շարագրութիւն հոմերական
 վիպասանութեամբ. Սակս հայ
 կազանցն սեռի. և արշակու
 նեացըն զարմի. Ի սկզբանցըն
 մինչև 'ի վաղճան. Ըն ասա
 ցեալ ներսեսի եղբօր կաթու
 ղիկոսի հայոց. տր գրիգորեսի.
 յիւրականսըն նախնիս. Ի համ
 բականութեան ելովտիս:

ԱՐՏԱԳԱՆ ԷՅՕՐՆ ՈՐԻԻ.

Տառուցանել զվարձ ծընող Ե.

Եւ անդրադարձ փոխարին Ե.

բազում երկանցրն պատշաճ Ե.

Բայց սակայն ոչ է վարկպարազ Ե.

այլ զօրութի և ըսա կարգ Ե.

Եւ այս է ըստ օրին Ե.

սոյն ասացեալ սողոմոն Ե.

Սընդեան անըզգամ Ե.

վճիւ հատեալ թէ կորրիչ Ե.

Իսկ հնազանդեալըն զաւակ Ե.

սահման եգիբ նա ըզ բար Ե.

Բան զի երկրորդ յետ արարչ Ե.

ծնելոյ ծընող պատճառ աս Ե.

Ս այսորիկ ոչ յիշեց Ե.

զանկարութի ամենայն Ե.

Ս անկատարըս հասակ Ե.

և վս ուսմանն ան հրպել Ե.

Չ Օ ի հրահանգից վարժարան Ե.

չեմ տակաւին ներկուռ բան Ե.

Յ աթենականըն քաղաք Ե.

զանձս իմաստիւք ոչ կրթեց Ե.

Օ ոմանց պատմել յոյժ գոյլել Ե.
 զարիու թիսըն պանծալ Ե.:
 Օ ոմանց ճառել ըզ գործ բան Ե.
 և զվատ անո՛ւնս 'իյաշխարհ Ե.:
 Օ հ որ բարոյն է ըղձալ Ե.
 առ 'իբարեաց նախանձ շարժ Ե.:
 Եւ որ ջարին խընամ տան Ե.
 յօրինակաց աստ կշտամբ. Ե.:
 Օ որ կարճաւօտ և ըստ կարգ Ե.
 շարադրեցինց 'իյայս տառ Ե.:
 Բզ վեր ծանօղըդ մաղթել Ե.
 գեր բան ըզ կարըն ջխնդրել Ե.:

Ս Իդատանս-Ե՛ք նախնի. ըստ հոմերի պիսեալ
 Ի վերտարս.

 ստանճօր սկզբնաւ որ Եալ.
 բանես զբանն սկիզբն եդեալ: Եալ:
 Ե յնոր ընդ հօրէ կացեալ Եալ.
 անեղապէս գոլով ծնեալ: Եալ.
 Ո՛չ ժամանակ անդր մըտ Եալ.
 ո՛չ 'ի ծոցո՛ւն իւր բաժան Եալ.
 Ո՛չ նախնական գոյիւ ստեղծ Եալ.
 ո՛չ պատուակցօք գերազանց Եալ:
 Եւ միաժին որդի ծըն Եալ.
 լոյս 'ի լուսոյ հօրէ ծագ. Եալ:

AM

Լ՛, զգ ըստ ազգն՝ գող բաժան եալ.
 յորդոցն իւրոց որ էր ծըն եալ:
 Իսեմայ եբեր սեր եալ.
 եբրայեցի՛ք են անուան եալ.
 Ուստի փրկիչըն մեր ծըն եալ.
 յաբրահամեան տոհմէն յայտն եալ.
 Իշւ ՚իբամայ քանանել եալ.
 և զանիծից մասն ընկալ եալ.
 Յորմէ ծընունդըք խաւար եալ.
 առ ՚իլուսոյն երկնից ծագ եալ.
 Իսկ աբեթի՛ զմեզ վիճակ եալ.
 նախ ըզ գոմեր եղև ծըն եալ.
 Իշւ ՚իսմանէ՛ գողով յայտն եալ.
 այնոր Թերակըն կոչեց եալ:
 Ծնընդեամբ անդուստ իսկ յիշեալ.
 և Թորգոմայ սա հայր եղ եալ:
 Յորում մովսէս ազգաբան եալ.
 և աստանօր զմերսըն Թող եալ.
 Լ՛, յի Թորգոմայ ըզ հայկ ծըն եալ.
 յորմէ և հայկ մեք անուան եալ:
 Յաշտարակին մին սաեղ եալ.
 յեթանաանիցն որ զնա շին եալ.
 Իտրոհական լեզուակընլ եալ.
 հայք ՚իտորոյ մասին հաս եալ.
 Որոյ յաշխարհըս մեր եկ եալ.
 և ծընընդօք ըզ սա լըջ եալ:
 Լ՛, ըս

Լ՛րամանեակ անդրանկաց եալ.
 որով արմէ՛նք մեք կոչեց եալ.
 Քան զի յաղթող ազգաց եղ եալ.
 և քաջութի անուն առ եալ.
 Եւ ՚իսմանէ կադմոս ծըն եալ.
 այն որ զբեւայն գալ զեկուց եալ.
 Օ որ և հայկենըն ծանուց եալ.
 արեաբար զդեմի հար եալ.
 Ի զլայնալիճըն լի քարշ եալ.
 և շէշտ կրծիցն ըզ թափանց եալ.
 Լ՛յս գովեստի արժանաց եալ.
 նահապետի՛ նախնի գործ եալ.
 Լ՛րմանակայ որդի եղ եալ.
 որ արմայիս էր անուան եալ.
 Յարմայիսայ գողով յայտն եալ.
 այնոր գեղամըն կոչեց եալ.
 Ի գեղամայ հարմաեղ եալ.
 և ՚ի հարմայ արամ ծըն եալ.
 Եւ այլ բազում գոն համար եալ.
 որ ՚ի սոսանն յարմար եալ.
 Օ որ աւելորդ թուի վարկ եալ.
 ծուրագունից լուր ծանրաց եալ.
 Ի այց այս նոցա անգէտ չեղ եալ.
 որ զբերթողի՛ն տառ վերծան եալ.
 Քան զի պատմէ թագաւոր եալ.
 զանուն պարոյր նախա դաս եալ.
 Եւ

Մ

Մ

Եւ ըզ տեգրան 'ի վերջ յանգ եալ
 զոքունս 'իմէջ սոցա կարգ եալ
 Օ արայն բնութի՛ք գեղեցկաց եալ
 Եւ զայլ հրաչայն դիմօք վառ եալ
 Եւ զայլ բազումն շարագր եալ
 յարշակունիսն հասուց եալ
 Յարբահամէ ազգաբան եալ
 յորմէ քետողն եղև ծըն եալ
 Որ զանետիսն հաստատ եալ
 յորմէ ազգաց Թագաւոր եալ
 Լ'ըդ 'ի սորին զարմէ սկս եալ
 պարթեական տոհմ անուան եալ
 Ուստի արշակ Թագաւոր եալ
 արշակունի ազգն ցեղ եալ
 Եւ ըզ քաղաքն պահառ եալ
 պահաւունիք անդ կոչեց եալ
 Ս'ի ազգ մի ապետ եալ
 ար և ելեանց կողմանց տիր եալ
 Օ աղեկսանդրեանսն փախուց եալ
 'ի դարեհին գահու նստ եալ
 Եւ սորա այսպէս քաջաց եալ
 և գերագոյն յոգունց եղ եալ
 Օ արքունական Թագն ըստաց եալ
 արտաշիսի որդոյ Թող եալ
 Որոց փոխան գողով նստ եալ
 այնոր արշակ մեծ անուան եալ

ՃԺ

Բ զ պատերազմ ազանց վան եալ
 զընդ դիմամարտ յաղթահար եալ
 Եւ Լեղբօր ձիր պարգև եալ
 որ վաղարշակն էր անուան եալ
 Օ հայաստանեայս աշխարհ տուեալ
 Լաստանօր Թագաւոր եալ
 Որոց զօրօք բազմօք եկ եալ
 մակեդոնեանց յաղթող գտ եալ
 Օ արքայական գահ յօրին եալ
 Լնախարարն հաստատ եալ
 Քաղաքական օրենս եդ եալ
 Լ բարիօք կարգաւոր եալ
 Լ Եւ յետ ամաց ինչ վաղճան եալ
 մեր արշակայ Թագաւոր եալ
 Լ յնոր զպոնտոն գորով գեր եալ
 Լ յաղթուեալ նշան Թող եալ
 Օ ի անարե՛ արճան առ եալ
 յեզր ծովուն մեծ ի կանգն եալ
 Լ Եւ զեռնական արեամբ մի եալ
 տիգաւն ըզ Թափ իմն անցուց եալ
 Օ որ Լ յունացն զայն տես եալ
 իբր այ երկրպագ եալ
 Որք այժմ ըզ մեզ գոն տղարտեալ
 զանթագաւորքնս պարսաւ եալ
 Ի այց մեր ՚ի յայս իչ պանծաց եալ
 զի ըստ մարմնոյ գո՛ ներգործ եալ

ՃԵ

Լ՛յլ այս քաջն՝ վաղճան հաս եալ.
 արտաշեսի մերոյ նստ եալ:
 Եւ յերկրորդին գահ չհաւան եալ.
 ըզ նախնականնն յափըշտակ եալ:
 Սա զօրս անթիւըս ժողով եալ.
 ըստ քարադէզըն կարկառ եալ:
 Եւ յար և մուտըս խաղաց եալ.
 և զլիւդացոց արքայն կալ եալ:
 Օ ընթանուր ծով հնազանդ եալ.
 և ըզ ցամաքըս նուաճ եալ:
 Քան զաղէկանդը վեհեղ եալ.
 պօլիկրատեաց գովաբան եալ:
 Որ նետաճիգ զօրացն եղ եալ.
 և զմիջօրեա՛ մըթացուց եալ:
 Եւ այլ յորո՛ւնս արեաց եալ.
 և զկրիւտօսըն տապակ եալ.
 Յիւրոց զօրաց գողով խոց եալ.
 յորմէ վաղճան մահու առ եալ:
 Լ՛պայ տիգրանն թագաւոր եալ.
 այնոր միջինըն կոչեց եալ.
 Բ զյունական զօրսըն հար եալ.
 ՚ի պաղեստինա՛ արշաւ եալ:
 Բ զգաբեանըն փախուց եալ.
 և զմիհրդատ յինքըն կալ եալ.
 հռոմայեցոց զօրացն յաղթ եալ.
 և ըզ կրատոս մահացու եալ:
 Ի

ՃԼ

+

ՃԽ

Ինք Տերովդէս խաղմ արար եալ
 զեղբօր որդին իւր սատակ եալ
 Եւ զփրկչական լուրն լու եալ
 Երդձական նամակ գըր եալ
 Ի փոքրագոյն քաղաք իւր գ ալ
 Ե բժըշկել զինքն ախտաց եալ
 Եւ Եւ Եւ խոստովան եալ
 Ե անդրանիկ հօր դաւան եալ
 Արում զերթանն ոչ յանձն առ եալ
 Քայց անդրա՛ դարձ Թխթին յը եալ
 Երանն այնմիկ ասաց եալ
 որ հաւատանյն յիս ոչ տես եալ
 Վան զի զյինէն գող ասաց եալ
 մարգարէեցըն վկայ եալ
 Ի տեսողաց զիս անարգ եալ
 Ե յանտեսից երկրպագ եալ
 Եւ տ հրձուիմ ես ցնծաց եալ
 Թագաւորաւո իմ պանծաց եալ
 Օ ի քան զԹովմանս յառաջաց եալ
 զերանութի մարդկան բեր եալ
 Իայց նախարարքն անդրէն դարձեալ
 Ե ըզ նամակն առ նա՛ տար եալ
 Եւ հաւատչեա՛ յոյս խոստաց եալ
 զաշակերտին գալն ասաց եալ
 Ի սկ տորն մեր զիւրսըն լըց եալ
 Ե զհայրական կամն արար եալ
 Եւ

ՃԿ

Բ զ սա տիրան փոխանորդ եալ.
 որ իւր եղբայր Տարազատ եալ.
 Եւ յաղթական գործ կատար եալ.
 Տանգարտութիւն թագաւոր եալ.
 Օ կենցաղական կեանքն Տատ եալ.
 Ի ձեան Տիւնոյ վաղձան առ եալ.
 Երոյ եղբայրն ըզ թագն առ եալ.
 այնոր տիգրան ըզ վերջն առ եալ.
 Երիւթեց ոչ Տեռե եալ.
 յիշատակն չարժանաց եալ.
 Սակայն ամաց յորունց կաց եալ.
 խաղաղական մաս ընկալ եալ.
 Եւ ընդ սորա վաղարշ նստ եալ.
 որ էր որդի իւր սիրեց եալ.
 Բ զ բարայիւնն զոր Տար եալ.
 Եւ թաշապէս անդ վաղձան եալ.
 Ուստի խորով թագաւոր եալ.
 Եւ ըզ վրէժժ Տորն պահանջ եալ.
 Օ որոս բարումն գումար եալ.
 զՏիւնսականսն նուաճ եալ.
 Եւ Եպարոսից յաղթող գտ եալ.
 յամբումէ ապատակ եալ.
 Եւ զարտաշէրն անձկացուց եալ.
 մինչ ի Տընդ-եկոս փախուց եալ.
 Օ արտե անայ իրեն խնդր եալ.
 զոր սնանեանն էր ըսպան եալ.
 Որոյ

ԳԺ

ԺԽ

Ար և շնորհօք նորին լըց եալ
 որպէս անդուստ գորով ծըն եալ
 Օ ի զհակառակսն ներ գործ եալ
 իյազգմանէ չարին եղ եալ
 Ար իբարիս զայն փոխարկ եալ
 իխաւարե մեզ լոյս ծագ եալ
 Օ որ նախասցեալըն կատար եալ
 շուն ի շէղջի գառըն ծըն եալ
 Լոր միջ արքայն զուարճաց եալ
 ընդ անակայ խորհուրդ առ եալ
 Եւ զօրս անթիւըս գումար եալ
 ըզ վրէժ արեանըն պահանջ եալ
 Օ պայմանըն գող ուխտին յեղ եալ
 և զթագաւորըն խողխող եալ
 Եւ ինքն և իւրքն ամէն մեռ եալ
 պատանեկաց երկուց զերծ եալ
 Գրեգորինս միումըն և եալ
 որ ի կեսնըն եղև տար եալ
 Լ ծապանչա առըն դիպ եալ
 զոր քրեստոնեայ կրօնիւք վարծեալ
 Արոյ ամաց ինչ անդ կաց եալ
 ըստ աշխարհի ամուսնաց եալ
 Եւ յետ յերկուց որդոց ծըն եալ
 և յերկօցուց կամաւ մեկն եալ
 Մարիամու զկրտսերն առ եալ
 և յանապատըս հետև եալ

Իսկ անգրանկանն անդէն մնացեալ
 կենցաղական վարս ըստաց եալ:
 Իայց գրեգորի յուղղի անկ եալ:
 Լառ տրդատըն հետև եալ:
 Օ որ արտաճազդ ոմն էր առ եալ:
 Լ'իկայսեր գուռըն հաս եալ:
 Սա խոսքովն որդի եղ եալ:
 առ 'իքաջաց քաջ երև եալ:
 Եւ յաղթանդամ հսկայաց եալ:
 ուժեղ կարող ան յաղթ գըտ եալ:
 Ըրդ նորա անդըր ժաման եալ:
 Լոհարական պարտ վրձար եալ:
 Իմիասին պանտրխտաց եալ:
 յօտարութէ նշդեհաց եալ:
 Ս'ինչ դեռ տրդատըն զօրաց եալ:
 Լնոր երակլ անդանուան եալ:
 Քան զի զցլուց երկուց կալ եալ:
 միով ձեռնն զեղջիւրս թափ եալ:
 Քան զհռովդացին մեծ երև եալ:
 որ ըզ վզն Լեթկալ եալ:
 Եւ քան վերասոսն արեաց եալ:
 որ ըզ կճղակ եզին կորզ եալ:
 Ի զ կրկեսին մեծի դարձ եալ:
 ձիըն թացիկ կառա՛ վար եալ:
 Իսկ ներ հակին անդ հմտաց եալ:
 Լտրդատայ յերկեր անկ եալ:
 Ըրի

ԻԾ

ՅԻ

Բերաբար անդուստ վազ եալ
 ըզբաջընթաց կառքընկալ եալ
 Եւ ըզբառիցն երիվար աց
 զընթացս արգել յետ նահանջ եալ
 ԲԼ Ի պուղպայն պատերազմ եալ
 որ յեւրականն զօրաց մեռ եալ
 Բնդ Ի մեծի մարտին դարձ եալ
 որ եփրատայ յայն կոյս եղ եալ
 Բնդ փախըստեայս ջաճապար եալ
 երն վարին վերաճոր եալ
 ԲԼ զօրականն զէն առ եալ
 և ըզ ձիոյն կաղմած ստանձ եալ
 Եւ զանարին զայն գետ հատ եալ
 և ողջանդամ յայն կոյս անց եալ
 Սինչ բարբարոս խուժանն եկեալ
 յաշխարհ յունացն բնակ եալ
 Օ երկերն ամէն ըզ բռամբ ւժեալ
 և ըզ բնակի՛չ ըն նուաճ եալ
 Ի Խոկղիտեայ հրաման տու եալ
 հռոմայեցւոց զօրացն հաս եալ
 Բնդ յորնականն խմբից դաս ուց
 առ որ տրդատն եղև եկ եալ
 Բացեալ դրանն ոչ ժաման եալ
 առ պարըսպո՛րն օթագայ եալ
 Եւ զի չգոյր դարման գտ եալ
 երիվարացն որ կերակր եալ

ՅԶ

Պէտ ակն 'ի վեր նոցին կալ եալ.
 տեսին անդ խոտ յարաբարդ եալ.
 Յորում տրդատուն յեռաց եալ.
 'ի բարձրաբերձն բարձրաց եալ.
 Եւ դեհադէզ ըզ խոտն հոս եալ.
 զյնչեանն ըզ կնի 'ի զօրսն արկ եալ.
 Ի սկ բարբարոսն պանծաց եալ.
 մենամարտէլ յարքայն յղ եալ.
 Օր նայ լուեալ և զարհուր եալ.
 բուարատակ արքայն բեկ եալ.
 Եւ զայս նորա հըրատարակ եալ.
 յամենեցուն յունկըն հընչ եալ.
 Կայսերակերպ ասէ պճն եալ.
 որ ներհակին դէմ մարտուց եալ.
 Ի կիհանէսն այն մատուց եալ.
 առ որ տրդատ պանտը խտաց եալ.
 Ընհոգանալ արքային և եալ.
 'ի յայնմ իրէ նմա ասաց եալ.
 Պեցազնական մանկան դեպ եալ.
 յարչակունոյ զարմէ սեր եալ.
 Օգործ դայդ դեւրեան նա վճիրեալ եալ.
 որպէս հողմոյ զխուիւ հոս եալ.
 Օ երեկոյեանըն գործ պատմ եալ.
 զոր առ նոսին հրաշագործ եալ.
 Եւ ըզ նախկինսն արեաց եալ.
 զոր իւր յինքեան յատուկ տես եալ.
 Ըպա

ԻՄ

Սուտի 'ի հարց փորձ մատուց եալ
 և տանջանաց սկիզբն արար եալ
 Գայլ 'ի բերանն յայն եղ եալ
 որով յս խոստովան եալ
 Լղեայ արձանն յողնն բարձ եալ
 այնու հանդերձ վերամբարձ եալ
 Լախատանաց ջրով տանջ եալ
 ընդ վայր արկունն փողով հոս եալ
 Բնդ գարշապարտն հեղուս եալ
 և ընդ երկիր ամեցուց եալ
 Լորին կարթիցն գել արկ եալ
 նայ և ըզ ծուկսն յօշոտ եալ
 Լու եղեգամբ զկողքն քեր եալ
 և արտասուանցն անաւթ բախ եալ
 Բնդ քաղցր օդոյ աճիւն ծծ եալ
 փօխան ջրոյ քացախ արբ եալ
 Ի տատասկաց վերայ պարզ եալ
 որակութբ արեան ներկ եալ
 Գարձեալ զկապար եւացուց եալ
 և ընդ հագագսն ստոր արկ եալ
 Լու այսոք իւք ոչ շատաց եալ
 այլ և զոտին միոյ կախ եալ
 Լրկոտասան կրիւք տանջ եալ
 ապա 'ի խոր վիրայն արկ եալ
 Օ ի չե ասեն պարտ դմա կ եալ
 մահապարտի որդի եղ եալ

ա

բ

գ

դ

ե

զ

է

թ

ժ

Ժ

յԺ

Սաղմոսին երգ աստկատար եալ.
 որ վասըն տնէր ասաց Օ եալ:
 'Ի գուբ մահու զիս իջուց եալ.
 'իխաւարի նսեմաց եալ.
 'Լորդ այնպիսի տեղ նա տե եալ.
 հընգէ տասան ամ համբեր եալ.
 Յանձական խնամոց պահ եալ.
 զիժից քարբից գըլուխ կոխ եալ.
 'Ի հրեշտակաց է պատուեր եալ.
 բառնալ ձեռամբ վերամբարձ եալ:
 Մինչև եղև լըրումն եկ եալ.
 խաւար մեղացըն փարատ եալ:
 Յարեմտից լոյսըն ծագ եալ.
 և զար և ելս լուսաւոր եալ:
 (Որիորդացըն հետև եալ.
 փեսաւէրին թիկունս հա եալ:
 Օ հուփսիմէն գեղեցկաց եալ.
 որ քի էր հարսնաց եալ:
 Չայն առ արկեալն 'ի գուբնեկեալ.
 սիրոյ տարփմամբ զայս ասաց եալ:
 'Ի զ պատերազմն ասէ վան եալ.
 զիչխանն առիթ մահու ընկա՛ եալ.
 Օ երկիրըս քո խոպանաց եալ.
 իմ կուսական ճգամբ հերկ եալ.
 'Ի պետրոսեանցեմբ առաք եալ.
 քարողակցիդ փրկան եղ եալ:
 'Լորդ

✠

ՃԵ

Լորդ ան ճաճանչ վայրեդ ել եալ
 զբանն լուսոյ ընդ քեզ առ եալ
 Իյանդատան քո սերման եալ
 որ անապատեր ծարաւ եալ
 Օ որ շուշանաց վորդեց բուս եալ
 ցողով արեամբ մեր ուող եալ
 Յորում ըզ հօտ քո արած եալ
 անուշահոտ ծաղկօք բուս եալ
 Իդալարոջ վայրի բնակ եալ
 և առ կենացն ջուրսն հանդ եալ
 Լորդ մինչ նոցա վաղճան առ եալ
 յետ յաղթութե մարտին եղ եալ
 Իբարկութե տն հար եալ
 տրդատ ՚ի ինոյ յեղա փոխ եալ
 Իստ բաբելայն արքայի և եալ
 անասնաբար խայտառակ եալ
 Յեղեգնաշամբ վայրին երթ եալ
 ընդ համացեղսն օթագայ եալ
 Եւ և յորունց դիւաբախ եալ
 սախարարացն յիմար եալ
 Բարամբ զանձինրս կոչկոճ եալ
 և առամամբըք պատառ եալ
 Ուստի գթած հայրն ոչ տե եալ
 միշտ բարկութե ըզ մեզ խրատ եալ
 Ոչ յաւիտեան ոխըս պահ եալ
 և ոչ իսպառ նա՛ բարկաց եալ
 ԼՅԼ

ԵԼ

✠

Եւ արքային քեռ երև եալ
 խոսրովի դուխտ կոյս անոճան եալ
 Եւ քաղէտից այնմ ասաց եալ
 զայն որ ՚ի խոր վիրապն արկ եալ
 Որոց տեսլեամբքն զարհուր եալ
 Եւ զնսխարարն առնա՛յ յը եալ
 Խնդիր սրբոյն աճապար եալ
 ՚ի յօգնութի նոցա՛ հաս եալ
 Եւ ժինչ գալուստ սրբոյն եղ եալ
 գան ընդ առաջ դեւաբախն եալ
 Թագաւորն խոզաց եալ
 Եւ նախարարքն անզգայ եալ
 Սրբոյն զաղէտն զայն տես եալ
 Եւ արտասոճաց վրտակ հոս եալ
 Եւ ՚ի յերկնն շա նայեց եալ
 գալ ՚ի յիմաստ նոցին խնդր եալ
 Եւ ՚ի հընժանս օթագայ եալ
 զմարմին սրբոցն անդ անփոփ եալ
 Օբանըն կենաց վարդապետ եալ
 զկաթըն տղայոցն ոգւով Զամբ եալ
 Ընդ Ետեսիլ ամար եալ
 ետես յերկնից լուսոյ ծագ եալ
 Օայագայիցըն ծանուց եալ
 Եւ ներկայիս իմաստաց եալ
 Եւ Եւ զարքայն անասնաց եալ
 ՚ի մարդկային բնութի փոխ եալ

Ե, որ դանիէլ հրաշագործ եալ
 որ յառելծուց գբէն ապր եալ
 Խորհուրդ կենաց ՚ի կեր արկ եալ
 յածայնոցն մեծար եալ
 Օ ի հօտապետ հօտիցն օծ եալ
 զայնոր հօտին փրկանք եղ եալ
 Լ. յ. նորաձէ հովուին առ եալ
 զիւր նորակերտ հօտն և զընտր եալ
 Իյեփրատայն յափըն հաս եալ
 և զանարին գետ դարձուց եալ
 Կարկաջահոս շրջան առ եալ
 լայնատարած դաշտ ծաւալ եալ
 Բ զ նորոգոյն հօտն անդր ամ եալ
 զօծման հոգոյն իւղըն հեղ եալ
 Երկնից լուսոյ սիւներև եալ
 արեգական գերազանց եալ
 Ե, որ յորդանան եփրատ եղ եալ
 ձայն հայրականն աստ վկայ եալ
 Երրդեգրութի վերա կոչ եալ
 զորդես մարդկան յեդեմ դարձեալ
 Օ ամենեսեան լուսազարդ եալ
 կենաց հացիւրն կերակր եալ
 Օ մեհեանրս դիցըն կործան եալ
 խորանս լուսոյ անթիւ կանգն եալ
 Սեղան գառինըն յօրին եալ
 ՚իքաւուրթի պատարագ եալ

✠ Ի զ կոստանդեայ դարձըն լու եալ.
 որ էր հռոմայ Թագաւոր եալ.
 Յայն ճանապարհ զօրօք ել եալ.
 եօթանասուն հազար ընտր եալ.
 Յառաքելոցն յաթու հաս եալ.
 սք ոսկերացն երկրպարդ եալ.
 Իյարքայեն պատուասիր եալ.
 հայրապետէն սերով պատու եալ.
 Օ գրեգորեայ վկայ եղ եալ.
 խոստովանող վեր ընկալ եալ.
 Եւ ըզ տրդատ փառաւոր եալ.
 որպէս հրաշիւք փոխակերպ եալ.
 Վս ահան խրատիւք խրատ եալ.
 Ե՛ի հաւանորս հաստատ եալ.
 Իյուխտ դաշանց միաբան եալ.
 Թագաւորացն երկուց եղ եալ.
 Յոսկիապատ կառս ամբարձ եալ.
 արքունատուր ձրրիւք լըց եալ.
 Ի մեծըն հայք անդուստ եկ եալ.
 ուրախալիր սրտիւ բերկր եալ.
 Ի նեկեայ ժողով դար եալ.
 գրեգորեոսըն կոչեց եալ.
 Յորում երթալ ոչ անսաց եալ.
 մի առաւել գողով պատու եալ.
 Օ առխտակէս փոխան յղ եալ.
 որ լւր որդի համանման եալ.

Եհ

✠

Օբան հաճատոյ անդ ուստ առեալ
 տանըս հայոց պարգևք բեր եալ
 Յորոյ հիման մէք հաստատ եալ
 անշարժապէս տրամադր եալ
 Լ՝ ընտի չեմք հաճան եալ
 որ զմի բնութի յերես հատ եալ
 Եւ սէբելի չեմք հնազանդ եալ
 որ մարդածին զկոյսն ասաց եալ
 Ոչ և տիգէս տեղի գըտ եալ
 որ ոչ ասաց մարմին առ եալ
 Լ՝ յլ մէք ՚ի հայր հաճատաց եալ
 և միածնին երկրպագ եալ
 Եւ ըզ հոգին խոստովան եալ
 ՚ի յերկուցունց յառաջ բղխ եալ
 Յերկց անձանց մին խոնարհ եալ
 և զադամեան մարմինս առ եալ
 Ինդ իւր ինքեան միացուց եալ
 և ՚ի կուսէն սրբոյ ծըն եալ
 Վ ուլին մարմնով կամաճ խաչ եալ
 և վասն մեր կամաճ մեռ եալ
 Երեք օրեայ նա՛ յարուց եալ
 և ուստի եջըն վերաց եալ
 Գալ միւսանգամ է խոստաց եալ
 և անվաղձան թագաճոր եալ
 Ի արեգործաց բարես տու եալ
 չարեաց տանջանըս հաաուց եալ
 Լ՝ ըր

ՅԴ

Լ՛րդ այսպիսի սեան խարըսխ	եալ
գրեգորիոս զհօտն իւր թող	եալ
Օ առխտակէս փոխան եդ	եալ
ինքն ՚ի մանեայ յայրըն ծածկ	եալ
Սըմա տրդատ յոյժ բաղճաց	եալ
լուսաւորչին իւր հետե	եալ
Ի զ ծիրանիսըն մերկաց	եալ
և զերկրաւոր թագն ընկեց	եալ
հովուապետին ան յայտ եդ	եալ
լուսոյն մերոյ լոյս ամփոփ	եալ
Ի հովուական դասուց թող	եալ
թափառականն յայր կարծեց	եալ
Օ ի որ փրկչին սպասաւոր	եալ
նորա զծառայն դիտապետ	եալ
Սրպէս զմովսէսն անքոյթեդ	եալ
զի մի պաշտօն ըզնայ առ	եալ
Լ՛րիստակէս սուղ ինչ կաց	եալ
և շաւղաց հօրըն հետե	եալ
Ի յանբարոյ առնէ սպան	եալ
ի թիւնաւան իւրում թաղ	եալ
Ս՛րդանէսի՛ փոխանակ	եալ
ի հայրենին աթու նստ	եալ
Ի նոյն շաւեղ ուղղեոր	եալ
իւրում հօտին առաջնորդ	եալ
Լ՛յլ մերասէր ազին եդ	եալ
զչարիսն ասեմ որ գործեց	եալ

Ի զ կնի որոյ թագաւոր	եալ:
խոսրով որդի իւր անուան	եալ:
Տօրն բարոյ ոչ նրման	եալ:
ամենայնիւ գողով յետն	եալ:
Լ՛րիու թեցն ոչ հետև	եալ:
և հասակաւ յոյժ յուաց	եալ:
Ու ատ և յետին այնպէս կաց	եալ:
և յետ սակաւ ինչ վրձար	եալ:
Լ՛նուն բարի ոչ ըստաց	եալ:
այլ նախատինք նախնեացն եղ	եալ:
Ի այց մինչ տրդատուն զօրաց	եալ:
նուաճելոցն ապրտամբ	եալ:
Որպէս աղուանքն արևել	եալ:
ուր գրեգորիսն առաջնորդ	եալ:
Լուսոյ բանին ոչ հանդուրժ	եալ:
չար բարբարոսքն խաւար	եալ:
Լ՛յլ շիջւցին զջահն վառ	եալ:
իշամշական ձիրն թաղը	եալ:
Լ՛մենայնիւ հարց նրման	եալ:
և կուսութիւն առաւել	եալ:
Ի վրթանայ որդի ծըն	եալ:
համբաւատիս քանչապետ	եալ:
Եւ տ խոսրովու տիրան եղ	եալ:
յաթուուն հօր իւրոյ նրստ	եալ:
Լ՛րիու թեց ոչ հետև	եալ:
այլ վատութիւն համբաւ	եալ:
	Ի այց

✠

նԺ

Զորժամ հանդէպ միմեանց կացեալ
 Թագաւորացն ընխազմ եղ
 Սէն 'ի նրպատ լերինն ել
 որպէս մովսէսըն պաղատ
 Որքան ըզ ձեռսըն տարած
 հայոց զօրացըն զօրաց
 Եւ մինչ 'ի վայր կոյս խոնարհ
 պարսկականացն ընդ դիմաց
 Ի այց պապ զազիր վարուք կաց
 Ե 'ի սրբոյն յանդիման
 Որում մահո՛ւ դեղ արբուց
 Ե 'ի կենաց աւտի հան
 Ընչ նա հոգոյն ակամբ յառ
 մինչ 'ի վաղձանըն հուպ եղ
 Օ ապագայիցն իր հանդերձ
 մերձակայիցըն ծանուց
 Զարշակունեաց զարմէ սեր
 Թագըն փառաց ասէ բարձ
 Եւ 'ի յազգէն լուսաւոր
 հովիւ բայց մի այլ ոչ նստ
 հայք 'ի հիմանցըն տապալ
 ազգաց բազմաց կոխան եղ
 Ե կեղեցիքըն խաւար
 մանկունք նորայ յազգըս գեր
 Կառայական ազգին ծըն
 հայոց ազատքըն ծառայ
 Եւ

✠
 ԷԾ

Եւ քանանու զարմ անիծ	եալ
օրհնեալ զարմին հայոց տիր	եալ
Իսկ 'ի նեռին պղծոյն մերձ	եալ
արիական զօրացն ել	եալ:
Ի սմայելի ն տոհմին յաղթ	եալ
զերուսողէմ քաղաքն առ	եալ:
միս քաղումս մարտ եղ	եալ
հանդէպ միմեանց պատերազմ	եալ:
հռոմայեցոցն նուազ	եալ
'ի նետողացն յաղթա հար	եալ
Ետ այնորիկ յոյժ զօրաց	եալ
և զան հաւատօրն հալած	եալ:
Եկեղեցիք լուսաւոր	եալ
աշխարհ ամէն խաղաղաց	եալ:
Մինչև լրումն երկրի եկ	եալ
դատաստանին օր մերձեց	եալ:
Եւ պրտամբաց յերկրէ բարձ	եալ
և արդարոց թագաւոր	եալ:
Մինչ զայսպիսիս հոգով խօս	եալ
հրաժարական յերգ յօրին	եալ
Եւ մենեցոն ողջոյն տուն	եալ
'ի սրբութեցն հրաժար	եալ:
Ս հոգին մարուր օք աւանդ	եալ
'ի հրեշտական վեր ընկալ	եալ:
Որ յամբառնալն ծանուց	եալ
որք 'ի լերինս միայն աց	եալ:
	Իսկ

Ի սկ ըզ մարմնն ողբով քառ եալ
 'ի Թեղնաճան ըզ նայ տար եալ
 Յերգ հոգևոր պարաճոր եալ
 ընդ նախն հարցոն հանգուց եալ
 Սահայն պապայ պարտաճոր եալ
 վան այս չարեացս որ գործեց եալ
 Թեոդոսի ըզ նայ սպան եալ
 ըզ վրէժարեան սրբոյն խնդր եալ
 Ըրտաճաղչայ փոխանակ եալ
 յարշակունի զարմեցեղ եար
 Ի քաջութե գովաբան եալ
 մինչ տրդատայ համանման եալ
 Օ ի մինչ մանուկ յեւլ լադա՛ւ եալ
 առիւծս ոգո՛ւնքս կոտոր եալ
 Ըլլ երզ հինգ այր քաջաց եալ
 'ի յեօերաց վերա՛ սպան եալ
 Եւ այլ բազումն արեաց եալ
 սպա արքայ հայոց նստ եալ
 Որ ընդ եփրատ անդրաքայլ եալ
 և զաճաղակորն սատակ եալ
 'ի որ արայել աստերև եալ
 ընդ սկամանկոս գետըն վազ եալ
 Եւ զբիոնեաճ գերազանց եալ
 երկու և քսան կանկուն քայլ եալ
 Ի այց մանկաբար անմտաց եալ
 Թեոդոսի ըստահակ եալ

Խ
 Կ

Ըյամ շնորհի սովաճ տու

եալ:

սբըն սահակ օժընդակ

եալ:

Որ ներսէսի որդի ծըն

եալ:

համա նրման նախնեացն եղ

եալ:

Ըրդ երկոքին սոքայ ընտր

եալ:

եկեղեցոյ ամուք լըծ

եալ:

Օ բանի ակօսըն պատառ

եալ:

զինաստու թի՛րն սերման

եալ:

Սանուկս ուշիմըս ժողով

եալ:

նոր դպրութի՛ք այնու վարժ

եալ:

Որք թարգմանեցք հոգոյն

եղեալ

ըստ պտղոմայ 'ի նոյն շարժ

եալ:

Յաթենացոց քաղաքն երթ

եալ:

զիմաստու թե՛ ծաղիկս առ

եալ:

2

Որպէս մեղու թեօք բարձ

եալ:

եկեղեցիս հայոց բեր

եալ:

Ըյտե մովսէս դաճթի եղ

եալ:

և մամբրէիւ այլք հեաւ

եալ:

Ըյն քան շնորհօք վերին լց

եալ:

մինչ զի յունաց գերազանց

եալ:

Ի այց մեսրոպայ շրջապայ

եալ:

զամենեսին յուսաճոր

եալ:

Որաց աղոճանից գեր ըստեղծ

եալ:

հոգոյն շնորհօք առատաց

եալ:

Եկեղեցոյ կարգ յօրին

եալ:

և սքանչելօք վաղճան առ

եալ:

Ի ոյս իյերկնից վերածագ	եալ.
ի ձե խաչի մարմնոյն խաչ	եալ.
Ի այց ինոցոնց աւուրըս լ	եալ.
խոսրով անուն յարքա նստ	եալ.
Օ որ և պարսից ըզ նա կալ	եալ.
զվռամ շապուհ փոխան եդ	եալ.
Եւ յետ սոցա հայոց տիր	եալ.
պարսիկ շապուհըն կոչեց	եալ.
Լ. պա վերջինն վերջաց	եալ.
որ արտաշէսն էր անուան	եալ.
Ում նախարարքն ոչ հանգուրժեալ.	
ի յաղտեղի գործոյն եղ	եալ.
Թագաւորին պարսից մատն	եալ.
փոխան նորա պարսիկ առ	եալ.
Եւ ըզ սահանկ նբըն մերժ	եալ.
որ այսմ իրի ոչ հաղորդ	եալ.
Որում փոխան սորմակ նստ	եալ.
և փռքիչոյ զնա յաջորդ	եալ.
Լ. յւ նախարարքըն զղջաց	եալ.
առ հովուապետըն քաղցր եկ	եալ.
Լ. զերսական ձայնիւ մաղթ	եալ.
լինել տեսուչ նոցին դարձ	եալ.
Սակայն սրբոյն ոչ յանձն առ	եալ.
այլ զհրաշալին տեսիլ պատմ	եալ.
Որք տրամուխք մեծաւ լըց	եալ.
զկորուստ անձանց իւրեանց լացեալ.	
	Ի սկ

27

Ի սկ նա յաւանդեր որում ծըն եալ.
 Ի նոյն աւանդ մահուամբ լուծ եալ.
 Մահանացու յաշխարհ մտ եալ.
 անմահ յիշումն ինքեան թող եալ.
 Տեսիլ սորին աստ կատար եալ.
 Թագ և հովիւ հայոց բար եալ.
 Օ որ նափորտամբն եցոյց ծալ եալ.
 և գունդն ոսկի կտանով ծածկեալ.
 Մակայն սակաւ ամաց անց եալ.
 Թողըն սորին յառաջաց ել.
 Ըն որ վարդան վերաձայն եալ.
 ամային հոգով լըց եալ.
 Մամիկոնեան զարմէ սեր եալ.
 և սպարապետ հայոց եղ եալ.
 Օ եկեղեցոյ սիւն հաստատ եալ.
 վարն նորա նահատակ եալ.
 Մմա բազումք նիզակակց եալ.
 սբ նախարարք հանդիսաց եալ.
 Որք վարդագոյն արեամբ գըն եալ.
 զարքայու թերն խոստաց եալ.
 Օ որ թէ կամի որ հաւատ եալ.
 զեղիշային տառ վերծան եալ.
 Որ ցուցանէ զայս գործեց եալ.
 Ի յազկերտի աւուրս եղ եալ.
 Բզ գլուխն ոտիւքն ի բաց բարձեալ.
 զմեծըն փոքումք տարամերժ եալ.
 Օ հօ

ՀԵ

+

ՀԵ

Օ հօտըն հովու՛նօք սրոյ տուն՝ եալ.
 զգառինս գայլո՛ցն յափըշտակ եալ.
 Օ երեսասարդըս խողխող եալ.
 'իմարց գրկաց տղայք գեր եալ.
 Բզ կուսանս ոչ որ զգաց եալ.
 ծերք յաթոռոյ պատուոյ անկ եալ.
 Բզ քահանայսն 'ի սուր մատն եալ.
 զայրես նոցա՛ ոչ որ լաց եալ.
 Արպէս զԼո՛նդ ալեօք ծաղկ եալ.
 իմաստուԹբ՛ պայծառաց եալ.
 հեզըն սահակ պատարագ եալ.
 ոչ խրոյ փոխան այլ ինք զեն եալ.
 Սբըն յովսէփ հոգով մաքր եալ.
 և ոյք նոցին աշակերտ եալ.
 Ար զերկնային լոյսըն տես եալ.
 և պսակացն արժանաց եալ.
 Ստեփանոսի՛ համանման եալ.
 որպէս և ճայնըն վկայ եալ.
 Օ այս տեսուԹիրս գուշակ եալ.
 հարցըն մերոց նախ ասաց եալ.
 Բզ բարկուԹին անտի սկս եալ.
 և մինչ առ մեզ ոչ կատար եալ.
 Վան զի պարսից յայնժամ տերեալ եալ.
 տանըս հայոց Թագա՛նոր եալ.
 Սակա՛ն իշխանք ինչ ամրաց եալ.
 յամուր տեղին ըմբռնաց եալ.
 Եկե

ՀԻ

ԼԻԿԵՂԵՅԻՔ ՏՐՃԻՔ ԵՂ ԵՎԼ
 մանկուսք նորս ողբովք ցրու ԵՎԼ
 Պայծառ զարդուցըն խրթանց ԵՎԼ
 կտաւըն թուխ նշանակ ԵՎԼ
 Իսկ յետ ամաց այն ինչ անց ԵՎԼ
 Ժամանակացըն երկար ԵՎԼ
 Փոքր ինչ չարին աղօտաց ԵՎԼ
 Տայոց ոգի և շունչ առ ԵՎԼ
 Իագրատունեաց թագաւոր ԵՎԼ
 և մասնաւոր Տայոց տիբ ԵՎԼ
 ԼԻԿԵՂԵՅԻՔ ԼՈՒՍԱՆՈՐ ԵՎԼ
 նախարարաց գահնորոգ ԵՎԼ
 Դարձեալ մեղաց մեր զարթուց ԵՎԼ
 զՏարաւային ազգըն շարժ ԵՎԼ
 Որոց մահմէտըն մոլոր ԵՎԼ
 կոյր և կուրաց առաջնորդ ԵՎԼ
 Եւսի ըզ պարսից աթուռն առ ԵՎԼ
 արևելից տիրապետ ԵՎԼ
 Լ'պա՛ իմե՛զ հօւրն այն վառ ԵՎԼ
 և զընթանուրըս ճարակ ԵՎԼ
 Լ'յս ի վաթսուն թվականն եղեալ ԵՎԼ
 ամբ չորք յեսո՛ւն զերկիր մանր ԵՎԼ
 Եւ յետ սոցա՛ այլ ազգ եւ ԵՎԼ
 յանապատէ ինչ հեռաց ԵՎԼ
 կրօնից նորին հաւատաց ԵՎԼ
 մոլորելոյն ըզ հետ եղ ԵՎԼ

Ի՛նչ
 ✠

Համայն աղգին թուրք անուանեալ
 Իքսան և չորսցեղ որոշ եալ
 Որոյ և չամիներ, ոչ չամի եալ
 Բնութե թուրքն էր ոչ յաղթ եալ
 Լինեն արքուք գողանաց եալ
 զարգիք գործովք անասնաց եալ
 Օ իշխանութի տաճկաց առ եալ
 Թէ և կրօնիք հաճասար եալ
 Կը ընդ աշխարհս տարած եալ
 Ժովու յայս կոյս հանուրց տեր եալ
 Օ ոսկերըս մեր ըզ չորաց եալ
 զոր էր նախկն աղգաց ծրծ եալ
 Վ իշապ օրէն սոցա կը եալ
 և առիւծուց նրման մանր եալ
 Օ ի ՚ի համար թիւ ոչ անկ եալ
 անպարտ յարեանցըն զոր հեղ եալ
 Կամ ծառայիցն անգին գեր եալ
 և կամ յայտնին որ վաճառ եալ
 Կամ ըզ գոյից յախըշտակ եալ
 որք ընդ ձեռամբ նորին անկ եալ
 Որոց այնքան աղքատաց եալ
 որպէս յերկաթ գոլով կապ եալ
 Թողից ըզ չարըն մեծ աս եալ
 զհօգոց կորուստըն գործեց եալ
 Ի հաճատոցն ուրացուց եալ
 Կամ չար գործովք ապական եալ
 Բորդ

Ըրդ այսպիսի սրօք տանջ	եալ.
վասն մեղաց մեր դառնաց	եալ:
Ի սահակոյ սրբոյ սկս	եալ.
մինչև առ մեզ ոչ վըճար	եալ.
Իյաշխարհէ ծնընդեան ել	եալ.
ի հայրենեաց տարա մերժ	եալ:
Յերկիր օտար պանտըխտաց	եալ.
մինչ զի ըզ մերն մուաց	եալ:
Օ աշխարհըն մեր օտարք կեր	եալ.
մեք առաջի աչաց տես	եալ.
Ընմիտ ազգաւ զկծեցուց	եալ.
բայց ՚ի մեղաց ոչ որ դարձ	եալ.
Սախնի ակտու որ լոյս ծագ	եալ.
այն ՚ի միգի կայ խաւար	եալ.
Ըթուակալքըն հեռաց	եալ.
տարր աշխարհիկ շրջագոյ	եալ.
Տոհմոր թագիւն փառաւոր	եալ.
անարժանից ստորև եղ	եալ:
Որք աշխարհաց բազմաց տիր	եալ.
ի բաղցեղոց հաց մուրաց	եալ:
Սակայն բնութի ազգին պահ	եալ.
որ պալ հաւելկըն կոչեց	եալ:
Թէ և թագուն իմն ամ փոփ	եալ.
ուամիկ ազգաց միջի ծածկ	եալ:
Սխայն ինքեանց ներհուն եղ	եալ.
որ յայմ ազգէ գոյով սեր	եալ:

28

Որդի ըզ հայր փոխանակ	եալ.
մինչ և առ մեզ ըսհասուց	եալ.
Ի նախնական հորէ սկս	եալ.
Ի պարթեւէն լուսաւոր	եալ.
Սինչ ի վասակքս ջըն հաս	եալ.
այնոր արեամբ նահատակ	եալ.
Երմէ գրիգոր որդի ծըն	եալ.
մագիստրոս վերապատուն	եալ.
Ի ծային շնորհօք լըց	եալ.
խմաստու թք պայծառաց	եալ.
հորըն մերոյ նա հայր եղ	եալ.
ըստ մայրականըն միջնորդ	եալ.
Ի յարքայէն յունաց պատուն	եալ.
և նահանգուց յոքունց տիր	եալ.
հեսականաւըն ճոխաց	եալ.
և երկիւղիւըն զարդար	եալ.
Ի ստ հովերի տաղա չափ	եալ.
ըստ պղատոնի պերճաբան	եալ.
Եունականին ներհուն եղ	եալ.
յոքնխմաստիցըն մակաց	եալ.
Օ անձաշունչ տառ վերծան	եալ.
որ ըստ օրէ ինոյն կրթ	եալ.
և կեղեցիս վայելչաց	եալ.
Ի հայաստան աշխարհ շին	եալ.
Ի զ կրօնաստանըս յարդար	եալ.
ըզ վանականըս յանձանձ	եալ.

Օ ար

Օ արդիւնական անձն ընկալ եալ
 զվարդապետաց հոյ թողով եալ
 հայր ըստ յոբայ որբոց եղ եալ
 այրեաց զարանց խընամ ամ եալ
 Բ զ նիւթական գանձ ըստ աց եալ
 տնանկաց յանձինքս սերման եալ
 Օ ի մինչ գարուն հոգւոցն հասեալ
 բազմաբեղուն պտղաբեր եալ
 Ս ա այսպիսի վարուք կաց եալ
 ըստ անյ յուղ և որ եալ
 Ե ամանակաց ինչ յաջող եալ
 և առ նախնիսքն յաճել եալ
 Ե առանգ կենաց յետիւր թող եալ
 այս է զորդին բարեմասն եալ
 Պ ալ հաճունին յիւրմէ սեր եալ
 ի գրգորեանց շառաւ իղ եալ
 Ո թոյ վահրամ անուանադր եալ
 յառաջագոյնըն կոչեց եալ
 Մ ինչ դեռ զօրաց իշխող եղ եալ
 ի հայրենին յաթող նստ եալ
 Մ ինչ աշխարհի յօրէնս կապ եալ
 և ի խառնոցն արտակաց եալ
 Ք ան զի հոգոյնէր նոճեր եալ
 և ի նորա մասին հաս եալ
 Ի սկ յորժամ զայսոսիկ լուծ եալ
 զառըստորէս արհամարհ եալ

Ի ստ ամենայն իր փոփոխ

եալ:

մինչև անուշըն փոխադր

եալ:

Ապէս սողնոս վայրենաց

եալ:

ող կնի պողոս ընդ անաց

եալ:

Եոյն և վաճարամ նախ ասաց

եալ:

գրեցորնոս վերաճայն

եալ:

Քան զի մինչ իւրքըն կամեց

եալ:

Թէ առնովաւ զուարճաց

եալ:

Եւ ա զյիսուսին բան յիշեց

եալ:

Լայնորիւք զինքն խրատ

եալ:

Թէ որդք ոչ զանձն ատեց

եալ:

Եւ զկնի իմ խաչըն բարձ

եալ:

Եւ աշակերտ իմ ոչ եղ

եալ:

անճառ փառացն ոչ հաղորդ

եալ:

Օ այս ոչ բանիւ լոկ ասաց

եալ:

կամ ՚իսրտին խորհրդած

եալ:

Բաւ և գործովքք կատար

եալ:

Եւ երկնային ուղղին սկս

եալ:

Օ աշխարհական ձև մերկաց

եալ:

զիշխանական կամար լուծ

եալ:

Ի զ հեզուԹէրն կերպ առ

եալ:

ՂխոնահուլԹէ լուծն ըստաց

եալ:

Ի յիւրայնորն հրատար

եալ:

Եւ յանապատըս հետե

եալ:

համակրոնից հաւասար

եալ:

առաքենի վարուք կրթ

եալ:

Երեսնքս ան իտուէ խորհ եալ.
 ի գելերի՝ ինոյն տքն եալ.
 Կայութի ան քնն եալ.
 Լբողորով սրտիւն խնդր եալ.
 Ինդ ճանապարհն ամբիծ գնացեալ.
 Երանութե՛ց արժանաց եալ.
 Եանապատի՛ առանձնաց եալ.
 Ըստ յովաննու պահօք սըն եալ.
 Իայց չէր արժան լուսոյն թաքցեալ.
 Կամ քաղաքին անտես եղ եալ.
 Լ՛յլ յաշտանակըս բարձրաց եալ.
 Լ՛յն թանուր լոյս ծաւալ եալ.
 Օ ի մինչ յաւուրսըն յայն հաս եալ.
 Հայոց հովուանցըն վաղճան եալ.
 Տուն պետրոսեան իբաց բարձեալ.
 որպէս հեղեան այն ծերաց եալ.
 Արով յունաց ընդ մեզ չար եալ.
 այլում լինել թոյլ ո՛չ տու եալ.
 Օ ի անտերուսն ասեն եղ եալ.
 լիցին ի կրանըս մեր դարձ եալ.
 Եորժամ արքայն մեր կոչեց եալ.
 գագեկ անուն վերաձայն եալ.
 Լ՛յնոր ըզ կարս ի յոյնս տու եալ.
 Լ՛զ ժամընդաւ դղեակն առ եալ.
 Սանիւ մեծաւ գուն գործեցեալ.
 Ինչըս բազումս անթիւ ծախ եալ.
 Եալ

ՊԸ

✠

'Մա և ըզ կարս նախ ասաց եալ
 այն ըր խնդրոյ փոխանակ եալ
 Օ ի հովուապետ հայոց դարձեալ
 նստցէ յաթո՛ւն ունայնաց եալ
 Որոյ ըզձի՛ր այսր հաս եալ
 և մատանեա՛ւ ոսկի կնք եալ
 Սինչ ըզ վեհին հրաման առ եալ
 հարըս հայոց անդ ժողով եալ
 Լու միաբան խորհուրդ ած եալ
 զարժանա՛ւոր խնդրոյն գրտ եալ
 'Ի վերնակա՛ն խնամոց յայտն եալ
 յագարակի՛ գանձըն ծածկ եալ
 Լ յնոր ըզդեա՛լ և թաքուց եալ
 յանապատի լոյսն անփոփ եալ
 Ի՛նդ որ հանուրց կամաց հաճ եալ
 ա՛ւ 'ի խնդի՛րըն յորդոր եալ
 Օ գրիորիոս յառաջ ած եալ
 որ և վահրամ՛ նախաձայն եալ
 Ուստի նորա՛ զայն ծանուց եալ
 և 'ի պատուո՛ւն յետ նահանջ եալ
 Օ կնքն անարժան՛ այնմ ասաց եալ
 ընդ՝ ա՛յ միջնորդ եղ եալ
 Ի այց ամենից բռնադատ եալ
 և յակամայ՛ հարկա՛ւոր եալ
 () ծմամբ հոգոյն ըզ նա օծ եալ
 յաթո՛ու նախնոյն վերա՛ նստ եալ
 'Մոր

Խ

Ե որ ահարոն խոյրեւ պճն եալ
 Լսամուէլ ան ձայն եալ
 Ե կեղեցոյ վէմ հեմն եղ եալ
 Վերուտ կոչմամբ անօթ ընտր եալ
 Եւ Լսոցունց համեմատ եալ
 Ղեկեղեցիս լուսաւոր եալ
 Ե ղերորդ մետրոյ մեղ երե եալ
 զգերըս բաղումըս թարքման եալ
 Եւ ՚ի յունացն Լատր ոց
 Ճաւըս սրբոց վերան բեր եալ
 Տօն յեշատակ նոցին կարգ եալ
 ընթերցուած ովքըն զարդար եալ
 Օ որս ոչ միայն լոկ վերծան եալ
 ալ Լ վարուցըն նախանձ եալ
 Ստորոլմանուն իսկ ընկալ եալ
 վկայասէր վերան ձայն եալ
 Ե առանգուեի ոչ ըստաց եալ
 ոչ ՚ի միում վայրի բնակ եալ
 Պանտրխտաբար յերկրի շրջ եալ
 զբաղցեալ հոգիսըն կերակր եալ
 Ե Երուտաղէմ քաղաքն երթ եալ
 ուր փրկուեիըն մեր ծագ եալ
 Եւ ՚ի սրբոց դերըս հաս եալ
 յոր վայր նոցա նահատակ եալ
 Ե արեւտականըս ժաման եալ
 ուր ազգ հայոց բաղումիլ եալ
 Եւ նո

ԿԾ

ԿԿ

Ի զ պատերազմ՝ ազանց վան եալ.
 զհակառակաց հոյլըս յաղթ եալ.
 Սանս այսարեկ շքեղաց եալ.
 Լաշխարհի նոցունց տիր եալ.
 Սուտի մեծին հովուին դարձ եալ.
 Գալ յարևելքս խորհեց եալ.
 Օ իւր սիրեցեալն որդիաց եալ.
 Լզհով անունըն հաստատ եալ.
 Ի նքն 'ինոյեան լաստին ել եալ.
 յերկեջ ուղի՞ղ առաջնորդ եալ.
 Յօթեանօք զանցարար եալ.
 մինչ 'ի տիւրոս լեառըն հաս եալ.
 Լ'նդ որ սրբոցըն բնակք եղ եալ.
 Լ 'ի մարմնի հրեշտակաց եալ.
 Սըշտամըռունց փառաբան եալ.
 գերրորդութիւն ամէնօրհն եալ.
 Ի վայելուց յայն վայր եկ եալ.
 հովուապետին ըզ դօնաց եալ.
 Ի սեաւ մըթին լեառն անուանեալ եալ.
 ուր են հոգիք լուսաւոր եալ.
 Օ յոգնավորդով կեանքս թող եալ.
 զոր և երազէր ծանուց եալ.
 Յամօային վարըս ճգն եալ.
 Լ զանմարմնոց կիրս ընկալ եալ.
 Օ բանի սիրողսըն հաւաք եալ.
 Լ առ ինքեան բնակեցուց եալ.

72

Օ գի

Օ գիրքս հոգոյն միշտ ընթերցեալ.
 և ընդ նոսին յար խօսակց եալ.
 Ի մէջ երկրայքս անդուստ փոխեալ.
 որ եփրատայ մերձ առ կաց եալ.
 Վաղաք քեսոն իմն անուան եալ.
 ուր հուպէ վանք կարմիր կոչ եալ.
 Ընդ յիշխանէ պատուասիր եալ.
 անձն երև եալ.
 Որոյ վասիլ անուն ձայն եալ.
 նախելուզակ մակ անուան եալ.
 Սըմին հանգոյն գերազանց եալ.
 և ամուսնոյն բարեմասն եալ.
 Երցա՛ զհովիւն իւրեանց բեր եալ.
 որպէս ըզ հայր սբ յանձնեց եալ.
 Օ որ սրփոփմամբ ծերատաց եալ.
 յաշխատութե՛ցըն հանգուց եալ.
 Փոքր ինչ նորա՛ անդ յապաղ եալ.
 բնաւորականն ախտի շարժ եալ.
 Թէ երկրայինէ ծանուց եալ.
 և ընդ բնութե մահուկապ եալ.
 Որով մարմնոյն կապից հատ եալ.
 հոգին յարագ յերկինս թուուց եալ.
 Եւ որոգայթ որսոյն փշր եալ.
 որպէս ճնճղուկ ոգին ապր եալ.
 Պատկերն երկրի զնիւթըն թողեալ.
 առ սկզբնատիպն ինքեան փոխ եալ.

նիլ

է

Օ գանձըն տուողին 'ի մէջ բարձեալ
 խեցին անօթ ունայնաց եալ:
 Օ որ սաղմոսիւք օրհնաբան եալ:
 քահանայից դասուցն առ եալ:
 Եւ 'ի շիրիմ մահու եդ եալ:
 հուպ 'ի խորանս անդ շին եալ:
 Աբբ 'ի նախնեաց դերու թաղ եալ:
 այլ օտարաց պանարխտաց եալ:
 Ըստ 'ի յաթոռ իւր հաստատ եալ:
 բանցնոս անոճանադր եալ:
 Ըրեան առնեն հարազատ եալ:
 օժմամբ հոգոյն նախ ձեռնադրեալ:
 Եւ արևելեան կողմանց ել եալ:
 յայլատեռիցն հալած եալ:
 Բզ սեփհականն աթոռ թող եալ:
 'ի շիրականն անի շին եալ:
 Եւ աստանօր եկանոր եալ:
 առ ի շիրանին նախ ասաց եալ:
 'Ի յանապատ իմն բնակ եալ:
 'ի մէջ լեռանց շուղր անոճան եալ:
 Ի այց նախ քան զայս բարեգործեալ:
 սբ հայրապետս այս յաջող եալ:
 Օ որ շէ 'ի դէպ անտես առն ել:
 զեկղեցոյ փականքն եղ եալ:
 Քան զի տրժամ ազգ դառնացիար
 քրիստոսից եղին տիր եալ:
 Ըստ

ՅԶ

Չարաց անաց տեղի գրու	եալ:
մբ աթոռոյս հակառակ	եալ:
Եկեղեցի մբ ազատ	եալ:
և միաժնին արեամբ դըն	եալ:
Սառայ նոցին զայն արար	եալ:
կառարարու հարկաւոր	եալ:
Եւ ըզ պտուղ մն ընծայ	եալ:
որ այ էր նունի	եալ:
Յանօրինաց մասին հան	եալ:
և պոռ ընկաց վարձկանք տո՛՛	եալ:
Ըրդ զայսպիսի աղէտ տես	եալ:
այնոր հոգովներ զօրաց	եալ:
Օ երկեւզ մարդկան՝ ի բաց մերժեալ:	եալ:
առ վեհագոյն ազին երթ	եալ:
Ընոր բողոր ազանց տե	եալ:
որքեն ծովու յայս կոյս ընակ	եալ:
Որ մեկք շահ անուանադր	եալ:
բարեբարոյն գովաբան	եալ:
Օ որ և սիրով իսկ ընկալ	եալ:
և մեծարդի փառօք պատո՛՛	եալ:
Օ կամբս սրտի նորին լըց	եալ:
և ըզ խնդ-երսն կատար	եալ:
Որ և հրաման անգուտտ առ	եալ:
հրահոսանօք այսին գարձ	եալ:
Օ հակառակացն հոյս հեղք	եալ:
որք ըզ հաւատարս պառակտ	եալ:

էն

✠
ԷԸ

Սեկեղեցի՛նք ազատ	եալ.
Լ վերջստին միա՛նոր	եալ.
Թի էյետոյ նորին դարձ	եալ.
ըզ հուր չարեացն այն բորբոք	եալ.
Լ յա ստանձոր վիպասան	եալ.
զհարազատէն իմոյ ընտր	եալ.
Որ ՚ի ստենէ գորով հատ	եալ.
առ համանուն հորըն վարժ	եալ.
Ի բրե նորա վաղձան առ	եալ.
հորն երկրորդի ա՛նանդս առ	եալ.
Օ որ սիրաբար յինքն ընկալ	եալ.
յիմաստ տառից ներակրթ	եալ.
Ի բրու այնու յառաջաց	եալ.
և հասակին մարմնոյ աճ	եալ.
Ի սբ կոչումըն հր՛եիր	եալ.
և քահանայ ըզ նա օժ	եալ.
Լ որ մինչ կային զուարձաց	եալ.
և առ միմեանըս խրախաց	եալ.
Եւթային վարըս բերկր	եալ.
և ՚ի հոգին ուրախաց	եալ.
Ուր դառնութե եղև հրնչ	եալ.
և ձայն գուժի հռամայ հաս	եալ.
Ի յազդմանէն օրտաբեկ	եալ.
և ապշութբ՛ զասիհար	եալ.
Ի ան զի գթած հայրըն խուովեալ	եալ.
ըզ հարազատ տէրանցն եղ	եալ.
	Լ ծ

Ի նդ շինականս այր պատահ	եալ
և չար յաղթումքն գործեց	եալ
Յ ալրստեղից ցովին հար	եալ
և յաղթու թէ բան բարբառ	եալ
Օ վեհն՝ ի հնդեան իւր առ ճայնեալ	
որ վահանաւնէր պար փակ	եալ
Յ որ և նայել իսկ կամեց	եալ
ղի նահատակըն խրախուս	եալ
Եւ թագնաբար ննդ գարան	եալ
հագարացի ոմըն նստ	եալ
Ի զ Լայնա լիճըն լի քարը	եալ
Թէ երբ նա՝ ի դեմական յառ	եալ
Յ որքամ ետես ունայնաց	եալ
Ի վահանէն որով ծածկ	եալ
Երեթեւան եռաթիւն	եալ
յանկարծակի՝ ըզ նա հար	եալ
Որ ի ծովն յայն պատահ	եալ
Ի տեսարանն իւր ծովաց	եալ
Յ աշտարակէն յոր վեր ել	եալ
Ի բախմանէն ստորանկա	եալ
Ի զ կնի արձան մեծ թաւալ	եալ
և զյաղթ անդամըն ջախջախ	եալ
Յ որմէ սյրովք վերամբարձ	եալ
Ի պատուական գահոյն եդ	եալ
Խոցմամբ վերացըն տագնապ	եալ
և յետ փորու վերափոխ	եալ

ԷԷ

Ի նդ

Բնդ նահատակս հաճակարգ եալ
 և ընդ վկայսն պըսակ եալ
 Օ ի ընդ նոսն զարեւն հեղ եալ
 և ընդ նոսն դասաւոր եալ
 Օ որ սաղմոսիւք երգաբան եալ
 և արտասուք զնա ուղարկ եալ
 Քահանայից ակումբ առ եալ
 մոմեղինօք բուրմամբ լուց եալ
 Օ որէն կոծոյն անդ կատար եալ
 և ի շիրիմ հարցն ամփով եալ
 Վ մա բարի այն տնօրին եալ
 զի բարեոք մահուամբ լուծ եալ
 Ի այց մնացելոցրս չար եղ եալ
 գլխոյն ՚ի մէնջ գլխով բարձ եալ
 Քան զի զհովիւք քաջար եալ
 զգառինսն գայլք յափըշտակ եալ
 Ի հայրենեաց տարամերժ եալ
 օտար սեռից ստորև կաց եալ
 Ի այց միայնոյ իջ շատաց եալ
 զի ըստ մարմնոյ հօրէն տուժ եալ
 Սիրոյ գրկաց նորին մերժ եալ
 և ՚ի խնամոցն օտարաց եալ
 Ը յետ սակաւ ամաց անց եալ
 մինչ գեռ տակաւ տարաբեր եալ
 Ի միւս հօրէն հոգոց զրկ եալ
 բասելիոսն կոչեց եալ

Ճ

Օ ի

32

Օ ի ըստ մեղաց մեր յաճախ եալ.
 նըմին օրհասօրն պատահ եալ.
 Եւ մեքերկին թշուառաց եալ.
 'ի փրկութեց ան յոյս եղ եալ.
 Օ որ և ուխտին նախասաց եալ.
 զոր 'ի վերոյ յեշատակ եալ.
 Քահանայիւք օրհնաբան եալ.
 'ի շուրջ անունըն հանգուց եալ.
 Բայց բարեգոյթ հայրըն գթացեալ.
 և ոչ իսպառ մեզ բարկաց եալ.
 Եւ յարմատոց բարեաց բղխ եալ.
 մեզ գաւազան վերա ծաղկ եալ.
 Օ հարազատին իմաստաց եալ.
 զոր կանխագոյն բանս յիշեց եալ.
 Եւ նուն գրեգոր վերա ձայն եալ.
 ըստ նախնական հօրէն ընտր եալ.
 Օ որ առաջին հայրն ըստաց եալ.
 երկրորդին հօր աւանդ տուն եալ.
 Եւ սբ ուսմամբ էր նա կրթ եալ.
 հոգոյն խրատիւք մանկա վարժեալ.
 Եւ 'ի վաղձան մահուն հաս եալ.
 'ի սբ յաթող իւր հաստատ եալ.
 Սարգարէին բանի լըց եալ.
 փոխանակ հարց օրդւոց եղ եալ.
 Հանրականաց հայաստան եաց.
 յեկեղեցւոյ իշխան նստ եալ.
 '

33

Սեպետ իմ ոչ վերան թե	եալ.
և ըստ կոչմանսն բարձրաց	եալ.
Լ՝ՈՒ ի յերկիր հակամբու	եալ.
սերով սորին վայրաբեր	եալ.
Սակայն նորա ոչ նուազ	եալ.
իմամոց բարեացն առիս եղ	եալ.
Ետ ստացողին կրկին ստաց	եալ.
ընդ տածողին կրկին տած	եալ.
Սինչև յարբունարս հասուց	եալ.
և քահանայ ձեռամբ օծ	եալ.
Երկնաւորին հօր նուիր	եալ.
և միածնին իւր ընծայ	եալ.
Սեպետ նուերս ոչ պատշաճ	եալ.
բարեաց գործովք ոչ յառաջ	եալ.
Լ՝ՈՒ հեղգութիւն յոյժ ըստ գտեալ	եալ.
եան պտուղ սերման եղ	եալ.
Ոչ իսիրոյն սեր բորբոք	եալ.
ոչ ի հըրոյն ողջակեղ	եալ.
Լ՝ՈՒ ներհակօքրն գաղջաց	եալ.
որպէս զոմանցէ ասաց	եալ.
Սեպետ ի յոյսն յուսաց	եալ.
ի բարձրելոյն աջ զորաց	եալ.
Օ ի յայտանեաց ի բաց տար	եալ.
զեւ ի բարիսն փոփոխ	եալ.
Լ՝ՈՒ առաջին մարդոյն սկս	եալ.
ուստի բնութիւնս յառաջ	եալ.
	Օ ան

այժ

Օ անցեալ նախնիս հայոց սեր եալ.
 ցուցար բանիւ համառօտ եալ:
 Սինչ և իմերըս հասուց եալ:
 իմանկական տիս ժաման եալ:
 հասարակաց խրախճան տու եալ:
 որք իմաստիցեն ցանկաց եալ:
 Յամենեցուն որք ընթերց եալ:
 հայցմամբ սրտիւ զայս պաղատ եալ:
 Յիչել յաղթօ արժանաց եալ:
 զանձն անարժան և տաժան եալ:
 Ին յորմէ յառաջեկ եալ:
 ի յանգոյից գոյք եաց եալ:
 Բանին ընդ հօր յորմէ ծըն եալ:
 հոգոյն անդուստ յառաջ բղխ եալ:
 Երրորդութէն կատար եալ:
 ի թիւ երից անձն աւոր եալ:
 Սիութբըն բաժան եալ:
 և բաժանմամբըն միաց եալ:
 Բղբերաբար բարոյն հոս եալ:
 բարի ստեղծումըն գոյաց եալ:
 Բժութեն իմումօրհն եալ:
 օրհնաբանիցք նրմին եղ եալ:
 Ուստի և մեր յայս յառաջ եալ:
 բանին ըզ բան պտղաբեր եալ:
 Յաւարա բանի այսր հաս եալ:
 ըզ տուօղ բանիս փառաւոր եալ:

այն

Ի Տենդ Տարիւր Թիւ կաթար եալ.
եօթանասնից 'ի նոյն յանդ եալ.
Կաթարեցաւ բանքս չափ եալ.
'ի համբալի նուաստաց եալ.

ԱՂ
Բ

Պ. Ե Ր Զ:

ከመኖሪያው ገብሮ ገብሮ
ከመኖሪያው ገብሮ ገብሮ
ከመኖሪያው ገብሮ ገብሮ
ከመኖሪያው ገብሮ ገብሮ
ከመኖሪያው ገብሮ ገብሮ
ከመኖሪያው ገብሮ ገብሮ
ከመኖሪያው ገብሮ ገብሮ
ከመኖሪያው ገብሮ ገብሮ
ከመኖሪያው ገብሮ ገብሮ
ከመኖሪያው ገብሮ ገብሮ

114

ዕለታዊ ግብርና ግብርና ግብርና ግብርና
ግብርና ግብርና ግብርና ግብርና

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is arranged in two lines, with the second line starting below the first. The characters are dark and somewhat stylized, typical of early modern handwriting. The paper is aged and shows signs of wear, including stains and a horizontal line of small holes or indentations near the bottom of the page.